

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2025

OBSAH

I. Úvodem	3
II. Údaje o organizaci	4
II.1 Základní údaje	4
II.2 Poslání a cíle	4
II.3 Zřizovací listina	4
II.4 Struktura	5
II.5 Zaměstnanci	6
III. Zpráva o činnosti	12
III.1 Statistické údaje (výkony).....	12
III.2 Základní knihovnické služby	19
III.3 Speciální knihovnické služby	28
III.4 Kulturní a vzdělávací služby	40
III.5 Ohlasy uživatelů, ankety, průzkumy, registrace akcí	69
III.6 Ostatní činnost	73
III.7 Knihovní fondy	76
III.8 Public relations a spolupráce	89
III.9 Pracovní prostředí a vybavení, technické a technologické změny	100
IV. Zpráva o hospodaření	102
V. Závěrečné shrnutí	108
VI. Přílohy	109
Příloha č. 1 - Přehled knihoven KMP k 31. 12. 2025	
Příloha č. 2 - Organizační struktura KMP 2025	
Příloha č. 3 - Přehled útvarů KMP, zaměstnanců a jejich vedoucích v roce 2025	
Příloha č. 4 - Roční výkaz o knihovně Kult (MK) 12-01 za rok 2025	
Příloha č. 5 - Porovnání výkonů jednotlivých knihoven KMP v letech 2025 a 2024	
Příloha č. 6 - Plnění standardů veřejných služeb poskytovaných KMP v roce 2025	
Příloha č. 7 - Fotografie z akcí v roce 2025	
Příloha č. 8 - Seznam vydaných publikací v roce 2025	
Příloha č. 9 - Obraz KMP v tisku v roce 2025	
Příloha č. 10 - Rozvaha k 31. 12. 2025	
Příloha č. 11 - Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2025	
Příloha č. 12 – Certifikát společensky odpovědné knihovny	

I. Úvodem

Vědecké výzkumy prý stále častěji naznačují, že čtení může být mocnější, než si myslíme. Pravidelné čtení nejen zlepšuje paměť, rozvíjí slovní zásobu, chrání nás proti úbytku kognitivních funkcí a demenci. Dokáže snížit stres a údajně prodloužit život až o dva roky...¹

Za dva roky si nejpilnější čtenářka naší knihovny, paní Kateřina B., vypůjčila a přečetla neuvěřitelných 1 365 knih. (Některým svazkům tím možná prodloužila život. V budoucnu možná dlouhověcí čtenáři prodlouží život veřejným knihovnám?)

K prodloužení života ústřední budovy Knihovny města Plzně v ulici Bedřicha Smetany 13 po celý rok 2025 společnou rukou lidí z řady organizací a útvarů pokračovaly práce na přípravě „revitalizace“. Již značně nemocný historický objekt prodělal něco jako předoperační vyšetření. Některé vpichy po injekcích sice zůstaly trochu viditelné, pevně však věříme, že se budova včas dostane na operační sál, plastický zákrok proběhne úspěšně a knihovna se stane kráskou.

Nám zatím nezbyvá než se těšit. A nejen na to, co teprve přijde! Těší nás, že se do knihovny zaregistrovalo více uživatelů než před rokem a stoupl také počet čtenářů-dětí. Radujeme se ze zvýšeného počtu návštěvníků přímých služeb nejen v pracovní dny, ale i v sobotu. Z nárůstu provedených kulturních a vzdělávacích akcí, poskytnutých odborných informací, z růstu výpůjček elektronických knih. Z nových služeb, kterými v uplynulém roce byly například virtuální čtenářský průkaz, možnost stáhnout si elektronickou zvukovou knihu, anebo vrátit půjčené knihy do boxu na další místě v Plzni – před Obvodní knihovnou Doubravka. Že zrekonstruováno bylo též pódium v našem největším sále, M-klubu, pořízena bezpečná opona a hned několik knihoven vybaveno novými barevnými židlemi pro nejmenší...

Knihovnice a knihovníci pak učinili první kroky k časově i finančně náročnému zavedení technologie RFID (radio frequency identification) pro identifikaci, zabezpečení a ochranu knihovního fondu, umožňující zároveň samoobslužné půjčování a vracení knihovních dokumentů. Díky mimořádnému příspěvku zřizovatele mohly být nakoupeny první samolepící etikety, pracovní stanice a software a zahájeno štítkování téměř půlmilionového fondu.

Regionální soudržnost a paměť knihovna podpořila zejména vydáním knižní publikace Ladislavy Lederbuchové *Zdeněk Šmíd. Paměti a jiné texty z pozůstalosti...*

Francouzský romanopisec, kritik a esejista Marcel Proust kdesi napsal: „*Máme být vděční těm, kdo nám darují štěstí. Jsou to obdivuhodní zahradníci, díky nimž naše duše vzkvétají.*“ Nám knihovníkům dávají štěstí nejen knihy. Naše knihovny vzkvétají díky čtenářům. Jsme vděční zřizovateli za podporu a důvěru. Upřímně děkujeme všem za dlouhodobou přátelskou přízeň...

Mgr. Helena Šlesingerová, MBA²
ředitelka

¹ Viz <https://www.nationalgeographic.cz/veda/cteni-knih-prodluzuje-zivot-veda-vysvetluje-proc/>.

² Foto: Martina Kožíšek Ouřadová

II. Údaje o organizaci

II.1 Základní údaje

Název:	Knihovna města Plzně, příspěvková organizace
Sídlo:	B. Smetany 13, 301 00 Plzeň
Telefon:	378 038 210
Fax:	378 038 220
E-mail:	knihovnamp@plzen.eu
Web:	http://www.knihovna.plzen.eu
IČ:	00368806
Číslo v evidenci knihoven MK ČR:	1178/2002
Sigla (lokační značka, číslo pro MVS):	PNG001
Zřizovatel:	Plzeň, statutární město
Statutární orgán:	ředitelka Mgr. Helena Šlesingerová, MBA

II.2 Poslání a cíle

Knihovna města Plzně, příspěvková organizace (dále jen KMP), je kulturním, informačním a vzdělávacím centrem, dostupným všem vrstvám občanů – tím plní své poslání významného nástroje k uskutečnění práva občanů na rovný a svobodný přístup k informacím, na jejich svobodnou výměnu, na získávání vědomostí a jejich svobodné utváření. Zvláštní důraz je kladen na programy a služby pro děti, mládež, zdravotně a jinak handicapované občany a národnostní menšiny.

Jejím cílem je:

- zpřístupňování a správa knihovních fondů
- poskytování přístupu k internetu
- poskytování služeb speciálních oddělení, čítáren, studoven, případně meziknihovních služeb
- poskytování informačních služeb
- zajišťování regionálních funkcí
- poskytování kulturních, kulturně společenských a vzdělávacích služeb
- vydávání periodických a neperiodických publikací k tématům předmětu knihovny

II.3 Zřizovací listina

Zřizovací listinu KMP vydala Plzeň, statutární město, podle § 84 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (v platném znění) a podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (v platném znění) na základě usnesení Zastupitelstva města Plzně č. 296 ze dne 15. 5. 2003, usnesení ZMP č. 789 ze dne 8. 12. 2005, usnesení ZMP č. 562 ze dne 3. 9. 2009, usnesení ZMP č. 323 ze dne 18. 6. 2015, usnesení ZMP č. 93 ze dne 3. 3. 2016 a usnesení ZMP č. 365 ze dne 2. 11. 2023.

V roce 2025 nedošlo ve zřizovací listině KMP k žádným změnám.

Aktualizovány byly přílohy ZL Svěření movitého majetku a Svěření nemovitého majetku KMP.

Úplné znění zřizovací listiny viz webové stránky KMP (sekce O knihovně), Veřejný rejstřík a Sbirka listin.

II.4 Struktura

KMP se člení na ústřední knihovny – Ústřední knihovnu pro dospělé (dále ÚKD), Ústřední knihovnu pro děti a mládež (dále ÚKDM), obvodní knihovny (dále OK), ostatní knihovny, pobočky, speciální oddělení a úseky.

Ředitelství knihovny představuje úsek pro styk s veřejností a sekretariát ředitele. Náměstkyně pro hlavní činnost řídí kromě Oddělení nákupu a zpracování knihovnických fondů (dále Oddělení KF) a oddělení Studovna a informační služby (dále Studovna) síť knihoven, kterou tvoří knihovny v ústřední budově KMP v centru města, 9 knihoven s celotýdenním provozem, 12 malých knihoven ve všech městských obvodech a Bibliobus s 9 zastávkami.

K útvarům, které řídí náměstek pro ostatní činnost, patří ekonomický úsek a správní úsek.

*Přehled knihoven KMP, poskytujících služby pro veřejnost, viz Příloha č. 1.
Organizační struktura KMP viz Příloha č. 2.*

II.5 Zaměstnanci

Počet zaměstnanců

V roce 2025 pracovali v KMP v průměru **94 zaměstnanci – fyzické osoby**, tj. 86 žen a 8 mužů, k 31. 12. jejich průměrný přepočtený stav činil **77,50 úvazků** (vloni 77,94 úv.), z toho bylo 12 (12,76 %) pracujících v důchodovém věku (z nich 10 již zároveň s platem pobíralo i starobní důchod). U většiny zaměstnanců se jednalo o hlavní pracovní poměr, u 4 zaměstnanců s více zaměstnavateli o pracovní poměr další. Vedle toho KMP uzavřela i 9 dohod, z toho bylo 8 DPP a 1 DPČ.

Přímo **na knihovnických službách** se během roku podílelo celkem **85 fyzických pracovníků** (60,75 přepočtených).

KMP zaměstnávala 5 osob (4,18 úv.) se zdravotním postižením.

Největším pracovištěm KMP byla nadále ÚKD, která měla 8 knihovnic (7,75 úvazků), následovalo Oddělení KF rovněž s 8 knihovnicemi (7,00 úv.).

Pohyb zaměstnanců, změny

Také v roce 2025 došlo v KMP v personální oblasti k řadě pohybů a změn. KMP vypsal **12 výběrových řízení**, do nichž se přihlásili úhrnem 154 uchazeči. Jednalo se o místa knihovnic/knihovníků v ÚKDM a Knihovně Bolevec (39 uchazečů), v ÚKD (30), v OK Slovaný, OK Skvrňany (26), v ÚKDM (41) a v OK Bory, o místa řidiče Bibliobusu, řidiče/údržbáře (8) a správce budov (6 uchazečů), která se uvolnila z důvodu odchodu do starobního důchodu nebo k jinému zaměstnavateli. Rovněž proběhla interní výběrová řízení na pozice vedoucích OK Doubravka (2), Knihovny Bolevec (1) a OK Slovaný (1).

Do KMP v průběhu roku nastoupilo 8 zcela nových sil, 1 knihovnice se vrátila zpět po krátké zkušenosti u konkurence a 1 z rodičovské dovolené, 2 knihovnice odešly do starobního důchodu, 4 lidé dali přednost jinému zaměstnavateli, 2 knihovnice v rodičovské dovolené pokračovaly.

Nemocnost

V poměru k předchozímu období se počet zameškaných hodin zaměstnanců KMP snížil. Nemocnost činila **7 651 hodin** (vloni 9 220 hodin), což představuje meziroční pokles o 17,01 %.

K pracovním neschopnostem přispíval zejména vysoký věkový průměr věrných pracovníků, u nichž přirozeně přibývá zdravotních obtíží, vážných onemocnění, úrazů a plánovaných operací. Z celkového součtu nemocných za rok pak bohužel 7 nepracovalo po souvislou dobu delší než měsíc, z nich 1 téměř šest měsíců, 1 dokonce déle než tři čtvrtě roku. Nejvyšší nemocnost co do počtu nepřítomných lidí byla zaznamenána v lednu (12) a únoru (12), nejvyšší nemocnost co do počtu zameškaných hodin byla vykázána v květnu (úhrnem 846 hodin), v červenci (841 hodina) a v dubnu (800 hodin), naopak nejnižší v srpnu (378 hodin).

Přímo ve službách byly z důvodu nemoci nebo OČR zameškány v součtu 824 kalendářní dny (v roce 2024 to bylo 869 dnů), nemocnost se tam tedy meziročně snížila o 5,17 %. Delší nemocnost se tentokrát týkala zejména OK Bory (191 den), ÚKD (150 dnů), Studovny (96 dnů), OK Lochotín (75 dnů), Bibliobusu (62 dny), OK Doubravka (55 dnů), Knihovny Lobzy (46 dnů), OK Slovany (30 dnů), Knihovny Bolevec (27 dnů), Oddělení KF (25 dnů), ÚKDM (24 dny), Hudební knihovny (17 dnů) OK Skvrňany (15 dnů), Knihovny Vinice (5 dnů) a poboček Božkov (2 dny), Malesice (2 dny) a Radčice (2 dny).

V době dlouhodobé pracovní neschopnosti v OK Bory postupně vypomáhaly 3 brigádnice, během odstávky vozidla Bibliobusu zde rovněž opakovaně pomáhal pokrýt služby knihovník pojízdné knihovny. Dlouhodobá neschopnost kmenové pracovnice ÚKD byla řešena s pomocí 2 brigádnic (DPP).

Věková struktura³

Z hlediska **věkového složení** zaměstnávala KMP 7 lidí do 30 let (cca 7,21 %; vloni 4,85 %), 15 lidí ve věku 31-40 let (15,46 %; vloni 15,53 %), 16 ve věku 41-50 let (16,49 %; vloni 17,47 %), **34 ve věku 51-60 let (35,05 %; vloni 33,98 %)**, 22 ve věku 61-70 let (22,68 %; vloni 23,30 %) a 6 ve věku 71-80 let (6,18 %; vloni 4,85 %). **Průměrný věk se opět nepatrně zvýšil – z loňských 52,13 na 52,68 let.** Nejvíce zaměstnanců se narodilo v roce 1963 (9). Nejstarší pracovníci bylo 80, nejmladší 23 let. Věkové rozpětí mezi zaměstnanci uvnitř organizace meziročně zůstalo stejné – 57 let.

Kvalifikační struktura

Z celkového počtu úvazků KMP vykazala 38,22 přepočtených úvazků s **VŠ vzděláním**, z toho 30,32 úvazků VŠ knihovnického směru a 7,9 úvazků VŠ ostatních (s tituly: 19 x Mgr., 1 x MBA, 1 x Ing., 21 x Bc., 3 x BBUS/Hons, 1 x bez titulu). V knihovně dále bylo vedle 2 úvazků absolventek VOŠ knihovnického směru (DiS) 24,26 úvazků se SŠ vzděláním knihovnického směru, 6 úvazků se středním všeobecným nebo jiným odborným vzděláním s maturitou a 7 úvazků se středním odborným vzděláním bez maturity.

Vzdělávání zaměstnanců

KMP nadále podporovala rozšiřování a prohlubování kvalifikace svých zaměstnanců.

V celostátním *Ročním výkazu o knihovně* se od roku 2022 profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny vykazuje podrobněji, a to konkrétně počet knihovníků zařazených do vzdělávání, dosažený počet hodin vzdělávání celkem a počet zaměstnanců, kteří splnili standard vzdělávání, který je ročně 48 hodin na pracovníka profesionální knihovny a 8 hodin na pracovníka neprofesionální knihovny s úvazkem nižším než 15 hodin týdně.

V roce 2025 se v KMP do profesního vzdělávání zapojilo **79 lidí**, z toho 10 knihovnic malých poboček. **Vzdělávání bylo v KMP věnováno celkem 3 206 hodin**, tj. meziročně o 351 hodinu (o 12,29 %) více (vloni 78 lidí, 2 855 hodiny).

Z toho 3 106,5 hodiny vykazali pracovníci knihoven s celotýdenním provozem a 99,5 hodiny pracovníci poboček. Průměrná účast na vzdělávání činila 46 hodin na pracovníka knihovny s celotýdenním provozem a 8 hodin na pracovníka pobočky. Standard pro profesní vzdělávání splnili celkem 43 pracovníci (36 v knihovnách s celotýdenním provozem a 7 v pobočkách).

V průběhu roku si jednotlivci mohli podle svých osobních preferencí vybírat z tematicky obsáhlé nabídky odborných vzdělávacích akcí, pořádaných řadou velkých knihoven či dalších institucí z celé republiky. Velkou část vzdělávání absolvovali ve virtuálním prostředí, a to jak on-line, tak i off-line.

³ Počítáno ze všech zaměstnanců vč. těch, kteří v KMP pracovali jen po část roku.

Prohlubování kvalifikace

Celkem 11 pracovníků si prohlubovalo odborné znalosti absolvováním **e-learningových knihovnických kurzů** (v součtu 306,5 studijní hodiny).

E-learningový *Knihovnický kurz* splnil J. Benedikt (43,5 hodiny), kurz *Umělá inteligence na maximum* absolvovaly A. Dibová (1,5 hod.), D. Ettlerová (2 hod.), S. Jílková (1,5 hod.), Z. Jungmannová (1,5 hod.), M. Němcová (1,5 hod.) a A. E. Střesková (1,5 hod.), kurzu *Knihovníci jako mediátoři v šíření základních digitální dovedností* se zúčastnili A. Pospíchalová (26 hod.), A. E. Střesková (26 hod.), T. Šafaříková (26 hod.) a Z. Topinka (6 hodin), kurz *Knihovnické minimum* splnily T. Šafaříková (84 hod.) a L. Špačková (84 hod.).

Kurzy z oblasti výpočetní techniky aj., pořádané SITMP

Všichni zaměstnanci měli příležitost zúčastnit se školení VT, kterou organizuje SITMP. Tuto možnost využilo 6 pracovníků:

- MS Office Excel (3. 4. R. Bocková, 5. 6. S. Fronková, K. Kůsová, V. Laurel)
- MS Office PowerPoint (8. 4. P. Duchková, P. Pekárková)
- MS Office Word – pokročilí (27. 5. K. Kůsová)

Odborné kurzy, přednášky, školení, konference a semináře s fyzickou účastí

Pracovníci KMP během roku získávali informace a znalosti i v rámci mnoha dalších odborných kurzů, přednášek, školení, konferencí a seminářů, pořádaných knihovnami aj. Podrobný přehled všech absolvovaných vzdělávacích programů je součástí interní dokumentace. Zprávy ze služebních cest vč. zpráv z účasti na vybraných on-line seminářích a konferencích byly pro ostatní pracovníky KMP vystaveny na intranetu.

Samostudium odborné literatury

Vzdělávací kurzy byly doplněny samostudiem odborné literatury, jemuž 49 pracovníků věnovalo v součtu **529,5 hodiny** (vloni 47 pracovníků 547,5 hodiny).

Jazykové vzdělávání

Vzdělávání v oblasti cizích jazyků bylo věnováno celkem 295 hodin. Jednalo se o kurzy *On line Duolingo – Language lessons* (J. Růžičková 64,5 hodiny, V. Kašparová 60,5 hodiny), e-learningový kurz základů knihovnické angličtiny *e-LKA1* (L. Korandová 40 hodin, L. Špačková 40 hodin) a e-learningový kurz knihovnické angličtiny pro mírně až středně pokročilé *e-LKA2* (V. Laurel 30 hodin, A. E. Střesková 30 hodin, T. Šafaříková 30 hodin).

Základy sebeobrany na pracovišti

K posílení obranyschopnosti zejména knihovnic a knihovníků v přímých službách, kteří jsou čím dál častěji vystaveni útokům agresivních, labilních či psychicky nemocných návštěvníků, mnohdy pod vlivem alkoholu či jiných omamných látek, KMP připravila kurz *Základy sebeobrany na pracovišti*. Garantem kurzu byl Bc. Zbyněk Topinka, vedoucí Hudební knihovny a též učitel japonského bojového umění, dalšími lektory pak byli členové Aikido Dojo Plzeň, z. s. Kurz byl koncipován do tří částí. Úvodní teoretická přednáška proběhla v Polanově síni v termínech 23. 5. a 30. 5. a byla zaměřená na zvýšení povědomí o osobní bezpečnosti, zásady prevence a reakce na krizové situace, základní principy fyzické a verbální sebeobrany a právní rámec sebeobrany. Během druhé, teoreticko-praktické části lektori/figuranti od června do prosince postupně navštívili jednotlivé provozny KMP, navrhli vhodnou taktiku, strategii a první pomoc v případě napadení na konkrétním pracovišti. (Dokončení druhé části kurzu a realizace třetí části s fyzickým výcvikem praktické sebeobrany je v plánu na rok 2026.)

Supervize pracovního týmu a řízení

Opakované závažné problémy v oblasti komunikace a vztahů na jednom z pracovišť řešila KMP s odbornou pomocí. Společné práci pod vedením psychologa-supervizora Mgr. Martina Bušiny bylo věnováno v součtu 38 hodin. Během 9 setkání (od 22. 1. do 25. 11. 2025) postupně proběhlo mapování aktuálních potřeb zaměstnanců, supervize řízení k tématům

manažerská integrita, morální integrita a strategie interní komunikace, dále pak rozvojová práce s týmem vč. zpětné vazby vedoucí ÚKD a ředitelce a manažerská psychodiagnostika vedoucí ÚKD a ředitelky (Bochumský osobnostní dotazník aj.). Do programu bylo zapojeno celkem 10 zaměstnankyň, a to celý kolektiv ÚKD vč. vedoucí, ředitelka a náměstkyně pro hlavní činnost.

Program zapracování nových zaměstnanců

Do ÚKD během roku nastoupily tři nové kolegyně (L. Špačková, P. Hůlková, N. Rosičová), které se díky úsilí celého kolektivu postupně zapracovávaly do provozu knihovny a přidělených agend.

Právě tak celý kolektiv ÚKDM se podílel na úspěšném zapracování nových kolegyně T. Králové a E. B. Vítkové a kolektiv Knihovny Bolevec na rychlém zapracování Z. Pokorné. Vzhledem k tomu, že nová vedoucí M. Korandová v bolevecké knihovně před lety pracovala, její přechod do funkce byl zcela plynulý.

Též nová vedoucí OK Doubravka M. Beránková těžila z důvěrné znalosti pracovního prostředí i z toho, že od předchozího vedoucího M. Ouřady mohla přebírat agendu postupně v delším časovém horizontu. Knihovnice K. Pittrová se po návratu z rodičovské dovolené zpět do Doubravky rychle zaběhla.

V případě „nováčků“ v OK Slovany (A. Pospíchalové, I. Hejnalové) se jednalo o přesun zkušených pracovníků z ÚKDM.

Zácvik nového řidiče Bibliobusu, R. Šebka, proběhl bez problémů. První dva dny s ním jezdil dosluhující řidič M. Lindauer, aby ho prakticky uvedl do provozu a seznámil s náplní práce.

V rámci tzv. „kolečka“ nových pracovníků v období od ledna do června navštívili knihovnici J. Benedikt (Bibliobus) a M. Žížka (OK Lochotín) a knihovnice K. Kůsová (Studovna), V. Laurel (Knihovna Lobzy), T. Šafaříková (ÚKD) a L. Špačková (ÚKD) postupně všechny velké knihovny sítě, aby získaly kompletní přehled o knihovnických činnostech a službách KMP a poznaly se osobně se všemi kolegyněmi a kolegy.

Stážisté a praktikanti

V letních měsících v OK Lochotín vykonávala **souvislou praxi** M. Šobrová, studentka FF ZČU, programu Humanitní studia, v rámci předmětu Praxe v kulturní sféře. Zapojila se také do organizace letního programu pro děti *Prázdniny s medovou pohádkou* (14. – 18. 7.).

Dobrovolníci

V roce 2025 byli dobrovolníci v knihovnách KMP využíváni především jako podpora při přípravě kulturních a vzdělávacích aktivit, jako byly např. *Noc s Andersenem*, *Čtení pro nejmenší*, *Teenage noc s literaturou*, *Halloween*, *Den pro dětskou knihu*, artedílny, vernisáž výstavy apod. Rovněž pomáhali při organizaci *Českého dne proti rakovině* či poskytovali technickou podporu při stěhování nábytku, dopravě rekvizit, obsluze techniky, revizi knihovního fondu aj.

Na základě řádně uzavřené písemné smlouvy dobrovolnice, paní Eva Kubíková, v době od 1. 1. do 31. 12. vykonávala v ÚKD pomocné knihovnické práce – čištění a balení knih, přípravu odepsaných knih k prodeji apod. Dobrovolnice Z. Kabourková pomáhala 14. – 18. 7. v ÚKDM se zajištěním týdenního letního programu pro děti a 21. 7. – 13. 8. vykonávala v ÚKD práce s knihovním fondem vč. podpory administrativní činnosti. V Oddělení KE od ledna do prosince vypomáhala s balením knihovního fondu dobrovolnice Dana Matějovská.

Knihovně celkem vypomáhalo **22 lidí** (vloni 29), kteří dohromady odvedli **332,5 hodiny dobrovolnické práce** (vloni 235). Z toho byli v ÚKD 2 lidé/170 hodin, v OK Doubravka 7 lidí/40,5 hodiny, v Oddělení KE 1 člověk/38 hodin, v Bibliobusu 1 člověk/14 hodin, v OK Bory 4 lidé/12 hodin, v ÚKDM 4 lidé/12 hodin, v OK Slovany 1 člověk/4 hodiny a v Knihovně Lobzy 1 člověk/2 hodiny.

Na dobrovolné práci bylo založeno i vydávání měsíčníku PLŽ, vydávání publikací či provádění akcí Kruhu přátel knižní kultury se zapojením plzeňských osobností z univerzitních a uměleckých kruhů. Knihovna všem upřímně děkuje za pomoc a za podporu.

Zastoupení zaměstnanců ve vnitřních pracovních skupinách

Pracovníci KMP se zúčastňovali činnosti v pracovních skupinách, spolecích a odborných organizacích s lokální i celorepublikovou působností.

V rámci KMP to byly:

- **Rada zaměstnanců** (M. Beránková, I. Hejnalová, M. Korandová, M. Němcová a J. Verdanová)
- **Kulturní štáb** (18 pracovníků – zástupců vedení a knihoven: J. Albrecht, R. Bocková – do 19. 2., I. Hejnalová – do 30. 11., J. Horáková, L. Hyláková, M. Kožíšek Ouřadová, D. Krystlová, V. Laurel – od 23. 4., E. Lipovská, H. Nováková, A. Pospíchalová – od 19. 2., M. Skálová, K. Richtersová Smílková, N. Rosičová – od 19. 11., A. E. Štřesková – od 19. 2. do 3. 9., H. Šlesingerová, J. Štádlarová, N. Tomanová, M. Žížka)
- **Komise pro výběr knih** (15 vedoucích pracovníků knihoven v čele s vedoucí Oddělení KF L. Korandovou)
- **Komise pro vyřazování knihovních jednotek** (H. Brožová, L. Korandová, J. Kozáková, E. Murinová, Z. Wočadlová)
- **Komise pro doplňování komiksů** (M. Beránková, L. Korandová, D. Zahorčíková)
- **Pracovní skupina pro projekt Hravá rodina** (L. J. Bařková, V. Čadová, L. Hyláková, L. Korandová, M. Korandová, L. Kotroušová, M. Kožíšek Ouřadová, P. Pekárková, K. Richtersová Smílková, M. Skálová, P. Šťastná)
- **Ason-klub**, literární klub mladých a nezavedených autorů západních Čech – po zániku občanského sdružení dál jako aktivita KMP ve spolupráci s veřejností (H. Šlesingerová)
- **Kruh přátel knižní kultury** – po zániku zapsaného spolku dál jako aktivita KMP ve spolupráci s veřejností (J. Horáková, H. Šlesingerová)
- **Redakce měsíčníku Plzeňský literární život – PLŽ** (J. Horáková – redaktorka, H. Šlesingerová – redaktorka přílohy Listy Ason-klubu)

Zastoupení zaměstnanců ve vnějších orgánech, organizacích, komisích a pracovních skupinách

- **Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR** (KMP institucionálním členem, 22 pracovníků individuálními členy: L. J. Bařková, H. Brožová, L. Hyláková, V. Kašparová, L. Korandová, M. Korandová, L. Kotroušová, M. Kožíšek Ouřadová, H. Líbalová, M. Lužová, V. Marková, M. Martínková, P. Pekárková, A. Pospíchalová, K. Richtersová Smílková, M. Skálová, A. E. Štřesková, H. Šlesingerová, P. Šťastná, Z. Topinka, J. Ťoupalová, E. Zahradníková; V. Kašparová – členka VV SKIP)
- **SKIP 04 – Plzeňský kraj** (8 pracovníků členkami regionálního výboru: V. Čadová, V. Kašparová, L. Kotroušová – správce webových stránek SKIP 04, M. Kožíšek Ouřadová, M. Martínková, A. Pospíchalová, K. Richtersová Smílková, P. Šťastná; H. Brožová – členka dozorčí komise RV)
- **Klub dětských knihoven SKIP ČR** (H. Šlesingerová – členka „mozkového trustu“ KDK)
- **Klub dětských knihoven SKIP ČR – regionální klubko Plzeňska** (H. Šlesingerová – předsedkyně klubka, členky L. J. Bařková, P. Pekárková, K. Richtersová Smílková)
- **Klub tvořivých knihovníků SKIP ČR** (M. Kožíšek Ouřadová – předsedkyně této odborné sekce, členky L. Hyláková, P. Chládková, M. Skálová)
- **Frankofonní klub SKIP ČR** (členka M. Skálová)
- **Zaměstnavatelská sekce SKIP ČR** (H. Šlesingerová)
- **Sdružení knihoven** (KMP institucionálním členem od 25. 1. 2018, L. Kotroušová – členka sekce PR a marketing)
- **Česká národní skupina Mezinárodní asociace hudebních knihoven (IAML)** – (Z. Topinka – člen skupiny)
- **Pro libris, z. s.** (J. Horáková – tajemnice, H. Šlesingerová – členka spolku)

- **Svaz českých fotografů** (H. Větrovská – členka spolku)
- **Odborná porota Umělecké ceny města Plzně** (H. Šlesingerová – předsedkyně poroty)
- **Magnesia Litera** (H. Šlesingerová – členka tzv. široké poroty)
- **Cena Bohumila Polana** (H. Šlesingerová – členka odborné poroty literární soutěže)
- **Středisko západočeských spisovatelů v Plzni** (H. Šlesingerová – členka spolku)
- **Obec spisovatelů ČR** (H. Šlesingerová – členka spolku)
- Komise při OK Krajského úřadu Plzeňského kraje pro dotační titul **Podpora literární tvorby a publikační činnosti** (H. Šlesingerová – členka komise)
- **Komise při Nadaci 700 let města Plzně** pro nadační příspěvky na pořádání kulturních projektů a na vydavatelské aktivity (H. Šlesingerová – členka komise)
- **Zestínu, z. s.** (Z. Pokorná – členka spolku)

Jmenný přehled zaměstnanců viz Příloha č. 3.

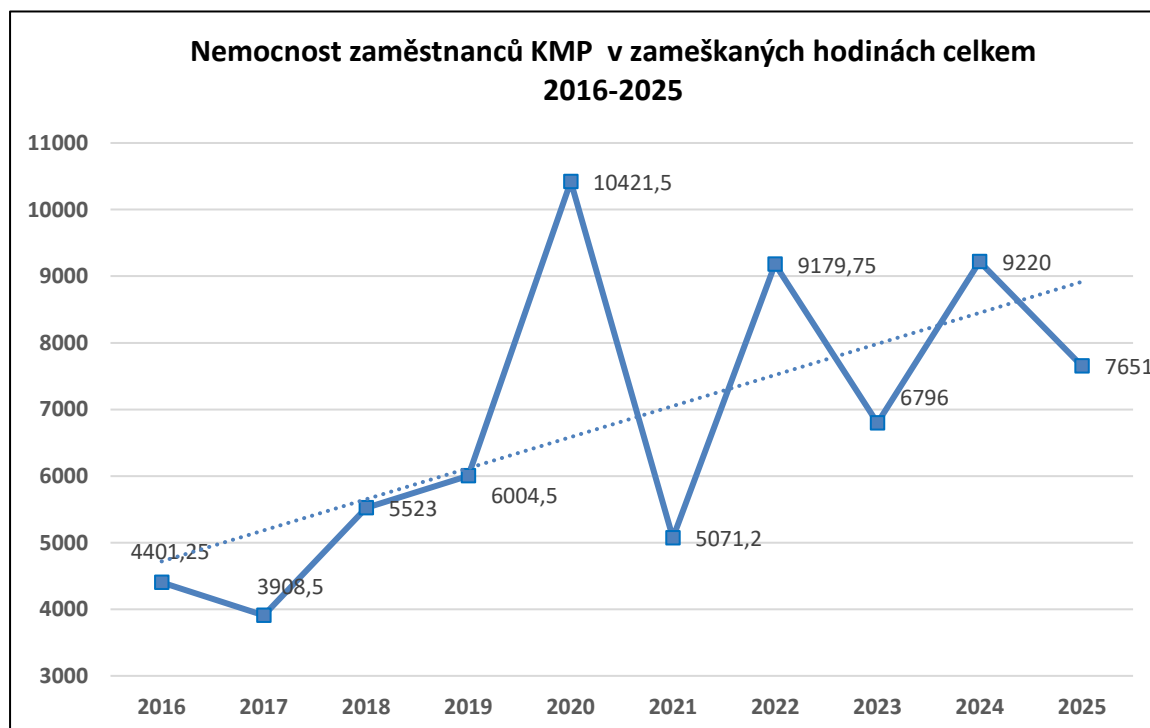
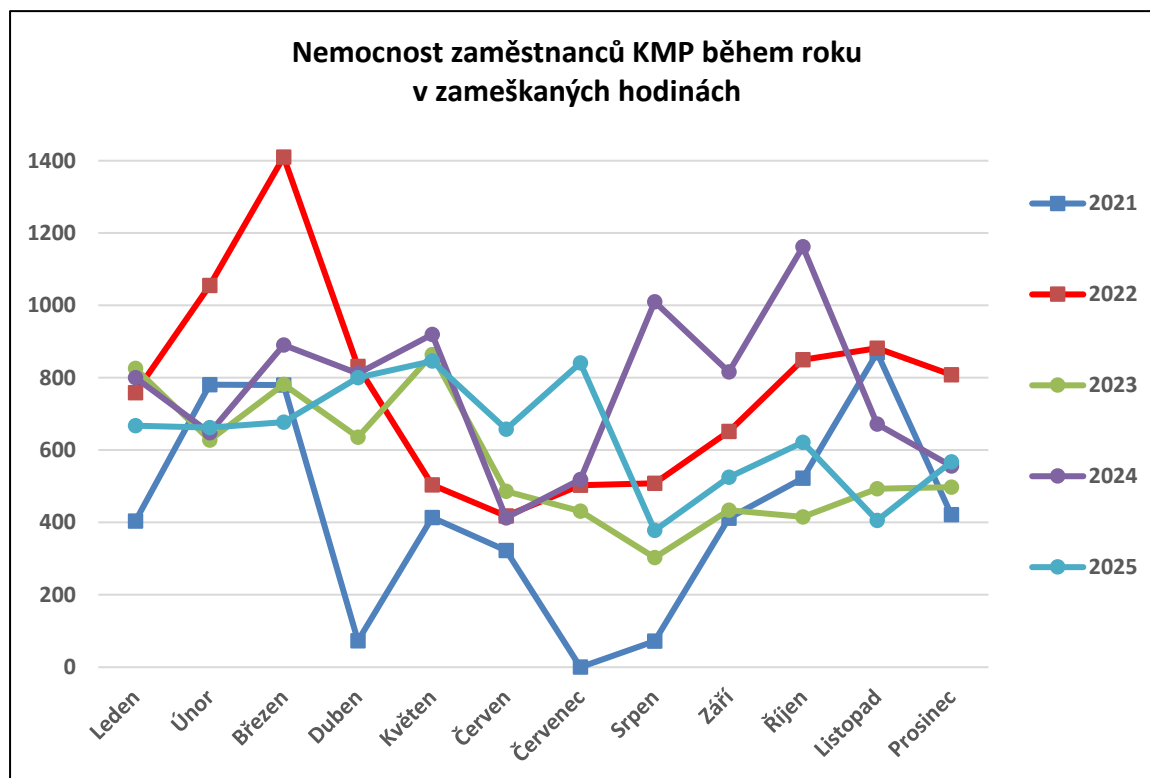

Ocenění zaměstnanců KMP

Odbor komunikace a marketingu MMP připravil ojedinělou venkovní výstavu **Pracujeme pro Plzeň**, která ve Smetanových sadech, U Branky, představila patnáct vybraných zaměstnanců města a jeho příspěvkových organizací. Prostřednictvím jejich příběhů přiblížila veřejnosti méně známé, ale pro chod města klíčové profese. **KMP zde reprezentovala dlouholetá řidička/údržbářka Jana Kadlecová.** Vernisáž proběhla 4. 12., výstava trvala od 4. 12. 2025 do 31. 1. 2026.

Tabulky a grafy ke kapitole II.5

III. Zpráva o činnosti

III.1 Statistické údaje (výkony)

V souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o statistickém výkaznictví, ve znění pozdějších předpisů a podle pokynů Ministerstva kultury ČR, NIPOS a Institutu knihovnictví Národní knihovny ČR sleduje KMP na 60 ukazatelů svých výkonů, vede Deník knihovny a vyplňuje roční statistický výkaz KULT (MK) 12-01, schválený Českým statistickým úřadem.

Meziroční rozdíly mohou být odrazem dlouhodobých celosvětových trendů, mohou být ovšem ovlivněny také vnitřními podmínkami knihovny (např. délkou uzavření konkrétních provozů z různých důvodů, částkou vyčleněnou na nákup nových knih aj.), anebo podmínkami vnějšími (např. pandemií, počasím, aktuální nabídkou bestsellerů na knižním trhu apod.).

Rozpočet KMP – viz kapitola IV. Zpráva o hospodaření

Provoz a uzavírky knihoven

Ani v roce 2025 se některé z provozů KMP nevyhnuly nutnosti dočasného uzavření pro veřejnost. Z důvodu pravidelné **revize knihovního fondu** byla 5 dnů uzavřena Hudební knihovna (11. – 17. 4.) a 8 dnů OK Slovaný (19. – 28. 5.). V souvislosti s chystanou revitalizací ústřední budovy byla kvůli **sondážní zdiwa a následnému zapravování sond** uzavřena 3,5 dne ÚKD (28. – 31. 3., 12. 6.), 3 dny ÚKDM (21. –23. 5., 11. 6.) a 1,5 dne Studovna (23. – 24. 5.). **Přerušená dodávka energie** si vynutila uzavření provozu na 1 den v Knihovně Lobzy (20. 1.), na půl dne ve Studovně a v ÚKD (21. 5.). Kvůli **rekonstrukci** okolí školy byla po 10 dnů nepřístupná pobočka Litice (24. 6., červenec, srpen), kvůli výměně podlahové krytiny 2 dny zavřena pobočka Lhota (29. 9., 1. 10.) a kvůli výměně oken 13 dnů zavřena OK Doubravka (4. – 21. 11.). Krátkodobé uzavírky si bohužel vyžádala **onemocnění knihovnic**, a to 5 dnů v Knihovně Lobzy (1. – 5. 12.), 2 dny v pobočce Božkov (13. – 14. 1.) a 2 dny v pobočce Litice (30. 9., 21. 10.). Pojízdna knihovna byla na 11 provozních dnů odstavena pro nutnou **výměnu brzdného systému** (23. 10., 29. 10., 30. 10.) a na 37 dnů pro vážnou nemoc řidiče (10. – 13. 3., 14. – 30. 4., 5. – 29. 5., 2. – 12. 6.).

V průběhu celého roku byla otevírací doba v KMP omezena po **106 dnů** (vloni 62 dny).

Registrovaní uživatelé

V roce 2025 KMP zaregistrovala celkem **29 013** uživatelů, což bylo o 472 (o 1,65 %) více než v roce předchozím, z toho bylo **4 686** uživatelů do 15 let (tj. nárůst o 291 dítě, o 6,62 %). *Poprvé* bylo do knihovny zapsáno **3 517** zcela *nově* registrovaných uživatelů.

Z registrovaných uživatelů bylo stejně jako v předchozím roce cca 76 % žen a 24 % mužů. Děti a žáci do 15 let představovali 16,04 %, studenti středních škol a učni 16–19 let 8,71 %, studenti vysokých škol do 26 let 8,16 %. Největší skupinou byli čtenáři produktivního věku 27–64 let, kteří činili 46,75 %. Seniorů od 65 let výše bylo 22,34 %.

Dle odhadu 80 % čtenářů bylo z Plzně a 20 % bylo mimoplzeňských.⁴

Návštěvníci

Počet **návštěvníků přímých služeb** dosáhl čísla **286 906**, oproti roku 2024 tedy stoupl o 10 738 (o 3,88 %). **Celkový počet fyzických návštěvníků** vč. návštěvníků akcí pak činil **334 774**, což v meziročním srovnání představuje nárůst o 17 909 návštěvníků (o 5,65 %).

Průměrná denní návštěvnost

V roce 2025 byla knihovna otevřena po **251 pracovní den a 41 sobotu** v ústřední budově. Průměrná denní návštěvnost z návštěvníků celkem (bez sobot a uzavíracích dnů) činila **1 315 návštěvníků**, což je o 73 návštěvníků za den více než v roce 2024 (tehdy 1 242 lidí). Průměrná návštěvnost v ústřední budově **v sobotu byla 113 lidí** (v r. 2024 to bylo 96). Celkem přišlo

⁴ Nový KS Tritius od roku 2018 tyto statistické údaje již nenabízí.

v sobotu 4 636 návštěvníků a realizovalo 8 064 výpůjček (v roce 2024 to byli 3 833 návštěvníci a 9 253 výpůjčky). Počet uživatelů, kteří navštívili knihovnu v sobotu, tedy meziročně stoupl o 803, tj. o 20,94 %.

Nejvíce byly vytiženy ÚKD (v průměru 237 návštěvníků za den), OK Lochotín (218), ÚKDM (143), OK Bory (114), OK Doubravka (107), Knihovna Bolevec (100), OK Slováky (100) a OK Skvrňany (74), nejméně Studovna (7) a pobočky Červený Hrádek (6), Bílá Hora a Malesice (8), které však mají otevřeno pouze 1 den v týdnu.

Nejvytíženější dny v týdnu

Ve velkých provozech byly opět celkově nejvytíženější **pondělí** (29,24 %) a **úterý** (20,79 %), dále pak středa (16,76 %) a čtvrtek (16,36 % z celkového počtu návštěvníků služeb). V pátek bývá návštěvnost nejslabší (12,45 %). Mezi jednotlivými provozy však mohou být drobné odchylky, např. v Bibliobusu byla na prvním místě tradičně středa. Uživatelé nejčastěji navštěvovali knihovnu podobně jako v předchozích letech mezi 9:00-11:00 hodinou (25,88 %), druhý vrchol návštěvnosti připadl na dobu mezi 14:00–16:00 hodinou (20,07 %).

Výpůjčky

V součtu bylo dosaženo 764 590 výpůjček (z toho **569 440 primárních absenčních výpůjček fyzických knih a dokumentů**, 182 377 prolongací a 12 773 e-výpůjček). – Do čísla z automatického knihovního systému se promítla změna ve statistickém výkaznictví. Zatímco až do loňského roku byly automaticky zahrnuty i prolongace, od 1. 1. 2025 se prolongace již nepřičítají, počítají se pouze primární absenční výpůjčky, **tj. první evidované vypůjčení konkrétní knihovní jednotky konkrétnímu uživateli**. – Objem uskutečněných výpůjček byl tedy ve srovnání s rokem 2024 reálně vyšší, z nového nastavení však vychází nižší o 179 890 (o 24,00 %).

Skladbu výpůjček tvořily zejména výpůjčky krásné literatury dospělým (61,23 %), výpůjčky naučné literatury dospělým (8,98 %), výpůjčky krásné literatury dětem (6,22 %), výpůjčky naučné literatury dětem (0,97 %) a ostatní (22,60 %).

Meziročně se pak opět zvýšil zájem o **půjčování elektronických knih** prostřednictvím společnosti Palmknihy. Zde KMP zaznamenala nárůst o 3 151 (o 32,74 %) výpůjček a o 353 (o 24,07 %) unikátní čtenáře. Letos si totiž **1 819 unikátních čtenářů** stáhlo **12 773 e-výpůjčky** (v roce 2024 to bylo 1 466 čtenářů, 9 622 výpůjček). Z toho bylo 12 287 stažení e-knih a 491 stažení e-audioknih. V poměru k celkovému počtu uskutečněných výpůjček však e-výpůjčky představují zanedbatelných 2,24 % (vloni 1,28 %).

V roce 2025 KMP vykázala 19,62 výpůjček na 1 registrovaného uživatele (meziroční pokles o 6,63), 1,70 výpůjček na 1 návštěvníka celkem (pokles o 0,66) a 1,98 výpůjčky na 1 návštěvníka služeb (pokles o 0,73).

Meziknihovní výpůjční služba

V KMP je používána pouze vnitrostátní MVS, náklady na poštovné hradí KMP ze svého rozpočtu, pro uživatele činí nyní poplatek 35,- Kč. Počet požadavků na službu MVS obdržených z jiných knihoven se meziročně výrazně zvýšil, vyřízeno bylo **157 požadavků**, tj. o 63 požadavků (o 67,02 %) více než v roce 2024 (tehdy 94 požadavky). V počtu požadavků uživatelů KMP směřovaných do jiných knihoven nedošlo téměř k žádné změně, celkově bylo odesláno **212 požadavků**, tj. o 3 požadavky (o 1,39 %) méně než v roce 2024.

KMP je zapojena do národní platformy pro poskytování MVS *Získej* (více viz kapitola III.3 *Speciální knihovnické služby*).

On-line katalog

Počet uskutečněných vzdálených přístupů ze strany uživatelů do on-line katalogu Tritius z prostředí knihovny i mimo ni dosáhl čísla **279 919**, tj. o 5 363 (o 1,95 %) přístupů více než v roce 2024 (tehdy 274 556).

Počet uživatelských vstupů do čtenářského konta z prostoru knihovny i mimo ni byl **97 968**, což bylo o 9 396 (o 10,60 %) více než v roce 2024 (tehdy 88 572 vstupů).

Odborné informace

Třebaže počet poskytovaných informací již není součástí celostátního statistického šetření, KMP sleduje tento ukazatel pro svou potřebu a z důvodu získání podkladů pro vyhodnocení plnění standardu služeb. V průběhu roku bylo poskytnuto **32 700 informací**, což je o 1 262 informací (o 4,01 %) více než v roce předchozím (tehdy 31 438 informací). K výraznému poklesu však došlo v oblasti poskytování informací elektronickou cestou – poskytnuto bylo **309 informací**, tj. meziročně o 130 informací (o 29,61 %) méně (tehdy 439 informací).

Kulturní, vzdělávací, komunitní a ostatní akce pro veřejnost

V roce 2025 došlo k mírnému nárůstu počtu akcí v knihovnách KMP. V úhrnu byly uskutečněny **2 292 akce**, tj. o 158 (o 7,40 %) více než v roce 2024 (tehdy 2 134 akce). To se přirozeně promítlo i do vyššího evidovaného počet návštěvníků těchto akcí – zúčastnilo se **47 871 lidí**, tj. o 3 715 (o 8,41 %) více než v roce 2024 (tehdy 44 156 lidí).

Průměrná návštěvnost na jeden pořad zůstala stejná jako v předchozím roce – 21 lidí.

(Podrobněji viz kapitola *III.5 Kulturní a vzdělávací služby*.)

Veřejný internet

Využití veřejného internetu v knihovnách od 1. 1. 2025 již není statisticky sledováno.

Knihovní fondy

Finanční prostředky určené na pořízení knihovního fondu byly oproti roku 2024 v KMP sníženy o 419 tis. Kč (o 7,28 %), dosáhly výše **5 336 tis. Kč**. Snížení se pak přirozeně promítlo do počtu nově nakoupených knihovních dokumentů. Letošní přírůstek činil **16 000 KJ** oproti 18 400 KJ v roce 2024, což představuje pokles o 2 400 KJ (o 13,04 %).

Meziročně se o 144 054,61 Kč (o 32,85 %) zvýšil obnos vynaložený na nákup práv výpůjček elektronických knih pro registrované uživatele u společnosti Palmknihy. Též pro rok 2025 společnost Palmknihy poskytla KMP slevu na e-výpůjčky 7 %, cena za jedno stažení je stále 45,57 Kč.

Knihovní fond dosáhl celkového objemu **468 297 KJ** (vloni 477 930 KJ), což představuje meziroční pokles o 2,01 %. V meziročním úbytku **25 633 KJ** (vyšší o 10,58 %) se odrazila zejména rozsáhlá aktualizace naučné literatury i beletrie v řadě velkých knihovních provozů, ke které došlo v reakci na výsledky pravidelné revize knihovního fondu. Na úbytku fondu měly největší podíl OK Slovaný s 6 277 KJ (tj. 24,48 % celkového ročního úbytku KMP) a OK Doubravka s 4 099 (15,99 %).

Počet svazků naučné literatury se snížil o 9 365 KJ (o 6,94 %), počet svazků krásné literatury se rovněž snížil, a to o 731 KJ (o 0,35 %). Z ostatních kategorií knihovních dokumentů zaznamenaly některé mírný pokles – hudebniny o 38 KJ, elektronické dokumenty o 9 KJ, jiné naopak mírný nárůst – zvukové dokumenty o 649 KJ (o 1,85 %), zvukově obrazové dokumenty o 89 KJ. K vyššímu nárůstu o 423 KJ (o 9,50 %) došlo v oblasti nákupu deskových her, didaktických pomůcek a edukačních hraček. Nárůst této kategorie dokumentů souvisel s dalším rozšířením nabídky uživatelsky oblíbené služby *Lekotéky* v OK Doubravka, OK Bory, OK Skvrňany a v Knihovně Vinice.

Meziročně došlo k dalšímu mírnému snížení počtu odebíraných periodik. KMP odebírala 999 exemplářů (pokles o 83 ks, o 7,67 %). Hodnocení využitelnosti odebíraných periodik v jednotlivých provozech věnuje knihovna dlouhodobě velkou pozornost, pružně reaguje na aktuální poptávku ze strany uživatelů. Řada titulů periodik v poslední době také zanikla, nebo je vydavatel nyní nabízí pouze v elektronické podobě, případně s nižší periodicitou.

(Podrobněji viz kapitola *III.7 Knihovní fondy*.)

Plnění standardů veřejných služeb

Dle dokumentu *Standard veřejných služeb poskytovaných KMP*, schváleného usnesením RMP č. 259 ze dne 9. 3. 2006 a č. 204 ze dne 15. 2. 2007, knihovna každoročně vyhodnocuje plnění řady **kvantitativních i kvalitativních ukazatelů**.

Knihovna splnila nebo překročila tyto ukazatele: počet registrovaných uživatelů k počtu obyvatel města, počet vzdělávacích, kulturních, komunitních a ostatních akcí a také jejich návštěvníků, počet veřejně přístupných stanic připojených k internetu, počet studijních míst, počet provozních hodin pro veřejnost, úhrnný počet zodpovězených informačních dotazů v celé KMP a počet zpracovaných rešerší ve Studovně.

Ani v tomto roce však knihovna bohužel nedosáhla standardu v počtu knihovních jednotek na jednoho obyvatele, v počtu návštěvníků k počtu obyvatel, v počtu výpůjček na jednoho obyvatele či v počtu výpůjček na jednoho registrovaného uživatele. Ve Studovně nebylo dosaženo standardu v počtu zodpovězených dotazů a ani v ukládání přírůstku do vlastní databáze. Standardu nebylo dosaženo v průměrné návštěvnosti na jednu akci a ani v počtu vydaných publikací. Meziročně došlo ke snížení finanční částky vynaložené na nákup knihovních dokumentů, kvůli rostoucím cenám knih nebylo dosaženo standardu ve výdajích na doplňování knihovního fondu a dalších informačních zdrojů.

Výkony KMP jsou dlouhodobě srovnatelné s jinými knihovnami ČR podobné velikosti a zaměření a korespondují s celospolečenským vývojem v zemi.

Podrobné statistické údaje o KMP

viz Příloha č. 4 – Roční výkaz o knihovně

a Příloha č. 5 – Porovnání výkonů jednotlivých provozů KMP v letech 2025 a 2024.

Přehled plnění standardů veřejných služeb

viz Příloha č. 6 – Standardy veřejných služeb poskytovaných KMP.

Tabulky a grafy ke kapitole III.1

Přehled základních statistických výkonů 2016-2025

Rok	Registrovaní uživatelé ⁵	Z toho dětí ⁶	Návštěvníci služby	Vypůjčky	Informace	Akce	Účastníci akcí	Internet	Virtuální návštěvy
2016	27 467	4 413	322 867	1 091 864	3 719	1 996	45 338	26 225	147 827
2017	31 229	5 317	311 640	1 046 889	8 283	2 007	47 015	23 000	118 570
2018	28 479	4 805	299 287	952 777	9 059	2 022	45 514	21 494	124 024
2019	27 566	4 620	294 989	884 775	14 633	2 069	48 216	18 785	158 790
2020	25 613	3 673	198 386	798 252	15 579	665	12 960	7 902	161 406
2021	22 840	2 819	180 356	731 817	17 106	724	13 148	4 072	200 364
2022	26 240	3 804	250 928	742 096	17 871	1 756	39 406	8 514	241 841
2023	28 358	4 311	272 310	740 614	21 290	2 355	49 137	9 802	287 508
2024	28 541	4 395	276 168	749 330	31 438	2 134	44 156	10 067	319 313
2025	29 013	4 686	286 906	7569 440	32 700	2 292	47 871	^{8?}	335 729

Počet vypůjček na:

	⁹ 2025	2024	2023	2022	2021
1 registrovaného uživatele	19,62	26,25	26,11	28,28	32,04
1 návštěvníka celkem	1,70	2,36	2,33	2,59	3,80
1 návštěvníka služeb	1,98	2,71	2,71	2,95	4,05

Každým (pracovním) dnem bylo v KMP průměrně:

	2025	2024	2023	2022	¹⁰ 2021
Zaregistrováno uživatelů	115	113	113	104	¹¹ 121
Zaznamenáno návštěvníků	1 333	1 257	1 271	1 133	860
Realizováno vypůjček	¹² 2 269	2 973	2 962	2 945	3 296
Podáno registrovaných informací	130	124	85	70	77
Uskutečněno akcí	9	8	9	7	3
s prům. počtem úč. na 1 pořad	20	20	21	22	18
Zaznamenáno uživatelů internetu	^{13?}	40	39	33	¹⁴ 24

E-vypůjčky knih

	2025	2024	2023	2022	2021
Unikátní čtenáři	1 819	1 466	1 144	896	781
e-vypůjčky	12 773	9 622	7 256	5 610	4 843

⁵ Od 1. 1. 2017 změna definice **registrovaného uživatele** pro statistický výkaz veřejných knihoven.

⁶ Od 1. 1. 2017 změna definice **registrovaného uživatele** pro statistický výkaz veřejných knihoven.

⁷ Od 1. 1. 2025 změna definice **vypůjčky** pro statistický výkaz veřejných knihoven.

⁸ Od 1. 1. 2025 se statisticky již nesleduje.

⁹ Od 1. 1. 2025 změna definice **vypůjčky** pro statistický výkaz veřejných knihoven.

¹⁰ V ukazateli se odráží automatické prodlužování výpůjční doby a prodlužování registrace uživatelů při uzavření nebo omezení knihovního provozu.

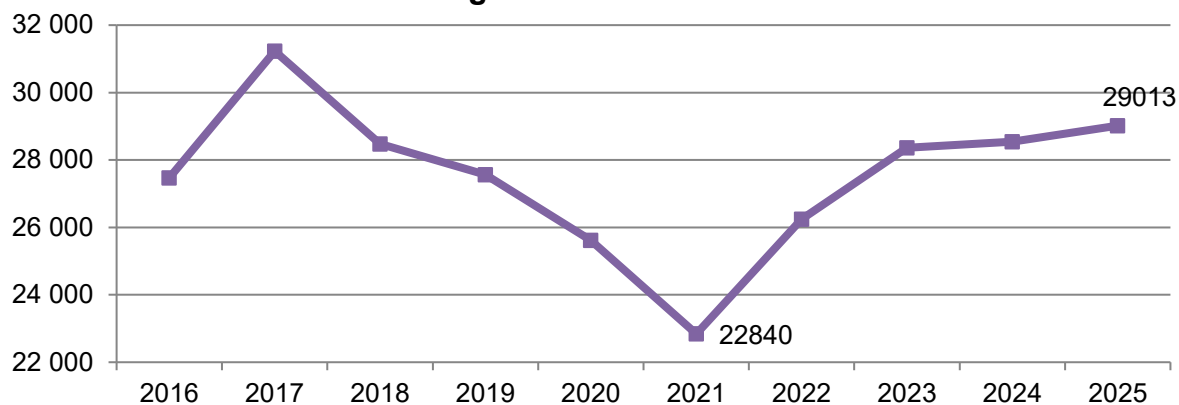
¹¹ Od 15. 2. do 31. 3. 2021 provoz v režimu výdejního okénka, nebylo možné provádět plnohodnotně registrace uživatelů – omezení na 189 pracovních dnů.

¹² Od 1. 1. 2025 změna definice **vypůjčky** pro statistický výkaz veřejných knihoven.

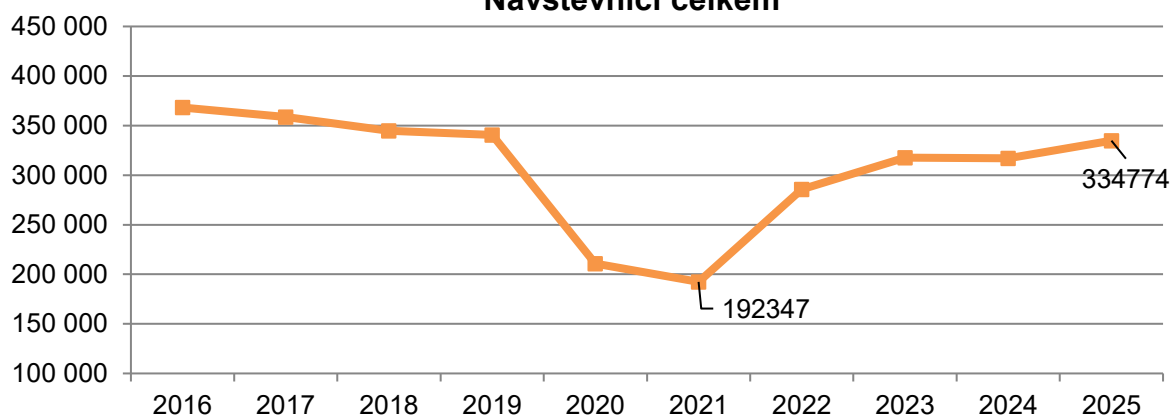
¹³ Od 1. 1. 2025 se statisticky již nesleduje.

¹⁴ Prezenční služby s omezením počtu obsazovaných míst u PC byly poskytovány od května – započítáno 169 pracovních dnů.

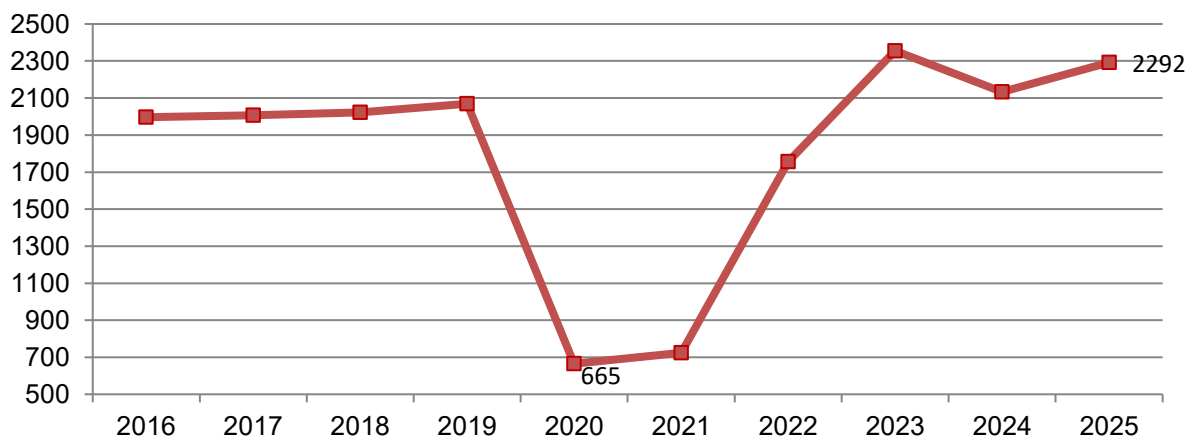
Registrovaní uživatelé

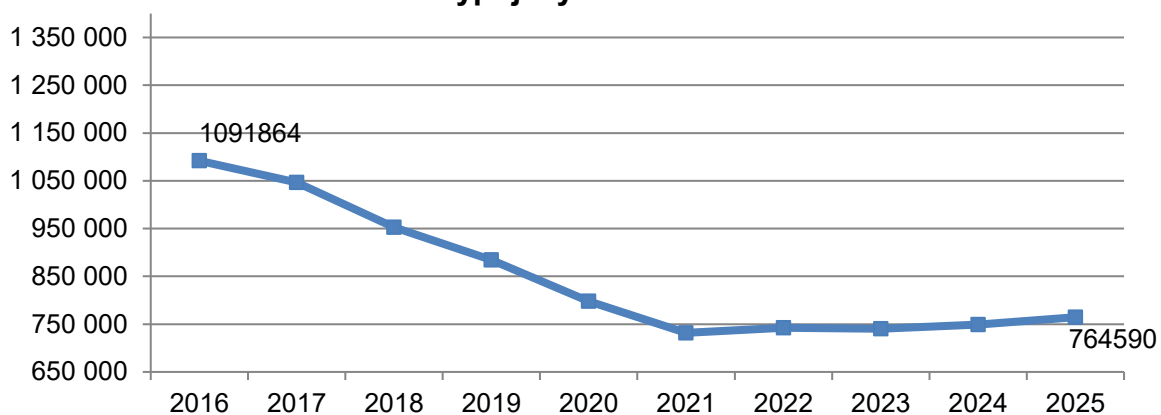
Návštěvníci celkem

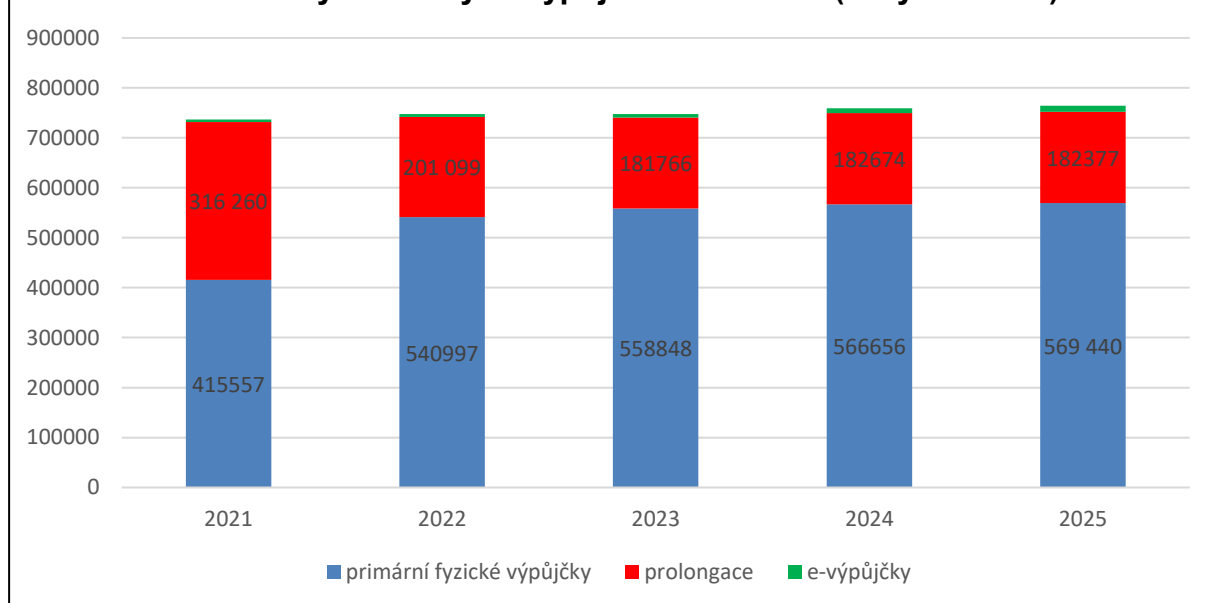
Akce

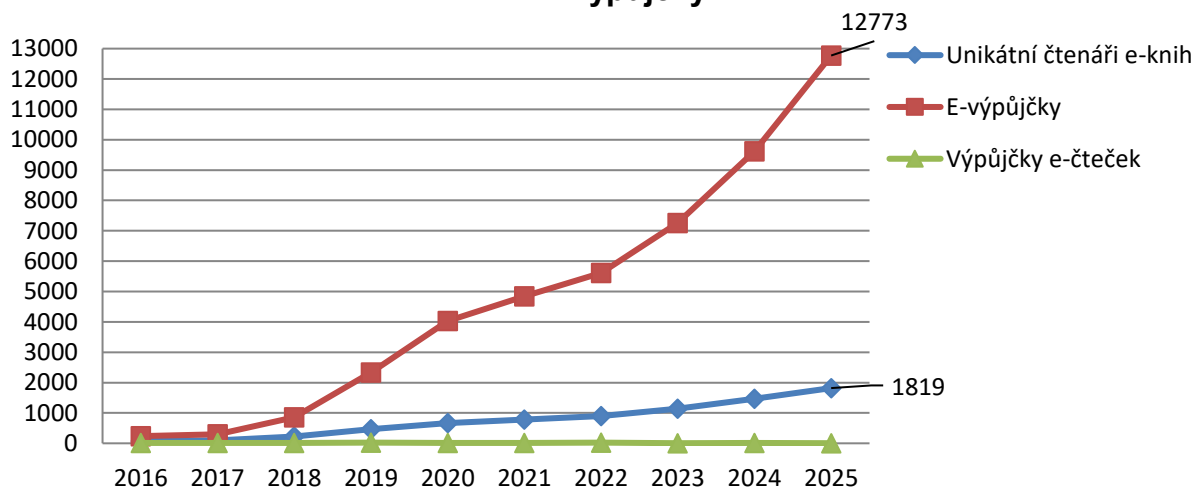
Výpůjčky celkem

Skladba vykazovaných výpůjček 2021-2025 (vždy k 31. 12.)

E-výpůjčky

III.2 Základní knihovnické služby

V souladu se zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (Knihovní zákon), KMP nabízela veřejné knihovnické a informační služby, tj. půjčovala knihovní dokumenty z vlastního fondu i z fondu jiných knihoven ČR prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, poskytovala bibliografické, referenční a faktografické informace a rešerše, reprografické služby, umožňovala přístup k internetu apod.

Podmínky provozu, vedení evidence, knihovní procesy

Běžná otevírací doba

Celkově nabízela KMP veřejnosti 48 provozních hodin týdně. Nejvíce měly otevřeno knihovny v ústřední budově, tj. ÚKD, ÚKDM a Studovna (48 hod.), dále obvodní knihovny Bory, Doubravka, Lochotín, Skvrňany, Slovaný a knihovny s celotýdenním provozem, tj. Bolevec, Vinice a Hudební a internetová knihovna (40), Knihovna Lobzy (33) a Bibliobus (16,5), nejméně pobočky Božkov (10), Černice, Lhota a Křimice (8), Bílá Hora, Červený Hrádek, Koterov, Litice, Malesice, Radčice, Radobyčice a Újezd (4 hodiny týdně).

Změny otevírací doby

Od 1. ledna 2025 došlo k posunutí otevírací doby poboček Červený Hrádek, Malesice, Radčice a Újezd z původních 14:00–18:00 hodin na 13:00–17:00 hodin. Knihovna tím vyšla vstříc požadavkům uživatelů, jež vyplynuly z výsledků *Průzkumu spokojenosti uživatelů se službami, fondy a dispozicemi KMP 2024* i z ankety mezi knihovnicemi malých poboček a z ankety mezi jejich čtenáři ze stejného roku. Ke změně KMP přistoupila též z důvodu velmi nízké návštěvnosti v době od 17:00 – 18:00 hodin, vyplývající z věkové struktury registrovaných čtenářů – mezi uživateli poboček převažují senioři, kteří preferují návštěvu knihovny v brzkých odpoledních hodinách. U knihoven Malesice a Radčice, které jsou umístěny v budovách úřadů městských obvodů, tím zároveň došlo ke sjednocení otevírací doby pobočky knihovny s úředními hodinami městského obvodu.

Změny umístění knihoven

V roce 2025 nedošlo v umístění kamenných knihoven KMP k žádným změnám. Zastávka Bibliobusu na Valše byla z provozních důvodů přesunuta z ulice U Hájovny do ulice Dobřanské.

Změny a novinky v oblasti služeb

Od 1. 3. 2025 při registraci nebo přeregistraci do knihovny KMP k doložení totožnosti vedle osobních fyzických dokladů akceptuje také **eDoklady** v mobilním telefonu.

Od 31. 3. 2025 KMP nabízí uživatelům novou službu – **Virtuální čtenářský průkaz** (<https://knihovna.plzen.eu/katalog-a-databaze/katalog/navody-ke-katalogu/digitalni-prukazka/>).

Od 1. 10. 2025 KMP prostřednictvím společnosti Palmknihy, s.r.o., bezplatně zpřístupňuje svým registrovaným uživatelům **výpůjčky elektronických zvukových knih (e-audioknih)**.

Podobně jako stoupá obliba e-knih, v posledních letech v ČR roste také trh s e-audioknihami a zároveň klesá počet prodaných fyzických nosičů (v r. 2023 prodáno 23 % fyzických a 77 % digitálních)¹⁵. Možnosti, kde si dnes přehrát CD, se totiž neustále zmenšují – současné notebooky či stolní počítače často mechaniku pro CD vůbec nemají. KMP, která má rozsáhlou a stále využívanou sbírku zvukových knih na CD, sice ve velkých provozech od dubna 2024 rozšířila služby i o půjčování CD mechanik, zároveň se však rozhodla přistoupit též k jejich elektronické variantě. K jejím výhodám patří nejen snadná dostupnost kdykoliv odkudkoliv, ale i dostupnost nových titulů ihned po vydání (zatímco dle licenční smlouvy mezi NK ČR a kolektivními správci autorských práv platí pro absenční půjčování zvukových záznamů

¹⁵ Viz <https://www.sckn.cz/zpravy-o-ceskem-kniznim-trhu/>.

v knihovnách odkladná lhůta 9 měsíců od nabytí).¹⁶ Zpřístupňování e-audioknih (za stejných podmínek, jaké platí pro stahování e-knih) bylo v KMP spuštěno jako nová služba v *Týdnu knihoven*, propagováno formou tiskové zprávy č. 6/2025 ze dne 2. 10. *Čtete ušima: e-audioknihy zdarma v mobilu od Knihovny města Plzně* (<https://knihovna.plzen.eu/o-knihovne/knihovna-v-tisku/tiskove-zpravy/>), na nástěnkách jednotlivých knihoven prostřednictvím tištěných letáků s QR kódem, na webu KMP (<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1219512310214535&set=a.657105246455247>), na facebookových stránkách (<https://knihovna.plzen.eu/sluzby/pujcovani/pujcovani-e-audioknih/>) aj. Do konce roku bylo realizováno celkem 491 výpůjček e-audioknih (z toho nejvíce v měsíci říjnu – 172; průměrný měsíční počet stažení byl cca 158). Počet unikátních čtenářů elektronických zvukových knih nelze zjistit – nelze v systému oddělit od čtenářů e-knih. (Úhrnný počet unikátních čtenářů s e-výpůjčkami v roce 2025 činil v KMP 1 819.)

Po dobré zkušenosti s **návratovou biblioschránkou** před budovou **OK Lochotín**,¹⁷ v **OK Skvrňany** a **Hudební a internetové knihovně**¹⁸ se KMP rozhodla nabídnout možnost samoobslužného vracení knih prostřednictvím boxu také před **OK Doubravka** (Masarykova 75). Od 1. 10. 2025 byla schránka zprovozněna pod schodištěm zastřešeného vestibulu OD Centrum Doubravka, kde knihovna sídlí. (Na pořízení KMP získala dotaci od MK ČR z programu VISK3 ve výši 40 tis. Kč.)

Čtenářské registrace

Již od 25. 8. 2021 KMP prostřednictvím KS Tritius odesílá čtenářům **Oznámení o končící registraci**.

Od 1. 3. 2025 při registraci nebo přeregistraci KMP k doložení totožnosti přijímá rovněž **eDoklady** v mobilním telefonu.

Alternativy čtenářského průkazu

V roce 2025 KMP pokračovala ve spolupráci s PMDP v propagaci využívání **Plzeňské karty** jako čtenářské legitimace. Čtenáři se mohli na PK přihlašovat v celé síti, tj. ve všech provozech KMP vč. **Bibliobusu** a malých poboček. Po přechodu na nový KS Tritius (2018) již nelze počet uživatelů s Plzeňskou kartou ze systému zvlášť vygenerovat.

Kromě Plzeňské karty (od roku 2009) KMP jako čtenářský průkaz akceptuje **JIS kartu** studenta a pracovníka **ZČU**, pokud je označena logem Plzeňské karty (od 18. 9. 2013), **Karlovarskou kartu** (od pololetí 2015), tzv. **Mariánku** – PK v edici Mariánské Lázně (od 1. 5. 2017), **In Kartu ČD** (od 8. 11. 2017), **Chebskou kartu** a od listopadu 2019 i další karty, na nichž je uvedeno jméno uživatele a logo PMDP, např. permanentku FC Viktoria Plzeň.

Od 31. 3. 2025 KMP nabízí uživatelů **Virtuální čtenářský průkaz**.

Platby prostřednictvím platebních terminálů

Od poloviny září 2020 nabízí KMP ve spolupráci s PMDP občanům možnost veškeré čtenářské poplatky v knihovnách s celotýdenním provozem (kromě **Studovny**) hradit kartou prostřednictvím **platebních terminálů UniCredit Bank**. V roce 2025 byly takto inkasovány platby ve výši **591 127,- Kč**, což představuje 28,01 % z celkové sumy vybraných poplatků v knihovnách (vloni 502 001,- Kč, tj. 24,76 %).

Databáze a kartotéka přihlášek uživatelů

Správou **centrální kartotéky přihlášek** registrovaných uživatelů je v KMP pověřena **ÚKD**. Ta v roce 2025 pokračovala v práci na zakládání a aktualizaci přihlášek čtenářů nad 15 let. Do kartotéky byly zařazeny celkem 3 083 nové přihlášky dospělých čtenářů (vloni 3 402 přihlášky).

¹⁶ Viz https://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/autorske-pravo/ZvukPujcPodm.htm.

¹⁷ Spolu s výdejním boxem návratový box v provozu od 1. 2. 2023.

¹⁸ Obě v provozu od 7. 8. 2024.

Úspěšně proběhly 2 sběry k archivaci čtenářských kont, jež pověřené knihovnice ÚKD v systému jednotlivě prověřily, vyhledaly čtenářské přihlášky a v oprávněném případě řádně provedly jejich skartaci. V úhrnu systém vyčlenil k archivaci 3 272 konta čtenářů, z toho 746 kont dětských, anonymizováno bylo celkem 3 236 kont.

Vymáhání výpůjček, upomínky

Počet odeslaných upomínek v roce 2025 mírně vzrostl, odesláno bylo **5 966 upomínek**, tj. o 48 upomínek (o 0,81 %) více než vloni. Z toho největší objem tvořily 1. upomínky za 30,- Kč (4 179) a 2. upomínky za 100,- Kč (1 226). Nejvíce upomínek vygenerovaly ÚKDM (1 445), OK Lochotín (836), ÚKD (832), OK Skvrňany (621), OK Bory (470), OK Slovaný (437) a OK Doubravka (432). Nepatrný meziroční nárůst (o 14, tj. o 5,71 %) se projevil v počtu odesílaných upomínek poštou, počet upomínek odeslaných elektronicky se rovněž zvýšil o 34 (o 0,59 %). Poštou bylo v celé KMP odesláno 259 upomínek (v r. 2024 to bylo 245 upomínek), e-mailem nebo SMS zprávou 5 707 upomínek. Knihovní systém odeslal automaticky 104 699 102 685 tzv. **připomínek**, tj. nárůst o 2 014 (o 1,96 %). Uživatelé jednoznačně upřednostňovali formu elektronické komunikace.

Agendou **předžalobních upomínek** je pověřena ÚKD. Celkový počet předžalobních upomínek v ÚKD je součtem odeslaných PU a v pořadí pak druhých PU s aktuální výší poplatků těsně před zahájením procesu vymáhání pohledávky prostřednictvím MMP.

Počet odeslaných 1. PU se meziročně snížil o 5, tj. o 1,07 %. Podáno bylo celkem 460 předžalobních upomínek (vloni 465). Nejvíce 1. PU vystavila ÚKD (103), ÚKDM (66), OK Lochotín (63), OK Doubravka (37), OK Bory (26), OK Skvrňany (19) a OK Slovaný (12). Největší meziroční nárůst zaznamenala ÚKDM (+ 8), naopak největší pokles OK Doubravka nebo Bibliobus (– 4).

Odeslány byly pak celkem 44 2. PU, tj. o 4 méně než v roce 2024. U nich vykázala největší meziroční nárůst OK Lochotín (+ 4).

V roce 2025 KMP pokračovala při vymáhání pohledávek za čtenáři ve spolupráci s Oddělením vymáhání pohledávek Odboru financování a rozpočtu EÚ MMP.

Pracovnice ÚKD při individuálních návštěvách knihoven s celotýdenním provozem poskytují pracovníkům ostatních provozů konzultace a pomoc při zpracování podkladů pro komplikovanější případy vymáhání pohledávek.

Proces vymáhání pohledávek se až doposud řídil interním předpisem KMP č. 4/2019. Od 1. 10. 2025 byla tato směrnice nahrazena novou směrnicí č. 8/2025. Hlavní změnou je pro uživatele-dlužníka možnost nevrácené knihovní dokumenty knihovně vrátit před zahájením soudního řízení, a tím snížit výši vymáhané pohledávky o částku za náhradu dokumentu + manipulační poplatek při náhradě dokumentu.

Na magistrát bylo k vymáhání předáno 30 nových případů s pohledávkou v celkové výši **72 836,- Kč** (cena dokumentu, poplatky z prodloužení a manipulační poplatky: náhrada za dokument plus vymáhání soudní cestou), což bylo o 3 případy méně, avšak o 5 027,- Kč více než v předchozím roce (průměrně 2 428 Kč na spis).

Zároveň stále dobíhají starší případy dlužníků ve spolupráci s Advokátní kanceláří Martinská (JUDr. Havel), zde k 31. 12. 2025 šlo o 29 exekučních řízení (vloni 37). Zpracovány byly 43 spisy vrácené od JUDr. Havla, u nichž byla zastavena exekuce. Jednalo se o případy, kdy za posledních nejméně 6 let nebylo vymoženo nic, nebo byl dluh nevymahatelný a zároveň nižší než 1 500 Kč. Spisy byly uzavřeny, převedeny do archivu, konta čtenářů-dlužníků byla aktualizována.

V roce 2025 bylo provedeno celkem 212 identifikací bezhotovostních plateb dlužníků (vloni 252). Z toho 187 plateb od dlužníků předaných MMP (v úhrnu 153 075,19 Kč, tj. průměrně 819,- Kč/1 platba) a 25 bezhotovostních plateb dlužníků (vloni 28) předaných AK Havel (celkem 11 675,18 Kč, tj. průměrně 467,- Kč/1 platba). Byla zpracována dokumentace 16 návrhů na elektronický platební rozkaz v hodnotě 30 838,51 Kč a 35 návrhů na exekuční vymáhání.

V úzké spolupráci s OVP probíhala průběžná kontrola úplnosti doručených datových zpráv. Pracovnice ÚKD se dle pokynů OVP podílely na procesu kompletace evidence rozsudků, odesílání datových zpráv ve formě přihlášek do insolvenčního řízení, odvolání a reakcí na soudní výzvy.

Rezervace

Knihovna poskytovala možnost **rezervací** dokumentů písemně, e-mailem i prostřednictvím čtenářského konta na webových stránkách KMP. Počet zadaných a uskutečněných rezervací se meziročně zvýšil.

Celkem bylo vyřízeno 13 959 požadavků, tj. nárůst o 913, o 6,99 % (vloni 13 046 požadavků), nejvíce v ÚKD (5 015), v OK Lochotín (3 244), v OK Bory (1 629), v OK Doubravka (1 182), v OK Slovany (843), ÚKDM (811), OK Skvrňany (588) a v Knihovně Bolevec (264).

Převážnou většinu rezervací si čtenáři objednali sami elektronicky z prostředí svého uživatelského konta v on-line katalogu, menší část rezervací na požádání zadávali pracovníci knihovny při odbavování ve výpůjčním protokolu.

Oznámení o rezervaci bylo v 7 případech zasláno poštou, tj. o 1 více než v roce 2024 (tehdy 6). Ostatní byla vyřízena automatizovaně prostřednictvím e-mailu či SMS zprávy. Uživatelé tedy jednoznačně preferují oznámení elektronickou cestou. Za vyzvednuté nebo nevyzvednuté rezervace bylo vybráno celkem 130 435,- Kč (vloni 119 100,- Kč).

Mezi nejčastěji rezervované dokumenty patřily knižní novinky s reklamou v médiích. Zájem o řadu titulů byl vyřešen také možností stáhnout si text elektronicky jako e-výpůjčku ze stránek společnosti Palmknihy.

Odložení z poličky

Registrovaní uživatelé rovněž využívali službu, tzv. **Odložení z poličky**, aktivovanou už v roce 2020, která na rozdíl od klasické rezervace umožňuje zamluvit si knihovní dokumenty volně dostupné na regálech. Objednávku požadovaných knih si uživatel provede sám v prostředí on-line katalogu po přihlášení do svého osobního čtenářského konta a pracovníci knihovny mu je připraví k vyzvednutí. V roce 2025 bylo vyřízeno celkem **3 879** takových **požadavků**, a to nejvíce v ÚKD (1 141), v OK Lochotín (678), v ÚKDM (435), v OK Bory (417), v OK Doubravka (389), v OK Slovany (266), v OK Skvrňany (225) či v Knihovně Bolevec (144). Oproti předchozímu období byl zájem o 375 (o 10,70 %) vyšší (vloni šlo o 3 504 odložení). Služba je podobně jako rezervace zpoplatněna (á 10 Kč).

Odložení do boxů

Možnost vrácení vypůjčených knih prostřednictvím návratového boxu poskytuje KMP čtenářům od 1. 2. 2023 před OK Lochotín, od 7. 8. 2024 v zádveří OK Skvrňany a Hudební a internetové knihovny, od 1. 10. 2025 pak také nově před OK Doubravka (ve vestibulu OD Centrum Doubravka).

Návratový box v OK Lochotín využilo 750 místních čtenářů, kteří sem vložili celkem 2 886 dokumentů. Z toho bylo 1 741 dokumentů z fondu lochotínské knihovny a 1 145 dokumentů z fondů ostatních obvodních knihoven. Do návratových boxů umístěných v Doubravce, ve Skvrňanech a na Slovanech bylo vráceno 127 dokumentů půjčených z OK Lochotín.

Do biblioschránky Hudební a internetové knihovny na Slovanech bylo během roku vráceno celkem 1 219 knih (139 z fondu OK Slovany, 163 z knihoven ústřední budovy atd.).

Do boxu OK Skvrňany čtenáři vrátili celkem 1 184 dokumenty (803 z fondu OK Skvrňany a 381 dokumentů z jiných fondů).

Nová schránka před OK Doubravka byla zpočátku využívána sporadicky, postupně však počet vrácených dokumentů narůstal, k zásadnímu obratu pak došlo během měsíce listopadu, kdy byla knihovna tři týdny uzavřena z důvodu výměny oken. Dohromady byly vráceny 482 knihy, nejčastěji z fondu OK Doubravka, knih z ostatních knihoven bylo podstatně méně. Nová schránka je propagována na webu, sociálních sítích aj., také v Doubraveckých listech 12/2025 vyšel článek o knihovně a jejích službách vč. biblioschránky.

V roce 2025 byla tedy v KMP prostřednictvím boxů vrácena v součtu **5 771** kniha.

Třebaže o službu **výdejního boxu** před **OK Lochotín** je zájem o poznání slabší a jeho kapacita (21 schránek) zatím není optimálně využívána, zájem čtenářů meziročně vzrostl. V roce 2025 KMP takto vyřídila **511 objednávek**, což bylo (o 3, tj. o 0,59 %) více než v roce předchozím (tehdy 508 objednávek). Z nich největší počet v prvním čtvrtletí – v lednu (59), únoru (58), březnu (56) a dále v době dovolených – v červenci (61) a srpnu (58), nejméně v měsíci listopadu (4) – kvůli technickým problémům.

Výpůjční služby

Výpůjčky tištěných dokumentů

Rovněž v roce 2025 si uživatelé půjčovali především beletrii, její výpůjčky převažovaly nad výpůjčkami naučné literatury u dospělých v poměru 6,8 : 1, u dětí v poměru 6,3 : 1 (vloni u dospělých i u dětí shodně 5,6 : 1). U dospělých převažoval stejně jako v předchozích letech zájem o tvorbu českých autorů, o společenské romány ze současnosti, romány s historickou tematikou, detektivní romány a romány pro ženy. U dětí pokračovala obliba knih s napínavým dějem, knih fantasy a komiksů. Samostatnou kapitolu výpůjček tvoří tzv. doporučená školní četba, více vnucená než dobrovolně zvolená. V naučné oblasti přetrvával zájem o životopisy významných osobností a o příběhy se vztahem k regionu, které se skutečně staly. Děti si nejvíce vybíraly naučné publikace z oblasti živé přírody. Tematické zaměření výpůjček se tedy dlouhodobě výrazně nemění – reflektuje sociální skladbu uživatelů.

V první desítku nejpůjčovanějších knih **dospělé beletrie** se umístily knihy: K. Lednická: *Šikmý kostel 3* (půjčeno 289 x), M. Klevisová: *Drak spí* (264 x), A. Mornštajnová: *Čas vos* (261 x), K. Lednická: *Šikmý kostel 1* (253 x), Š. Javůrek: *Sudetský dům 3* (249 x), A. Mornštajnová: *Hana* (247 x), A. Mornštajnová: *Tiché roky* (246 x), J. Caplin: *Hospůdka v Praze* (230 x) a J. Poncarová: *Dvojí život* (230 x). Čtyři z uvedených titulů bodovaly už v loňském roce.

Děti byly ve výběru četby stejně jako v předchozích letech zaměřeny hlavně na *Deníky malého poseroutky* J. Kinneye (20 dílů dohromady půjčeno 2 028 x). Na dalších místech byly knihy: P. Horáček: *Modrá příšera* (101 x), M. Man-Kong: *Paw Patrol: the movie* (83 x), D. Williams: *Nejhorší netvoří na světě* (77 x), P. Horáček: *Ztracená ponožka* (73 x), J. K. Rowling: *Vánoce v Bradavicích* (66 x), D. Williams: *Babička drsňačka* (65 x), P. Horáček: *Papuchalk Petr* (65 x), K. Reider: *Vánoční chlupáč* (61 x) a V. Kolašínová: *Peppa na výletě* (61 x).

Žánru naučné literatury pro dospělé dominovaly knihy: F. Müller: *Skutečné zločiny na Plzeňsku 2* (140 x), F. Müller: *Skutečné zločiny na Plzeňsku 1* (112 x), T. Šebek: *Objektivní nález* (106 x), D. Krejčík: *Hájemství* (89 x), P. Mazný: *Tajemství plzeňských staveb* (82 x), A. Dolník: *Svět elitního vyjednavče* (72 x), E. Haunerová: *Krajinou okolo Plzně* (65 x), H. Třeštíková: *Hovory s mámou* (61 x), J. Lottes: *Ne každý vrah je zrůda* (60 x) a M. Dvořák: *Mezi nebem a pacientem* (58 x).

Děti si z naučné literatury nejčastěji vybíraly tituly: D. Křišťanová: *Posviť si na to! Hasiči* (87 x), H. Jovanovičová: *Posviť si na to! Dinosauři* (70 x), B. Hanušová: *Posviť si na to! Lidské tělo* (65 x), F. Valiente: *Posviť si na to! Vesmír* (59 x), C. Mowat: *Dinosauři* (54 x), S. Couturier: *Velká kniha o emocích* (53 x), Alistar: *Dinosauři: velká kniha odpovědí* (53 x), L. Wiley: *Obávání dinosauři* (50 x), Š. Sekaninová: *Deník jedné včelky* (48 x) a T. McBrien: *Minecraft. Příručka přežití* (46 x).

Seznam **nejžádanějších titulů periodik** oproti loňsku zaznamenal jen drobné změny v pořadí. V čele popularity se udržel týdeník *Téma* (4 957 x), následovaly dlouhodobě oblíbené tituly *Vlasta* (3 311 x), *Týdeník Květy* (2 572 x), *Právo* (2 162 x), *Reflex* (1 909 x), *Mladá fronta Dnes* (1 777 x), *Harlequine – Sladký život* (1 742 x), *Plzeňský deník* (1 699 x), *Rytmus života* (1 503 x) či *Harlequine – historická romance* (1 438 x).

Z dětských časopisů to byly nejčastěji *Čtyřlístek* (2 296 x), *Simpsonovi – Bart* (979 x), *Spongebob* (881 x), *Tlapková patrola* (365 x), *Lego Minecraft* (306 x), *Super komiks* (262 x), *Princezna* (236 x), *Spider Man* (233 x), *Ledové království* (194 x) nebo *Minecraft* (193 x).

K nejoblíbenějším **hudebninám** opět patřily zpěvníky: *Lidové písničky* (38 x), J. Uhlíř: *Zpívání* (32 x) a *Ať žijí duchové* (14 x) nebo J. Suchý: *Zpěvník* (7 x).

K nejvíce frekventovaným **kartografickým dokumentům** patřily: J. Green: *Atlas světa: posuň a objevuj* (14 x), *Školní atlas světa* (12 x), *Krušné Hory. Klínovec* (9 x), *Plzeňskoturistická mapa* (9 x), *Dětský atlas světa* (9 x), S. Swan: *Turecko* (8 x) aj.

Výpůjčky audiovizuálních dokumentů

V kategorii **mluveného slova** se na první příčky dostala díla: R. Galbraith: *Černočerné srdce* (61 x), R. Galbraith: *Neklidná krev* (60 x), J. Caplin: *Vila v Itálii* (56 x), J. Caplin: *Pláž v Chorvatsku* (56 x), T. Bartošová: *Dceřina kletba* (56 x), J. Caplin: *Čajovna v Tokiu* (55 x), M. Klevisová: *Zlodějka příběhů* (55 x), H. Fields: *Dokonalá tma* (54 x), R. Bryndza: *Tíživé ticho* (54 x) a S. Bjørk: *Ostrov* (51 x).

V **Hudební a internetové knihovně** se z **filmů na DVD** nejvíce půjčovaly: *Imaginární přátelé* (10 x), *Oppenheimer* (9 x), *Rok Draka* (8 x), *Křížovatka* (8 x) a *Na zlatém jezeře* (8 x).

Výpůjčky elektronických dokumentů

Z elektronických dokumentů (ve fondu celkem 135 KJ) byl zájem o tituly: *Božena Němcová. Souborné dílo* (1 x), *Karel Čapek. Souborné dílo* (1 x), L. Letošníková: *Zbraně, šerm a mečíři* (1 x), P. Toufar: *Cesty ke hvězdám* (1 x), *Duháček v lese* (1 x), *Divadlo Alfa* (1 x), Západočeské muzeum: *Užití umění ve sbírkách* (1 x) a *Einstein junior* (1 x).

Výpůjčky e-knih a e-audioknih

Od října 2014 poskytuje KMP svým registrovaným uživatelům výpůjčky **e-knih**, zpočátku prostřednictvím společnosti eReading.cz, od roku 2019 prostřednictvím společnosti Palmknihy. Knihy lze číst v aplikaci Palmknihy na zařízeních s operačním systémem Android (verze 9.0 a vyšší) nebo iOS Apple (verze 18,5 a vyšší), tj. na tabletech, mobilních telefonech a některých čtečkách).

Délka výpůjčky je 31 dnů. Kniha se po uplynutí této doby automaticky zneprístupní, a proto se na ni nevztahuje poplatek z prodlení. Stejnou e-knihu si může vypůjčit neomezený počet čtenářů současně, jeden čtenář však může mít zároveň vypůjčeny maximálně 3 tituly. E-knihu nelze předčasně „vrátit“. Podmínkou je kromě platné registrace v KMP bezplatná registrace na stránkách www.palmknihy.cz pod shodnou e-mailovou adresou jako v databázi KMP.

Nejvíce stahovanými byly e-knihy: A. Mornštajnová: *Čas vos* (115 x), M. Klevisová: *Letní slunovrat* (96 x), R. Yarros: *Onyxová bouře* (80 x), R. Yarros: *Železný plamen* (70 x) nebo K. Lednická: *Šikmý kostel 3* (48 x).

Od 1. 1. 2025 KMP rozšířila nabídku o výpůjčky **e-audioknih**. Nejžádanější zatím byly: J. Wake: *S láskou z Londýna* (8 x), J. Clear: *Atomové návyky* (8 x), R. Yarros: *Důvod věřit* (7 x), T. Bartošová: *Vodník* (6 x), S. Wilková: *Když přišli psi* (6 x), M. Klevisová: *Zlodějka příběhů* (6 x), C. Mola: *Obřad* (6 x), Ch. Paolini: *Eragon* (6 x), J. Poncarová: *Dvojitý život* (5 x) a A. T. Huang: *Twisted Love: Láska na ostří nože* (5 x).

Výpůjčky e-čteček

V roce 2025 KMP v **Hudební knihovně** nabízela 3 různé typy čteček s operačním systémem Android. Dohromady však byly půjčeny pouze 4 x (vloni 10 x), a to *C-Tech Lexis EBR-61* (2 x) a *inkBOOK Prime HD* (2 x). Většinou si uživatelé e-knihy stahovali do vlastních zařízení.

Hojně využívané byly *Elektronické Albi tužky* (celkem 53 ks), které jsou k dispozici v deseti velkých knihovnách KMP a slouží ke „čtení“ interaktivních tištěných knížek pro děti. Největší počet Albi tužek je v nabídce **ÚKDM** (8), **OK Doubravka** a **OK Lochotín** (obě 7).

Vedle půjčování e-čteček poskytovali pracovníci **Hudební knihovny** rovněž technickou podporu a konkrétní pomoc při procesu stahování e-knih do čtecích zařízení, která si občané poříдили soukromě.

Výpůjčky chytrých mobilních telefonů a tabletů

OK Doubravka nabízela prezenční půjčování tabletu, který před lety vyhrála v soutěži v rámci kampaně *Safer Internet Day*. O dnes již zastaralý model byl však nulový zájem.

V rámci projektu *Digitální odysea v knihovnách* získala KMP už na podzim 2022 od Nadace Vodafone se spolupráci se SDRUK do výpůjčky 13 ks mobilních zařízení (4 ks smart telefonů a 9 ks tabletů), které v rámci projektu nabízela uživatelům 65+ k zapůjčení domů. Původní očekávání velkého zájmu mezi seniory o možnost si přístroj, před pořízením, vyzkoušet se nenaplnilo. V roce 2025 byly uskutečněny pouze 3 výpůjčky tabletu a 2 výpůjčky telefonu.

Půjčování pomůcek Lekotéky

KMP dále nabízela soubor pomůcek, didaktických hraček a her pro děti se specifickými potřebami nebo zdravotním handicapem, zařazený do tzv. **Lekotéky**. Primárně je určena mladším dětem a předškolákům. Pomůcky a hračky u dětí napomáhají k rozvoji zrakového, prostorového a hmatového vnímání, rozlišování barev a tvarů, podporují grafomotoriku a řečové dovednosti. *Lekotéky* pro děti cíleně budují OK Doubravka, OK Bory, OK Skvrňany a Knihovna Vinice, hry a pomůcky tohoto druhu však mají v nabídce i další provoz, např. OK Lochotín, ÚKDM, OK Slovany, Knihovna Bolevec aj. K 31. 12. 2025 bylo do *Lekotéky* pro děti v KMP zařazeno celkem 2 757 KJ.

Od roku 2021 poskytuje ÚKD obdobné pomůcky také starším uživatelům formou **Lekotéky pro seniory**. Cílem je budovat ucelený soubor služeb zohledňujících specifika a potřeby lidí tzv. třetího a čtvrtého věku, přispět ke zlepšení či udržení kvality života seniorů, nabídnout informační pomoc osobám pečujícím a zároveň zachovávat kontakty se čtenáři, kteří z důvodu zdravotních obtíží nemohou aktivně a bezproblémově využívat služeb knihovny. *Lekotéka pro seniory* obsahuje vhodné didaktické a terapeutické pomůcky, které si uživatelé mohou v prostorách knihovny vyzkoušet a následně si je zapůjčit domů pro sebe či své blízké. Zařazené pomůcky podporují rozvoj či udržení kognitivních funkcí (paměť, pozornost, schopnost porozumět, řeč, prostorová orientace), posilování sociálních dovedností, trénink smyslů a podporu jemné motoriky. Do *lekotéky pro seniory* je nyní zařazeno 69 knih, stolních her či pomůcek, z toho je 56 KJ umístěno v ÚKD, zbytek v ostatních knihovnách sítě KMP.

Půjčování stolních deskových her

V nabídce všech velkých knihoven KMP jsou od října 2014 k absenčnímu půjčování logické a stolní deskové hry (nyní celkem 4 783 KJ), o něž je mezi dětmi i dospělými velký zájem.

V kategorii deskových her uživatelé nejvíce poptávali tituly: E. Petelíková: *Zpívánky* (83 x), L. Krstlíková: *Slon* (74 x), J. Laštovička: *Popelář* (74 x), J. Laštovička: *Policista* (71 x), *Únikovka Minecraft* (70 x), M. Starý: *Když myšky šeptají* (69 x), M. Pešlová: *Domácí zvířátka* (65 x), J. Laštovička: *Lékař* (65 x), H. Doron: *My English song book* (64 x) a *Dobble Harry Potter* (64 x).

Půjčování tematických kufříků a batůžků

Mezi dětskými uživateli velmi oblíbené tematické kufříky nabízely ÚKDM, OK Doubravka, OK Bory, OK Lochotín, OK Skvrňany, Knihovna Bolevec a Knihovna Vinice.

Největší zájem byl zaznamenán o kufříky *Tlapková patrola* (21 x), *Dinosauři* (16 x), *Víla* (15 x), *Kouzelné čtení* (13 x), *Prasátko Pepa* (10 + 8 + 7 x), *Vesmír* (7 x), *Doprava* (6 x), *Pohádky* (6 x) nebo *Auta* (6 x).

Od roku 2022 byla služba v Knihovně Vinice a OK Skvrňany rozšířena o půjčování tematických batůžků.

Půjčování brýlí na čtení, čtecí lupy

Po vzoru moderních evropských knihoven jsou (už od října 2010) všechny velké knihovny KMP včetně Studovny vybaveny sadou 3 kusů dioptrických brýlí na čtení a nabízejí je uživatelům k prezenčnímu využití. Služba je poměrně často využívána. Některé knihovny (např. ÚKD) mají k dispozici i čtecí lupy.

Půjčování látkových tašek

Od roku 2016 KMP nabízí uživatelům službu půjčování látkových tašek s logem knihovny pro odnos zapůjčených dokumentů domů. Obzvláště ve větších knihovnách je o tuto službu zájem.

Půjčování deštníků

Od září 2018 KMP nabízí uživatelům službu půjčování deštníků s logem knihovny (k dispozici je 14 ks).

Tabulky ke kapitole III.2

Rezervace

	2025	2024	Rozdíl
Rezervace celkem	13 959	13 046	+ 913
Odložení z poličky celkem	3 879	3 504	+ 375
Odložení do výdejního boxu	511	508	+ 3

Počet odeslaných 1. – 3. upomínek

	2025	2024	Rozdíl
1. upomínky	4 179	4 123	+ 56
2. upomínky	1 226	1 266	- 40
3. upomínky (předžalobní)	561	529	+ 32
Celkem	5 966	5 918	+ 48

Přehled způsobů odesílání upomínek

	2025	2024	Rozdíl
Připomínky	104 699	102 685	+ 2 014
Upomínky poštou	259	245	+ 14
Upomínky elektronicky	5 707	5 673	+ 34
Celkově odesláno	110 665	108 603	+ 2 062

Předžalobní upomínky vyřizované prostřednictvím ÚKD

Knihovny	2025	2024	Rozdíl
1. předžalobní upomínky odeslané (celkem za ÚKD)	103	106	- 3
1. předžalobní upomínky odeslané (za celou KMP)	357	359	- 2
Předžalobní upomínky odeslané před vymáháním MMP (za celou KMP)	43	45	- 2
Předžalobní upomínky vyřízené	306	293	+ 13
2. předžalobní upomínky vyřízené	9	8	+ 1

Soudní podání, exekuce, splátkový kalendář:

	2025	2024	Rozdíl
Soudy, exekuce – běžící – AK Havel	29	37	- 8
Soudy, exekuce – vyřízené – AK Havel ¹⁹	51	56	- 5
Nevymahatelné exekuce – zastavené exekutorem – AK Havel	62	62	± 0
Splátkové kalendáře – před vymáháním MMP	0	0	± 0
Vyřízené splátkové kalendáře – před vymáháním MMP	0	0	± 0
Podaná vymáhání – MMP	30	33	- 3
Vymáhání běžící – MMP	56	48	+ 8
Vyřízená vymáhání	41	38	+ 3
Soudy – návrhy – MMP	72	103	- 31
Exekuce – MMP	151	121	+ 30

¹⁹ Včetně spisů se zastaveným/ukončeným vymáháním v AK Martinská – spisy následně přesunuty do tzv. Archivu KMP.

III.3 Speciální knihovnické služby

Informační služby

Poskytování informací

Informační služby byly poskytovány ve všech knihovnách KMP, hlavním střediskem pro poskytování informací však bylo oddělení **Studovna a informační služby (Studovna)**.

V roce 2025 bylo Studovnou osobně, telefonicky či písemně zodpovězeno **475 dotazů**, tj. o 108 méně (o 18,52 %) než v předchozím období (tehdy 583 dotazy).

Vyhledávání relevantních informací bylo většinou vícezdrojové. Nejčastějším zdrojem informací zde byl Internet (51 %), následovaly dotazy zodpovězené z databází KS Tritius (22 %), z vlastního fondu Studovny a Regionálního fondu (15 %), z ostatních databází (12 %) a informačních pomůcek.

Vyhledávané informace byly tradičně nejrůznějšího druhu, tematické zaměření dotazů bylo velmi pestré – od odborných otázek z oblastí humanitních nebo přírodních věd až po praktické otázky běžného života.

V součtu všech provozů KMP stoupl počet zodpovězených dotazů na celkových **32 700** (nárůst o 1 262, tj. o 4,01 %). Z toho meziročně poklesl počet dotazů zodpovězených **e-mailem** – elektronickou cestou bylo tentokrát zodpovězeno jen 309 dotazů (o 130, tj. o 29,61 % méně).

Rešerše

Knihovnice Studovny v průběhu roku vypracovaly **16 odborných rešerší** – o 21 (o 56,75 %) méně než v roce 2024 (tehdy 37). V zadáních se objevovala zejména témata jako pečovatelské a zdravotnické, literatura, regionální historie a kultura všeobecně. Zadavateli rešerší byli registrovaní čtenáři i veřejnost, převažoval zejména střední zdravotnický personál, příslušníci policie a úředníci ve věku 30–50 let zvyšující si kvalifikaci prezenčním a kombinovaným studiem VŠ. Mladším studentům denního studia VŠ nebo VOŠ vypracované rešerše také sloužily jako podklady pro kvalifikační práce. Výstupy byly poskytovány zejména v češtině, případně ve slovenštině, angličtině či němčině.

Pro Divadlo Pod lampou, o. p. s., byl opět vytvořen obraz činnosti v tisku za rok 2024 jako příloha k jeho výroční zprávě.

Bibliografie

Knihovnice Studovny zpracovaly obsáhlou výběrovou bibliografii tvorby a o tvorbě spisovatele Zdeňka Šmída (1937–2011), která vyšla jako součást odborné publikace Ladislavy Lederbuchové *Zdeněk Šmíd. Paměti a jiné texty z pozůstalosti*.²⁰

Služba Ptejte se knihovny

Prostřednictvím virtuální referenční služby *Ptejte se knihovny* bylo zodpovězeno celkem **10 dotazů** (vloni 9), opět zejména z oblasti knihovnictví, regionální historie a lingvistiky.

Informační servis kultury

Sedmi plzeňským organizacím (Divadlu Alfa, Galerii města Plzně, Konzervatoři Plzeň, TOTEM RDC, Unii výtvarných umělců plzeňské oblasti, Západočeské galerii a Západočeskému muzeu) byl dodáván tzv. *Informační servis kultury*.

Tvorba a nabídka informačních zdrojů v KMP

Jednotlivé knihovny KMP vytvářely informačních zdroje jako uživatelské pomůcky pro rychlou orientaci v nabídce jednotlivých segmentů služeb. Význam klasických kartoték BIS v posledních letech poklesl, tištěné informační zdroje byly v knihovnách využívány už jen vzácně.

²⁰ ŠMÍD, Zdeněk; LEDERBUCHOVÁ, Ladislava a ŠMÍD, Darek. *Zdeněk Šmíd : paměti a jiné texty z pozůstalosti*. I. vydání. Plzeň: pro Knihovnu města Plzně, p. o., vydal Miloslav Krist – ArtKrist, 2025. 431 stran. ISBN 978-80-88357-56-8.

V ÚKD pro potřeby uživatelů pravidelně aktualizovali tištěné tematické a dílové seznamy knih, periodik, přehled deskových her s anotacemi a katalog pomůcek zařazených do *Lekotéky pro seniory*, ten včetně návodů k využití, které jsou dostupné u výpůjčního pultu.

V dětském oddělení ÚKDM byl průběžně aktualizován nabídkový katalog deskových her se stručnou anotací. Rovněž pak knihovnice rozšiřovaly databáze *Příběhy podle skutečné události* a *Pohádky* podchycené v různých zpracováních a vydáních. Doplněn a rozšiřován byl také nabídkový katalog CD a MP3 umístěných ve volném výběru. V rámci podpory projektu *Bookstart* byl rodičům nejmenších dětí k dispozici seznam doporučených dětských knih k předčítání. V nabídce byl metodický materiál *Spisovatelé za mřížemi* (o čtyřech perzekuovaných autorech dětské literatury: V. Havlovi., J. Stránském, I. M. Jirousovi a V. Brabencovi) a seznam příběhů a pohádek s vánoční tematikou. Čtenáři zde byli rovněž informováni o volně přístupných databázích s metodikou čtení a k podpoře rozvoje čtenářských dovedností.

V obou odděleních Knihovny Bolevec jsou k dispozici přehledy různých užitečných webových stránek, přehledy knižních novinek a ediční plány nakladatelství.

V OK Bory mohli čtenáři využívat aktualizované seznamy novinek knižního fondu, tištěný „katalog“ deskových her a *Lekotéky*, strukturovaný podle věku.

V Hudební knihovně byly uživatelům k dispozici tištěné abecední seznamy AV médií podle jednotlivých kategorií a formátů (CD, DVD, LP), zvláště seznam AV médií s mluveným slovem. Zájemcům o výpůjčku e-čtečky byl přikládán aktualizovaný přehled s nabídkou webových odkazů na poskytovatele zpoplatněných i volně dostupných e-knih.

Knihovna Lobzy prostřednictvím nástěnky nad PC nabízela odkazy na zajímavé portály se zaměřením nejen na rozvoj čtenářské gramotnosti, ale také na bezpečnost, problematiku sexuálního zneužívání dětí nebo ochrany dětí před kyberšikanou. Pedagogům byl k dispozici katalog nabízených kulturně vzdělávacích akcí.

OK Skvrňany čtenářům nabízela odkazy na portály se zaměřením na knihy a metodiku čtení, aktivně propagovala projekt Knihovny.cz.

Apod.

Tvorba regionálních databází

Pracovnice Studovny pokračovaly v tvorbě regionálních databází. Do **databáze regionálních osobností** (tj. osobností, které se v Plzni narodily, zemřely či zde nějakou dobu žily) bylo v roce 2025 nově **uloženo 54** a **aktualizováno 51 záznamů** (celkový počet záznamů v databázi je nyní **5 445**, vloni 5 375, tj. nárůst o 1,30 %).

Do databáze novinových a časopiseckých **článků o plzeňské kultuře a významných událostech** (Region) byly vloženy **3 083 záznamy**, což představuje meziroční pokles o 285 (o 8,46 %). Hlavním zdrojem byly regionální noviny, zejména Plzeňský deník, Mladá fronta Dnes a Právo, periodika magistrátu a jeho městských částí. Záznamy článků byly přebírány Souborným katalogem (SKAT).

Pokračovala spolupráce s Oddělením KF na kontrole záznamů regionálních osobností, na tvorbě nových **autoritních záznamů** pro Národní knihovnu ČR a na opravách slovníku autorit.

Využití placených databází

Jako zdroj k zodpovídání dotazů a vypracovávání rešerší pracovnícím a uživatelům Studovny až do konce května 2025 sloužila hojně využívaná plnotextová databáze novinových a časopiseckých článků **Anopress** (základní verze). Přístup do mediálního archivu Anopress pak skončil a byl plně nahrazen mediálním archivem **NewtonOne** v novém rozhraní <https://app.newtonmedia.eu/>. Pro KMP je dostupný v rámci zapojení do projektu VISK8/A.

Registrovaní uživatelé též mají on-line přístup do databáze aktuálního zpravodajství České tiskové kanceláře **Infobanka ČTK**. Archiv obsahuje zpravodajství ČTK od roku 2000 bez posledních 7 dnů, a to z oblastí: ekonomické zpravodajství, zahraniční zprávy, domácí zprávy, sport a zprávy Českého statistického úřadu.

Archiv výstřižků

Pracovnice Studovny systematicky doplňovaly a aktualizovaly archiv výstřižků o činnosti Knihovny města Plzně. (Záznamy zásadních článků o KMP jsou zpřístupněny v on-line katalogu.) Právě tak aktualizovaly kartotéku výstřižků o Plzni a kartotéku osobností regionu.

Přehledy výročí

Zpracovány a zveřejněny byly přehledy celorepublikových a regionálních výročí na rok 2026 a poskytnuty též Odboru kultury MMP.

Služby veřejného internetu, reprografické služby

Pevný internet pro veřejnost

Internetem pro veřejnost byly původně vybaveny všechny provozy KMP s výjimkou Bibliobusu. Jelikož však v řadě malých poboček nebyl přístup k internetu dlouhodobě vůbec využíván, už během roku 2024 SITMP stáhla vybrané PC stanice z provozu, neboť jejichž údržba a aktualizace byly finančně nerentabilní.

V KMP bylo k dispozici 55 veřejných stanic (vloni 56), meziročně tedy došlo ke snížení o 1 počítač. Od 1. 1. 2025 již počet využití internetu celostátně není statisticky sledován. Internet v knihovnách využívali především nezaměstnaní, zahraniční pracovníci a lidé ze slabších sociálních skupin.

Wi-Fi připojení

Wi-Fi připojení bylo k dispozici ve Studovně, ÚKD, ÚKDM, OK Lochotín, OK Doubravka, OK Bory, OK Skvrňany, v Knihovně Lobzy, v dětském odd. Knihovny Bolevec, v Hudební knihovně a v Knihovně Vinice. Počet připojení uživatelů se od roku 2016 statisticky nesleduje.

Samoobslužný skener

Ze strany uživatelů byla v oddělení mládeže ÚKDM oceňovanou službou možnost skenování na samoobslužném skeneru i2S e-SCAN pro dokumenty a knihy do velikosti A3++, který umožňuje skenovat knihy šetrně.

3D tisk

3D tiskárny patří k moderním technologiím, které v poslední době nacházejí uplatnění také ve veřejných knihovnách. Lze je využít při vzdělávacích aktivitách s dětmi (odpolední kroužky ke zlepšení představitivosti, pochopení fyzikálních zákonů aj.) i se seniory, podobně jako běžné 2D tiskárny zde mohou sloužit občanům ke snadné realizaci jejich vlastních projektů. KMP získala 3D tiskárnu v rámci programu *Průša do školy*, službu trojrozměrného tisku s odbornou pomocí knihovníka nabízí veřejnosti v Hudební knihovně už od 1. 12. 2022.

Od března 2025 knihovna poskytovala individuální konzultace k 3D tisku pro zájemce. Během roku zde bylo realizováno celkem 90 modelů různých 3D výrobků (978 ks). 3D tiskárnu využily též jednotlivé knihovní provozy pro propagaci svých vlastních aktivit, výrobu náhradních komponentů do deskových her apod. (Od dubna 2022 do prosince 2025 už bylo vytištěno celkem 1 964 ks 3D modelů.)

Meziknihovní výpůjční služba (MVS)

Agendou MVS je trvale pověřena ÚKD, již od června 2014 si mohou čtenáři objednat knihu prostřednictvím MVS v kterémkoliv provozu KMP, vyzvednout i vrátit ji však musí v ÚKD.

Od 11. října 2021 je KMP v rámci Centrálního portálu knihoven *Knihovny.cz* zapojena do služby **Získej**, kterou provozuje Národní technická knihovna v Praze. Uživatelům systém nabízí možnost přímo z domova si z fondů všech zapojených knihoven objednat vybrané dokumenty do své domovské knihovny i možnost sledovat aktuální stav objednávky. Knihovníkům pak v jednoduchém webovém rozhraní umožňuje snadno a přehledně evidovat a zpracovávat požadavky, nastavovat a spravovat profily knihovny, generovat podklady pro vyúčtování a zpracování statistik.

V roce 2025 bylo v KMP prostřednictvím služby *Získej* podáno celkem 109 uživatelských požadavků (vloni 105). Nejvíce požadavků bylo uspokojeno Knihovnou města Hradce Králové a Městskou knihovnou Ostrov. Evidováno bylo též 8 samoobslužných objednávek, které si přes *Získej* zadali sami čtenáři.

Z jiných knihoven byla KMP prostřednictvím služby *Získej* o knihy požádána 20 x (vloni 8 x), z toho nejvíce požadavků zaslaly Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně a Městská knihovna v Chebu. Agendu však stále bohužel nelze technicky provázat s KS Tritius, a knihovnice jsou tak nuceny vést evidenci požadavků dvojmo.

Část požadavků MVS vyřídila KMP tradičním způsobem – objednávkami prostřednictvím portálu Caslin SK ČR, e-mailem apod. V rámci města Plzně KMP nejvíce spolupracovala se Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje (o zapůjčení přes MVS žádala 91 x), úzké vztahy měla i s dalšími knihovnami z okolí Plzně (Blovice, Chrást, Kralovice, Klatovy, Přeštice).

Počet požadavků na MVS od jiných knihoven se v roce 2025 výrazně zvýšil. Nejčastěji bylo žádáno o zapůjčení knih beletrie (celkem 135 x, z toho 8 x o beletrii pro děti). Uživatelé KMP si z jiných knihoven přes MVS požádali 137 x o zprostředkování zejména výpůjček naučné a studijní literatury, a to hlavně z oblasti lékařství, psychologie, sociologie, historie a vojenství. U dožádaných knihoven KMP čtenářům výpůjčky prodloužila v 61 případě, ve dvou případech se čtenáři řešila poškození zapůjčených dokumentů.

V roce 2025 zaplatila KMP za poštovné MVS **7 630,- Kč** (o 770,- Kč více než v roce 2024).

Více viz kap. III.1 *Statistické údaje (výkony)*.

Ostatní nabízené služby

Pomoc uživatelům při práci s výpočetní technikou

Všechny knihovny KMP nabízely svým návštěvníkům možnost využít **základní seznámení s prací na počítači, používání skeneru a kopírovacích zařízení, vyhledávání informací v on-line katalozích a na internetu** – pracovníci čtenářům na požádání poskytovali zaškolení i další asistenční podporu.

Služba Citace Pro

Od března 2017 KMP poskytuje službu *Citace Pro* – citační software, který při vyhledávání v on-line katalogu uživatelům nabízí přímou tvorbu citace díla dle normy ČSN ISO 690 a napomáhá tak ve správném citování použitých informačních zdrojů při samostatné tvůrčí práci. Smlouva s poskytovatelem byla prodloužena na období od 1. 5. 2025 do 30. 4. 2026.

Díla nedostupná na trhu (DNNT)

Již od 27. 1. 2021 je KMP zapojena do projektu **Díla nedostupná na trhu (DNNT)**, jehož garantem je Národní knihovna ČR a který umožňuje individuálním registrovaným uživatelům knihoven bezplatný přístup k plným textům digitalizovaných děl vydaných na území České republiky (knih, časopisů a novin) nedostupných na trhu prostřednictvím Národní digitální

knihovny (NDK). K 1. 2. 2022 byly zpřístupněny knihy vydané do roku 2007 a periodika vydaná do roku 2011. Jedná se o dokumenty, které jsou chráněny autorským právem (tj. neuplynulo 70 let od smrti autora) a které **nejsou dostupné** na trhu, a to včetně dalších vydání, případně i upravených nebo elektronických, ale které byly zařazeny do Seznamu děl nedostupných na trhu. Kromě toho jsou z rozhraní NDK přístupné plné texty dokumentů, z hlediska autorského práva tzv. volné (již nechráněné).

Od 27. 4. 2022 je na základě licenční smlouvy Národní knihovny ČR s kolektivními správci DILIA a OOA-S návštěvníkům Studovny na vyčleněném a zabezpečeném počítači se speciálním softwarem nabízen **terminálový přístup** k plným textům digitalizovaných knižních děl z let 2003-2007.

Služba je propagována ve všech provozech KMP, na webu knihovny je zveřejněn videonávod na připojení uživatelů do databáze. Čtenáři KMP je služba využívána ke studijním účelům a k vyhledávání např. starších úředních publikací jako Lékařské ročenky či adresáře měst.

V roce 2025 bylo v KMP uživateli zobrazeno celkem **14 316 stran**, z toho 12 595 stran tvořily dokumenty DNNT, 197 stran volná díla a 1 524 stran ostatní licence.

Smartkatalog

Prostřednictvím webových stránek nabízí knihovna tzv. Smartkatalog – katalog pro chytré telefony a tablety s operačním systémem Android.

Kurz Rozečti se

Od prosince 2014 knihovna nabízí on-line kurz rychlého čtení *Rozečti se*. Kurz pro registrované uživatele je k dispozici v knihovnách OK Bory, OK Doubravka, OK Lochotín, OK Skvrňany, Knihovna Lobzy, Knihovna Vinice, Hudební a internetová knihovna a v pobočkách Lhota a Litice. V roce 2025 byl však o tuto službu stejně jako v předchozích letech nulový zájem.

QR kódy

OK Doubravka a OK Bory nabízely prostřednictvím QR kódů možnost stahování do mobilu volně dostupných elektronických knih převážně doporučené literatury – čtenářům volně k dispozici v prostorách knihovny.

Antistresové omalovánky

Knihovny rovněž nabízely čtenářům antistresové omalovánky. Bývají volně k dispozici a čtenáři si je zpravidla odnášejí domů.

Dárkové poukazy

KMP nabízela také dárkové poukazy (předplatné do knihovny, např. jako vánoční dárek), v roce 2025 však nebyly veřejností využity.

MO Plzeň 8 – Černice, který při Vítání občánků dává rodinám kromě jiného dárkové sety z projektu *S knížkou do života (Bookstart)* vč. poukazů od KMP na bezplatnou úvodní registraci do knihovny, použil poukazy, které mu zbyly z předchozího roku (4 pro holčičky a 4 pro chlapce).

Špunty do uší

Před Studovnou a v OK Lochotín je už od roku 2015 umístěn tzv. špuntomat, kde si návštěvníci mohou zakoupit špunty do uší.

Geocasching

OK Bory, OK Doubravka, OK Lochotín, OK Slovany, Knihovnu Bolevec a Knihovnu Vinice využili hráči celosvětové hry Geocasching k umístění svých kešek.

Knihovny rovněž pomáhaly učitelům základních škol při výběru **knih vhodných jako doporučená četba**.

Práce s uživatelem

Knihovníci KMP se věnovali uživatelům individuálně, seznamovali je s provozem knihovny, s celkovou strukturou nabízených služeb a s podmínkami, za nichž jsou služby poskytovány (Knihovní řád), pomáhali jim při práci s počítačem, s on-line katalogem (vč. praktické ukázky vyhledávání), zodpovídali dotazy, doporučovali literaturu, nabízeli novinky v knihovním fondu i jejich seznamy, každý nový uživatel při registraci obdržel informační leporelo, případně vizitku s kontakty na knihovnu. Pracovali na zlepšení pomůcek pro orientaci (nové rozřadovače, barevné štítky, tematické značení na hřbetech knih pro snazší vyhledávání, podrobnější členění literatury, přehledy stavění knih, přehledy literatury na různá témata, užitečné webové stránky, informační letáky, návody apod.). Přípravovali tematické výstavky knih a adresně pomáhali uživatelům s výběrem knih. Pracovníci velkých knihoven i malých poboček často zajišťovali svým kmenovým uživatelům donášku knih z jiných provozů, na základě dlouhodobé spolupráce poskytovali také učitelům ZŠ a SŠ odborné konzultace, např. ohledně doporučené četby pro žáky a studenty.

Práce s vybranými skupinami uživatelů

Práce s handicapovanými uživateli

Uživatelům s handicapem se v roce 2025 aktivně věnovalo 14 knihoven KMP a s ohledem na konkrétní typ znevýhodnění se snažily poskytovat nadstandardní servis a pomoc s výběrem knižních titulů a manipulací s nimi.

Široké využití měla *Lekotéka* a rovněž *Lekotéka pro seniory*, kterou ÚKD aktivně nabízela a zároveň k ní poskytovala základní poradenství pro využití nabízených pomůcek k posilování jemné motoriky, kognitivních funkcí aj.

V nabídce OK Doubravka bylo specializované periodikum *Můžeš*, které se věnuje sociální tematice a představuje důležitý zdroj informací pro všechny vrstvy handicapovaných občanů s nejrůznějšími druhy postižení.

Práce s uživateli se zrakovým handicapem

Pro občany se zrakovým postižením či omezením byl v celé síti knihoven KMP na uživatelských PC naistalován program **NonVisual Desktop Access** (NVDA) - aplikace pro hlasové čtení textu z obrazovky pro nevidomé a slabozraké. Ve většině knihoven jim byl k dispozici i velký a stále rozšiřovaný **výběr audioknih** pro děti i dospělé.

V ÚKD je jeden z počítačů vybaven pomůckami pro slabozraké, seniory a lidi, kteří mají potíže s jemnou motorikou – velkým monitorem, kontrastní klávesnicí CONNECT IT CI-44 a velkou statickou myší Trackball BigTrack.

V ÚKD, OK Doubravka a dalších knihovnách s celotýdenním provozem bylo slabozrakým standardně nabízeno prezenční půjčování **brýlí** a **čtecích lup**, k dispozici byla též **podpisová šablona**.

OK Doubravka během roku 7 x navštívili žáci ze ZŠ a MŠ pro zrakově postižené a vady řeči (Lazaretní 25).

Pravidelnou návštěvnicí Studovny byla starší slabozraká čtenářka, které knihovnice opakovaně pomáhaly s vyhledáním informací na PC a uskutečněním styku s úřady.

Pracovníci Hudební a internetové knihovny na požádání poskytovali pomoc při vyhledávání informací, při úpravě, tisku a skenování dokumentů, pomáhali orientovat se ve webovém prostoru.

Problematické zrakově postižených lidí se dlouhodobě věnuje OK Skvrňany. M-klub nadále pravidelně spolupracoval s organizacemi Tyfloservis, o. p. s., a TyfloCentrum Plzeň, o. p. s., které pomáhají zrakově postiženým, a nabízel také jejich materiály. Ve spolupráci s plzeňským Tyfloservisem, blogem BLINDička a Klubem držitelů vodicích psů uvedl M-klub 27. 1. přednášku L. Albrechtové *Počasí a zrakově postižení?* a 30. 4. besedu *Vodící pes pracovně i hravě*, kterou připravily M. Izingová se svojí vodicí fenkou Biancou a L. Albrechtová.

Práce s uživateli se sluchovým a řečovým handicapem

OK Doubravka 2 x navštívili žáci ze ZŠ a MŠ pro sluchově postižené (Mohylová 90).

Práce s uživateli se sociálním a mentálním handicapem

Dětské oddělení ÚKDM opět navštívily děti ze spolku Ponton (Klubíčko) se zaměřením na podporu mentálně handicapovaným dětem a dětem s poruchami chování. Zúčastnily se zde 3 vzdělávacích lekcí (*Zima, Jaro, Podzim*).

Knihovnu Bolevec pravidelně navštěvovali žáci ze ZŠ Plzeň, Tachovská 19, která poskytuje základní vzdělání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami podle školního vzdělávacího programu *Škola praktického vzdělání*. Knihovnice pro ně připravily speciální besedy, lekce informační výchovy či tvůrčí dílny. Příprava těchto akcí byla náročná, vyžádala si pečlivé plánování a individuální přístup.

OK Bory navštěvovalo několik tříd ze speciální ZŠ Heyrovského, žáci se účastnili vzdělávacích a kulturních akcí a vybírali si knihy do výuky. Do knihovny rovněž přicházely třídy 1. C a 2. C z 11. ZŠ Plzeň, zaměřené na žáky se specifickými potřebami.

Knihovnu Lobzy navštěvovalo pouze minimum čtenářů s handicapem, knihovnice k nim přistupovaly s maximální nadstandardní trpělivostí.

Pracovnice OK Lochotín se všem uživatelům s handicapem snažily pobyt v knihovně podle potřeb a požadavků maximálně usnadnit. V termínech 17. 3. – 30. 4. a 6. 11. – 31. 12. zde proběhly tradiční prodejní výstavy rukodělných výrobků klientů Stacionáře Človíček, a to s jarní a velikonoční tematikou a s tematikou vánoční.

Studovnu vedle lidí s duševním onemocněním nezřídka navštěvovaly osoby v produktivním věku, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci, například bez stabilního zázemí a trvalého příjmu. Byla zde pro ně otevřená též účast na workshopech s rukodělným zaměřením a velmi dobře se integrovaly.

Práce s uživateli s pohybovým handicapem

Pomoc při zdolávání případných schodů, pomoc s vyhledáním literatury a manipulací s vybranými dokumenty přirozeně poskytovali potřebným klientům knihovníci všech provozů vč. malých poboček (např. Malesice, Radčice), popřípadě jim navíc zajistili donášku požadovaných knižních titulů z jiných knihoven.

Bezbariérový přístup

KMP umožňuje bezbariérový přístup v 13 knihovnách (ústřední budova – ÚKDM, Studovna, OK Doubravka, OK Bory, OK Lochotín, OK Skvrňany, OK Slovaný, Knihovna Lobzy, Hudební knihovna, Knihovna Vinice, Bibliobus, pobočky Černice a Křimice). Knihovna Bolevec je přístupná pouze částečně přes školní chodbu (plošina o nosnosti max. 230 kg uveze dětské vozíky a hůře pohyblivé čtenáře bez vozíku). ÚKD nabízí vozíčkářům pouze mobilní nájezdovou plošinu, jež slouží k překonání schodu při vstupu do budovy z chodníku, u vstupních dveří do knihovny je pro ně nainstalován zvonek.

Ostatní knihovny, zejména malé pobočky, bezbariérový přístup nemají (Bílá Hora, Božkov, Červený Hrádek, Koterov, Lhota, Litice, Malesice, Radčice, Radobyčice a Újezd).

Od konce roku 2011 jsou knihovny s bezbariérovým WC (Hudební knihovna, OK Lochotín, OK Skvrňany, OK Slovaný) vybaveny **Eurozámky** pro tělesně postižené. Projekt Euroklíč je mezinárodním projektem, který v Plzni realizovala Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, o. s., a který byl v ČR ve své kategorii oceněn titulem „Nejvýznamnější počin roku 2007“. KMP byla zavázána zajistit udržitelnost projektu do 31. 12. 2016, v projektu stále pokračuje, Euroklíč však nikdo nepoptává.

Práce s dětmi 0-6 let v rodinách a MŠ

KMP dále pokračovala v aktivní podpoře projektu **S knížkou do života (Bookstart)**.

Pro rok 2025 KMP neobjednala žádné sety pro děti 0-3 roky, jelikož z objednávek předchozího roku (tehdy 20 setů) zbývala ještě polovina k využití. Tyto sety byly předány

v jednom z malých plzeňských obvodů (MO Plzeň 8 – Černice) v rámci Vítání občánků ve čtvrtek 21. května 2025 v prostorách hasičské zbrojnice. Šlo o 8 nových občánků obvodu (4 chlapce a 4 děvčátka).²¹ Náklady na pořízení setů byly knihovnou úřadu přefakturovány. KMP sety doplnila o dárkové poukazy na bezplatnou úvodní registraci do knihovny, sama však při předávání zastoupena nebyla, úřad ji nepozval, pouze uvedl v seznamu sponzorů dárků.

V roce 2025 se v Plzni živě narodilo 2 998 dětí (1 486 děvčátek a 1 512 chlapců).²²

Osm z knihoven sítě KMP pravidelně nabízelo akce pro rodiny s dětmi 0–3 roky, rodiče (převážně maminky) však s sebou často přiváděli i předškolní sourozence starší tří let. Zapojeny byly ÚKDM, OK Bory, OK Doubravka, OK Lochotín, OK Skvrňany, OK Slovany, Knihovna Bolevec a Knihovna Vinice.

Nejčastěji se jednalo o tzv. **Čtení pro nejmenší**, pro které knihovnice pečlivě vybíraly vhodné čtené ukázky a doprovodné aktivity, děti reagovaly na otázky k textu, pohrály si, seznamovaly se s nabídkou nových lepopel, rodičům byly k dispozici seznamy doporučených knih k předčítání apod. Tyto programy probíhaly zpravidla 1 x měsíčně (vyjma letních prázdnin), v některých knihovnách však častěji, i 1 x týdně, a to např. v OK Lochotín (za rok celkem 62 akce) či v OK Bory (26 akcí). V OK Skvrňany byly tradičně prezentovány pod názvem **Kniháček, klub pro rodiče s malými dětmi**, v OK Lochotín pod názvem **Čteme, čteme pohádku**. Délka trvání programu byla v různých knihovnách různá – od cca 30 minut (v OK Bory) až někdy po 90 minut (v Knihovně Bolevec).

Celkem bylo realizováno 159 akcí pro 2 701 účastníků – dětí 0-3+ s maminkami (vloni 148 akcí pro 2 833 úč.).

V Knihovně Bolevec v roce 2025 proběhlo šest **Čtení pro nejmenší** doplněných o tvůrčí aktivity (v součtu pro 97 úč.). Čtení probíhala vždy ve čtvrtek. Z důvodu dlouhodobě naplněné kapacity knihovna pozvánky raději ani nezveřejňovala a komunikovala přímo se zapojenými rodinami. Akce, které trvají 60-90 minut, jsou pro organizátorku náročné, ale všichni zúčastnění je hodnotí velmi pozitivně. Knihovnice Stanislava Ulíková před setkáním vytváří řadu modelů, přináší rekvizity a podložku, na kterou mohou maminky pokládat kojence. S dětmi dokáže navázat vřelý vztah, mnohé jí tykají, svěřují se, že se těší na další čtení a vyrábění. Díky **Čtení pro nejmenší** získávají děti vztah ke knihovnici, knížkám i knihovně.

V průběhu roku knihovna rovněž připravila podobné programy pro dětské kolektivy, a to pro 87. MŠ (Komenského 46), 90. MŠ (Západní 1315/7), 91. MŠ (Jesenická 1262), Lesní MŠ Větvíčka (Topolová 16) a dětskou skupinu Jesle Kostík (Plaská 7). Součástí návštěv bylo vždy i čtení, doplněné informacemi o knihách a knihovně. Celkem bylo pro MŠ realizováno 18 čtení (314 úč.).

OK Bory v průběhu roku nabídla celkem 26 **Čtení pro nejmenší**, která se v prvním pololetí konala pravidelně každý pátek dopoledne od 10:30 hodin, a trvala maximálně půl hodiny, během níž vedoucí knihovny Mgr. Kateřina Richtersová Smílková dětem obvykle přečetla až tři knihy. Po letních odmlce pak od září musela být z provozních důvodů četnost snížena pouze na liché pátky. Mezi prezentovanými příběhy se objevily i ty, které se využívají pro kamishibai (tradiční japonské „papírové“ divadlo). Čtení navštívilo v úhrnu 409 lidí, průměrně téměř 16.

OK Lochotín nabízela cyklus programů pro nejmenší s názvem **Čteme, čteme pohádku** pravidelně každý pátek od 10:00 hodin. Přípravě a realizaci se věnovala zejména knihovnice Ilona Hoffmannová (50 programů, tj. 80,64 %), příležitostně také Andrea Dibová (11 programů) nebo Martina Němcová (1 program). S dětmi vždy nejprve přečetly krátký příběh a následně si za pomoci maminek vyrobily malou vzpomínku, vztahující se k přečtené knize. Dohromady byla uskutečněna 62 čtení s celkovou účastí 1 394 lidí a průměrnou účastí 22, návštěvnost jednotlivých akcí se pohybovala od 5 do 45 lidí. Z toho bylo 37 akcí (1 222 úč.) pro veřejnost a 25 akcí (272 úč.) pro Dětskou skupinu Pastelková (ve čtvrtek od 10:30 hodin) či MŠ Montessori z Chotíkova (ve čtvrtek od 8:45 hodin).

V OK Skvrňany probíhal 1 x měsíčně tzv. **Kniháček, klub pro rodiče s malými dětmi**, a to vždy druhé úterý v měsíci od 10:00 hodin. Společně s knihovnicí a její „asistentkou“, panenkou

²¹ MAJERNÍKOVÁ, Martina. Černice přivítaly osm nových občánků. Online. WWW – cz. 2025. Dostupné z: <https://umo8.plzen.eu/zivot-v-obvodu/aktualne-z-obvodu/cernice-privitaly-osm-novych-obcanku/> [cit. 2026-05-24].

²² Viz https://www.plzen.cz/porodnost_v_plzni_klesa_jmena_deti_jsou_cim_dal_pestrejsi.

Knihulinkou, se děti i jejich rodiče seznamovali s knihovnou, objevovali nové knížky s různými tématy, nahlíželi do tajů příběhů, zacvičili si, zazpívali a pohráli v příjemném prostředí. Důraz byl kladen na to, aby se dítě cítilo svobodně a vnímalo, že pro ně připravené aktivity nejsou povinné, že jsou jen nabídkou. Účastníkům se líbil koutek v dětské části knihovny (vybudovaný v r. 2022), který poskytuje prostor nejen pro čtení a hry na koberci s využitím interaktivních hracích prvků a krásných knih pro nejmenší, ale zároveň je zde možné rozvíjet pohybové dovednosti při zdolávání nakloněné lezecké stěny do odpočívacího pelíšku na imitaci stromu. Každá lekce byla zahájena i ukončena písničkou za doprovodu kytary. Při čtení byly uplatněny i hračky, plyšáci a loutky z divadélka Marionetino, dinosauří kuffík aj. Zařazeny byly zážitkové formy, do nichž se zapojili i rodiče. Lekce byly zaměřeny na různá témata, např.: *Nejlepší dárek*, *Ptáci v zimě*, *Jedeme na farmu*, *Ztracená ponožka*, *U zubaře*, *Jsme kamarádi*, *Červená Karkulka*, *Boudo, budko*, *Tři prasátka*, *Noc plná hvězd* apod. Celkem bylo uskutečněno 10 *Kniháček* s úhrnnou návštěvností 95 účastníků a průměrnou návštěvností 9 dětí.

OK Slovan v roce 2025 uspořádala ve svých prostorách 12 x *Čtení pro nejmenší* s celkovou návštěvností 151 a průměrnou návštěvností 12 účastníků. S výjimkou letních prázdnin čtení standardně probíhala vždy první pátek v měsíci. U příležitosti 25. narozenin slovenské knihovny se v červenci tentokrát uskutečnila dvě čtení navíc. Programy si našly své pravidelné návštěvníky, z nichž většina se stala čtenáři knihovny. Rodiče s dětmi se po skončení programu v knihovně obvykle ještě zdrží.

V ÚKDM bylo *Čtení pro nejmenší* děti a maminky na mateřské dovolené uskutečněno celkem 10 x (17. 1., 14. 2., 7. 3., 11. 4., 16. 5., 13. 6., 19. 9., 10. 10., 21. 11. a 12. 12.) a v součtu se ho zúčastnilo 159 lidí, průměrně tedy 16. Rovněž zde čtení proběhla pro DS Rubikon (3 /38 úč.), MŠ Drobeček (1/13 úč.) a DS Malíček (6/40 úč.).

Knihovna Vinice nabízela *Čtení pro nejmenší* s výjimkou července a srpna pravidelně 2 x do měsíce, v průběhu roku tak zrealizovala 17 akcí pro celkem 314 účastníků, z toho byly dva programy kamishibai s Ivou Jasmine. Součástí bylo opakování básniček zaměřených na logopedickou prevenci a jednoduché vyrábění tematicky k čtenému textu.

OK Doubravka v roce 2025 pro rodiny uspořádala celkem 48 *Čtení pro nejmenší*, z toho bylo 16 čtení pro rodiny s dětmi a 32 čtení určených dětem z okolních mateřských škol. Čtení pro MŠ proběhlo 5 x formou divadélka, kdy byla takto zpracována knížka od Zdeňka Millera *Jak krtek uzdravil myšku*. Četla zejména E. Lipovská a s ní M. Ouřada, S. Fronková či K. Pittrová, s divadélkem společně E. Lipovská a S. Fronková. K nejoblíbenějším patřily knihy Petra Horáčka, Oksany Buly a Suzanne Lang.

Práce se seniory

V roce 2025 KMP navštěvovalo 7 564 lidí ve věku nad 60 let, což představuje 26,07 % registrovaných uživatelů. Tato ještě silná čtenářská generace využívá výpůjční služby, služby veřejného internetu a rovněž tvoří diváckou základnu zejména literárních programů v Polanově síni. Jelikož populace stárne a seniorů v knihovně bude dále procentuálně přibývat, KMP a zejména ÚKD se na tuto cílovou skupinu systematicky zaměřila.

Seniorům byla ve všech knihovnách síť KMP poskytována obdobná pozornost jako návštěvníkům s pohybovým a jiným handicapem, tj. trpělivá osobní pomoc s výběrem, manipulací a případnou donáškou knih (i z jiných provozů), s vyhledáváním v on-line katalogu, se zadáváním požadavků na rezervaci či *odložení z poličky*, pomoc s vyhledáváním výrazů do kvízů a křížovek, se zvládáním práce na PC, s tiskovou úpravou dokumentů, s orientací ve webovém prostoru státní správy, vyřizováním úředních záležitostí apod. Knihovníci uspokojovali i socializační potřeby seniorů – vyslechli jejich trápení, přátelsky si popovídali nejen o „nelehké a nejisté“ době.

Seniorům v knihovnách sloužily různé speciální pomůcky (počítač s velkým monitorem, kontrastní klávesnice, velká statická myš, lupa, v ÚKD *Lekotéka pro seniory* k posilování jemné motoriky a kognitivních funkcí).

KMP ve všech svých knihovnách zajišťuje distribuci specializovaného periodika *PILSEN-plzeňský senior: vyzrálý časopis*. K dispozici jsou též propagační materiály spolků Totem, Bílý kruh bezpečí aj.

V roce 2025 ÚKD, OK Lochotín a Hudební knihovna a OK Skvrňany pokračovaly v projektu *Digitální odysea*, jehož cílem je digitální vzdělávání seniorů 65+ v knihovnách. Projekt zahrnuje bezplatné interaktivní kurzy, individuální konzultace z oblasti digitální gramotnosti o rozsahu 1-2 hodin i možnost zapůjčení mobilních telefonů či tabletů k procvičování domů.

OK Doubravka na čtenáře–seniory zacílila dvě společné vycházky pod vedením L. Silovského s názvem *Procházka historickou Doubravkou a Procházka historickou Letnou*.

Knihovna Bolevec zorganizovala 20. 3. v rámci *Dne vyprávění* společné setkání seniorů spojené s četbou příspěvků zaslaných do literární soutěže, kterou již dříve vyhlásila na téma *Moje oblíbené sporty*. Setkání se uskutečnilo v sídle DC Totem, jehož klienti se do soutěže převážně zapojili (12 úč.).

Do OK Skvrňany nepravidelně docházeli senioři hrát šachy, knihovna jim k této činnosti nabízela zapůjčení šachových figur a klidný kout, kde se mohli posadit. Ve spolupráci s mezigeneračním a dobrovolnickým centrem Totem Plzeň 20. 3. uspořádala *Setkání čtecích babiček* (8 úč.).

V pobočce Božkov se s pozitivní odezvou setkala nabídka znalostních soutěží pro seniory (ve dvouměsíčním intervalu).

Pobočku Křimice navštěvovalo několik seniorek zapojených do projektu Čtení babička, kterým knihovnice vybírala a připravovala vhodnou literaturu pro čtení dětem v MŠ.

Donášková služba

Donášková služba KMP je určena starým, nemocným nebo handicapovaným občanům. V roce 2025 ji poskytovalo celkem **17 knihoven** (ÚKD, Knihovna Bolevec, OK Bory, OK Doubravka, Hudební knihovna, Knihovna Lobzy, OK Lochotín, OK Skvrňany, OK Slovany, Knihovna Vinice, pobočky Božkov, Koterov, Křimice, Lhota, Litice, Malesice a Radčice). Meziročně tedy přibýly 2 pobočky – Božkov a Koterov.

Pracovnice z OK Lochotín navštěvovaly pravidelně Domov pro seniory „Sedmikráska“ (Kotíkovská 15) a Domov se zvláštním režimem „Čtyřlístek“ (Kotíkovská 649/15). Na základě přání čtenářů bývají knihy 1 x měsíčně připraveny a řidičkou KMP autem dopraveny do příslušného zařízení. Další den následuje návštěva knihovnice přímo v pokojích klientů, kde je výběr četby ještě doladěn. Služba je velmi oblíbená, každý měsíc ji využije od 20 do 26 klientů, v roce 2025 tak bylo v součtu obslouženo 278 lidí, kteří si vypůjčili 1 726 knih (vloni 278 lidí, 1 837 výpůjček).

Ostatní donáškové služby probíhaly na privátních adresách. Celkem bylo obsluhováno **48 lidí** (vloni 40), uskutečněno **335 návštěv** (vloni 229). Nejvíce individuálních uživatelů obsluhovala OK Lochotín (7 lidí), Hudební knihovna (4) a pobočka Božkov (4), po třech klientech měly OK Skvrňany, Knihovna Bolevec, pobočky Lhota a Malesice, po dvou klientech OK Bory, OK Doubravka, pobočky Koterov, Křimice a Radčice, zbylé knihovny po jednom.

V počtu uskutečněných návštěv tentokrát vedly Hudební knihovna (60), OK Lochotín (53), pobočka Lhota (46) nebo Litice (24).

Nejen knihovnice poboček (Malesice, Radčice aj.) svým kmenovým uživatelům často poskytovaly také donášku literatury z jiných provozů KMP. Např. Knihovna Vinice takto doručila 84 KJ.

Práce s národnostními menšinami

KMP se rovněž zaměřovala na práci s národnostními menšinami. Ve většině se jednalo o komunikaci s jednotlivci, v současné době zejména s Ukrajinci.

V ÚKD se v souvislosti s přílivem uprchlíků před válkou na Ukrajině zvýšil podíl cizinců mezi uživateli. Knihovna se vždy snažila maximálně vycházet vstříc jejich aktuálním potřebám. K dispozici je informační leporelo v ukrajinském jazyce.

Do Studovny se jako tzv. anonymní návštěvníci opakovaně vraceli převážně uživatelé z romské menšiny, trvale žijící v Plzni – nejčastěji využívali internet, nebo hledali pomoc při získávání obecných informací.

Knihovny Bolevec opakovaně využívala lektorka češtiny pro výuku ukrajinské holčičky v doprovodu matky.

Vzdělávací akce v OK Bory navštěvovaly třídy ukrajinských žáků z 11. ZŠ.

OK Doubravka pravidelně navštěvovali čtenáři vietnamské, mongolské, ukrajinské, slovenské a dalších národností. V knihovně se bez problémů orientovali a nevyžadovali žádné zvláštní služby. V nabídce dětského oddělení je kolekce knih a leporel v ukrajinštině, fond však již není cíleně doplňován, většina přichozích z Ukrajiny se snaží integrovat a půjčuje si literaturu v češtině.

Knihovna Lobzy zaznamenala návštěvy pouze několik ukrajinských žáků, s nimiž byla komunikace bezproblémová.

Také OK Skvrňany pravidelně navštěvovalo několik ukrajinských rodin. Pro jejich rychlejší integraci knihovna nabízela různé informační materiály v ukrajinštině, rozšířila fond o jazykové učebnice pro výuku češtiny, ukrajinskou literaturu a časopisy především pro děti, pexesa a další hry.

Knihovna Vinice se při spolupráci s MŠ často setkávala s dětmi cizinců, zejména s Vietnamci, Rusy, Ukrajinci a Bělorusy, a po zjištění, že tyto děti výrazně zaostávají v porozumění jazyku, se s cílem zvýšit podporu k překonávání jazykové bariéry, a tím zlepšit začlenění do společnosti, těmto dětem intenzivně věnovala. Dospělým návštěvníkům – cizincům knihovnice pomáhaly s vyhledáváním informací. Možnost volně využít prostory knihovny k edukaci nabízely rodičům s dětmi, anebo dětem (staršího věku) samotným. Při doplňování knihovního fondu zohledňovaly také národnostní složení uživatelů.

Projekty KMP na podporu Ukrajiny

Rukodělné kurzy ve spolupráci s Odborem sociálních služeb MMP v rámci projektu *Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni 2025*

V rámci projektu *Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni 2025* knihovna uzavřela dohodu s Odborem sociálních služeb MMP o spolupráci na zajištění dílčího projektu *Rukodělné kurzy* a obdržela dotaci ve výši 148 tis. Kč. Kurzy přirozeně navázaly na předchozí ročník projektu a další aktivity KMP a probíhaly v období od 1. ledna do 31. prosince 2025 (celkem 49 x, v součtu pro 464 účastníky).

Kurzy vedla ukrajinská lektorka a koordinátorka paní Marina Tkachenko z plzeňského spolku Klub nových komunikací, který se snaží o podporu a rozvoj mezilidských vztahů včetně cizinců dlouhodobě žijících na území ČR. Pomocnou lektorkou a koordinátorkou byla vedoucí Studovny KMP Markéta Skálová. Náplní kurzů pak byly ruční práce (háčkování, pletení, šití, vyšívání, recyklace oblečení, výroba kosmetiky, šperků, aj.). Na kurzy byly navázány workshopy. Účastníci se též zapojili do Mezinárodního dne háčkování na ulici, který proběhl i v Plzni, a v rámci komunitní spolupráce nabídli i exkurzi a workshop v Karlových Varech. K nejúspěšnějším výstupům patřila putovní výstava korálky vyšívání znaků jednotlivých krajů ČR, kterou viděli lidé ve Středočeském, Zlínském, Plzeňském kraji a v Senátu ČR v Praze. (Výstavy mohly být realizovány díky podpoře Nadace Via, od níž obdržel finanční příspěvek sám Klub nových komunikací, z. s.).

Knihovna účastníkům nabídla smysluplné trávení volného času, možnost věnovat se tvůrčím zájmům a současně si při tom nenásilně procvičit český jazyk a realie. Stěžejní výsledky však byly vidět především u dětí, které se mohly účastnit zájmového kroužku a akcí na něj navázaných. Pro některé to byl jediný kroužek, na který chodily, tuto šanci měly i o letních prázdninách. Na workshopech, exkurzích a soutěžích se setkávali Češi i Ukrajinci (ale i jiné národnosti – Rusové, Bělorusové) vždy v příjemné a bezprostřední atmosféře. Jednalo se o občany, kteří žijí v Plzni a blízkém okolí, na workshopy ale přijížděli také z jiných měst (Klatovy, Mariánské Lázně, Praha). Kurzy probíhaly v češtině, ruštině i ukrajinštině, podle jazykové vybavenosti jednotlivých účastníků. Kromě rukodělných aktivit zde docházelo k seznámení, přátelskému setkávání, popovídání si, výměně zkušeností. Knihovna stála u vzniku spolku Klub nových komunikací (v zimě 2024), se kterým dále úzce spolupracuje a jehož aktivity podporuje.

Čtenářský klub pro mladé „Book & Talk“

Z iniciativy dvou účastnic rukodělných kurzů, ukrajinských studentek Kateryny Z. (16 let) a Yaroslavy O. (17 let), vznikl při Knihovně města Plzně v říjnu 2025 v rámci *Týdne knihoven* čtenářský klub pro teenagery *Book & Talk*, který spojuje české i cizí středoškoláky žijící v Plzni. Mladí ve věku 15 až 23 let si zde mezi sebou vyměňují tipy na dobrou četbu, česky debatují vždy o předem vybrané knize, o filmu, divadle, o literárním a kulturním světě. Do konce roku proběhla tři dvouhodinová setkání (20. 10., 10. 11. a 8.12). Knihovna poskytuje zázemí Polanovy síně a možnost výpůjček knih, především z ÚKDM ve stejné budově.

Kurzy české konverzace

Ve spolupráci se spolkem Slovo 21 proběhl v době od 31. 3. do 30. 6. (4 x v týdnu, vždy od pondělí do čtvrtka) v zasedací síni KMP první cyklus kurzů české konverzace pro občany ukrajinské národnosti a další cizince žijící v Plzni s úrovní výuky *začátečníci (A/1 a A/2)*. Knihovna poskytla prostory, Slovo 21 odborně vyškolené lektory i bezplatné učební materiály, pro účastníky byla výuka zdarma. Pro druhý cyklus s fyzickou výukou se však již nepodařilo získat dostatek zájemců a kurzy dále probíhaly pouze on-line, pro účastníky z Plzeňského a Karlovarského kraje dohromady.

Tabulky ke kapitole III.3

Zodpovězené dotazy

	2025	2024	Rozdíl
Počet zodpovězených dotazů	32 700	31 438	+ 1 262
z toho e-mailem	309	439	- 130

Veřejný internet

	2025	2024	Rozdíl
Počet internetových stanic	55	56	- 1
Počet využití internetu přes počítač KMP	nesledováno	10 067	-

Meziknihovní výpůjční služba

	2025	2024	Rozdíl
MVS: Obdržené požadavky z jiných knihoven	157	94	+ 63
Kladně vyřízené požadavky	157	94	+ 63
- z toho výpůjčkou originálu	156	94	+ 62
- z toho vyřízeno kopií	1	0	+ 1
MVS: Zaslané požadavky jiným knihovnám²³	212	215	- 3
Kladně vyřízené požadavky	208	213	- 5
- z toho výpůjčkou originálu	208	205	+ 3
- z toho vyřízeno kopií	0	8	- 8

²³ Rozdíl mezi počtem odeslaných a vyřízených požadavků je způsoben tím, že KMP objednávala MVS až do konce prosince. Tyto požadavky budou vyřízeny teprve začátkem roku 2026.

III.4 Kulturní a vzdělávací služby

Kulturní, vzdělávací a ostatní akce

V roce 2025 byly v KMP uskutečněny dohromady **2 292 kulturní, vzdělávací a ostatní akce**, kterých se zúčastnilo **47 871 lidí** (v roce 2024 šlo o 2 134 akcí, 44 156 návštěvníků). Z toho bylo 1 498 akcí kulturních či komunitních a 794 akce vzdělávací. Počet akcí tedy meziročně vzrostl o 158 (o 7,40 %) a počet jejich účastníků o 3 715 (o 8,41 %). V uvedených číslech je zahrnuta též 1 akce pro 26 účastníků, kterou KMP nabídla dospělé veřejnosti formou on-line přednášky přes platformu Zoom.

Na akcích se kromě jednotlivých knihoven podílely i sálky Polanova síň, M-klub a L-klub. Nejvíce akcí proběhlo tradičně v březnu (312), v dubnu a říjnu (shodně 261) a také v listopadu (254), nejméně akcí bylo uskutečněno v srpnu (23). **Průměrný počet návštěvníků na jednu akci činil 21 lidí** (v roce 2024 to bylo též 21 lidí).

Vzdělávací akce

Podářilo se uskutečnit **794 prezenční vzdělávací akce pro 12 344 účastníky** (meziroční nárůst o 118 akcí, tj. o 17,45 % a o 2 292 návštěvníky, tj. o 22,80 %).

Lekce informační výchovy

Z celkového počtu vzdělávacích akcí bylo **546 lekcí informační výchovy (LIV)** pro školy **s 9 489 účastníky**. Počet uskutečněných lekcí byl tedy o 135 (o 32,84 %) vyšší než v roce 2024, počet jejich účastníků se zvýšil o 2 537 (o 36,49 %). Průměrná návštěvnost lekcí byla 17 žáků (vloni též 17).

Nejvíce lekcí bylo realizováno v OK Skvrňany (144/2141 úč.), v OK Lochotín (79/1318 úč.), v ÚKDM (63/1314 úč.), v OK Doubravka (62/1189 úč.), v OK Slovaný (57/1063 úč.), v OK Bory (46/859 úč.), v Knihovně Bolevec (39/742 úč.), v Knihovně Vinice (21/355 úč.), ve Studovně (11/114 úč.) nebo v Knihovně Lobzy (10/204 úč.). Z malých poboček se zapojily Božkov (7/98 úč.), Radčice (4/23 úč.), Litice (2/44 úč.) a Malesice (1/25 úč.). Na provádění lekcí se podílelo 29 různých pracovníků KMP. Cílovými skupinami byly MŠ, ZŠ, SŠ, případně školní družiny.

Vzdělávací akce z oblasti informačních a komunikačních technologií

Knihovny poskytovaly uživatelům instrukce k práci s výpočetní technikou a on-line katalogem (např. Hudební knihovna 4 individuální konzultace ohledně problematiky stahování a půjčování e-knih z nabídky on-line katalogu KMP). Na požádání i na objednávku prováděly školení základů práce s PC, internetem, skenerem a textovým editorem.

Nabízely též e-learningový kurz rychlého čtení **Rozečti.se**, o který však nebyl zájem.

ÚKDM uskutečnila 12 x lekci *Bezpečný internet* pro žáky 4. tříd Benešovy ZŠ, Bolevecké ZŠ a žáky 9. tř. ZŠ Podmostní (264 úč.).

Studovna v Polanově síni zorganizovala přednášku pro veřejnost *Nebojme se umělé inteligence* (75 úč.).

Hudební a internetová knihovna pro žáky Církevní ZŠ provedla přednášky o informačních a komunikačních technologiích s názvem *(Ne)bezpečný internet* (2 x).

Digitální odysea

Už na podzim 2022 se KMP se zapojila do projektu **Digitální odysea v knihovnách**, který probíhal za spolupráce Nadace Vodafone a SDRUK nejprve jen do 31. 8. 2023. Následně byla se SDRUK uzavřena pokračovací smlouva do 31. 3. 2025, ta pak prodloužena do 31. 3. 2026. Hlavním cílem je vzdělávání seniorů 65+ v oblasti využívání mobilních technologií. Součástí programu je organizace bezplatných interaktivních kurzů, kde si mohou účastníci osvojit praktické dovednosti – od běžného ovládání chytrého telefonu a různých mobilních aplikací až

např. po bezpečné používání mobilního bankovníctví. Do projektu se zapojily Hudební a internetová knihovna, ÚKD a OK Lochotín.

Proškolené pracovnice ÚKD v rámci projektu uskutečnily na vyžádání seniorů 56 konzultací pro 120 účastníků (vloni 49 konzultací, 58 úč.). Tyto konzultace převážně praktického charakteru byly zaměřeny na problematiku ovládání chytrých elektronických zařízení.

V Hudební knihovně bylo v rámci projektu realizováno 15 školení s názvem *Jak na tablet a chytrý telefon*, kterých se zúčastnilo 89 seniorů (vloni 15 školení, 104 úč.). V průběhu roku vedoucí knihovny 9 x poskytl na vyžádání individuální poradenství seniorům při řešení konkrétních problémů s obsluhou elektronických komunikačních zařízení (vloni 11).

V OK Lochotín individuální konzultaci a adresnou pomoc v oblasti rozšiřování digitálních dovedností využilo 26 seniorů.

Wikiklub a Wikipedie pro seniory

Wikiklub každý poslední čtvrtek v měsíci, vždy od 10:00 do 11:30 hod., svolávala a organizačně zajišťovala pracovnice IT KMP Pavla Chládková, knihovna však nemá vlastní počítačovou učebnu, proto k akci využívá prostory SITMP. Spolu s P. Chládkovou bývá obvykle přítomen také zkušený wikipedista Jan Macura (pseud. YJM). Zájemci o přispívání do internetové encyklopedie Wikipedie se v rámci Klubu Wikipedie neboli Wikiklubu sešli v prostorách Centra robotiky (Cukrovarská 23) v roce 2025 celkem 9 x, a to 20. února (7 úč.), 27. března (8 úč.), 24. dubna (4 úč.), 29. května (9 úč.), 26. června (8 úč.), 25. září (7 úč.), 30. října (7 úč.), 27. listopadu (8 úč.) a 18. prosince (7 úč.). Letos bylo do práce na článcích zapojeno 11 různých lidí (s úhrnnou účastí 65 a průměrnou účastí 7,22).

V rámci Wikiklubu bylo na zadání zřizovatele KMP v souladu s principy a pravidly Wikipedie zpracováno encyklopedické heslo *Puech-Chabalova filtrace (Plzeň)* a zveřejněno 15. 12.²⁴ Téma Puech-Chabalovy filtrace úzce souvisí s dalšími tématy jako je sama Vodárna Plzeň a Vodárenská věž. Jelikož v rámci Wikipedie heslo *Vodárna Plzeň* dosud neexistovalo, rozhodli se členové Wikiklubu ho také vytvořit (zveřejněno 20. 12. 2025, autorkou Slafra).²⁵

Ostatní vzdělávací akce

ÚKDM pro žáky I. a II. stupně ZŠ uskutečnila 15 x velmi oblíbenou přednášku *Netradiční knihy*, dále pak besedu na téma *Braillovo písmo*, *Hrátky s češtinou*, besedu o světovém pohádkáři H. CH. Andersenovi a další.

Klub tvůrčího psaní

Zájemci o psaní rodinných kronik pokračovali v OK Skvrňany v rámci Univerzity třetího věku v činnosti *Klubu tvůrčího psaní*. Na pravidelných setkáních 1 x za 14 dnů se zde v diskusích probíraly různé metody psaní – např. genealogie zajímavých postav příběhů, co zařadit do osobních příběhů, jak nahlížet na tvorbu a vyjádření zajímavých lidských charakterů apod. Všichni účastníci byli se zapojením v klubu velmi spokojeni. Tato tvůrčí aktivita pro ně byla zdrojem radosti a inspirace, těšili se na příležitost podělit se o své vlastní příspěvky a sdílet myšlenky a zážitky s podobně zaměřenými lidmi.

Kulturní akce

V oblasti kulturních akcí KMP připravila pro své návštěvníky další programy, především **besedy, soutěže, čtení a přednášky**. Jednalo se zejména o akce pro školy a akce pro dětskou veřejnost. Zapojily se nejen knihovny s celotýdenním provozem, ale i některé z malých poboček. Témata a formy akcí byly jako každý rok velmi různorodé – čtení pohádek, roční období, zvyky a obyčeje, spisovatelé, ilustrátoři, zajímavé knížky, pohádkové postavy, zvířata apod.

²⁴ Dostupné z [https://cs.wikipedia.org/wiki/Puech%E2%80%93Chabalova_filtrace_\(Plze%C5%88\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Puech%E2%80%93Chabalova_filtrace_(Plze%C5%88)).

²⁵ Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/Vod%C3%A1rna_Plze%C5%88.

Celkem se v KMP v roce 2025 uskutečnilo **1 498 kulturních, kulturně-vzdělávacích či komunitních akcí**, kterých se zúčastnilo **35 527 návštěvníků** (v r. 2024 to byla 1 301 akce pro 29 327 návštěvníků). Z toho byla 1 akce pro 26 účastníků on-line. Množství provedených kulturních aj. akcí se tedy meziročně o 197 (o 15,14 %) zvýšilo, součet jejich účastníků stoupl o 6 200 (o 21,14 %).

Cestopisné pořady

Cestopisné pořady se v letech před pandemií u široké veřejnosti těšily velkému zájmu a oblibě, pak ještě ani v 2024 nedosahovaly původní návštěvnosti, nyní však opět pomalu začínají přitahovat pravidelné diváky. KMP jich uskutečnila 18 pro celkem 449 účastníků, z toho 8 v M-klubu, 9 v L-klubu a 1 v Polanově síni (vloni 12 pro 272 úč.). Návštěvnost se pohybovala od 7 do 64 lidí, v M-klubu byla obvykle vyšší než v L-klubu, průměrná návštěvnost na cestopisných pořadech činila 25 lidí (vloni 22). Největší zájem byl o přednášku Z. Vacka Azorské ostrovy (64 úč.), o prezentaci L. Piknerové a T. Vaňourka *Expedice Z101 aneb Tři roky v Africe ve stopách Hanzelky a Zikmunda* (64 úč.) nebo o pořad L. Drahoňovského *Albánie, země hor a dvou moří* (43 úč.).

V roce 2025 byly realizovány cestopisné pořady:

V M-klubu

- T. Kúdela – *Norsko: Ztraceni mezi fjordy* (20. 1., 28 úč.)
- J. Greschl – *S Kubou na Kubě* (3. 2., 23 úč.)
- L. Drahoňovský – *Český ráj podél Jizery: Od Semil k Trutnovu* (3. 3., 22 úč.)
- P. Nazarov – *Tropický ráj Srí Lanka* (10. 3., 34 úč.)
- Z. Vacek – *Azorské ostrovy: Sao Miguel, Flores a Corvo* (22. 9., 64 úč.)
- M. Pávek – *Tajemná místa Jižní Ameriky* (13. 10.)
- M. Sojková – *Otužilci na Islandu* (4. 11., 27 úč.)
- M. Bařinka – *Poutní místa Česka* (25. 11., 28 úč.)

V L-klubu

- L. Drahoňovský – *Albánie, země hor a dvou moří* (4. 2., 43 úč.)
- J. Kalát – *Grónsko: Zimní Arctic Circle Trail* (1. 4., 19 úč.)
- T. Šíma – *Na kole přes Arabský poloostrov* (8. 4., 19 úč.)
- J. Greschl – *Norskem na Lofoty* (13. 5., 18 úč.)
- L. Drahoňovský – *Toulky českou Kanadou* (14. 10., 7 úč.)
- J. Fišar – *Města a národní parky USA* (5. 11., 13 úč.)
- J. Kalát – *Hadrian Wall Path: Anglii od východu na západ* (11. 11., 16 úč.)
- P. Nazarov – *Banát – český ostrov v srdci Balkánu* (2. 12., 17 úč.)
- J. Greschl – *Faerské ostrovy a Lofoty* (10. 12., 7 úč.)

V Polanově síni

- L. Piknerová, T. Vaňourek – *Expedice Z101 aneb Tři roky v Africe ve stopách Hanzelky a Zikmunda* (4. 3., 64 úč.)

Ezoterické a léčitelské pořady, programy se zaměřením na seberozvoj apod.

Ezoterické a léčitelské pořady patřily k tradičním aktivitám zejména v M-klubu. Celkem zde bylo realizováno 12 takových programů s úhrnnou účastí 181 účastník. Z toho proběhlo 11 programů (150 úč.) v M-klubu a 1 program (31 úč.) v L-klubu. Čtyřikrát vystoupil léčitel Václav Vít na téma celostní medicíny a reiki. Zajímavý pořad připravil v květnu spisovatel, cestovatel a badatel Miloš Matula, tentokrát na téma *Sebepoznání a práce s energií podle staroegyptských mysterijních chrámových škol*.

Ve spolupráci s lektorkou mindfulness Denisou Hořejší pokračoval cyklus přednášek zaměřených na téma **osobnostního rozvoje**. Od ledna do prosince proběhlo 6 takových pořadů s celkovou návštěvností 85 lidí a průměrnou návštěvností 14 lidí na jeden díl.

V roce 2025 byly realizovány pořady:

- D. Hořejší – *Hranice a limity: Jak nastavit zdravé hranice* (M-klub, 6. 2., 16 úč.)
- V. Vít – *Celostní medicína* (M-klub, 5. 3., 8 úč.)
- M. Blažková – *Mozková gymnastika* (L-klub, 11. 3., 31 úč.)
- D. Hořejší – *Vzorce chování a emoční vzorce* (M-klub, 24. 3., 24 úč.)
- V. Vít – *O energiích a reiki* (M-klub, 2. 4., 8 úč.)
- M. Matula – *Sebepoznání a práce s energií podle staroegyptských mysterijních chrámových škol* (M-klub, 8. 4., 25 úč.)
- D. Hořejší – *Koučink a kde nám skutečně pomáhá* (M-klub, 16. 9., 6 úč.)
- V. Vít – *O celostní medicíně* (M-klub, 1. 10., 10 úč.)
- D. Hořejší – *Komunikační dovednosti* (M-klub, 7. 10., 7 úč.)
- V. Vít – *O energiích a reiki* (M-klub, 5. 11., 14 úč.)
- D. Hořejší – *Mindfulness* (M-klub, 18. 11., 6 úč.)
- D. Hořejší – *IKIGAI: Tajemství smyslu našeho života* (M-klub, 2. 12., 26 úč.)

Besedy a pořady s pozvanými osobnostmi

V roce 2025 proběhla řada pořadů, na nichž se představily desítky známých i méně známých osobností. Obvyklým místem konání byla Polanova síň (29 programů tohoto typu), 7 pořadů se uskutečnilo také v OK Skvrňany a 1 v M-klubu, po dvou v ÚKDM a v L-klubu a 1 v OK Doubravka. V Polanově síni byl divácky nejúspěšnější 19. díl cyklu *Co na to říká spisovatel?* (80 úč.).

V roce 2025 byly realizovány pořady s osobnostmi:

Cyklus *Kuchařky* (Polanova síň)

- R. Váchová – *Recepty nejen ze staré Šumavy* – 7. díl (25. 2., 15 úč.)

Cyklus *Můj šálek čaje* (Polanova síň)

- J. Prokšová – *Mary Lawson: Návrat do Crow Lake* – 9. díl (2. 4., 7 úč.)
- J. Prokšová – *Haruki Murakami: Konec světa & Hard-Boiled Wonderland* – 10. díl (14. 10., 4 úč.)

Cyklus *Co na to říká spisovatel?* (Polanova síň)

- M. Semín, P. Drulák – *Vzdělání versus indoktrinace?* – 19. díl (15. 1., 80 úč.)
- J. Pomp, J. Hlobil – *Rok hlupců* – 20. díl (18. 2., 20 úč.)
- F. Kalenda – *Společnost nad propastí?* – 21. díl (18. 3., 18 úč.)
- P. Janeček – *Černá sanitka* – 22. díl (8. 4., 16 úč.)

Cyklus *Šumava Litera v Plzni* (Polanova síň)

- V. Křivanec, M. Sichinger – *Šumavská detektivka* (12. 3., 27 úč.)
- L. Oudová – *Bejvávalo na Šumavě* (13. 11., 28 úč.)
- T. Dobiášová Krejčí – *Farář lesů a Šumavy* (27. 11., 31 úč.)

Besedy se spisovateli, přednášky, autorská čtení, křty a prezentace publikací:

V Polanově síni

- F. Kalenda – *Fenomén: detektivka z historie* (28. 1., 16 úč.)
- R. Schuldová, E. Hubatová – *Můj život s poezií a hudbou* (12. 2., 46 úč.)
- B. Chmelová – *Klimatická změna na talíři. Od kávy po pivo – co nás čeká?* (13. 2., 40 úč.)
- E. Válková Eva, G. Špalková, V. Novotný, E. Voříšková – *Ďáblík a Prapříběhy* – křest publikací edice Ulita (5. 3., 58 úč.)
- D. Martínek – *Nebojme se umělé inteligence* (10. 4., 75 úč.)
- M. Valina, J. Kout, B. M. Horská, J. Frána, A. Čekanová – *Potlach 2* (16. 4., 26 úč.)
- J. Hlobil Jiří, V. Babnič, J. Strobach – *Čistírna snů (a skutečností)* (30. 4., 17 úč.)
- T. Bernhardt – *Jaroslav Schiebel a Ladislav Lábek a jejich přínos pro historickou paměť města* (13. 5., 21 úč.)

- J. Vacek, B. Holý, A. Dostálová – *Poznejte svého překladatele* (21. 5., 26 úč.)
- D. Brabec, D. Charvát, J. Sojka – *Autorské čtení zlehka i těžce* (23. 9., 45 úč.)
- P. Havlíček – *Jak výsledek války na Ukrajině ovlivní Evropu?* (4. 11., 19 úč.)
- J. Vacek, B. Holý, A. Dostálová – *Naděje jménem Jeruzalém* (5. 11., 30 úč.)
- J. Vajsekr, J. Zumr – *Gestapo: velitelský sbor v protektorátu Čechy a Morava* – prezentace knihy (11. 11., 5 úč.)
- P. Kýrová, S. Bukovský, V. Gardavský, E. Voříšková – *Radosti života (drobné i větší)* – křest kalendáře (19. 11., 16 úč.)
- L. Lederbuchová, J. Hlobil, J. Anderle, B. Hejtmánková, D. Žáková, P. Jakšl, J. Samson Lenk – *Zdeněk Šmíd: Paměti a jiné texty z pozůstalosti* – křest publikace (26. 11., 68 úč.)
- J. Janečková – *Plzeň očima Karla Živného a Fridolína Macháčka* (3. 12., 16 úč.)
- J. Martínek – *Jak ulovit Lovce* (10. 12., 29 úč.)
- B. Saláková, T. Olbrichtová – *Pískej konec* (11. 12., 7 úč.)
- J. Hlobil – *Moje Vánoce tehdy...* (17. 12., 20 úč.)

V M-klubu

- Z. Raboch – *Beatles: Hudební fenomén 20. století* (3. 11., 70 úč.)

V knihovnách

- N. Cupalová – *Cyklista Cyril* (OK Skvrňany, 7. 3., 20 úč.)
- N. Cupalová – *Blbá Bára* (OK Skvrňany, 7. 3., 32 úč.)
- V. Gruber – autorské čtení (OK Skvrňany, 11. 4., 9 úč.)
- O. Černá – *Kouzelná baterka* (OK Skvrňany, 4. 6., 23 úč.)
- O. Černá – *Tajemný deník* (OK Skvrňany, 4. 6., 19 úč.)
- A. Nová – *Slavný soude aneb Soudničky* (L-klub, 1. 10., 3 úč.)
- V. M. Matějka – beseda s autorem (ÚKDM, 9. 10., 27 úč.)
- V. Gruber – autorské čtení (OK Skvrňany, 11. 4., 9 úč.)
- V. Gruber – autorské čtení (OK Skvrňany, 21. 10., 9 úč.)
- M. Říha – *Kníže a Kancléř Metternich na Plzeňsku* (L-klub, 22. 10., 23 úč.)
- M. Hánová – *Pán blesků* – křest knihy (OK Doubravka, 3. 11., 60 úč.)
- O. Černá – beseda a výtvarný workshop (ÚKDM, 29. 11., 41 úč.)

Hudební pořady

OK Skvrňany pokračovala s nabídkou série hudebních programů. Uskutečněno bylo 7 živých *Koncertů mezi knihami* (vloni 12). Dva koncerty muzikantských bardů Míši Leichta a Vojty Kidáka Tomaška i koncert hudebníků Holečka a Dvorské, původně naplánované také „mezi knihy“, musely být pro velký počet zájemců přesunuty do sálu M-klubu.

Hudební knihovna uspořádala ve svých prostorách komorní vystoupení folkové skupiny Choroš. Při oslavě 20. výročí otevření knihovny na Slovanech v Táborské ulici svůj hudební talent předvedla dívčí skupina Kapybary.

OK Lochotín v předvánočním čase uspořádala koncert skupiny Elthin interpretující středověkou a renesanční hudbu. V Polanově síni se uskutečnil klavírní recitál hudebnice Michaely Augustinové pod názvem *Klavír vypráví*.

Celkem 15 hudebních pořadů v KMP v roce 2025 navštívilo úhrnem 466 lidí.

Uskutečněny byly:

Koncerty mezi knihami (OK Skvrňany)

- Petr Rímský & MISITU (21. 1., 12 úč.)
- Kateřina Syrná (4. 3., 18 úč.)
- František Kasl (15. 4., 26 úč.)
- Old Band (28. 5., 22 úč.)
- Jarda Hnízdil (29. 9., 11 úč.)
- MARIAN Band (20. 10., 21 úč.)
- Inženýr Vladimír (1. 12., 10 úč.)

Koncerty ostatní

- Míša Leicht (M-klub, 11. 2., 62 úč.)
- Vojta Kidřák Tomáško – recitál (M-klub, 23. 3., 115 úč.)
- M. A. Nosek, M. Čížková – *Kouzelný klavír* (L-klub, 5. 6., 44 úč.)
- Choroš v knihovně (Hudební knihovna, 23. 9., 6 úč.)
- M. Augustinová – *Klavír vypráví* (Polanova síň, 24. 9., 24 úč.)
- Kypybary – koncert k 20. výr. Hudební knihovny (HIK, 17. 10., 19 úč.)
- Holeček & Dvorská – koncert (M-klub, 24. 11., 54 úč.)
- Elthin – *Vánoční koncert* (L-klub, 18. 12., 62 úč.)

Divadelní představení

V knihovně letos proběhlo také 11 divadelních představení pro veřejnost s celkovou návštěvností 608 diváků. Většinu z nich nabídl L-klub OK Lochotín (10 představení pro 532 diváky) – divadlo v podvečerním čase pro nejmenší děti s rodiči se zde setkala s velkou odezvou. V M-klubu 5. 10. vystoupil Ochotnický spolek Tyl ze Staňkova s cimrmanovským představením *Švestka*, které zhlédlo 76 diváků.

Uskutečněny byly hry:

- J. Kubištová, M. B. Karpíšek – *Pojďte s námi do cirkusu* (L-klub, 21. 1., 55 úč.)
- M. Macáková a D. Zakl – *Pohádka ze dvorku* (L-klub, 13. 2., 59 úč.)
- Společnost Kostým – *Obráz Doriana Graye* (L-klub, 5. 3., 58 úč.)
- J. a P. Kubištovi, M. B. Karpíšek – *Zvěsti a pověsti o městě Plzni* (L-klub, 13. 3., 24 úč.)
- A. Nová a J. Hlobil – *Odpolední čaj u Loosů* (L-klub, 15. 4., 12 úč.)
- M. Macáková a D. Zakl – *Polívka se vaří* (L-klub, 24. 4., 52 úč.)
- J. a P. Kubištovi, R. Neumannová – *S dědečkem je legrace* (L-klub, 22. 5., 18 úč.)
- Ochotnický spolek Tyl ze Staňkova – *Cimrman – Švestka* (M-klub, 5. 10., 76 úč.)
- P. Kubišta a M. B. Karpíšek – *O kocouru Mikešovi* (L-klub, 7. 10., 84 úč.)
- J. Kubišová a M. B. Karpíšek – *Pohádky bratří Čapků* (L-klub, 20. 11., 65 úč.)
- M. Macáková a D. Zakl – *Čertí škola* (L-klub, 3. 12., 105 úč.)

Filmové projekce a pořady

Rovněž v roce 2025 byly v M-klubu promítány autorské dokumentární filmy z projektů *Ozvěny Ekofilmu* (7 snímků) a *Promítej i ty!* (2 snímky), nově pak byla navázána spolupráce se společností KineDok (2 snímky). V úhrnu bylo realizováno 10 projekcí s celkovou návštěvností 119 diváků a nejčastější návštěvností kolem 10 lidí na jeden film. Přestože účast na promítání nebývá vysoká, utvořila se skupina pravidelných diváků, kteří se o dokumenty opravdu zajímají a projekce chválí. Na všechny snímky měli vstup zdarma.

Proběhly projekce:

V rámci projektu *Promítej i ty!*

- *Rahčan – Ella se bouří* (15. 9., 10 úč.)
- *Farmář a hipster* (11. 11., 9 úč.)

V rámci projektu *Ozvěny EKOFilmu*

- *Volání norské divočiny* (Norsko, 2024; 13. 1., 18 úč.)
- *Cigaretový surf* (USA, 2024; 17. 2., 9 úč.)
- *Svět podle Kašpara, Proč milovat mokřady* (17. 3., 10 úč.)
- *Ptačí zpěv* (Irsko; 14. 4., 10 úč.)
- *Jiříkovo vidění* (12. 5., 9 úč.)
- *Ruský plyn, Poslední cesta Něnců* (2023; 9. 6., 10 úč.)

V rámci projektu *KineDok*

- *Balománie* (14. 10., 10 úč.)
- *Agenti štěstí* (8. 12., 24 úč.)

V rámci festivalu Jeden svět v Plzni pro veřejnost

Polanova síň se opět stala jedním z promítacích míst festivalu **Jeden svět v Plzni**. Na základě dohody se společností Člověk v tísni, o. p. s., zde byly pro veřejnost promítnuty snímky:

- *Fakír* (Česká republika, Polsko, Slovensko, 2024; 21. 3., 17 úč.)
- *Julie mlčí* (Belgie, Švédsko, 2024; 21.3., 10 úč.)
- *Hrany snů* (Dánsko, Egypt, Francie, Katar, Saúdská Arábie, 2024; 24. 3., 20 úč.)
- *Doktor na tripu* (Česká republika, 2025; 24. 3., 52 úč.)
- *Mezi matkou a synem* (Velká Británie, 2024; 25. 3., 13 úč.)
- *Šedá zóna* (Slovensko, 2024; 25. 3., 21 úč.)

Pořady v rámci Univerzity třetího věku

Ve spolupráci se ZČU připravila OK Skvrňany pro Univerzitu třetího věku sérii vzdělávacích přednášek. Ty byly v návaznosti na loňský školní rok v prvním pololetí zaměřeny na téma **Svět jiné hudby** a věnovaly se hudebníkům z různých zemí světa. Lekce vedl knihovník Jan Albrecht (celkem 8 lekcí, 83 úč.).

- *Světlem jiné hudby – Patrick Bernard* (7. 1., 11 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Mike Oldfield* (21. 1., 11 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Zuzana Navarová* (4. 2., 10 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Ray Davies* (18. 2., 11 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Robert Křesťan* (4. 3., 10 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Genesis* (18. 3., 10 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Petr Linhart* (1. 4., 10 úč.)
- *Světlem jiné hudby – Flétny* (15. 4., 10 úč.)

Testování IQ

V klubovně M-klubu OK Skvrňany opět pravidelně probíhalo testování IQ, které již od roku 2004 pořádá Mensa ČR. V roce 2025 se zde testovalo 10 x a testováním prošli 94 zájemci.

Pohybové aktivity

Každou středu v M-klubu nadále probíhaly **kurzy Qi Gongu** pod vedením J. Šteflíka, lektora školy Liang-I (celkem 41 lekcí pro 492 účastníků), cvičitel M. Dufek zajišťoval pravidelná cvičení **Tai Chi** (24 lekcí, 144 účastníci) a rovněž se zde uskutečnila přednáška mistra **jiu-jitsu** Tomáše Bršlici *Jiu-jitsu – umění sebeobrany* (28. 4., 20 úč.).

Výstavy

V knihovnách byly připraveny desítky drobných **výstavek a nástěnek**.

ÚKD realizovala 14 tematických výstavek k významným osobnostem a událostem a 9 výstavek knih k významným dnům a svátkům.

ÚKDM připravila pro návštěvníky 84 výstavky k výročí literárních osobností nebo významným dnům a událostem. Trvale provozovala 4 nástěnky, na něž umisťovala letáčky s informacemi a pozvánkami na akce KMP. Nástěnky v dětském oddělení přinášely aktuality, např. hodnocení a výsledky čtenářských soutěží, propozice vyhlášených literárních a výtvarných soutěží, články z novin o akcích v ÚKDM apod., dále informace o VT, pravidla využívání VT v KMP, internetové desatero pro školáky, užitečné odkazy k boji proti internetové šikaně apod. Ve vstupní hale knihovny byly v kliprámech vystavovány fotografie z akcí ÚKDM.

Studovna nabídla ve vitrínách ve foyeru Polanovy síně 7 knižních výstav k probíhajícím panelovým výstavám a 6 výstav k připomenutí regionálních osobností.

V dospělém oddělení Knihovny Bolevec se uskutečnilo 17 výstavek knih k životním výročním osobnostem či významným dnům, v dětském oddělení pak 16 takových knižních výstavek.

OK Bory uspořádala 22 tematických výstavek knih k výročí osobností literárního života a k významným událostem. V průběhu celého roku zde byla v kliprámech vystavena prezentace *Nejlepší čtení dětem 2023/2024*.

OK Doubravka připravila 10 výstavek knih s krátkým textem k výročí literárních osobností, aktuálních událostí či zajímavým tématům a dále menší výstavy *Nepropásněte!*, reflektující během roku aktuální trendy, např. knižní předlohy čerstvě zfilmovaných děl, výročí autorů s menším počtem vydaných titulů apod. (celkem 46 x).

Hudební knihovna měsíčně připravovala výstavy ze svého fondu ke zveřejňovanému kalendáři významných osobností z hudební a filmové oblasti.

V Knihovně Lobzy proběhlo 47 výstav z děl literárních osobností s doprovodnými informacemi o nich a 33 výstavek k významným dnům, dnům „něčeho“. Knihovnice zde rovněž spravovaly nástěnku (16 x).

OK Lochotín připravila 30 výstav knih k výročím osobností kulturního a společenského života.

V OK Skvrňany bylo letos nabídnuto 17 knižních výstavek k životním výročím významných osobností.

OK Slovaný nabízela knižní výstavy a nástěnky personálních výročí (40 x) a tematické výstavy (10 x).

Knihovna Vinice 17 x využila k výstavám k výročím osobností skleněnou výlohu.

Snažily se i knihovnice malých poboček, např. v Újezdu knihovnice připravila 11 výstavek a nástěnek s literární tematikou, v Křimicích 24 nástěnek k významným světovým a plzeňským výročím, v Radčicích 4 nástěnky s výstavkou.

Třebaže knihovně chybí vlastní výstavní síň, dokázala využít všechny vhodné prostory, např. chodbu se schody v OK Skvrňany, v ústřední budově pak zejména vstupní haly v prvním a ve druhém patře. Vystavování bylo přizpůsobeno také historické schodiště.

V roce 2025 KMP realizovala větší výstavy:

Ve foyer Polanovy síně pravidelné miniexpozece propojující literární a výtvarné aspekty, které zpravidla připravoval Stanislav Bukovský. Některé z výstav byly uvedeny vernisáží s úvodním slovem autorů.

- *Jaroslav Hausner a Pavel Michalec* (4. 12. 2024 – 11. 2. 2025)
- *Můj život s poezií a hudbou* – ukázky z básnické tvorby R. Schuldové ve výtvarném pojetí E. Hubatové (12. 2. – 12. 3.; vernisáž 12. 2.)
- *Sny a jiné vážné věci* – výtvarné práce J. Janouška aka Olava Hotovsona (13. 3. – 15. 5.; vernisáž 13. 3.)
- *Plzeň 730 – k 730. výročí založení města a 10. výročí EHMK* připravil S. Bukovský (13. 5. – 2. 7.; vernisáž 13. 5.)
- *Ticho má tvář* – fotografie E. Charvátové s verši J. Sojky, D. Charváta a D. Brabce (23. 9. – 1. 12.; vernisáž 23. 9.)
- *Plzeň očima Karla Živného a Fridolína Macháčka* – výstava ilustrací Plzně (3. 12. 2025 – 9. 2. 2026; vernisáž 3. 12.)

V ÚKD

- *Krajinou duše* – ukázky z básnické tvorby R. Schuldové s ilustracemi E. Hubatové (2. 1. – 30. 4.)

V ÚKDM (Galerie Barevný koníček ve vstupní hale)

Pokračovala dlouholetá spolupráce se ZUŠ Plzeň, Terezie Brzkové 33, pracovištěm Jagellonská 14²⁶ (s učitelkami M. Němejcovou a A. Kopečkovou) prostřednictvím výstavy dětských obrázků ve vstupní hale ÚKDM a také podél schodiště od přízemí do 3. patra ústřední budovy.

- *Všechny krásy světa* (25. 4. 2024 – 6. 5. 2025)
- *Radost a život* – 50 obrázků a 20 keramických výrobků od 49 autorů ve věku 5–14 let (7. 5. – trvá; vernisáž 7. 5. s vystoupením dětského pěveckého sboru Jiříčky pod vedením sbormistryně J. Procházkové)

²⁶ Původně samostatná ZUŠ Plzeň, Jagellonská 14, je od roku 2022 součástí ZUŠ Plzeň, Terezie Brzkové 33.

V OK Skvrňany a M-klubu

- *Barvy za očima* – autorská výstava obrazů L. Albrechtové (3. 2. – 31. 10.)
- *Tenerife, krajina zrozená ohněm* – fotografická výstava P. Bařka (1. 11. – trvá)

V Knihovně Lobzy

- *Kosmické vzdálenosti* – zapůjčeno z Hvězdárny v Rokycanech a Plzni, p. o. (18. 1. 2023 – trvá)
- *Setníci* – minivýstava jubilujících spisovatelů ročníku 1924 (4. 12. 2024 – 20. 2. 2025)
- *Jaroslav Hausner a Pavel Michalec* (20. 2. – 10. 7.)
- *730 let od založení města Plzně* (10. 7. – 6. 11.)
- *Jan Hus* (6. 11. – trvá)

Spolupráce KMP na výstavách jiných organizací

Studovna prezentovala v prostorách Městské knihovny Stříbro putovní fotografickou výstavu s názvem *Pařížské knihovny*, která měla v KMP premiéru v roce 2024.

Cyklus *Kořeny a horizonty*

Ve spolupráci pracovníků Studovny a OK Skvrňany pokračoval vzdělávací cyklus *Kořeny a horizonty*. Na rozdíl od předchozího projektu s názvem *Otisk regionu*, cíleného především na starší generaci, se nový cyklus zaměřoval na širší veřejnost a zároveň byl jeho program rozšířen o mimoregionální témata. Některé z aktivit byly směřovány i na školní děti a mládež – pro ně knihovnice pojal zejména workshopy jako vzdělávací lekce informační výchovy. Obracely se také ke zdravotně znevýhodněným – zrakově postiženým dospělým a mentálně postiženým teenagerům. Cyklus se těšil velmi slušné návštěvnosti, kladná odezva od účastníků a jejich konkrétní návrhy byly pořadatelkám motivací do další práce.

KMP navázala spolupráci s nevládní neziskovou organizací AMO – asociací pro mezinárodní otázky (<https://www.amo.cz/>), jejíž dva lektori se do cyklu též zapojili. Při přípravě programů byly využity zkušenosti i z jiných, spřátelených knihoven, např. z Knihovny Gelasta Vodňanského ve Vodňanech (<https://knihovna-vodnany.cz/>) převzat formát zábavných knihovnických kvízů, z Městské knihovny v Praze přizvána k účasti lektorka na provedení semináře o udržitelné bytové kultuře v praxi.

Uskutečněny byly přednášky, workshopy aj.:

- *Městská práva středověké Plzně* – on-line přednáška M. Malivánkové Waskové (28. 1., 26 úč.)
- *Smolová masť* – výroba borové smolenky s lektorkami L. J. Bařkovou a M. Skálovou (OK Skvrňany, 28. 1., 24 úč.)
- *Klimatická změna na talíři. Od kávy po pivo* – přednáška B. Chmelové (Polanova síň, 13. 2., 40 úč.)
- *Expedice Z101 aneb tři roky v Africe po stopách Hanzelky a Zikmunda* – přednáška L. Pirknerové a T. Vaňourka (Polanova síň, 4. 3., 64 úč.)
- *Nebojme se umělé inteligence* – odborný seminář D. Martínka (Polanova síň, 10. 4., 75 úč.)
- *Zpracování bioodpadu v domácím kompostéru* – LIV s lektorkou M. Skálovou (ÚKDM, 28. 5., 26 úč.)
- *Kytička Bouquet Garni* – využití aromatických bylin v gastronomii a lidovém léčitelství – workshop s lektorkou M. Skálovou (Tyfloservis, 10. 6., 14 úč.)
- *Kytička Bouquet Garni* – využití aromatických bylin v gastronomii a lidovém léčitelství – workshop s lektorkou M. Skálovou (OK Skvrňany, 17. 6., 10 úč.)
- *Země vycházejícího slunce* – japonský den v knihovně s lektory Z. Topinkou a R. Tůmovou (OK Skvrňany, 25. 6., 52 úč.)
- *Po stopách středověké Plzně* – místopisní procházka s M. Malivánkovou Waskovou (23. 9., 30 úč.)

- *Šijeme levandulový sáček* – workshop s lektorkou M. Skálovou (OK Skvrňany, 9. 10., 6 úč.)
- *Bydlí po svém* – cyklus seminářů s lektorkou M. Strýčkovou (OK Skvrňany, 10. 10., 22. 10., 4. 11., 19. 11., 13. 12., 21 úč.)
- *Jak výsledek války na Ukrajině ovlivní Evropu* – přednáška P. Havlíčka (Polanova síň, 4. 11., 19 úč.)
- *Smolová masť* – výroba borové smolenky – LIV s lektorkou M. Skálovou (OK Skvrňany, 1. 12., 6 úč.)
- *Voňavý workshop* – výroba domácí voňavky s lektorkou M. Skálovou (OK Skvrňany, 2. 12., 12 úč.)
- *Pískeř konec* – literární večer regionálních autorek B. Salákové a T. Olbrichtové (Polanova síň, 11. 12., 7 úč.)

Zábavné knihovnické kvízy

Na jaře 2025 KMP nově rozšířila své dosavadní aktivity pro veřejnost o novou formu – pravidelné vědomostní *Zábavné knihovnické kvízy* nejen pro rodinné týmy. Kvízy byly spuštěny 6. 3. v OK Skvrňany nejprve testovací verzí určenou zejména zaměstnancům knihovny a jejich přátelům. Po potvrzení životaschopnosti tohoto konceptu společenské zábavy KMP k přípravě dalších kvízů využívala zpracovaná témata poskytnutá kolegy z Knihovny Gelasta Vodňanského ve Vodňanech, kteří kvízy pořádají již delší dobu. Knihovníci KMP pak sami zpracovali dvě historická témata – 80. výročí osvobození Plzně a 730. výročí založení města Plzně. Kvízové večery si získaly oblibu a během roku proběhly 6 x (pro veřejnost 5. 5., 22. 5., 23. 10., 27. 11., 11. 12.) pro celkem 109 účastníků.

Artedílny

V roce 2025 bylo též uskutečněno celkem 20 tvořivých dílen:

- *Zimní artedílna* (OK Doubravka, 11. 2.)
- *Velikonoční workshop* (Knihovna Vinice, 7. – 11. 4.)
- *Velikonoční tvořivá dílna* (OK Lochotín, 9. 4.)
- *Jarní artedílna* (OK Doubravka, 15. 4.)
- *Dárek pro maminku* (OK Lochotín, 6. 5.)
- *Hravá rodina – dílny v rámci celodenní akce* (ústř. budova KMP, 17. 5.)
- *Letní artedílna* (OK Doubravka, 10. 6.)
- *Víkend otevřených ateliérů – dílny v rámci akce* (ústř. budova KMP, 20. – 21. 9.)
- *Podzimní tvoření* (OK Lochotín, 8. 10.)
- *Papírový svět Erica Carlea aneb Koláž, jak ji neznáte* (OK Bory, 8. 10.)
- *Podzimní artedílna* (OK Slovany, 9. 10.)
- *Podzimní artedílna* (OK Doubravka, 14. 10.)
- *Vánoční kreativní dílna* (OK Lochotín, 26. 11.)
- *Den pro dětskou knihu – tvořivé dílny v rámci akce* (OK Doubravka, OK Slovany, Knihovna Vinice, ÚKDM, 29. 11.)
- *Vánoční dílna* (OK Slovany, 4. 12.)
- *Razítkovací dílna Ester Tajrychové pro malé i velké* (OK Bory, 9. 12.)

Nejúspěšnější akce roku 2025

ÚKD za svou nejúspěšnější akci uplynulého roku považuje opět květnovou *Hravou rodinu*, *Víkend otevřených ateliérů* a nově zapojení do sbírky *Krabice od bot*.

Mezi nejúspěšnější aktivity ÚKDM patřily jednoznačně *Noc s Andersenem*, vernisáž výstavy dětských prací s názvem *Radost a život*, *Hravá rodina*, celotýdenní program pro děti s názvem *Prázdniny s medovou pohádkou*, beseda s V. M. Matějkou v *Týdnu knihoven*, beseda

s O. Černou ke knize *Kouzelná baterka* a výroba PETalíka v rámci Dne dětské knihy, v neposlední řadě pak vzdělávací lekce na téma *Bezpečný internet* pro různé stupně škol a *Čtení pro nejmenší* pro DS Malíček (3-4 leté děti během roku knihovnu navštívily 6 x).

Studovna si nejvíce cenila přednášek, které zrealizovala ve spolupráci s Asociací pro mezinárodní otázky a za finanční podpory Zastoupení Evropské komise v České republice. V první přednášce s názvem *Klimatická změna na talíři: Od kávy po pivo – co nás čeká?* Barbora Chmelová přiblížila řadu témat, např. jak zemědělství a produkce potravin přispívají ke klimatické změně, proč jsou čeští pěstitelé obilí, ovocnáři a chmelaři v nejistotě, jak klimatické změny ovlivňují ceny kávy, kakaa a dalších oblíbených komodit, jaká bude chuť piva v roce 2050 aj. Ve druhé přednášce s názvem *Jak výsledek války na Ukrajině ovlivní Evropu* nastínil Pavel Havlíček budoucnost bezpečnosti Evropy v kontextu politických vývoju a signálů ze strany dlouhodobého spojence USA. Díky lektorům (analytikům, kteří spolupracují s Hospodářskými novinami, Českou televizí, ministerstvy vnitra a životního prostředí) měly obě přednášky vynikající úroveň.

Knihovna Bolevec považuje za mimořádně přínosný cyklus *Čtení pro nejmenší*. Kromě samotných čtení, která reflektovala roční období a významné svátky (např. Velikonoce, Vánoce), připravovala také společné tvůrčí aktivity pro děti a jejich rodiče. A dětem, které zrovna neměly náladu na společné tvoření či poslech knihy, nabídla samostatný koutek s pěnovým puzzle, omalovánkami a hračkami, aby se zabavily a nerušily ostatní.

V OK Bory považují za neúspěšnější projekt *Pasování na čtenáře*. Přestože vzhledem k velkému počtu zapojených tříd je tato akce nejnáročnější na přípravu a realizaci, knihovnicím jsou odměnou šťastné děti se svojí, často první vlastní knihou v ruce. Další stálíci je páteční *Čtení pro nejmenší*, na něž si nacházejí čas stále noví rodiče na rodičovské dovolené.

OK Doubravka považuje za nejlepší velké, tj. nejméně půldenní akce pro veřejnost s největším počtem účastníků i ohlasů, jako např. *Teenage Noc s literaturou* či *Halloween*. Mile překvapil zájem o křest knihy *Pán blesků*, anebo o tvořivé dílny v rámci *Dne pro dětskou knihu*, kdy dětské oddělení doslova praskalo ve švech.

V Hudební knihovně se opět nejvíce vydařily semináře pro seniory 65+ na téma *Jak na tablet a chytrý telefon*, které se setkaly s velkou odezvou. V malém kolektivu byl vždy dostatek prostoru pro řešení individuálních problémů. Senioři vnímali pomoc při rozvoji svých digitálních dovedností jako velice přínosnou, zvláště v době, kdy státní správa i soukromý sektor digitalizují své služby. Úspěšná byla i oslava 20. výročí fungování knihovny v Tábořské ulici.

Knihovna Lobzy vyhodnotila, že nejsilnější odezvu měla u žáků i pedagogů lekce pro 2. a 3. ročník ZŠ *Zajímavé a netradiční knihy*, spojená s výrobou knížky. Cílem bylo představit dětem „jiné“ knihy a ukázat, co zajímavého si můžou v knihovně půjčit.

Za neúspěšnější v OK Lochotín byla považována pravidelná setkávání *Čtete, čtete pohádku* s tvořivou dílnou pro děti i dospělé, dále pak interaktivní hry v dětském oddělení, dílny a stopovačky. Velká část čtenářů ohodnotila pozitivně prodejní výstavy výrobků klientů Stacionáře Človíček a *Vánoční ateliér* výtvarnice Martiny Helmichové.

Dle OK Skvrňany neúspěšnější událost uplynulého roku nelze zcela jednoznačně určit, výrazně pozitivní odezvu měly besedy se spisovatelkou Noemi Cupalovou, které byly vysoce hodnoceny pro praktické ukázky a možnost aktivního zapojení dětí, *Koncert mezi knihami* Františka Kasla, zábavné knihovnické kvízy apod. V cyklu *Kořeny a horizonty* to byla komentovaná procházka *Po stopách středověké Plzně* a vícedílný seminář *Bydlí po svém*.

OK Slovaný hodnotí jako neúspěšnější akce pro celé rodiny – *Halloween v knihovně* (30. 10.) a *Den pro dětskou knihu* (29. 11.) Přestože tyto akce dosud neměly na Slovanech žádnou tradici, od účastníků získaly velmi pozitivní ohlasy.

V Knihovně Vinice považují za neúspěšnější rozdávání Betlémského světla. Akce proběhla 23. 12. ve spolupráci se skautským oddílem Vločka a setkala s velkým ohlasem ze strany čtenářů i veřejnosti. Pro symbolické světýlko si přišlo 27 lidí a všichni vytvořili milou předvánoční a sváteční atmosféru.

Akce ve virtuálním prostoru

Virtuální přednášky

Studovna v rámci cyklu *Kořeny a horizonty* uspořádala u příležitosti připomenutí 730. výročí založení města Plzně 28. 1. on-line přednášku s názvem *Městská práva středověké Plzně*, kterou přednesla archivářka PhDr. M. Malivánková Wasková z Archivu města Plzně (26 úč.). Přednáška byla zaměřena na právní a historické aspekty vzniku královského města. Výklad zahrnoval analýzu středověkých privilegií a jejich dopad na urbánní i sociální vývoj Plzně.

Akce ve venkovním prostoru

Místopisné procházky

Knihovna rovněž pokračovala v nabídce komentovaných místopisných procházek, a to zejména pod vedením Ladislava Silovského. Na organizaci se podílely ÚKD, OK Bory a OK Doubravka. V rámci vzdělávacího cyklu *Kořeny a horizonty* uspořádala jednu procházku s archivářkou M. Malivánkovou Waskovou také Studovna. K prodeji vstupenek byl využíván portál Plzeňská vstupenka. Akce měly velmi dobré ohlasy, celkem bylo provedeno 7 procházek s úhrnnou účastí 153 lidí.

Uskutečněny byly procházky:

- *Procházka historickou Doubravkou* (4. 4., 27 úč.)
- *Procházka historickými Bory* (15. 4., 22 úč.)
- *Za historií Štruncových sadů* (15. 5., 22 úč.)
- *Procházka po plzeňském korzu* (10. 9., 19 úč.)
- *Procházka historickou Letnou* (12. 9., 14 úč.)
- *Po stopách středověké Plzně* (23. 9., 30 úč.)
- *Procházka historickými Bory* (7. 10., 19 úč.)

Pilsen Busking Fest

V pátek 5. 9. a v sobotu 6. 9. od 13:00 do 18:00 hodin se KMP poprvé zapojila do festivalu *Pilsen Busking Fest*. Na vyhrazeném místě v dětské zóně v Kopeckého sadech pod hlavní budovou Západočeského muzea proběhlo na dekách *Čtení pro nejmenší* s jednoduchými hrami a aktivitami. Četlo se celkem 33 x, četly knihovnice R. Bocková, E. Lipovská, Z. Pokorná, A. Pospíchalová a I. Zahoříková (187 úč.).

Festival volného času

V rámci *Festivalu volného času*, letos inspirovaného světem filmu, 2. 9. ve Chvojkových lomech realizovala OK Slovaný drobné aktivity pro děti na téma *Večerníček*. Zapojily se knihovnice A. Mrázová, A. Pospíchalová a I. Zahoříková. (Hlavními pořadateli šestihodinové akce byly Plzeňská krajská rada dětí a mládeže a Akademie nadání.)

Celoknihovní akce (výběr z uskutečněných)

Akce k výročím KMP

65. výročí otevření ústřední knihovny KMP v prostorách budovy v ulici Bedřicha Smetany 13 po přestěhování z provizoria v budově Krajského muzea v Kopeckého sadech (8. 4. 1960)

ÚKD výročí připomněla plakátem s koláží dobových fotografií a též na sociálních sítích.

25. výročí otevření nové Obvodní knihovny Slovany po sloučení původní knihovny Slovany a knihovny Světovar (17. 7. 2000)

Pracovnice OK Slovany připravily pro návštěvníky knihovny veselé narozeninové kolo štěstí, na němž si mohli „vytočil“ drobné odměny. Rovněž si mohli pořídit zajímavý snímek ve fotokoutku. Pro děti byla připravena soutěž o knižní ceny.

20. výročí otevření samostatné Hudební a internetové knihovny v Táborské 22 po přestěhování původního hudebního úseku z OK Lochotín na Slovany (2. 9. 2005)

U příležitosti 20. výročí založení Hudební a internetové knihovny v Táborské ulici proběhlo 17. 10. slavnostní setkání pracovníků knihovny a veřejnosti. Vedoucí knihovny Z. Topinka přítomným hostům barvitě vylíčil cestu, kterou jeho oddělení za dvě dekády urazilo, své vyprávění doprovodil unikátními snímky z archivu a tematickým znalostním kvízem z historie knihovny. V další části programu vystoupila dětská dudácká kapela Kapybary (19 úč.).

Hravá rodina – Den deskových her (17. 5.)

U příležitosti Mezinárodního dne rodiny (15. 5.) uspořádala KMP spojenými silami knihovnic z různých provozů a ve spolupráci se společnostmi Mindok, Cykloknihy a Minismile a knihkupectvím Zastávka ve své ústřední budově v sobotu 17. 5. od 9:00 do 16:00 hodin celodenní zábavný program pro rodiny s dětmi. 4. ročník akce probíhal v přízemí, v 1. a 2. patře a byl opět velmi úspěšný, celková návštěvnost byla odhadnuta na 1 127 lidí. V prostorách ÚKD knihovna návštěvníkům nabídla výrobu placek, *Semínkovnu* a řízkovnu s občerstvením, ukázky 3D tisku, *Digitální odyseu*, *Lekotéku pro seniory* a deskové hry (celkem 384 úč.). Na programu ÚKDM byly *Netradiční knihy*, kreativní vyrábění (120 úč.), malování na obličej a prezentace kolekce hlavolamů B. Sýkorové (celkem 308 úč.). V Polanově síni proběhlo 2 x *Čtení pro nejmenší* (38 úč.), 2 x divadélko kamishibai (137 úč.) a autorské čtení plzeňského spisovatele V. Matějky z knižní série *Klub klikařů* (12 úč.). V celé budově děti hledaly a plnily úkoly stopovačky (128 úč.). K dispozici byl fotokoutek. Knihovnice se převlékly do pohádkových kostýmů z půjčovny U Dvou koček.

Prázdniny v knihovně s medovou pohádkou

Pro vybrané děti mladšího školního věku (8 úč.) připravila KMP na 14. – 18. 7. celotýdenní program se zaměřením na včely a včelařství. Skupina byla věkově homogenní, samé dívky. Hlavními lektorkami byly P. Pekárková z ÚKDM a M. Skálová ze Studovny, vypomáhaly dobrovolnice Z. Kabourková a praktikantka M. Šobrová. V pondělí děti navštívily střechu radnice na nám. Republiky, kde si v ochranném oblečení prohlédly městské včelí úly a během velmi zajímavém výkladu zkušené včelařky paní Zuzany Hrdinové získaly informace o životě včel, nejen na střeších budov. Při odpoledním workshopu si pak vyrobily přírodní smolovou mast. Úterý prožily v parku pod lochtínským bazénem, kde jim teplé slunečné počasí umožnilo plně využít všech vodních prvků. Následovala návštěva OK Lochotín, kde společně upekly slané a sladké šneky z listového těsta a v L-klubu zhlédly dobrodružný animovaný film *Kniha džunglí*. Středeční dopoledne rychle uběhlo při pohybových aktivitách v Lobežském parku. Odpoledne děti navštívily OK Doubravka, kde pro ně kolegyně připravily únikovou hru. Čtvrtek patřil Hurvínkově stezce podél boleveckých rybníků. Pátek prožily děti ve Skvrňanech – před knihovnou malovaly křídami na chodník, skákaly gumu a panáka. Odpoledne si zatančily a zazpívaly při „bláznivé“ diskotéce v sále M-klubu.

Knihofon – čtení do mikrofonu aneb Co nás baví číst

ÚKDM pokračovala v tradici pořádání tzv. *Knihofonu* – čtení s dětmi a pro děti do mikrofonu. Čtení do mikrofonu v Barevné čítárně proběhlo celkem 7 x, v součtu se ho zúčastnilo 179 studentů a žáků. Četli 1 x studenti 2. ročníku Pedagogického lycea SOŠ profesora Švejcara, 2 x 3. třídy 17. ZŠ, 2 x 6. třídy Bolevecké ZŠ a 2 x 5. třídy Benešovy ZŠ.

Víkend otevřených ateliérů (20. – 21. 9.)

Prostory ÚKD se opět staly jedním z tvůrčích míst celoměstské akce *Víkend otevřených ateliérů* (<https://www.otevreneateliery.cz/>), pořádané společností Grafia, s. r. o. (Knihovna města Plzně se k ní ve spolupráci s Klubem tvořivých knihovníků SKIP připojuje od roku 2018.) Prezentovalo se zde 14 pracovníků knihoven (z toho 12 z KMP) a 6 hostů. Zapojily se a/nebo vystavovali: z KMP: Marcela Bedřichová (organizace akce, různé výtvarné techniky), Jitka Bernášková (háčkování, terapeutické pomůcky pro Nedoklubko), Dagmar Ettlrová (obrazy, enkaustika), Ladislava Hyláková (výtvarná dílna – lapače snů), Pavla Chládková (organizace akce, háčkování, výtvarná dílna – háčkování), Martina Kožíšek Ouřadová (organizace akce, fotografie, výtvarná dílna), Lenka Kotroušová (organizace akce, výtvarná dílna), Dagmar Mašková (háčkování, pletení, šití), Zuzana Mišterová (šití), Markéta Skálová (organizace akce, produkty recyklace, výtvarná dílna), Eva Tacinecová (keramika) a Dana Zahoříková (výtvarná dílna – lapače snů); z jiných knihoven: Vlasta Šuhajdová, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (stříbrné šperky) a Linda Hajzmanová, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (literární tvorba); z hostů: Kateřina Jiříková (ukázka předení), Alexandra Karlová (šití, patchwork), Alena Klichová (háčkované dekorace), Antonín Lněnička (grafická tvorba), Michaela Reichová (kovové dekorace), Marie Slámová (malování, keramika) a Kroužek dovedných rukou (organizace akce, háčkování, pletení, šití).

Místo navštívilo celkem 414 lidí (vloni 606), z nich 114 dětí a rodičů se aktivně zúčastnilo dílen. Jejich náplní tentokrát byly lapače snů a výrobky technikou embossingu, variantou pak byla dílna háčkování. ÚKD připravila tematickou výstavku knih.

Fotografie na <https://photos.app.goo.gl/3qjPQUq258i9UDY98>.

Účast KMP v celostátních akcích (výběr z uskutečněných)

KMP se jako každý rok aktivně a úspěšně zapojila do tradičních celostátních aktivit. Vedle kampaní jako *Březen – měsíc čtenářů*, *Týden knihoven* apod., kdy jednotlivé knihovny městské sítě vždy připravily pro dětskou i dospělou veřejnost pestrou škálu programů, to byly např.:

Den bezpečnějšího internetu (11. 2.)

V ÚKDM proběhly 2 lekce informační výchovy na téma *Bezpečný internet* pro 9. tř. Bolevecké ZŠ (43 úč.). OK Doubravka připravila tematickou výstavku knih.

Knih dětského srdce, cena V. F. Suka za rok 2024

V roce 2025 proběhl 32. ročník ankety o nejhezčí dětskou knihu předchozího roku, s uzávěrkou 28. 2. Za KMP bylo sebráno a odesláno celkem 19 hlasovacích lístků (z ÚKDM 14, z Knihovny Bolevec 1, z OK Bory 1, z OK Slovany 1, ze Studovny 1, z ÚKD 1). Na dobrovolnou anketní otázku *Jak jsi se dozvěděl/a o knize, pro kterou hlasuješ?* děti odpověděly např.: „od kamarádky“, „přes svoji nejlepší kamarádku, která jí četla“, „našli jsme ji náhodou v knihovně“, „od maminky“, „dostala jsem ji jako dárek“, „z knihovny“, „od Ježíška“ apod. Všechny pracovníce ÚKDM hlasovaly v anketě *Cena Noci s Andersenem* (výběr z 138 titulů) a následně z vybraných 10 titulů pro *Cenu knihovnic a knihovníků*.

Březen měsíc čtenářů

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR vyhlásil již 16. ročník celostátní kampaně na podporu čtenářství a knihoven *Březen měsíc čtenářů*. V roce 2025 byly hlavními tématy: 1) Propagace a využívání centrálního portálu Knihovny.cz a dalších centrálních služeb knihovnami i širokou veřejností (tj. vyhledávání a využívání elektronických zdrojů knihoven, s důrazem na plnotextové zdroje z digitálních knihoven, půjčování e-knih, e-audioknih) a 2) Digi gramotnost v knihovnách s cílem zvyšování digitálních dovedností pracovníků

knihoven (spolupráce s Úřadem práce: Digi pro firmu) a podpora digitálních kompetencí veřejnosti a její podpora při využívání digitálních služeb státu (spolupráce s Úřadem práce: Jsem v kurzu).

Jednotlivé knihovny KMP však v rámci BMČ realizovaly hlavně aktivity běžného typu, jako byly *Čtení pro nejmenší*, *Knihofon*, *Malý knihovník*, artedílny, cestopisné přednášky, křty knih, divadelní představení apod. V průběhu celého měsíce byly návštěvníkům k dispozici různé soutěže, kvízy, doplňovačky, stopovačky či výstavky a oblíbené knižní bazary s prodejem odepsaných knih, časopisů a hudebnin (v OK Doubravka, OK Slovaný, Hudební knihovně a ÚKD). V březnu též proběhl největší počet besed či lekcí informační výchovy pro školy.

Např. v Knihovně Bolevec se jako součást *Týdne čtení dětem* v průběhu měsíce března 8 x uskutečnila *Hodina čtení v knihovně*, dohromady se zapojilo 128 žáků z 1. ZŠ a ZŠ Elementária. 4 x v knihovně společně četly také děti ze ŠD 1. ZŠ (84 úč.).

V OK Skvrňany se děti ze ŠD 4 x setkaly na společném čtení s názvem *Čteme. Čteme? Čteme!* (43 úč.).

ÚKDM připravila pro studenty Pedagogického lycea SOŠ profesora Švejcara oblíbený *Knihofon*, jehož se zúčastnilo 29 studentů, z nichž 2 našli odvahu veřejně číst před svými vrstevníky ze své vlastní tvorby. Apod.

Čtenář roku

Jednou z tradičních březnových akcí je soutěž *Čtenář roku*, kterou od roku 2011 vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR. V letošním ročníku knihovny oceňovaly největšího čtenáře knihovny – hlavním kritériem pro hodnocení byl tedy celkový uskutečněný počet výpůjček knihovních dokumentů. Jedenáct knihoven KMP s celotýdenním provozem (OK Bory, OK Doubravka, OK Lochotín, OK Skvrňany, OK Slovaný, ÚKD, ÚKDM, Knihovna Bolevec, Knihovna Lobzy, Knihovna Vinice a Bibliobus) vytipovalo dohromady 19 vhodných kandidátů, z toho 4 děti a 15 dospělých. Čtenářkou roku KMP (a rovněž Čtenářskou roku Plzeňského kraje) se stala paní Miroslava Vitanovská, která navštěvuje knihovny na Borech, na Slovanech i na Vinicích a za posledních 12 měsíců zde realizovala 48 návštěv a 501 výpůjčku, z toho 399 výpůjček knih. Slavnostní předání ocenění pod záštitou Elišky Bartákové, radní města Plzně pro oblast kultury a památkové péče, proběhlo v Polanově síni v sobotu 22. 3. Součástí byl též kulturní program. Z knihy Z. Pospíšilové *Knihovnické pohádky* a D. Pennaca *Jako román* četl populární herec DJKT Martin Stránský, dále pak vystoupili hudebníci Martin Štřeska a Petr Šmídek.

Malý knihovník

Ve vybraných knihovnách KMP si děti mohly vyzkoušet práci knihovníka, získat zkušenost z druhé strany výpůjčního pultu. Akci s názvem *Malý knihovník* nabídly v *Březnu – měsíci čtenářů* OK Doubravka (6 úč.) a OK Slovaný (15 úč.), v *Týdnu knihoven* potom OK Doubravka (20 úč.), OK Skvrňany (8 úč.), OK Slovaný (8 úč.) a ÚKDM (3 úč.).

Noc s Andersenem

Vybrané provozy KMP se připojily k 25. ročníku oblíbené mezinárodní akce *Noc s Andersenem*, která tentokrát připadla na pátek 28. března.

V Knihovně Vinice se *Noci s Andersenem* zúčastnilo 11 dětí, z nichž 9 v knihovně opravdu přespalo do sobotního rána. Tématem byli *Lichožrouti*, tj. postavy oblíbené série dětských knížek Pavla Šruta.

V OK Lochotín proběhl pouze „Večer“ s Andersenem za účasti 8 dětí. Program byl inspirovaný 25. výročím 1. vydání knihy *Harry Potter a Kámen mudrců*. Ve Škole čar a kouzel děti řešily různé hádanky, vyzkoušely si řadu kouzel, potrénovaly hru famfrpál a v závěru společně našly poklad – kouzelný Kámen mudrců.

V ÚKDM se z důvodu personálního oslabení *Noc s Andersenem* uskutečnila o měsíc později, v netradičním termínu 25. 4. Pohádkové noci se zúčastnily 24 děti z 2. a 3. třídy 17. ZŠ. Program byl zaměřený na pohádky H. Ch. Andersena, zejména na tu *O ošklivém káčátku*. Děti rozdělené do čtyř skupin si na čtyřech stanovištích vyzkoušely různé aktivity

a splnily řadu úkolů. Např.: Po stopách káčátka – v roli detektivů hledaly 9 obrázků z pohádky Ošklivé káčátko a poté je správně seřadily podle dějové posloupnosti; Hra se slovy – děti sestavovaly z písmen slova vztahující se k Andersenovým pohádkám (hrášek, slavík, labuť...), spojovaly rozdělené názvy pohádek a vyplnily krátký kvíz o H. Ch. Andersenovi; Daktylografie – děti opisovaly na psacím stroji *Pohádku z psacího stroje* od Jiřího Žáčka, podle časových možností si ještě mohly vybarvit „ošklivé káčátko“, aby nebylo smutné; Škola Lichožroutů – zde si děti zahrály s barevnými ponožkami v souvislosti s knihou P. Šruta. V závěru večera děti sešly do prostoru sklepa budovy, kde na ně čekal poklad (zápisníček, pamětní list, pohlednice, pohádková čokoláda a záložka z 3D tisku ve tvaru káčátka).

S knížkou do života (Bookstart) – Čtení pro nejmenší

Viz oddíl *Práce s uživatelem – Práce s dětmi 0-6 let v rodinách a MŠ* (s. 37–39).

Jeden svět – 28. ročník

Na základě uzavřené smlouvy o spolupráci se KMP zapojila do dalšího ročníku mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech *Jeden svět* v Plzni (<https://www.jedensvet.cz/>), jehož pořadatelem je spol. Člověk v tísní. Promítání v ústřední budově organizačně zajistily pracovnice L. Kotroušová, E. Murinová, P. Chládková, M. Kožíšek Ouřadová a M. Skálová. Ředitelka KMP H. Šlesingerová se 20. 3. zúčastnila slavnostního zahájení festivalu v prostorách Moving Station.

Ve dnech 17. 3. – 28. 3. v KMP proběhlo v součtu 28 projekcí pro školy pro celkem 747 účastníků, z toho bylo 16 projekcí v Polanově síni (465 úč.), 9 v L-klubu (239 úč.) a 2 v M-klubu (43 úč.). Pro dospělou veřejnost se v Polanově síni od pátku 21. 3. do úterý 25. 3. uskutečnilo 6 filmových představení pro celkem 133 diváky.

Magnesia Litera

ÚKD literární cenu propagovala a ve svých prostorách připravila též knižní výstavku s nominovanými díly.

TeenageNoc s literaturou

OK Doubravka ve spolupráci s 22. ZŠ se 3. 4. zapojila do dalšího ročníku *TeenageNoci s literaturou* a stala se jedním ze 7 čtecích míst na Doubravce. Z knihy Ernesta Cline *Riady Player One: Hra začíná* zde četl moderátor Jiří Pelnář. Stanoviště navštívilo v součtu 235 mladých lidí.

Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka (1-6/2025)

XVII. ročníkem pokračoval úspěšný projekt *Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka*. Ve školním roce 2024/2025 jí byla kniha spisovatelky Lucie Šavlíkové a ilustrátorky Kláry Šimečkové *Jak víla Anička zachránila jaro*.

V KMP se opět zapojily ÚKDM, OK Bory, OK Lochotín, OK Skvrňany, Knihovna Lobzy a Knihovna Vinice, nově pak OK Doubravka.

V ÚKDM si *Knižku pro prvňáčka* vysloužilo celkem šest tříd (v součtu 155 žáků), a to tři 1. první třídy z Benešovy ZŠ, dvě 1. třídy z Masarykovy ZŠ a 1. třída ze ZŠ Chotíkov. Dále pak také tři třídy ze 2. ZŠ Schwarzova, které si však na projektu pracovaly samy. Spolupracující učitelky navázaly na zahajovací interaktivní lekci v knihovně pravidelnými aktivitami k rozvoji čtenářství (čtení na pokračování, hry se slovy, skládání příběhu podle časové posloupnosti, poslech a dramatizace pohádky, ilustrace podle předčítaného příběhu, domýšlení konce příběhu apod.). Do následujícího ročníku projektu se pak v novém školním roce 2025/2026 přihlásilo pět tříd – 1. A a 1. B z Benešovy ZŠ, 1. A, 1. B a 1. C ze 2. ZŠ Schwarzova (81 prvňáčků).

V OK Bory bylo do projektu přihlášeno sedm prvních tříd ze dvou základních škol (10. ZŠ a 26. ZŠ) plzeňské čtvrti Bory. Všechny třídy absolvovaly dvě lekce informační výchovy v knihovně a slavnostní pasování na čtenáře mečem Knihokrále (M. Lukáš ze SHŠ Lorika)

s předáváním *Knížky pro prvňáčka*. Knížku obdrželo 158 dětí.

V OK Doubravka se do projektu přihlásily 4 třídy z 22. ZŠ a ZŠ Újezd.

V Knihovně Lobzy byly do projektu zapojeny čtyři třídy prvňáčků, tři 1. třídy z 28. ZŠ a jedna ze ZŠ Montessori. Celkem se jednalo o 72 dětí. Pasování na čtenáře proběhlo 6. 6., všechny děti obdržely knížku a malý dárek.

OK Lochoťín se do projektu pustila letos teprve podruhé, a to se 166 dětmi 1. tříd dvou základních škol. 1. ZŠ přihlásila pět 1. tříd (celkem 130 dětí). Všichni žáci navštívili knihovnu minimálně dvakrát. Pro dvě třídy 34. ZŠ knihovna připravila lekce na téma *Seznámení s knihovnou, Netradiční knihy a Pohádky*. Pasování prvňáčků na čtenáře s předáním knížek proběhlo ve dnech 4. 11., 5. 11. a 13. 6. v L-klubu.

V OK Skvrňany se dlouhodobé práce zúčastnilo deset 1. tříd ze 33. ZŠ, 15. ZŠ v Plzni a ZŠ Martina Luthera, v úhrnu 171 dítě. Projekt byl zakončen slavnostním ceremoniálem – pasováním na čtenáře. Jako odměnu za úspěšné absolvování děti obdržely *Knížku pro prvňáčka*, původní knižní titul, který byl vytvořen výhradně pro účastníky projektu.

Knihovna Vinice opět pracovala se třemi 1. třídami 7. ZŠ, Brněnská 36. Celkem bylo pasováno 68 dětí. Pasování provedl potulný rytíř Michal se svým věrným psem „ořem“. Děti slibem potvrdily příslušnost k řádu čtenářskému a dostaly knížku se záložkou a glejtem.

Cesty za knihou – čtenářské pasy

Tři z provozů KMP pokračovaly také v projektu *Cesty za knihou*.

V ÚKDM bylo zapojeno pět 2. tříd Benešovy ZŠ a Masarykovy ZŠ., vyhodnocení se uskutečnilo formou *Knihofonu*. V dalším školním roce 2025/2026 se pak nově přihlásily tři 2. třídy z Benešovy ZŠ.

OK Bory ve druhém pololetí školního roku 2024/2025 dokončila projekt *Čtenářské pasy – Cesty za knihou*, jehož se zúčastnilo 159 žáků ze sedmi 2. tříd z 10. ZŠ a 26. ZŠ. Dva nejpilnější čtenáři-zapisovači z každé třídy dostali jako odměnu při závěrečné návštěvě knihovny knihu. Společně si pak povídali o přečtených dílech a prohlíželi si tipy na letní čtení. V prvním pololetí školního roku 2025/2026 se do nového ročníku projektu přihlásily 4 druhé ročníky z 26. ZŠ, pro které knihovnice objednaly celkem 100 pasů.

OK Skvrňany na projektu spolupracovala s žáky šesti 2. tříd, zapojeno bylo celkem 127 dětí. Děti radostně sdílely své zážitky z četby a pochlubily se i s doprovodnými ilustracemi svých zápisků. Všichni dostali malý dárek a ti nejaktivnější a nejzaujatější čtenáři byli slavnostně oceněni diplomem.

Noc literatury (17. 9.) – 19. ročník

Knihovna se znovu zapojila do projektu *Noc literatury*, jehož cílem je netradičním způsobem přiblížit veřejnosti současnou evropskou literaturu. V Plzni se od 17:00 do 22:00 hodin četlo na 6 místech, a to kromě KMP ve speciální studovně Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje, která je hlavním pořadatelem akce, dále v obřadní síni plzeňské radnice (nám. Republiky 1), na kúru katedrály sv. Bartoloměje Biskupství plzeňského (nám. Republiky), ve Filozofické a právnické knihovně Univerzitní knihovny ZČU (sady Pětatřicátníků 16) a v přednáškovém sále Západočeského muzea v Plzni (Kopeckého sady 2).

V podkroví ústřední budovy KMP četla česká herečka Ema Businská, a to z knihy španělského spisovatele Manuela Vilase *Mezi námi*. Akce měla ze strany návštěvníků velmi příznivou odezvu. Celkem 10 čtení v KMP postupně navštívilo a vyslechlo 216 posluchačů.

Týden knihoven

29. ročník celostátní kampaně na podporu četby a knihoven s názvem *Týden knihoven*, pořádané Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR, probíhal ve dnech 6. – 12. 10. a jeho ústřední motto znělo: *Jsmo tu pro vás. Naživo i on-line*. Hlavním cílem byla podobně jako u BMČ propagace on-line služeb knihoven, podpora informovanosti o službách portálu Knihovny.cz a zdůraznění potenciálu knihoven jako míst, která mohou přispět ke zlepšování digitálních kompetencí občanů při využívání digitálních služeb státu.

KMP při té příležitosti ve spolupráci se společností Palmknihy spustila uživatelům novou službu – možnost stahovat si elektronické zvukové knihy do chytrých telefonů či tabletů.

V prostorách OK Bory, OK Lochotín, OK Skvrňany a v ÚKD v provozní době zpřístupnila návštěvníkům na obrazovkách a promítacích plátnech webinář SKIP ČR s názvem *Objevte tisíce e-knih legálně a zdarma bez registrace a na pár kliknutí*. Smyslem webináře bylo představit veřejnosti portál Knihovny.cz jako místo, kde je možné si legálně zdarma stahovat elektronické knihy a získat přístup k řadě digitalizovaným materiálům, které jsou součástí digitálních knihoven.

ÚKDM připravila hrací kartu *Bingo: Knihovna online* (po vyplnění následovala sladká odměna) a knihovna Vinice do výlohy výstavku s prezentací portálu Knihovny.cz.

V *Týdnu knihoven* proběhly také knižní bazary (*Čtenáři čtenářům*, *Hudbu a filmy všem aj.*), artedílny, *Čtení pro nejmenší*, řada lekcí informační výchovy, předávání *Čtenářských pasů* apod. (celkem 37 akcí pro školy, kterých se zúčastnili 723 žáci a studenti).

Dny poezie (10. – 23. 11.) – 27. ročník

Letošní ročník listopadového festivalu *Dny poezie* byl pražskými pořadateli vyhlášen na téma *Bezmoc je cizí zem*. Téma vychází z poezie básničky Violy Fischerové, vede k zamyšlení o chvílích, kdy se člověk ocitá bez opory, bez vlivu, bez hlasu – a přesto se v něm rodí slovo, verš, tón, básně a nové a hezké věci. Možné bylo připomenout též významná výročí roku (900. výročí od sepsání Kosmovy kroniky, výročí J. Novotné, B. Němcové, S. K. Neumanna, V. Nezvala, J. V. Sládka, E. Frynty, J. Ježka, J. Suka či J. Wericha).

Na stránkách www.denpoezie.cz však z KMP řádně zaregistrovala svůj program pouze Knihovna Lobzy. Ta připravila pro 3. – 5. ročník ZŠ (100 uč.) pořad *Franta nemocný – bezmocný?* Žáci spolu s Frantou (hlavní postava básně) prožili těžké i šťastné chvíle. Pomocí poezie pracovali s negativními i pozitivními emocemi a zjistili, že i to špatné jde zvládnout (realizováno v knihovně 10. 11., 18. 11. a 20. 11., v ZŠ Montessori, Karlovarská 585/4, 18. 11. a 20. 11.)

Knihovna Bolevec nabídla tematické knižní výstavky.

Šumava Litera

Ve spolupráci s festivalem regionální literatury *Šumava Litera* realizovala KMP (Oddělení KF) v průběhu roku v Polanově síni tři setkání s regionálními autory. Nejprve 12. 3. spisovatel Martin Sichinger vedl rozhovor s autorem detektivních románů Václavem Křivancem (27 uč.), po něm pak 13. 11. Lucie Oudová, autorka příběhů o blízkém kontaktu člověka s přírodou, hovořila o lidech, kteří žili na Šumavě a Šumavou. Připomněla různé pověsti, dobové záznamy a vyprávění pamětníků (28 uč.). 27. 11. proběhlo setkání s Terezou Dobiášovou Krejčí, znalkyní Klostermannova díla, nad knihou *Farář lesů*, o vývoji šumavské krajiny, o jejím umírání a znovuzrození očima Karla Klostermanna (31 uč.).

Evropský den jazyků (22. 9.)

Prostory ÚKDM se také v roce 2025 staly jedním z 15 stanovišť projektu SVKPK *Evropský den jazyků*. Mezi 8:00 a 12:00 hodinou navštívili program se zaměřením na *arabštinu* v Barevné čítárně v 1. patře žáci a studenti z 34. ZŠ, Gymnázia L. Pika a ZŠ TGM Rokycany. V součtu ho zde absolvovalo 81 dítě. Prezentace arabštiny byla zajímavá, zúčastněné školy byly s programem spokojené.

Den pro dětskou knihu (29. 11.)

KMP se znovu zapojila do celostátní akce *Den pro dětskou knihu*.

ÚKDM po devíti letech opět navštívila spisovatelka Olga Černá, jež s dětmi pobesedovala o své čtenářsky stále velmi oblíbené knize *Kouzelná baterka*. Na besedu navázal výtvarný workshop, při němž si děti za pomoci dospělých vyrobily z PET lahve pejška Petalíka – postavu z knihy. Atmosféru nastávajícího adventu navodila hra na zobcovou flétnu v podání knihovnice Laury Špačkové.

OK Bory v tento den navštívilo 37 lidí. Knihovnice K. Richtersová Smílková nejprve četla nejmenším pohádkové příběhy s využitím divadélka kamishibai. Poté se návštěvníci pod vedením lektora Z. Lomičky ze spolku Kavenu věnovali hraní deskových her. V průběhu celého dopoledne bylo k dispozici vánoční tvoření a sladké pohoštění.

Rovněž v OK Doubravka se akce setkala s velkým zájmem (102 úč.). Připraveny byly tvůrčí dílničky, dětský sbor ze 14. ZŠ zazpíval koledy a další lidové písně.

V OK Slovaný se Den pro dětskou knihu uskutečnil poprvé, zúčastnilo se ho 36 rodičů a dětí. Kreativní program pro děti byl zaměřený na vánoční tematiku.

Společné setkání v Knihovně Vinice bylo tentokrát věnováno čtení z knihy *Jak myšák Felix zachránil Vánoce*. Děti společně napsaly dopis se svými přáními Ježíškovi, vyráběly vánoční přáníčka a ozdoby, jimiž pak slavnostně ozdobily vánoční stromek.

Betlémské světlo

Ve spolupráci s ÚMO Plzeň 3 se OK Skvrňany již potřetí stala místem, kde si mohli nejen obyvatelé Skvrňan v předvečer vánočních svátků vyzvednout symbolické Betlémské světlo – plamínek odebraný z věčného ohně hořícího v jeskyni pod bazilikou Narození Páně v Betlémě, symbol míru, lásky, naděje a přátelství. O jeho rozvoz do mnoha částí světa se starají skauti a skautky. Nově se v roce 2025 Betlémské světlo rozdávalo ve spolupráci se skautským oddílem Vločka také v Knihovně Vinice (tam 27 úč.).

Akce k významným výročím roku 2025

Jednotlivé knihovny sítě KMP připomněly veřejnosti významná regionální i celostátní výročí, zejména výročí spisovatelů a osobností, a rovněž významné a mezinárodní dny. Připravily soutěže, nástěnky, výstavy knih a dokumentů, případně vzpomínkové pořady.

730. výr. založení Nové Plzně lokátorem Jindřichem na příkaz krále Václava II. (1295)

Ve foyer Polanovy síně v době od 13. 5. do 2. 7. proběhla **panelová výstava „Plzeň 730“**, kterou připravil Stanislav Bukovský. Malé vernisáže 13. 5. se zúčastnilo 13 lidí. Výstava byla volně přístupná v otevírací době Studovny a během podvečerních akcí v Polanově síni

Jednotlivé knihovny sítě KMP nabídly veřejnosti ve svých prostorách **tematické výstavy knih** s různými názvy: ÚKD – *730. výročí založení Nové Plzně králem Václavem II.* (červen); ÚKDM – *Založení nové Plzně na příkaz krále Václava II.* (březen); OK Doubravka – *Plzeňské pověsti a legendy* (dětské odd., únor), *Dějiny Plzně* (březen), *Naše město Plzeň* (květen), *Plzeňská nej...* (listopad–prosinec); OK Skvrňany – *Knihy o Plzni a plzeňských autorech* (květen; červenec–srpen); Knihovna Bolevec – *730. výročí založení Nové Plzně* (dospělé odd., červen). Knihovna Vinice umístila svoji **výstavu do výlohy** (květen–červen).

U vstupu do Knihovny Lobzy byla instalována větší **tematická nástěnka** s obrazovou dokumentací na téma založení Nové Plzně a historie Plzně (leden–duben).

Rovněž proběhly **znalostní soutěže pro dětské čtenáře**, a to: v ÚKDM – *Plzeňský znak* (březen, dva stupně náročnosti – pro mladší děti/11 úč., pro starší děti/4 úč.); v OK Doubravka – *Plzeň* (únor, 20 úč.), *Dva tucty plzeňských pohádek a pověstí* (duben, 3 úč.), *Omalovánka Plzeň* (květen, 22 úč.); v Knihovně Bolevec – křížovka *Slavíme 730 let od založení města Plzně* (23. 6., 25 úč.).

A dále **znalostní soutěže pro dospělé čtenáře**: v Knihovně Bolevec – křížovka *Město Plzeň* (31. 3., 23. úč., využito též v Totemu); v Knihovně Vinice – osmisměrka (květen–červen); v OK Skvrňany – živý Knihovnický kvíz na téma historie Plzně (22. 5., 22 úč.).

V rámci vzdělávacího **on-line** cyklu KMP Kořeny a horizonty se uskutečnila **přednáška** PhDr. Marie Waskové z Archivu města Plzně *Městská práva středověké Plzně* (28. 1., online přes platformu ZOOM).

V návaznosti na přednášku se pod vedením PhDr. Marie Waskové 23. 9. v režii Studovny uskutečnila **místopisná procházka** s tlumočením do znakové řeči *Po stopách středověké Plzně* (od Kalikovského mlýna na nádvoří Plzeňského Prazdroje).

V Polanově síni byla realizována **prezenční přednáška** Tomáše Bernhardta pro dospělou veřejnost s názvem *Ladislav Lábek a Jaroslav Schiebel a jejich přínos k zachování historické paměti města* (13. 5., 21 úč.) a rovněž přednáška PhDr. Jitky Janečkové z Archivu města Plzně s názvem *Plzeň očima Karla Živného a Fridolína Macháčka* (3. 12., 16 úč.) s doprovodnou stejnojmennou **výstavou ilustrací** Plzně knihy ve foyer PS (od 3. 12. 2025 do 9. 2. 2026; 8 úč. vernisáže).

V L-klubu OK Lochotín proběhlo **divadelní představení** pro rodiny s dětmi *Zvěsti a pověsti o městě Plzni* (13. 3.).

Knihovna Lobzy využila ke komunikaci tématu **vzdělávací akci** pro žáky 4. ročníků ZŠ s názvem *Budoucnost*. Základem byla práce s povídkou *Budoucnost* z knihy Lucie Ferenzové *Neskutečná skutečnost*. V průběhu čtení povídky si žáci připomněli, jak vypadá Plzeň aktuálně, poté se zamýšleli nad tím, jaké to bylo v Plzni v minulosti, a to s důrazem na důležité milníky historie města a s využitím obrázků. Součástí bylo i volné psaní na téma Jak bude vypadat tvé město v budoucnosti (5. 3., 1. 4. a 24. 4. pro celkem 68 úč.).

OK Skvrňany pro žáky 5. tříd na podzim připravila a realizovala **vzdělávací program** *Plzeň v obrazech* (13. 10. a 15. 10. pro 33. ZŠ, celkem 68 úč.) a program *Skvrňany v historii a pověstech* (10. 11. a 2 x 12. 11. pro 33. ZŠ, celkem 78 úč.). K tématu se plánuje vrátit ještě v roce 2026, a to programem pro skupiny dětí z 1. až 4. tříd *Co krásného, chytrého a dobrého najdeme v Plzni?* (9 x).

V rámci nabídky kulturních pořadů pro školy a školská zařízení byly v Polanově síni uskutečněny **tematické programy** *O plzeňském znaku* (7. 1., 2 x 22. 4., 103 úč.), *Václav II. a nejstarší dějiny plzeňské* (2 x 4. 2., 14 úč.), *Zvěsti a pověsti o městě Plzni* (3 x 17. 2., 125 úč.), *O plzeňské věži* (13. 5., 48 úč.) a *Děsné historky plzeňské* (13. 5., 44 úč.).

Knihovna Bolevec propojila letošní sledovaná témata v **besedách** s názvem *730 let od založení města Plzně a 10 let od EHMK* (5. 5. pro ŠD, 3 x 19. 6. pro handicapované děti ze ZŠ Tachovská a 19. 6. pro ŠD, celkem 76 úč.).

V OK Bory otestovaly děti své znalosti při **vědomostní stopovací hře** *Založení Plzně* (1. 3. – 9. 4., 46 úč.). V ústřední budově KMP se v rámci celodenní akce Hravá rodina pro rodiny s dětmi uskutečnila stopovačka *Jak znáš Plzeň* s úkoly o plzeňské historii, památkách a zájímavostech (17. 5., 128 úč.).

Půda ústřední budovy KMP posloužila též skautům ze Skautského střediska 5. květen jako jedno ze stanovišť hry *Stopaři v čase alias Květák (po plzeňských historických/architektonických památkách)*. Zapojena byla tři družstva skautů ve věku 15–25 let (20. 2., 16 úč.).

80. výročí ukončení 2. světové války (8. 5. 1945), osvobození Plzně americkou armádou (6. 5. 1945)

Jednotlivé knihovny sítě KMP v měsíci květnu ve vnitřních prostorách realizovaly **tematické výstavy knih a dokumentů**, a to: ÚKD – *80. výročí ukončení 2. sv. války a osvobození Plzně americkou armádou*; ÚKDM – *80. výročí ukončení 2. sv. války – 6. 5. – Plzeň* (v dětském odd. i odd. mládeže); OK Doubravka – *Osvobození Plzně ve fotografiích* (v dětském i dospělém odd.); OK Lochotín; OK Skvrňany – *Osvobození – 80 let*; OK Slovaný; Knihovna Bolevec (v dospělém odd.); Knihovna Lobzy (v dospělém odd., 29. 4. – 11. 5.). Knihovna Vinice instalovala **výstavu do výlohy**. Na podzim ÚKDM v dětském oddělení výstavkou knih připomnělo 140. výročí narození generála G. S. Pattona (*11. 11. 1885), který v čele 3. americké armády do 6. května 1945 osvobodil západní Čechy a Plzeň.

U vstupu do Knihovny Lobzy byla instalována větší **nástěnka**, která vychází z publikace *Svědectví pamětníků druhé světové války* (Nava, 2010) a přibližuje návštěvníkům autentické vzpomínky pamětníků z Plzeňského kraje (duben–červen).

Dětským čtenářům byly k dispozici **tematické vědomostní soutěže**, např.: v ÚKDM – *Proč nejdeme 8. 5. do školy* (pro mladší děti, květen, 4 úč.), *II. světová válka* (pro starší děti, květen, 4 úč.); v OK Doubravka – kvíz *2. světová válka vč. plzeňských událostí* (květen, 10 úč.); OK Lochotín – kvíz *Druhá světová válka* (květen, 29 úč.); Knihovna Vinice (květen).

OK Skvrňany vyhlásila **výtvarnou soutěž pro děti** s názvem *Plzeň v barvách svobody* a přijímala obrázky formátu A3 zhotovené libovolnou výtvarnou technikou. Vybrané práce byly

v rámci programu pro školní družinu 18. 6. odměněny drobnými cenami a vystaveny v dětském oddělení knihovny.

Pracovnice Studovny a OK Skvrňany společně oslovily Knihovnu Gelasta Vodňanského ve Vodňanech, která se dlouhodobě zabývá tvorbou tzv. knihovnických kvízů (tj. obdoba zábavného kavárenského kvízu, kde proti sobě živě soutěží týmy), a daly podnět ke vzniku **vzdělávacího kvízu pro žáky 8. – 9. třídy** na téma 80. výročí osvobození – konce 2. světové války. Na doladění konečné podoby kvízu se pak též osobně podílely (původní verzi ohodnotily jako příliš školometskou). Kvíz byl v Plzni nabídnut školám a internátům, je rovněž zdarma k dispozici knihovnám z celé ČR.

V OK Skvrňany proběhl 5. 5. další **Knihovnický kvíz pro veřejnost**, kde otázky jednoho ze soutěžních bloků byly tematicky zaměřeny na osvobození Plzeň (24 úč.).

Vedoucí ÚKDM P. Pekárková se v rámci programu Slavností svobody 22. 4. v Kavárně Měšťanské besedy osobně zúčastnila křtu knihy Terezy Marianové *Spojenci: Z Normandie do Plzně*, jejíž vydání iniciovalo město Plzeň. Kniha byla zařazena do fondu KMP.

10. výročí získání titulu Plzeň – Evropské hlavní město kultury (2015):

Studovna ve své badatelně připravila malou **tematickou výstavu knih a článků** k 10. výročí EHMK (duben–červen). Rovněž Knihovna Bolevec v dospělém oddělení instalovala podobnou výstavu (od 16. 1.).

Dětským návštěvníkům Knihovny Bolevec byl k dispozici **kvíz** na téma *10 let od získání titulu Plzeň – EHMK* (24. 6., 25 úč.). ÚKDM v dětském oddělení pro děti staršího věku připravila **tematickou soutěž Plzeň EHMK 2015** (září, 9 úč.).

Téma EHMK bylo též obsahem několika **lekci informační výchovy pro školy**, a to: 6 x v OK Doubravka (14. 4. a 3. 6. ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, 10. 10. a 21. 10. pro Masarykovu ZŠ, 22. 10. a 2. 11. pro ZŠ Na Dlouhých, celkem 109 úč.) a 5 x v Knihovně Bolevec, která v besedách propojila výročí založení Plzně s výročím EHMK (5. 5., 19. 6., celkem 76 úč.).

Ředitelka KMP se osobně zúčastnila zahajovacího večera *Plzeň 2025 – Open Up!* s obřím loutkami DUNDU 8. 3. na náměstí Republiky, společně s pracovníci úseku PR pak ve dnech 11. – 12. 9. 2025 v prostorách TechToweru mezinárodní **konference Kultura, která trvá!** prezentující nové trendy v kultuře na pozadí projektu Evropské hlavní město kultury a rovněž 25. 11. 2025 v Měšťanské besedě *Kulturního fóra Plzeň 2025*, kde byly závěry konference ve vztahu k EHMK též prezentovány.

Dále byla uchopena výročí a dny:

- 330. výr. popravy vůdce chodského povstání Jany Sladkého Koziny (10. 9. 1652 – 28. 11. 1695 v Plzni)
- 185. výr. nar. zakladatele a prvního správce Městské knihovny v Plzni Tomáše Cimrhanzla (6. 3. 1840 – 1. 7. 1899)
- 155. výr. nar. architekta Adolfa Loose (10. 12. 1870 – 23. 8. 1933)
- 140. výr. nar. a 80. výr. úmrtí generála George Smitha Pattona (11. 11. 1885 – 21. 12. 1945)
- 125. výr. úmrtí zakladatele firmy Škoda Emila Škody (18. 11. 1839 v Plzni – 8. 8. 1900)
- 85. výr. úmrtí botanika a pedagoga Františka Malocha (24. 4. 1862 – 13. 1. 1940 v Plzni)
- 85. výr. nar. malíře aj. Milana Knížíka (19. 4. 1940 v Plzni)
- 80. výročí ukončení 2. světové války (8. 5. 1945), osvobození Plzně americkou armádou (6. 5. 1945)
- 75. výr. nar. malíře aj. Václava Maliny (4. 6. 1950 v Plzni)
- 10. výročí získání titulu Plzeň – Evropské hlavní město kultury (2015) aj. (viz <https://knihovna.plzen.eu/sluzby/informacni-sluzby/informacni-zdroje/>)

- Mezinárodní den mateřského jazyka (21. 2.)
- Světový den poezie (21. 3.)
- Mezinárodní den dětské knihy (2. 4.)
- Světový den knihy a autorského práva (23. 4.)
- Mezinárodní den rodiny (15. 5.)
- Světový den informační společnosti (17. 5.)
- Mezinárodní den dětí (1. 6.)
- Mezinárodní den seniorů (1. 10.)
- Mezinárodní den úsměvu (5. 10.)
- Světový den pozdravů (21. 11.)

Aktivity na podporu udržitelného rozvoje

Všichni zaměstnanci KMP se snažili přistupovat odpovědně k životnímu prostředí, třídili odpady, šetřili materiálem a energií, pro cestu na pracoviště preferovali, pokud možno, ekologický způsob dopravy (několik knihovnic, zejména z Oddělení KF nebo Studovny, chodilo do práce pěšky, ačkoliv některé bydlí ve vzdálenosti až 5 km, jiné jezdily na kole nebo koloběžce).

Knihovna pokračovala v dřívějších aktivitách s cílem recyklovat odepsané dokumenty, anebo jiným způsobem prodloužit život již nepotřebných knih, reagovala však také na další nové výzvy.

Knihobudky

Tradiční službou KMP pro širokou plzeňskou veřejnost je správa miniknihovniček – neformálních míst, kde si kdokoli může vypůjčit nebo volně vzít knihu, kterou tam odložil předchozí majitel.

OK Doubravka pečovala o knihovničky v čekárnách Nemocnice u sv. Jiří. Oddělení KF se staralo o knihovničky na místech Plovárna Hradiště, Černice – Rodinné centrum Na Schodech (od 2018) a 17. MŠ Slovany. Knihovničku v prostorách Bazénu Slovany, doplňovanou od roku 2014, od něj převzala do péče OK Slovany (2025), provoz knihovničky na SPŠ stavební byl ukončen, provoz sezónní letní knihovničky umístěné v Hostinci pod Kopcem v Božkově přerušen z důvodu změny provozovatele. ÚKD od roku 2018 doplňuje dvě knihobudky v areálu Zoologické a botanické zahrady Plzeň, OK Lochotín knihovničku v Bazénu Lochotín. Ta během 5 návštěv do budky doplnila 136 odepsaných knih.

Mini knihovničky KMP byly už v roce 2017 zaregistrovány v rámci projektu Sousedská knihovna do mapy mini knihovniček České republiky (<https://www.knihobudka.cz/>).

Knížní bazary a swapy

KMP se snažila prodloužit nepotřebným či odepsaným a vyřazeným knihovním dokumentům život také prostřednictvím prodejních nebo výměnných knižních bazarů, které proběhly v řadě provozů – v ÚKD, v OK Doubravka, OK Slovany (utrženo 5 117,- Kč), v Knihovně Bolevec, v Hudební knihovně aj.).

OK Lochotín během května a června připravila vyřazené knihy pro *Velký knižní bazar*, který proběhl ve dnech 23. 6. a 24. 6. v L-klubu. Do výprodeje zde bylo dáno 12 beden odepsaných knih z OK Lochotín a 111 beden z fondů ostatních provozů jako ÚKD, ÚKDM, Studovna, OK Bory, OK Doubravka, OK Slovany (10 beden knih), Knihovna Lobzy, Knihovna Vinice a Bibliobus. Velmi úspěšnou akci navštívili 222 zájemci, prodalo se 1 920 KJ, celková utržená částka činila 9 600,- Kč.

S dobrou návštěvnickou odezvou se tradičně setkal už 20. ročník výměnného knižního bazaru *Čtenáři čtenářům* v OK Skvrňany. Každý návštěvník sem mohl volně přinést knižní tituly, které přečetl a které už nechce, nebo nemůže mít ve svém vlastnictví, a nabídnout je zdarma k využití jiným zájemcům.

Proběhly bazary:

- *Hudbu a filmy všem* – výměnný bazar CD, DVD, LP, not a knih s hudební tematikou (Hudební knihovna 3. 3. – 31. 3.)
- *Minibazar vyřazených knih* – výprodej odepsaných knih z fondu KMP (OK Doubravka 3. 3. – 31. 3.)
- *Jarní knihobraní* – výprodej odepsaných knih z fondu KMP (ÚKD 1. 3. – 31. 3.)
- *Velký knižní bazar* – výprodej odepsaných knih z fondu KMP (L-klub OK Lochotín, 23. 6. – 24. 6.)
- *Čtenáři čtenářům* – výměnný bazar knih z domácích knihoven (OK Skvrňany, 1. 10. – 31. 10.)
- *Podzimní knihobraní* – výprodej odepsaných knih z fondu KMP (ÚKD 1. 10. – 31. 10.)
- *Bazar knih na Doubravce* – výprodej odepsaných knih z fondu KMP (OK Doubravka 6. 10. – 8. 10.)

- *Velký knižní bazar* – výprodej odepsaných knih z fondu KMP (OK Slovaný 6. 10. – 10. 10.)
- *Hudbu a filmy všem* – výměnný bazar CD, DVD, LP, not a knih s hudební tematikou (Hudební knihovna, 6. 10. – 31. 10.)

Prodej odepsaných knih antikvariátu

Již v září 2023 KMP navázala spolupráci se společností Elibro, s. r. o., která se jako druhý největší on-line antikvariát v ČR zabývá výkupem a prodejem starších knižních titulů, důraz klade na ekologii a zaměřuje se též na charitu. Společnost měla původně zájem o instalaci sběrných boxů v knihovnách sítě KMP, kam by vlastní nepotřebné knihy mohli odkládat návštěvníci, z prostorových důvodů však toto řešení nebylo reálné. Následně Oddělení KF dojednalo přímý odprodej většího množství knih vyřazených z fondu KMP za výkupní cenu á 20,- Kč. V prvním čtvrtletí 2025 společnost od KMP odebrala 1 420 knižních dokumentů, z toho bylo 434 KJ z fondu OK Lochotín a 200 KJ z fondu OK Slovaný. KMP tedy získala částku 28 420,- Kč, kterou pak mohla využít k nákupu knižních novinek, a staré knihy mohly dále žít. K prodeji byly samozřejmě vyčleněny takové odepsané knihy, o které v rámci standardní nabídkové povinnosti jiné knihovny neprojeví zájem. V dubnu pak byla bohužel spolupráce ze strany Elibro pozastavena.

Český den proti rakovině

KMP se zapojila do 29. ročníku celonárodní veřejné sbírky *Český den proti rakovině*, jejíž pořadatelkou je Liga proti rakovině Praha, z. s. Účelem sbírky je nádorová prevence, zlepšení kvality života onkologických pacientů, podpora onkologického výzkumu a vybavenosti onkologických pracovišť. Tematicky byla sbírka tentokrát zaměřená na prevenci kolorektálního karcinomu a screeningové programy. Oficiálním partnerem sbírky byl už pátým rokem Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR, na distribuci a prodeji žlutých kvítků měsíčku lékařského, tentokrát se světle zelenou stužkou, se proto podílela řada knihoven. V prodlouženém termínu od 14. 5. do 16. 5. (podle otevírací doby) mohla veřejnost opět přispět zakoupením žlutého kvítku také u pultů 6 provozů KMP, a to OK Bory (vybráno 8 769,- Kč), ÚKD (2 939,- Kč), OK Lochotín (2 913,- Kč), OK Doubravka (2 255,- Kč), OK Slovaný (1 967,- Kč) a OK Skvrňany (1 192,- Kč). Celkem zde byly prodány květiny za 21 995,- Kč (vloni za 20 041,- Kč). Min. prodejní cena 1 kusu byla 20,- Kč.

Den válečných veteránů

KMP se rovněž aktivně zapojila do 11. ročníku sbírky u příležitosti Dne válečných veteránů (11. 11.), kterou organizoval Post Bellum, z. ú. Sběrka probíhala formou prodeje symbolických rudých květů vlčího máku, jejichž zakoupením za 50,- Kč či libovolnou částku do zapečetěné kasičky také návštěvníci knihovny přispěli na přímou pomoc veteránům a dalším bojovníkům za svobodu prostřednictvím Centra pomoci Paměti národa.

Ve dnech 1. 11. až 30. 11. bylo možné přispět v OK Bory, v OK Doubravka, v ÚKD a v Knihovně Vinice. V OK Doubravka musela být sbírka kvůli výměně oken v knihovně přerušena. Výtěžek nelze přesně kvantifikovat (někteří lidé si neberou kytičky nebo je vhodí i s penězi do kasičky). Např. v ÚKD bylo vybráno 2 750,- Kč.

Přímo v Den válečných veteránů představili v Polanově síni historici ÚSTR Jan Vajskebr a Jan Zumr publikaci GESTAPO – velitelský sbor tajné státní policie v Protektorátu Čechy a Morava. Sbor velmi podrobně analyzovali a zaměřili se i na Gestapo v Plzni. Přestože se prezentace bohužel nesetkala s velkým zájmem veřejnosti (jen 5 úč.), následovala živá diskuse.

Krabice od bot

Z iniciativy Krajské knihovny v Pardubicích se knihovny v České republice v roce 2025 poprvé zapojily do předvánoční charitativní sbírky *Krabice od bot* (<https://www.krabiceodbot.cz>), kterou již řadu let organizuje Diakonie Českobratrské církve evangelické. Smyslem sbírky je potěšit potřebné děti, jejich rodiče či prarodiče osobním dárkem — drobností zabalenu

do krabice od bot, označené podle věku a pohlaví obdarovaného. Sběrným místem v KMP se v termínu od 24. 11. do 8. 12. staly ÚKD (od 87 dárců shromážděny 172 dárky, distribuovány 9 příjemců z řad organizací i jednotlivců) a OK Doubravka (cca 60 dárků). Jednalo se o úspěšnou, i když náročnou akci. Zájem občanů, kteří chtěli přispět, přesáhl možnosti knihovnic i úložného prostoru knihoven. Většina odevzdaných dáreků byla velmi kvalitní, ve výjimečných případech šlo o věci zcela nevhodné a nevyhovující (opotřebované), které pracovnice nahradily z vlastních prostředků. (V příštím roce by se do sbírky ráda zapojila také pobočka Újezd.)

Remobil

Také v roce 2025 KMP plynule pokračovala v projektu *Remobil*. Knihovníci i čtenáři se v rámci kampaně *Čas na přírodu*, pořádané neziskovou organizací Remobil, z. s., zapojili do sběru starých mobilů, kabelů, tabletů, nabíječek a dalšího již nepotřebného drobného elektrozařízení. Cílem bylo získat cenné suroviny k opětovnému využití, díky recyklaci ochránit životní prostředí, vytvořit nová pracovní místa pro handicapované a rovněž podpořit Jedličkův ústav a školy (z každého mobilu bylo na jejich podporu věnováno 10,- Kč).

Sběrné boxy byly stejně jako vloni k dispozici v 6 provozech KMP, a to v ÚKD, OK Doubravka, OK Lochotín, OK Slovany, v Knihovně Bolevec a Knihovně Vinice.

Celkem v roce 2025 KMP sebrala 54 mobily plus kabely či další příslušenství.

Od počátku zapojení do kampaně (v roce 2021) již KMP shromáždila a odevzdala v součtu 474 mobily a přes dvě desítky kg ostatního elektropříslušenství. Tím údajně ušetřila 17 453 litry pitné vody, snížila emise ekv. CO₂ o 1 247 kg a počet kilometrů ujetých průměrným automobilem o 7 598. Zajistila pro handicapované či jinak znevýhodněné lidi desítky hodin práce a přispěla na dobročinnost částkou 4 740,- Kč. Za sbírku obdržela aktualizovaný certifikát společensky odpovědné knihovny (viz příloha č. 12).

Semínkovna

Jednotlivé velké knihovny KMP provozovaly tzv. *Semínkovnu* – svým návštěvníkům nabízely možnost sdílení vlastních vypěstovaných semínek s dalšími zájemci. K semínkovně pak náleží také nástěnka. Zapojeny jsou OK Doubravka (od 2016), OK Bory (od 2022), OK Lochotín (od 2022), OK Skvrňany (od 2022), OK Slovany (od 2023) a ÚKD (od 2023). Semínkovny KMP jsou zaregistrovány na webu semínkových knihoven v České republice (<https://seminkovna.cz/>).

Otoč tašku

OK Doubravka, OK Lochotín a Studovna byly nadále zapojeny do projektu *Otoč tašku* (<https://otoc-tasku-cz.webnode.cz/>), který s cílem snižování odpadů šetří životní prostředí a dává jednou použitým „spícím“ papírovým taškám další život. Nepotřebné tašky je možné v knihovně odložit pro jiné zájemce, zároveň jsou zde také k dispozici těm, kteří třeba nemají právě tašku k odnosu vybraných knihovních dokumentů.

Nedoklubko

Pracovnice KMP J. Bernášková a P. Chládková pokračovaly ve spolupráci s pražskou neziskovou organizací Nedoklubko, z. s. (<https://www.nedoklubko.cz/>), jež podporuje rodiče předčasně narozených dětí a neonatologická oddělení v ČR. V rámci projektu *Pomáháme tvořením* věnovaly ručně vyrobené dárky – háčkové chobotničky či srdíčka.

Vermikompostér (žížaliště)

Na balkonku u foyer Polanovy síně knihovnice Studovny pokračovaly v provozování vermikompostéru, který využívá schopnosti žížal přeměňovat rostlinné zbytky (bioodpad – slupky od ovoce apod.) na velmi kvalitní organické hnojivo. Vzniklý substrát a tzv. žížalí čaj pak používaly ke hnojení pokojových rostlin v knihovně.

V rámci cyklu *Kořeny a horizonty* 28. 5. v ÚKDM uspořádala knihovnice M. Skálová pro žáky 5. třídy workshop s názvem *Zpracování bioodpadu v domácím kompostéru* (26 úč.).

Recyklace obalového materiálu z dodávek nových knih

Oddělení KF důsledně dbalo na opakované využití velkého objemu obalového materiálu (kartonových krabic, bublinkových fólií apod.), v němž jsou do KMP dopravovány nově objednané knihy. Plastové krabice, v nichž dopravuje své zboží Euromedia Group, a. s., byly vráceny zpět dodavateli. Také část větších kartonů byla vrácena dodavateli (Kosmas), rozložené menší krabice a bublinkové fólie, které nespotřebovala sama KMP, si k dalšímu využití odebíral Antikvariát Beneš, Divadelní 203/2 (<https://www.antikvariat-benes.cz/>).

Recyklace novin odepsaných z fondu

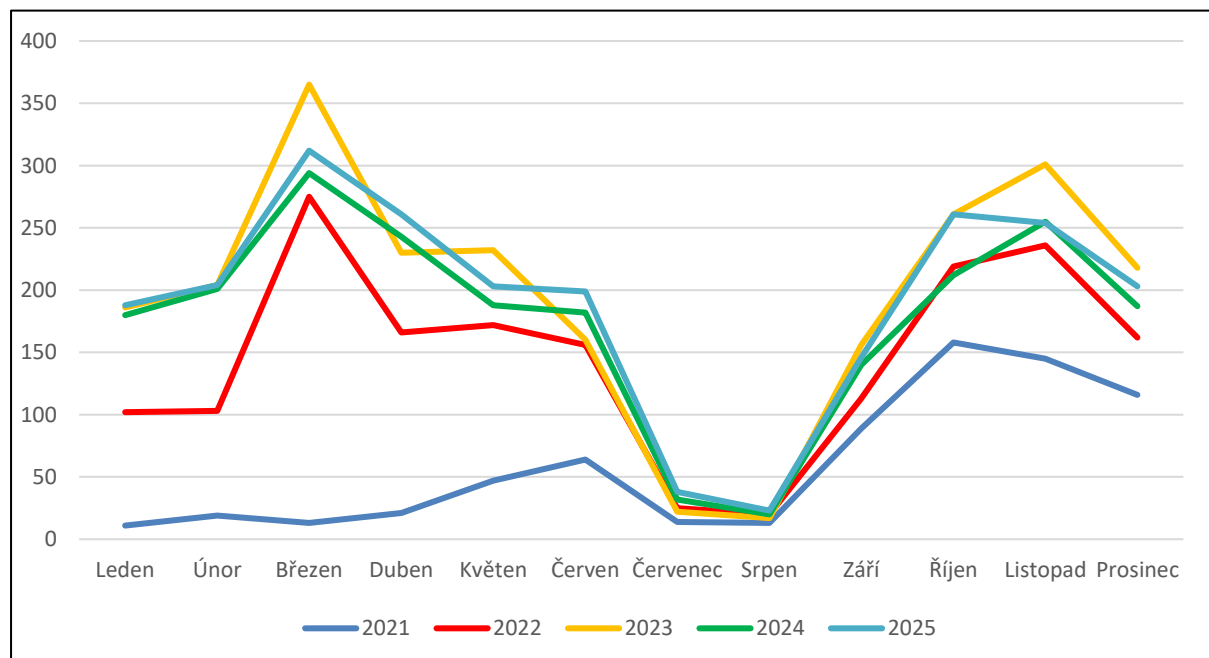
OK Bory (od jara 2022), Knihovna Bolevec a Knihovna Vinice poskytovaly staré odepsané noviny plzeňské firmě LissWood (<https://lisswood.cz/>), která je využívá k lisování květin pro ruční výrobu květinových a lesních obrázků.

Fotografie z akcí KMP viz Příloha č. 7.

Tabulky a grafy ke kapitole III.4

Vývoj počtu akcí během roku

Lekce informační výchovy

	2025	2024	Rozdíl
Počet lekcí	546	411	+ 135
Počet účastníků	9 489	6 952	+ 2 537

Přehled počtu akcí v knihovnách KMP podle cílových skupin

Název	Počet provedení	Počet účastníků
Děti předškolního věku – veřejnost		
Bolevec	6	97
Bory	26	409
Doubravka	16	254
Lochotín	63	1 407
Skvrňany	10	95
Slovany	12	151
UKDM	22	532
Vinice	46	660
Křimice	4	13
Celkem	239	4 127
Děti, žáci a studenti školních zařízení		
Bolevec	207	3 907
Bory	83	1 613
Doubravka	81	1 702
HIK	2	30
L-klub	84	2 608
Lobzy	64	1 268
Lochotín	113	1 808
M-klub	33	1 194
Polanova síň	102	3 528
Skvrňany	107	1 817
Slovany	61	1 182
Studovna	11	114
UKDM	140	3 063
Vinice	12	242
Božkov	8	119
Litice	2	44
Malesice	1	25
Radčice	4	23
Celkem	1 114	24 287
Dětská veřejnost do 15 let		
Bolevec	89	2 553
Bory	1	15
Doubravka	46	623
Lobzy	8	152
Lochotín	16	892
Skvrňany	2	22
Slovany	23	571
UKDM	12	174
Vinice	24	347
Bílá Hora	11	26
Božkov	8	86
Křimice	2	2
Malesice	10	15
Radčice	12	26
Újezd	32	45
Celkem	296	5 549

Dospělá veřejnost		
Bolevec	2	29
Bory	2	48
Doubravka	3	74
HIK	4	4
M-klub	118	1 775
L-klub	17	404
Lochotín	18	209
Polanova síň	30	722
Skvrňany	26	370
Slovany	1	62
Studovna	11	719
ÚKD	6	232
Malesice	1	6
Celkem	239	4 654
Mladí lidé 15–25 let		
Doubravka	1	235
Studovna	3	21
ÚKD	1	40
UKDM	4	54
Celkem	9	350
Rodiny s dětmi		
Bory	2	50
Doubravka	8	558
L-klub	11	626
Lochotín	7	808
Slovany	7	272
Studovna	1	8
ÚKD	2	798
ÚKDM	3	420
Vinice	17	314
Křimice	4	7
Celkem	62	3 861
Lidé s handicapem		
Bolevec	27	544
Bory	14	152
Doubravka	18	169
Skvrňany	36	315
Slovany	3	35
Studovna	2	20
ÚKDM	3	30
Celkem	103	1 265
Senioři		
Bolevec.	2	22
Doubravka	2	41
HIK	25	117
M-klub	8	83
Lochotín	26	26
Skvrňany	1	8
ÚKD	55	112
Křimice	3	7
Celkem	122	416

Národnostní menšiny		
Bory	1	15
Studovna	49	464
Celkem	50	479
Jiné		
Bory	1	33
L-klub	16	605
M-klub	58	2 491
Skvrňany	12	179
Studovna	1	30
Vinice	3	54
Celkem	91	3 392
Součet všech akcí		
	2 292	47 871

III.5 Ohlasy uživatelů, ankety, průzkumy, registrace akcí

KMP pozorně sledovala všechny ohlasy uživatelů na svoje služby a důsledně je vyhodnocovala na měsíčních poradách vedení s vedoucími knihoven a odborných úseků.

Pochvaly, stížnosti

Ústní či telefonické pozitivní ohlasy a poděkování

Zpětná vazba od čtenářů ÚKD byla i nadále velmi pozitivní. Velkému zájmu se zde těšily zejména vzdělávací aktivity, jako byly lekce v rámci projektu *Digitální odysea* nebo speciální nabídka *Lekotéky pro seniory*. Vedle těchto projektů uživatelé vyzdvihovali i činnost oblíbené *Semínkovny*. Čtenáři oceňovali osobní přístup, ochotu a vstřícnost knihovnic, pozitivně vnímali možnost využívat digitální čtenářské průkazy, půjčování externích mechanik a dostupnost návratových boxů.

ÚKDM opět zaznamenala velkou spokojenost spolupracujících škol a organizací s lekcemi informační výchovy a dalšími vzdělávacími akcemi. Milé bylo osobní poděkování od fotografky E. Hubatové za celoroční práci, poděkování od PhDr. R. Křížkové Červené za poutavé provedení exkurze pro studenty předmětu Péče o kulturní dědictví z FF ZČU, která se uskutečnila 24. 4. Potěšil vánoční dárek od tří věrných náctiletých čtenářek – vlastnoručně upečené perníčky zdobené motivem knihy, srdce, číslem nadcházejícího roku 26 a nápisem ÚKDM.

Studovna zaznamenala velmi dobrou odezvu na vzdělávací cyklus *Kořeny a horizonty* (přednášky a workshopy) a na přednášky Asociace pro mezinárodní otázky.

V Knihovně Bolevec projevovali návštěvníci spokojenost se službami drobnými dárky knihovnicím v podobě sladkostí nebo květin, děti pak formou vlastnoručních výrobků nebo obrázků. Ředitelka KMP na Valné hromadě SKIP 04 Plzeňský kraj 18. 2. přijala ústní pochvalu od čtenářky, bývalé pracovnice SVKPK, pro knihovnice a knihovníka OK Lochotín a Knihovny Bolevec („všichni jsou skvělí, je velmi spokojená, děkuje a chválí“).

Po obnovení provozu Bibliobusu řada uživatelů vyjadřovala spokojenost s tím, že mohou služby pojízdné knihovny znovu využívat.

Návštěvníci OK Bory oceňovali vstřícnou atmosféru, prostředí knihovny, a především ochotu všech pracovníků.

Knihovna Lobzy zaznamenala pozitivní ohlasy na možnost využívat virtuální čtenářský průkaz. Kladně hodnoceno bylo též odstranění nefunkčních bezpečnostních bran, které představovaly bariéru při vstupu do knihovny. Dětem se líbily nové barevné židle v dětském oddělení.

OK Lochotín byla chválena za interaktivní hry v dětském oddělení, za činnost *Semínkovny*, donáškovou službu a též za pomoc při práci s výpočetní technikou a při výběru literatury.

Uživatelé OK Skvrňany také letos kvitovali prostředí knihovny (příjemnou atmosféru, klid), ochotu a vstřícnost pracovníků a jejich pomoc s vyhledáváním literatury, nabídku knih a časopisů, aktivní činnost *Semínkovny* aj. Kladné ohlasy měly akce z cyklu *Kořeny a horizonty*, oblíbené byly především workshopy.

V Knihovně Vinice lidé oceňovali příjemné prostředí, vstřícnost a ochotu personálu i rozsah poskytovaných služeb, rovněž pak vybavení knihovny, doplňování fondu a čistotu prostor.

Návštěvníci pobočky Lhota knihovny velmi oceňovali provedenou výměnu podlahové krytiny i celkovou výmalbu – „*knihovna prokoukla*“.

V pobočkách Malesice, Radčice a Újezd byla pozitivní odezva na úpravu otevírací doby – posunutí začátku na 13:00 hod.

Písemné pochvaly a poděkování

Ředitelství KMP nebo přímo knihovny obdržely od uživatelů či kolegů z jiných knihoven řadu kladných písemných ohlasů a poděkování, téměř výhradně v elektronické podobě.

Řada reakcí na prostory, fondy, akce a události KMP se během roku objevila na Facebooku a Instagramu knihovny.

Studovně bylo Mgr. A. Jaškem, knihovníkem Knihovny ZČM v Plzni, 7. 1., 5. 5. a 28. 7. e-mailem opakovaně zasláno poděkování za poskytování Informačního servisu kultury. Za poskytnuté zdroje k informačnímu dotazu a poskytnutí naskenovaných informací rovněž e-mailem poděkovaly dvě čtenářky (11. 4. a 24. 11.).

Knihovna Bolevec v průběhu června dostala dva pochvalné dopisy od dětí z 11. a 14. ŠD 1. ZŠ s poděkováním za práci kolegyně J. Štádlarové.

Od jedné ze čtenářek OK Lochotín přišlo do sekretariátu KMP 6. 3. e-mailem poděkování pro knihovnice a knihovníka. („*Velké díky za veškerou pomoc! Moc si toho vážíme.*“) Knihovna byla 19. 6. e-mailem rovněž pochválena od DS Pastelková za přístup k dětem při *Čtení pro nejmenší*. Pozitivní odezvy na Facebooku zaznamenaly příspěvky s informací o tvoření adventních věnců, o podzimní tvořivé dílně či interaktivní hře *Vzhůru do vesmíru*.

Do OK Skvrňany 10. 12. e-mailem přišla pochvala od účastnice cyklu seminářů interiérové architektury s bytovou designerkou Martou Strýčkovou, která byla velmi spokojena s obsahem i průběhem seminářů, kde načerpala mnoho inspirace pro vytváření svého bydlení.

Ředitelka KMP obdržela 22. 3. e-mailem pochvalu s poděkováním od učitelky 81. MŠ Bc. Věry Šimicové pro Knihovnu Vinice. („*...Se zdejší knihovnou jsme měli vždy jen tu nejlepší zkušenost. Současná dvojice knihovnic nás přímo rozmazluje. Mají úžasné nápady. Děti to v knihovně neskutečně baví. Je to místo setkávání. Můžeme si zde knihy nejen půjčovat, ale také o nich besedovat, vyrábět, hrát si a poznávat nové kamarády. Je neskutečné, kolik dětí a dospěláků se při dobré organizaci vejde do jedné malé knihovny na sídlišti. Oblíbili jsme si program Čtení pro nejmenší. Pro velký zájem se akce koná 2 x do měsíce. Pro mne je osobnost paní knihovnice klíčová a pro setkávání s malými dětmi nesmírně důležitá. Cítíme se v knihovně uvolněně, jako doma v pokojíčku. ... Prostě je nám v knihovně moc dobře. Vzkvétají tu nová přátelství a milá, vstřícná a trpělivá teta knihovnice vykouzlí radost a úsměv u každého bručouna. Umí pracovat s dětskou pozorností a přizpůsobit se jejich potřebám. Nadšení pro knihy a čtení si přenášíme do školky. Dokáže doporučit knihy vhodné pro věk zájmy dětí. Umí číst poutavě, měnit hlas a udržet pozornost i těch nejmenších. Toho si nesmírně cením. Má cit pro dramatickost a dokáže z obyčejného čtení udělat nezapomenutelný zážitek. Při předčítání používá mnoho rekvizit, které si pak můžeme do MŠ půjčit a dále je využívat. Přípravuje zábavné aktivity, jako jsou tvořivé dílny, loutková divadla nebo interaktivní čtení. Umí děti zapojit a udělat z knihovny místo plné dobrodružství. ... Je ochotná pomoci a poradit při výběru knih. Obě paní knihovnice jsou perfektně sebrané. Plánují akce a zajišťují, aby byla knihovna příjemným místem pro nás pro všechny. Jsme moc rádi, mluvím i za veřejnost, že máme na Vinicích tak hodnotné kulturní místo s tak kvalitními pracovníci. DĚKUJEME.*“) Další podobné obsáhlé poděkování za dlouhodobou skvělou práci pro nejmenší čtenáře sem přišlo 18. 6. od učitelky J. Václavové ze stejné školky.

Vedoucí ÚKDM 28. 4. obdržela e-mailem od učitelky Ivety Suché poděkování za *Noc s Andersenem*. („*...chtěla jsem Vám i celému kolektivu poděkovat za moc hezky připravenou akci. Dnes jsem vyzpovídala děti ve škole a v knihovně se jim líbilo. Nejvíce děti ocenily staré psací stroje a housku k večeři, která chutnala všem, ale líbily se i soutěže, povídání, věštění, sklep, a dokonce prohlídka knihovny před začátkem akce. Současné děti jsou trochu jiné než před lety. Díky rozšíření nových technik méně čtou a hůře udrží pozornost. Navíc jich bylo opravdu hodně, tak věřím, že Vás to neodradilo do dalších let, byla by to škoda.*“)

Na Facebooku se 24. 1. objevila pochvala od Veroniky Hřebejkové, koordinátorky Nedoklubka pro kraj Karlovarský a Plzeňský („*Děkujeme za usměvavé barevné chobotničky pro předčasně narozená miminka. Děkujeme za dlouhodobou spolupráci a podporu dobrovolníkům Knihovny města Plzně, jmenovitě Jitce Bernáškové. Děkujeme, že pomáháte s námi.*“) Apod.

Ústní či telefonické negativní ohlasy a konflikty

Na druhé straně KMP zaznamenala i negativní ohlasy.

Čtenáři ÚKD opakovaně negativně hodnotili aplikaci Palmknih pro stahování e-vypůjček – mají problémy s přihlašovaním, se stahováním e-knih a e-audioknih.

Dne 27. 3. ředitelka KMP přijala telefonickou velmi emotivní stížnost od čtenářky na „*všech osm pracovníků ÚKD, které jsou dlouhodobě hrozná a chovají se k ní hnusně*“. Paní prý

navštěvuje KMP už 50 let, v jiných knihovnách je prý možné se domluvit na výjimkách z Knihovního řádu, v ÚKD jí to ale nechtějí tolerovat a trvají na dodržování pravidel. Pochybuje o tom, že do knihovny stále ještě chodí hodně čtenářů. Hodlá si stěžovat u zřizovatele.

Studovna zaznamenala opakované ústní stížnosti slušné části svých uživatelů na problematické chování a nedostatečnou osobní hygienu jiných návštěvníků, kteří se pohybují v prostorách badatelný.

Jeden ze čtenářů si 3. 11. na ředitelství osobně dvakrát velmi emotivně stěžoval na nedodržení otevírací doby Studovny a omezení jeho práva přístupu k veřejnému internetu hned v 9:00 hodin. Argumentoval tím, že si zaplatit, a vyhrožoval stížností u zřizovatele. Prodlení (5 minut) vzniklo při zástupu obsluhující kolegyně, která dostatečně rychle nezareagovala na zvonění. KMP situaci pánovi vysvětlila a omluvila se mu.

Dne 10. 11. pak v badatelně došlo k ostré konfrontaci mezi dvěma problémovými návštěvníky – křičeli na sebe a nadávali si.

Knihovna Bolevec 9. 7. řešila konflikt se čtenářkou, která se rozčilovala, že knihovna nemá otevřeno v souladu s údaji, jež našla na webu. Knihovnice jí slušně a trpělivě vysvětlovala, že musí hledat na oficiálních stránkách KMP, vše jí ukázala, ale paní nebyla komunikaci přístupná a z knihovny odešla v afektu.

Pracovnice OK Bory dlouhodobě poslouchají stesky na nemožnost zaparkovat v blízkosti knihovny a na absenci stojanu na kola. Několik návštěvníků litovalo odstranění automatu na kávu (s malým využitím) z prostor knihovny.

OK Skvrňany 23. 6. řešila stížnost čtenářky-matky na titul MILER, Zdeněk: *Krtek a maminka* (Albatros, 2010, anglická verze; v české verzi ve fondu KMP od r. 2002). Pobouřil ji text, kde Zajíček plánuje z nešťastné lásky sníst jedovatou muchomůrku. (Kdyby knihu prolisovala dále, našla by tam i porod paní Zajíčkové).

Návštěvníci Knihovny Vinice si opakovaně stěžovali na přítomnost skupin osob, které v blízkosti knihovny konzumují alkoholické nápoje zakoupené v nedaleké prodejně potravin, způsobují nepřiměřený hluk a znečišťují okolí. Vyjadřovali obavy o bezpečnost zejména dětských čtenářů. Od 1. 8. 2025 vstoupila v platnost nová městská vyhláška o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství – zákaz byl rozšířen i na prostranství kolem Večerky S + H a situace se trochu zlepšila.

V Hudební knihovně si čtenář opakovaně stěžoval na nastavení výpůjční doby a omezení počtu výpůjček AV médií. Rovněž mu vadilo, že některé dny v týdnu slouží odpoledne u pultu dvě knihovnice, zatímco by podle něj stačila jedna – má prý v úmyslu nahlásit to zřizovateli.

Na zastávce Bibliobusu Valcha došlo 26. 3. ke dvěma konfliktům s řidičkami osobních aut, která údajně nemohla kolem autobusu projet. S řidičkami hovořil řidič pojízdné knihovny, jedna z nich se prý vyjádřila, že službu na Valše nikdo nechce. Přítomný čtenář se následně 27. 3. telefonicky obrátil na ředitelství KMP s doporučením jiného parkovacího místa. Dne 8. 10. si pak na řidiče Bibliobusu v sekretariátu telefonicky stěžoval řidič osobního automobilu. Na Borech prý stál v protisměru a dělal na pána nevhodné posušky. – Dle záznamu z kamery se však přestupků naopak dopustil stěžovatel jako řidič osobního auta.

Písemné stížnosti, žádosti a dotazy

V roce 2025 jednotlivé knihovny KMP neobdržely téměř žádné písemné stížnosti.

Do sekretariátu KMP 4. 7. e-mailem přišla stížnost čtenářky OK Slovaný na zařazení knihy nevhodného (sexuálního) obsahu do fondu a zóny dětského oddělení („...*Přítomnost takové knihy v dětském oddělení, kde mají přístup děti mladší 15 let, považují za mravní ohrožení mládeže.*“) – Jednalo se o knihu Kateřiny Janouchové *O lásce a sexu* (Akropolis, 2007), jež byla do KMP zakoupena a zpracována v r. 2010 (M 2462), je zde dostupná v 8 provozech a v posledních letech se již téměř nepůjčuje. KMP stěžovatelce odpověděla 23. 7. e-mailem a zavázala se věc projednat a zvážit zařazení/stavění (v OK Slovaný byla kniha prozatím beze změny signatury přemístěna do regálu s naučnou literaturou pro dospělé).

Čtenářka OK Bory se 3. 3. obrátila na ředitelství s požadavkem na rozšíření borské otevírací doby na sobotu, jelikož v pracovní dny prý nemá možnost v klidu využívat služby knihovny.

Ankety

Návštěvníci Knihovny Lobzy mohli během září a října prostřednictvím krátké ankety vyjádřit svoji spokojenost s nabídkou časopisů (10 úč.).

Dotazníky zpětné vazby

Všechny knihovny KMP s celotýdenním provozem nabízely pedagogům, kteří se školní třídou navštívili jakoukoliv akci v knihovně, dotazníky pro zpětnou vazbu. Učitelé tak měli možnost oznámkovat i slovně ohodnotit akci i lektorské dovednosti knihovníka. Sebraná hodnocení byla vesměs kladná.

Vyplňování dotazníků zaměstnanci KMP, registrace akcí, hlášení

Vyplňování dotazníků

V průběhu roku 2025 se KMP zapojila do řady průzkumů či výzkumů a zpravidla elektronicky vyplnila několik dotazníků, např.:

- **Benchmarking knihoven** – databáze Národní knihovny ČR (údaje KMP za rok 2024 vyplnila H. Nováková)
- **Analýza věkové, vzdělanostní a mzdové struktury pracovníků knihoven** – elektronický dotazník Národní knihovny ČR (za KMP vyplnila H. Nováková)
- **Nástroje umělé inteligence v českých knihovnách** – elektronický dotazník (vyplnila ÚKD – P. Šťastná)
- **S knížkou do života 2024 – zpětná vazba** – elektronický dotazník projektu (vyplnila OK Bory – K. Richtersová Smílková, ÚKDM – P. Pekárková, I. Hejnalová, Knihovna Bolevec – E. Procházková, S. Ulíková, Knihovna Lobzy – R. Bocková, Knihovna Vinice – L. Hyláková)
- **Literární festivaly nejen v knihovnách** – elektronický dotazník časopisu Impulsy (vyplnila ÚKDM – Z. Jungmannová)
- **Využívání moderních technologií v knihovnách** – elektronický dotazník (vyplnila ÚKDM – Z. Jungmannová, I. Hejnalová, Knihovna Lobzy – R. Bocková)
- **Jak to chodí v knihovnách: čtenářství mládeže** – elektronický dotazník (vyplnila ÚKDM – Z. Jungmannová, P. Pekárková)
- **Akce pro nejmenší v knihovnách** – elektronický dotazník (vyplnila ÚKDM – P. Pekárková, I. Hejnalová, Knihovna Lobzy – R. Bocková)
- **Nástroje umělé inteligence v českých knihovnách** – elektronický dotazník projektu Knihovnického institutu NK ČR (vyplnila Studovna – M. Skálová, ÚKDM – Z. Jungmannová, H. Větrovská, Knihovna Lobzy – R. Bocková)
- **Spravedlnost, právo a hodnoty** – elektronický dotazník eu.europa.eu (vyplnila Studovna – M. Skálová)
- **Jak vytvářet aktivní komunity v on-line světě** – elektronický dotazník OSF (vyplnila Studovna – M. Skálová)
- **Využíváte učebnice jako zdroj bádání?** – elektronický dotazník NPM (vyplnila Studovna – M. Skálová)
- **SKIP a já / moje instituce** – elektronická anketa SKIP ČR (25. 2. vyplnila H. Šlesingerová jako individuální člen a jako zástupce institucionálního člena; H. Nováková, Knihovna Bolevec – H. Brožová, E. Procházková)
- **Knihovník jakožto pomáhající profese** – elektronický dotazník studentky VŠ k diplomové práci (vyplnila Knihovna Bolevec – H. Brožová, E. Procházková, S. Ulíková)

- **Objevuj knihovny – podílejte se na zlepšení kampaně!** – elektronický dotazník (vyplnila OK Bory – K. Richtersová Smílková)
- **Psychické rozpoložení knihovníků v závislosti na sexuální identitě** – elektronický dotazník k diplomové práci Nikol Taufrové, studentky 5. ročníku programu Knihovnictví na Slezské univerzitě v Opavě (25. 4. vyplnila H. Šlesingerová)
- **Knihovny a volební demokracie** – elektronický dotazník SDRUK, M. Wolne, jako podklad pro konferenci Knihovny současnosti 2025 (25. 8. vyplnila H. Šlesingerová)
- **Dotazník pro uživatele ICT služeb (2025)** – elektronický dotazník SITMP (23. 9. vyplnila H. Šlesingerová)
- **Údaje o akcích, které knihovny pořádají pro školy** – elektronický dotazník Národní knihovny ČR (10. 11. vyplnila H. Šlesingerová)

Hlášení o uskutečněném veřejném čtení

Hlášení o uskutečněném veřejném čtení prostřednictvím formuláře Národní knihovny ČR za celou KMP prováděla na základě údajů z jednotlivých provozů E. Procházková, vedoucí Knihovny Bolevec (do 22. 8.), po odchodu do důchodu ji nahradila M. Korandová. V roce 2025 bylo takto **oznámeno 280 čtení** (300 v roce 2024). Z toho byla 72 čtení v OK Bory, 56 v OK Lochotín, 50 v ÚKDM, 45 v Knihovně Bolevec, 26 v OK Doubravka, 12 v OK Slovany, 10 v Knihovně Vinice a 5 v OK Skvrňany. Další čtení proběhla v ústřední budově v rámci celodenní akce *Hravá rodina* (2 x) a *Čtenář roku* (2 x).

Registrace účasti KMP v celostátních projektech a aktivitách

KMP se v roce 2025 zaregistrovala do databází účastníků řady celostátních aktivit, jako byly např. **Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka** (registrovaly se ÚKDM, Knihovna Lobzy, OK Skvrňany, Knihovna Vinice), **Noc s Andersenem** (ÚKDM, OK Lochotín, Knihovna Vinice), **Den poezie** (Knihovna Lobzy) nebo **Březen – měsíc čtenářů či Týden knihoven** (celou KMP zaregistrovala H. Nováková) apod.

III.6 Ostatní činnost

Regionální funkce knihoven

V roce 2025 obsluhovala KMP, p. o., v rámci výkonu regionálních funkcí **14 knihoven** (12 knihoven na území okresu Plzeň-město, 1 profesionální knihovnu ve Starém Plzenci, 1 neprofesionální knihovnu v Letkově). Z toho 13 knihoven používá knihovní informační systém Tritius, knihovna v Letkově automatizovaná není, pro evidenci výpůjček jí slouží databáze v tabulkovém editoru Excel.

Na zajištění výkonu regionálních funkcí pro 14 obsluhovaných knihoven na rok 2025 **z krajské dotace** KMP jako pověřená knihovna obdržela částku ve výši **312 798,- Kč**. Prostředky v plné výši byly využity v předepsaném poměru na částečné pokrytí personálních mzdových nákladů, nákup knižních dokumentů do výměnného fondu a na pokrytí spotřeby energií v prostoru pracoviště Výměnného fondu určeného pro poskytování regionálních funkcí. Celková suma byla čerpána na mzdové náklady (202 799,22 Kč = 64,83 %), na nákup knižních dokumentů (79 604,78 Kč = 25,44 %) a na spotřebu energií (30 394,00 Kč = 9,71 %).

Z vlastních prostředků KMP na zajištění výkonu regionálních funkcí vynaložila částku ve výši **473 012,17 Kč**. Tato částka byla čerpána na mzdové náklady (139 567,78 Kč = 29,50 %), na zákonné sociální a zdravotní pojištění (115 001,91 Kč = 24,31 %), na nákup knižních dokumentů (194 551,89 Kč = 41,13 %) a na ostatní provozní náklady (23 890,59 Kč = 5,05 %).

Na nákup knižních dokumentů do stálého knihovního fondu z prostředků obcí byla přidělena a vyčerpána částka **133 859,50 Kč**.

Výkon regionálních funkcí v pověřené knihovně zajišťuje primárně 1 pracovnice s 0,75 pracovním úvazkem, jejíž část mzdových prostředků byla hrazena z krajské dotace.

Do procesu výkonu regionálních funkcí jsou v praxi zapojeny i další pracovníce KMP podle pracovního zaměření – vedoucí obvodních knihoven poskytující konzultační, metodickou ale i praktickou pomoc při zajišťování služeb a při revizi knihovního fondu, pracovníce Oddělení KF zajišťují akviziční činnost, zpracování dokumentů, fyzickou pomoc při revizní činnosti. Bezproblémové zajištění chodu výpočetní techniky zajišťovala pracovníce IT.

Za rok 2025 bylo do stálého knihovního fondu obsluhovaných knihoven z prostředků obcí zakoupeno a zpracováno **41** knihovních jednotek (o 37 více než v roce 2024). I nadále většinu nákupu pro obsluhované knihovny tvořil nákup periodik.

Do výměnného fondu bylo nakoupeno a zpracováno **1 033** knihovních jednotek (o 185 méně než v roce 2024), z celkového počtu knihovních jednotek bylo z prostředků krajské dotace zakoupeno **316** knihovních jednotek (o 31 více než v roce 2024).

Stav Výměnného fondu ve Statistickém výkazu regionálních funkcí k 31. 12. 2025 vykazuje hodnotu **41 716 knihovních jednotek**.

Pracovnice zodpovědná za správu výměnného fondu na základě předem domluvených požadavků knihovnic připravila a expedovala do obsluhovaných knihoven celkem **115** souborů knižních dokumentů (stejně jako v roce 2024). Celkově bylo obsluhovaným knihovnám poskytnuto **4 367** knihovních jednotek (o 28 méně než v roce 2024). Každá knihovna tedy obdržela v průměru 8,2 souboru (stejně jako v roce 2024) – průměr výpůjček na jednu knihovnu dělal 312 knihovních jednotek (vloni 314).

Soubory knižních dokumentů z výměnného fondu byly do obsluhovaných knihoven rozváženy služebním vozidlem KMP – celkem bylo ujetu **2 197** km (vloni 2 529 km). Cesty na metodické návštěvy pracovníce uskutečňovaly prostřednictvím MHD.

Na základě Směrnice KMP č. 4/2017 k provádění revize knihovního fondu byla provedena **revize knihovního fondu** v pobočce Újezd (4. 6.) se ztrátou 1 knihovni jednotky. Původně plánovaná revize v pobočce Černice byla z důvodu nemoci a personální výměny v metodicky nadřazené OK Slovan posunuta na začátek následujícího roku (5. 2. 2026).

Během roku bylo v obsluhovaných knihovnách uskutečněno celkem **113 konzultací** (o 6 více než v roce 2024).

Na **59 fyzických metodických návštěvách** (o 2 více než v roce 2024) se vedle náměstkyně KMP, která se zaměřila na propagaci nových služeb a kontrolu procesů skartace knihovni agendy, se nejvíce podílela vedoucí Oddělení KF společně s pracovnící Výměnného fondu. Tématem jejich návštěv byla především kontrola evidence periodik a nevidovaných dokumentů a proces odpisů. Další metodické návštěvy, většinou zaměřené na práce spojené s aktualizací knihovního fondu, přípravou a provedením revize knihovního fondu, inventarizací majetku, agendou běžného provozu, přípravou ročního vyhodnocení činnosti apod., provedly vedoucí obvodních knihoven.

Pracovnice IT ve spolupráci se SITMP zajišťovala bezproblémový chod KS Tritius v obsluhovaných knihovnách (pobočky KMP). V MK Starý Plzenec pomáhala při problémech s nastavením knihovního systému po nasazení nové verze.

Do procesu celoživotního **profesního vzdělávání** se aktivně zapojilo 6 pracovníc poboček, které v rámci různých typů vzdělávání absolvovaly celkem 12 vyučovacích hodin. KMP pro ně v rámci regionálních funkcí letos sama připravila 3 vzdělávací aktivity. V březnu se uskutečnila odborná exkurze do Státního oblastního archivu v Plzni, v květnu proběhla přednáška *Základy sebeobrany na pracovišti* a v prosinci prezentace výsledků průzkumu *Analýza věkové, vzdělanostní a platové struktury pracovníků knihoven v ČR*. Jelikož řada knihovnic obsluhovaných knihoven má hlavní zaměstnání mimo knihovnický obor, pracovníce často využívaly možnost vzdělávání se vzdáleným přístupem.

Během roku v obsluhovaných knihovnách nenastala žádná **personální změna**.

Porada obsluhovaných knihoven proběhla 4. prosince 2025 za účasti ředitelky KMP, náměstkyně pro hlavní činnost, vedoucí Oddělení KF, pracovníce Výměnného fondu, pracovníce IT, všech vedoucích obvodních knihoven a pracovníc 5 obsluhovaných knihoven. Účast na společné poradě byla poznamenána zvýšenou nemocností knihovnic a jinými povinnostmi knihovnic v jejich hlavních pracovních poměrech. Porada byla tradičně příležitostí ke zhodnocení celoroční činnosti knihoven, vývoje návštevnosti uživatelů, a k prodiskutování problémů, které jednotlivé malé knihovny trápí.

Ediční činnost KMP

V oblasti **publikační a ediční činnosti** byl celý rok věnován zejména produkční a redakční přípravě knižní publikace Ladislavy Lederbuchové *Zdeněk Šmíd. Paměti a jiné texty z pozůstalosti*. Postup prací na knize byl zpočátku složitý kvůli rozdílným pohledům na obsah ze strany autorky a ze strany vdovy po spisovateli. Díky vstřícné komunikaci a dobré vůli však dílo dospělo ke zdárnému konci. Publikace navazuje na monografii L. Lederbuchové *Spisovatel Zdeněk Šmíd* z roku 2023.²⁷ Základem jsou dosud nezveřejněné Šmídovy rukopisy: povídky, básně, písňové texty, scénáře, hry, a především nedokončené *Paměti*. Doc. Lederbuchová texty odborně komentovala a zařadila do kontextu Šmídova díla. Součástí knihy jsou i vzpomínky pamětníků, autorova bibliografie a poprvé publikované dokumenty a fotografie z rodinného archivu. Kniha byla vytištěna a dodána již 19. 9., divácký zájem o slavnostní křest 26. 11. v Polanově síni předčil očekávání (68 úč.).

Dále v edici *Ulita* vyšly *Prapříběhy* autorky Evy Válkové s ilustracemi Jiřího Posledního, básnická tvorba z pozůstalosti Luboše Vinše *Liliana a jiné básně* a básnická sbírka Aleny Vávrové *Ano, pane Holube*. Na podzim byl vydán tradiční *Kalendář plzeňský – Radosti života* od Peggy Kýrové s ilustracemi Stanislava Bukovského.

Pravidelně a v určených termínech vycházel a byl distribuován i **literární měsíčník PÍŽ** (Plzeňský literární život).

Uskupení a spolky při KMP

Při KMP v roce 2025 působila dvě volná uskupení (Ason-klub a Kruh přátel knižní kultury) a jeden spolek (Pro libris, z. s.). Jejich vznik knihovna před lety iniciovala na podporu, rozvoj, propagaci a vydávání zejména regionální literatury.

Kruh přátel knižní kultury pracuje stále na dobrovolné bázi při přípravě programů pro veřejnost, výbor dodržuje pravidelnost schůzek předchozích let, vždy v pátek od 14:00 hodin. V roce 2025 proběhly 2 takové pracovní schůze – 14. 2. (8 úč.) a 10. 10. (6 úč.). Spolu s dobrovolnými spolupracovníky a věrnými diváky Kruh navíc neformálně poseděl 2. 5., 7. 11. (tzv. *kvartál*) a 30. 12. (tzv. *vánoční večer*). Členy výboru jsou Stanislav Bukovský, Karel Drhovský, Vladimír Gardavský, Blanka Hejtmánková, Jiří Hlobil, Jana Horáková (KMP), Miloslav Krist, Václav Malina, Dagmar Svatková a Helena Šlesingerová (KMP).

²⁷ LEDERBUCHOVÁ, Ladislava. *Spisovatel Zdeněk Šmíd*. První vydání. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2023. x, 524 stran. ISBN 978-80-261-1178-8.

III.7 Knihovní fondy

Knihovní fond (dále jen KF) k 31. 12. 2025 tvořilo **celkem 468 297 knihovních jednotek** (dále jen KJ), ve volných výběrech bylo čtenářům k dispozici 320 148 (68,36 %). Přírůstek KF byl 16 000 KJ, úbytek činil 25 633 KJ. KMP odebírala 242 tituly periodik v 999 exemplářích, z toho 68 titulů v 286 exemplářích v remitendách. Cizojazyčných titulů periodik pak bylo 9 v 9 exemplářích.

Celkové náklady na pořízení KF činily 5 336 421,50 Kč (tj. o 419 241,20 Kč méně než v roce 2024), z toho bylo 3 549 224,68 Kč vynaloženo na knihy, 920 644,62 Kč na periodika, 284 078,42 Kč na AV média, 566 450,78 Kč na předplatné e-výpůjček knih (o 128 031,61 Kč více než v roce 2024)²⁸, 16 023,00 Kč na předplatné e-výpůjček audioknih (nová služba) a 78 199,00 Kč na fond pro obsluhované knihovny v rámci poskytování regionálních funkcí.

Akvizice (nákup a doplňování KF)

Zaměření doplňování

Knihovní fond byl doplňován v souladu s Plánem doplňování KMP a podle požadavků pracovníků knihoven i uživatelů. Plně zohledněna byla nastavená pravidla tzv. Cirkulačního fondu a nově vytvořeného Sdíleného fondu. KMP se i nadále soustředila na pestrost knižní nabídky a pokračovala v trendu snižování počtu kusů při nákupu jednotlivých titulů novinek. Všechny nákupy probíhaly u osvědčených dodavatelů s maximálními rabaty.

Mimořádné příspěvky a dotace na nákup knihovního fondu

V souladu s § 30, odst. 2, písm. a) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, byla **z rezervního fondu** KMP čerpána částka 250 000,- Kč k dalšímu rozvoji činnosti organizace, a to **k zavedení nové služby – e-výpůjček audioknih**.

Jako každý rok se KMP přihlásila do projektu MK ČR **Česká knihovna**.²⁹ Z nabídnutého seznamu požádala o 28 titulů knih (32 svazky) v celkové hodnotě 11 401,- Kč (v roce 2024 za 9 093,- Kč), z toho bylo v základní objednávce 17 titulů (22 svazků) v hodnotě 7 184,- Kč a v rámci tzv. rezervy 11 titulů (20 svazků) v hodnotě 4 217,- Kč.

Využila také možnosti zapojit se do XII. etapy programu **Cizojazyčná literatura**³⁰ na podporu doplňování cizojazyčné literatury ve vybraných knihovnách. Prostřednictvím tohoto projektu požádala o 118 svazků cizojazyčných knih v celkové hodnotě 37 556,- Kč (vloni za 30 961,- Kč), z toho byly v základní objednávce 34 svazky v hodnotě 12 577,- Kč a v rámci tzv. rezervy 84 svazky v hodnotě 24 979,- Kč.

Knižní dary

KMP je stále častěji oslovována soukromými osobami s nabídkou knižních darů. Většinou se jedná o dědictví nebo o nadbytečné knihy, které překážejí při vyklízení bytu. V naprosté většině obsahují nabídky knižní produkce 70. – 90. let 20. století, což jsou tituly v KF dostatečně zastoupené. V takových případech KMP dárcům doporučuje oslovit antikvariát, nemocnice, školy nebo se zúčastnit výměnného bazaru **OK Skvrňany Čtenáři čtenářům**, kde lze po celý měsíc říjen zanechat větší množství starších knih k dispozici pro širokou veřejnost. Exempláře, které KMP případně chybí a zapadají do profilu fondu, jsou postupně zpracovány. Zbylé zachovalé exempláře jsou využívány na výměnu poškozených kusů.

Od českých autorů, nakladatelů, soukromých osob či organizací knihovna dostala darem **80 knižních titulů a 1 stolní hru** o celkovém počtu **133 exemplářů** a ceně 38 790,- Kč (vloni 34 KJ v 65 exemplářích za 21 447,- Kč).³¹

²⁸ Pro rok 2025 společnost Palmknihy poskytla KMP slevu na e-výpůjčky ve výši 7 %.

²⁹ Usnesení RMP č. 638 ze dne 28. 8. 2025.

³⁰ Usnesení RMP č. 806 ze dne 9. 10. 2025.

³¹ Usnesení RMP č. 197 ze dne 11. 3. 2025. Usnesení RMP č. 441 ze dne 29. 5. 2025. Usnesení RMP č. 638 ze dne 28. 8. 2025. Usnesení RMP č. 953 ze dne 13. 11. 2025.

Způsoby akvizice, výběr knih

V roce 2025 probíhal proces výběru knižních novinek ve standardním režimu. Fyzické výběry ve vestibulu 3. patra byly vždy rozloženy do tří až čtyř dnů, vedoucí jednotlivých knihoven či další pověřený pracovníci tak získali dostatečnou časovou rezervu na návštěvu ústřední budovy. U beletrie vedle kontaktních výběrů probíhaly též výběry na základě e-mailové objednávky – vedoucí knihoven dostali elektronickou nabídku (pro přehlednost v počtu nejvýše 10 vybraných titulů), na niž odpověděli. Součástí e-mailových pozvánek k výběru byly vždy seznamy nabízených reedicí a dílových titulů, aby si ve svých provozech mohli všichni předem ověřit stav a míru opotřebovanosti knih a mohli aktuálně reagovat při vlastní objednávce.

V průběhu roku se uskutečnilo celkem 18 kontaktních výběrů (vloni 14).

Přehled hlavních dodavatelů knih

- Albatros média
- Albi
- Antikvariáty
- Beta – Pavel Dobrovský
- Euromedia Group
- Grada
- Jota nakladatelství
- Knihkupectví Dobrovský
- Knihobot
- Kosmas
- Mindok
- OPA
- Palmknihy
- Portál nakladatelství
- Slovart nakladatelství
- Starý most
- Ševčík nakladatelství

Akvizice AV médií

Akvizice AV médií je v KMP prováděna ve spolupráci s vedoucím Hudební a internetové knihovny. Mluvené slovo bylo stejně jako dosud doplňováno rovnoměrně během celého roku, převážně od společností Kosmas, s. r. o., Euromedia Group, a. s., či Albatros média, a. s. Hudební nosiče byly pořizovány u firmy Music Records a AV PRON spol. s.r.o., filmy na DVD nakupovány na základě podepsané smlouvy u společnosti Magic box, a. s.

Akvizice periodik

Na základě uzavřené smlouvy s firmami PNS, s.r.o., a Mediaprint & Kapa Pressengrosso, s.r.o., KMP pravidelně odebírala periodika pro ústřední budovu i pro obvodní knihovny. S oběma dodavateli KMP udržuje dlouhodobě bezproblémové obchodní vztahy, v případě vzniku jakékoliv reklamace reagují vždy vstřícně a vzniklý problém je rychle odstraněn. Objednávky periodik, jejich urgenci, kontrolu faktur a případnou reklamaci zajišťuje vedoucí Oddělení KF.

Většinu periodik distributoři dodávají do poštovní schránky v hlavní budově nebo prostřednictvím České pošty. Pracovnice Oddělení KF centrálně zpracovávají periodika pro všechna oddělení v hlavní budově a většinu poboček. Obvodní knihovny periodika dostávají od distributorů přímo do svých provozů a zpracovávají si je samostatně. Pobočky Malesice, Radčice, Újezd a Bílá Hora odebírají periodika prostřednictvím svých obvodních knihoven, Božkov, který formálně spadá pod OK Slovan, ale prostřednictvím OK Lochotín.

Nabídku periodik KMP každoročně doplňuje finančně výhodným odběrem remitend od firmy VaRa České Budějovice. Zásilky remitend chodily pravidelně 1 x měsíčně. Obvodní knihovny tato periodika dostávaly s rozvozem nových knih, pobočky si je vyzvedávaly ve schránkách v ÚKD nebo je dostávaly s rozvozem nových výměnných souborů.

Přehled hlavních dodavatelů periodik

- CZ Press, s. r. o. (cizojazyčná periodika)
- Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.
- Moraviaservis
- PNS, s. r. o.
- Postservis
- SEND, s.r.o.
- VaRa

Evidence objednávek

Všechny objednávky byly řádně evidovány v písemné formě. K 31. 12. 2025 bylo vedením KMP odsouhlaseno celkem 250 objednávek knihovních dokumentů (v roce 2024 to bylo 246 objednávek).

Návrhy veřejnosti na doplnění knihovního fondu

Uživatelé měli nadále možnost podávat **návrhy na doplnění knihovního fondu**, a to několika způsoby – prostřednictvím formuláře *Návrh na doplnění knihovního fondu* na webové stránce KMP, anebo prostřednictvím e-mailové adresy Oddělení KF či přímo jeho vedoucí. Velký důraz byl kladen rovněž na požadavky z jednotlivých knihoven, reagujících na aktuální uživatelskou poptávku po chybějícím knižním titulu. (Počet přijatých návrhů od roku 2024 již není evidován.) V naprosté většině KMP přáním vyhověla – navrhovaný titul již často čekal na zpracování, nebo byl jeho vzorek pořízen do výběru pro nákupní komisi. Komunikaci s navrhovateli zajišťovala vedoucí Oddělení KF.

Zpracování KF

Zpracování knih, map, deskových her, hudebnin, tematických kufříků aj.

KMP pokračovala v již zavedeném postupu zpracovávání knižních novinek, vždy přihlížela k požadavkům čtenářů a provozů knihovny.

Zpracování všech typů dokumentů (kromě předmětů evidovaných v řadě *Pracovní pomůcky*) probíhalo v souladu s požadovanými katalogizačními pravidly, bibliografické záznamy byly pravidelně odesílány do Souborného katalogu ČR. Nově vytvořené záznamy vykazovaly dlouhodobě vysokou kvalitu zpracování s minimem chyb. (Od centrálního zpracování se KMP v zájmu vlastních potřeb odklání pouze při zpracování titulů *Kouzelného čtení* – tyto dokumenty sama eviduje a zpracovává v modulu deskových her, zatímco v Souborného katalogu ČR jsou zpracovávány v modulu knih.)

Do databáze Národních autorit pracovnice Oddělení KF dodávaly nové záznamy personálních a korporativních autorit, podílely se na doplňování a opravách stávajících autoritních záznamů.

Úspěšně pokračovala spolupráce se serverem ObálkyKnih.cz a rovněž spolupráce s portálem Knihovny.cz.

Pro usnadnění vyhledávání a zlepšení orientace uživatelů může každý knihovní provoz individuálně do on-line katalogu doplnit informaci o umístění daného vyhledávaného dokumentu ve svém konkrétním volném výběru (lokační značka *Umístění*).

V roce 2025 bylo celkem zpracováno **14 700 KJ**, tj. o 2 300 KJ méně než v roce 2024 (tehdy 17 000 KJ).

Zpracování deskových her

Deskové hry (v systému pojmenované jako *Stolní hry*) byly zpracovávány podle předepsaných katalogizačních pravidel, jejich bibliografické záznamy byly odesílány do Souborného katalogu ČR. V roce 2025 bylo zpracováno celkem **454 KJ deskových her** (vloni 691 KJ).

Zpracování tematických kufříků

V souladu se současnými trendy knihovnické práce také KMP od roku 2016 nabízí dětským čtenářům tematické kufříky. Stanoven je jednotný postup pro výtvarný vzhled i tvorbu katalogizačního záznamu, jednotlivé knihovny si na své kufříky doznačují pouze přírůstková čísla, čárové kódy jsou tematickým kufříkům přiřazovány z přírůstkové řady brožur. Tematické kufříky, loutky a hračky (v systému pojmenované jako *Pracovní pomůcky*) byly zpracovávány podle předepsaných katalogizačních pravidel. V roce 2025 bylo nově zpracováno **27 KJ** tematických kufříků (vloni 56 KJ).

Lekotéka

Už v roce 2017 byla v OK Doubravka rozšířena nabídka fondu o tzv. **Lekotéku**, soubor různých pomůcek, didaktických hraček a deskových her pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami nebo zdravotním handicapem. Tyto pomůcky napomáhají rozvoji zrakového, prostorového a hmatového vnímání, rozlišování barev a tvarů, rozvoji motoriky a také řečových dovedností. Jelikož uživatelé projevíli o novou službu výrazný zájem, KMP nabídku postupně dále rozšiřuje, nyní je k dispozici v OK Doubravka, OK Bory, OK Skvrňany a v Knihovně Vinice, vybrané dokumenty pak i v dalších knihovnách.

V roce 2021 byl fond KMP nově rozšířen o tzv. **Lekotéku pro seniory** (klíčové slovo v systému *Lekotéka pro seniory*). Ta obsahuje didaktické a terapeutické pomůcky, které vhodným způsobem podporují rozvoj či udržení kognitivních funkcí starších lidí (paměti, pozornosti, schopnosti porozumět, prostorové orientace, řeči aj.), trénink smyslů, jemné motoriky, sociálních dovedností apod. Senioři nebo osoby pečující si mohou pomůcky v prostorách knihovny vyzkoušet a následně si je pak zapůjčit domů. Sbíрка pomůcek z Lekotéky pro seniory byla čtenáři využívána pravidelně, pro její široký záběr pak nejen seniory, ale též lidmi po mrtvici nebo s různými neurologickými problémy. Cestu k Lekotéce pro seniory si našli i rodiče dětí. Do sbírky byly zařazeny také praktické brožury zabývající se rozvojem paměti nebo pracovní listy pro edukaci afázie. Lekotéku pro seniory se opět dařilo s úspěchem propagovat během akce Hravá rodina.

V roce 2025 bylo nově zpracováno **187 KJ** tohoto speciálního fondu do Lekotéky pro dětské uživatele (vloni 402), Lekotéka pro seniory rozšířena nebyla (vloni 9 přírůstků).

Zpracování AV médií

Střídavě byly zpracovávány soubory mluveného slova, hudebních CD a filmů na DVD. Hudební nosiče a většina filmů na DVD jsou doplňovány pouze do Hudební a internetové knihovny, mluvené slovo i do ostatních knihoven. Při zpracování je KMP povinná dodržovat zákonnou lhůtu, podle níž novinky 9 měsíců od vydání nelze absenčně půjčovat. V nabídce uživatelům se proto objevují až po uplynutí lhůty. Během roku pokračovaly práce na údržbě slovníků. V roce 2025 bylo zpracováno celkem **1 300 KJ** AV médií (vloni 1 400 KJ), z toho bylo 1 023 KJ formátu MP3, 162 CD, 104 DVD, 6 elektronických čteček a 5 mobilních zařízení.

Zpracování periodik

Tvorbu či stahování katalogizačních záznamů periodik a brožur včetně obálek dokumentů z báze Národní knihovny ČR centrálně zajišťuje pracovnice Oddělení KF, zároveň dohlíží na jednotnou evidenci v rámci celé KMP. Zakládání evidenčních listů a samotnou evidenci si (kromě provozů v hlavní budově) provádějí knihovny KMP samy. Evidenci pro knihovny v ústředí obstarává Oddělení KF. Satelitní knihovny mají vlastní číselné řady, knihovny v hlavní budově mají řadu společnou. V roce 2025 KMP odebírala **242 titulů periodik** v počtu 999 svazků, z toho 9 cizojazyčných titulů (vloni 257 titulů v počtu 1 082 svazků, z toho 8 cizojazyčných).

Zpracování brožur

Podobně jako v předchozích letech bylo cílem zpracovávat většinu dokumentů v modulu knih, proto počet přírůstků v modulu brožur dlouhodobě klesá. Jako brožury byla zpracovávána pouze jednoduchá dětská knižní leporela a drobné sešity krátkodobého charakteru, tematické kuffíky a pracovní pomůcky (do roku 2018 to však bývaly např. i všechny dokumenty série Harlequin.)

Pracovnice Oddělení KF vytvoří primární katalogizační záznam, zaeviduje a čárovým kódem olepí brožury pro všechny provozování KMP. (Ještě v únoru 2021 si však knihovny s celotýdenním provozem přebíraly hotový záznam – pro brožury měla každá knihovna vlastní číselnou řadu a evidenci svého dokumentu si prováděla zkopírováním záznamu s úpravou vlastní lokace.)

V evidenci brožur dále pokračovaly práce na sjednocování duplicitních záznamů a úpravě dříve zpracovaných katalogizačních záznamů, které jsou postupně doplňovány o obálku titulu. O každé změně byly knihovny informovány e-mailem. V roce 2025 byly zpracovány **733 KJ** brožur (vloni 1 014 KJ).

Technické zpracování

Pracovnice katalogizace s pracovníci technického zpracování udržovaly v rámci zachování kontinuity zpracování shodné tempo. Denní zpracování novinek probíhalo podle faktur, typu dokumentů a náročnosti katalogizačního záznamu, proto se zpracované soubory pohybovaly v různých počtech od cca 50 do 150 ks. Nově zpracované tituly byly v hlavní budově rozneseny vždy ihned po zpracování. Novinky pro obvodní knihovny byly distribuovány pravidelně po 14 dnech. Celkový počet tašek jednoho rozvozu s novinkami se v tomto období stejně jako vloni pohyboval mezi 20-25 ks. **Během roku 2025 bylo realizováno 18 rozvozů** (vloni 20 rozvozů). V den rozvozu jsou zpracované knižní tituly v jednotlivých knihovnách načteny do výpůjčního systému a uživatelům se okamžitě zobrazují v on-line katalogu.

Nepříjemný byl v posledních měsících výrazně čtenější výskyt vadných exemplářů dodaných knih. Kvalita zpracování knižní vazby se rapidně snižuje, k rozpadu vazby často dochází již při procesu zpracování. Reklamace jsou sice ze strany dodavatelů vždy bezesbýtku uznány, výměna vadných výtisků však někdy trvá delší čas, a tím se prodlužuje doba, za niž se titul dostane k uživateli.

Další práce s knihovním fondem

Revize

V souladu s *Plánem revizí KMP* byly v roce 2025 provedeny revize knihovního fondu ve Výměnném fondu (31. 3. – 11. 4.), Hudební a internetové knihovně (11. – 17. 4.), v OK Slovan (19. – 28. 5.), pobočce Újezd (4. 6.) a v Bibliobusu (v době letní odstavky 28. 7. – 1. 8.). Naplánovaná revize v pobočce Černice byla z personálních důvodů přesunuta až na rok 2026. Revize byly provedeny za aktivní účasti pracovníků Oddělení KF v revizním modulu KS Tritius, v průběhu revizí byly maximálně využity tři mobilní skenery, čímž se zvýšila produktivita práce. Během revizí byla sledována četnost výpůjček jednotlivých titulů – knihy, které nebyly již dlouhou dobu vypůjčeny, byly navrženy k převodům do jiných knihoven, anebo k odpisu.

Převody

Také v roce 2025 KMP ve všech svých knihovnách pokračovala v dlouhodobém trendu aktualizace knihovního fondu, menší provozy nabízely k převodu do větších knihoven méně využívané exempláře. Dle potřeby a možností docházelo k výměně opotřebovaných a poškozených knižních titulů za zachovalejší výtisky, a to zejména u doporučené školní četby a nekompletních dílových řad.

KMP dříve neměla nastavený jednotný postup pro provádění převodů dokumentů mezi provozy městské knihovní sítě. S rostoucím objemem přesunů knihovního fondu však vyvstala potřeba systémového řešení a sjednocení dosud rozdílné praxe. Knihovny se dohodly, že všechny dokumenty, určené k převodům, se během převodového procesu budou v on-line katalogu dočasně „zneviditelňovat“ a nebudou nabízeny uživatelům.

Cirkulační fond

Ve snaze uspořít finanční prostředky a rovněž zvýšit frekvenci výpůjček jedné knihovní jednotky přistoupila KMP už v lednu 2021 k zavedení tzv. *Cirkulačního fondu* (dále jen CIRKF) v provozech s prokazatelně nižší čtenářskou návštěvností a omezenými skladovými prostory, tj. v Bibliobusu, v knihovnách Bolevec, Lobzy a Vinice.

Během pětiletého fungování se potvrdila správnost uvedeného rozhodnutí. Postup půjčování a pohyb fondu mezi knihovnami (v pořadí Vinice → Bolevec → Lobzy → Bibliobus ↻) funguje bez problémů, zapojené knihovny jsou s CIRKF spokojeny a vnímají ho jako dobré řešení. Vedením této agendy je pověřena pracovníce Oddělení KF J. Bernášková, která se všemi zapojenými provozy úzce spolupracuje.

Pro větší přehlednost pohybu knihovních dokumentů v rámci CIRKF byla pro každou zapojenou knihovnu vytvořena nová lokační značka (např. pro Knihovnu Bolevec značka BOLC), jejímž zobrazením v prostředí on-line katalogu lze snáze zjistit, ve které knihovně

se hledaný titul právě nachází. Zároveň lze podle lokálních značek provádět filtraci přírůstkového seznamu.

Do Cirkulačního fondu bylo v roce 2025 zařazeno **852 knižních titulů a 79 CD s mluveným slovem** (vloni 1 029 knih a 114 CD).

Sdílený fond

Permanentní růst nákladů na pořizování nových knih a plíživý pokles počtu uskutečněných výpůjček přiměl KMP v roce 2025 k vytvoření tzv. **Sdíleného fondu** pro čtyři obvodní knihovny – OK Bory, OK Doubravka, OK Skvrňany a OK Slováky.

Do Sdíleného fondu je zařazena výběrově naučná literatura, kterou není ekonomicky únosné nakoupit do všech provozů pro vysokou pořizovací cenu, a beletrie pro dospělé uživatele pojednávající závažnější témata, stojící mimo mainstreamový zájem čtenářů, například z produkce nakladatelství Odeon, Absynt, Argo, Paseka a případně dalších, včetně umělecky zpracované fantasy a sci-fi literatury. Později budou postupně do Sdíleného fondu zařazeny i další druhů knihovních dokumentů – CD s mluveným slovem, vybraná cizojazyčná literatura, komiksy a deskové hry. Při výběru knih zástupce každé knihovny na základě znalosti složení svých uživatelů a jejich čtenářských preferencí zaznamená svůj zájem o titul do stálého fondu, nebo do Sdíleného fondu. Záznamové lístky slouží jako vodítko pro objednávku. Knihy zařazené do Sdíleného fondu jsou v knihovním systému označeny lokací SDF, fyzicky potom barevnou nálepkou s jasně oranžovou barvou. Novinky jsou spravedlivě rozdělovány mezi všechny čtyři knihovny. Předpokládaná doba setrvání knižního titulu v jedné knihovně je max. 9 měsíců, poté by měla být předána do další knihovny. Stanoveny byly též postupy revize a odpisů SDF. Správou SDF byla pověřena jedna z pracovnic Oddělení KF (J. Růžičková). Zástupci zapojených obvodních knihoven se 2 x ročně sejdou na bilanční schůzce.

Zařazení prvního knižního dokumentu do tzv. Sdíleného fondu je datováno 16. 6. 2025. Do konce roku do něj bylo zpracováno a **zařazeno celkem 240 knihovních jednotek**, z toho bylo 237 knih a 3 AV média. Sdílený fond využily zapojené obvodní knihovny v následujícím rozsahu: OK Bory 63 knihy + 2 AV média, OK Doubravka 58 knih + 1 AV médium, OK Slováky 56 knih a OK Skvrňany 60 knih.

Třebaže první řádná bilanční schůzka proběhne až v jarních měsících roku 2026, knihovny již sdílejí první zkušenosti. Např. OK Skvrňany je se SDF naučné literatury velmi spokojená, v oblasti beletrie doporučuje nezařazovat populární bestsellery a vícedílné tituly. OK Bory je se SDF rovněž velmi spokojena, je prý velmi frekventovaný. Podle OK Doubravka se SDF ve stávající podobě osvědčil. OK Slováky uvádí, že vše je v pořádku a technicky vše funguje dle dohodnutých pravidel. Největší obvodní knihovna KMP s velkým obratem fondu, OK Lochotín, do SDF zapojena není. Knihy ze SDF se dosud neobjevily v žádném z návratových boxů.

Prezenční fond

Stav Prezenčního fondu v roce 2025 zůstal beze změn.

Rezervní fond

Do Rezervního fondu byly ve větším počtu převedeny multiplikáty z ÚKDM, OK Bory a OK Doubravka.

Regionální fond

O regionální fond pečují pracovnice Studovny.

Odpisy

Při zpracování odpisů KMP od roku 2015 využívá metodu tzv. **dávkových odpisů**. Každá knihovna si podle své potřeby vytvořila pod svou lokací dva stálé seznamy s důvodem odpisu *opotřebovaná a nepoužitelná*, do nichž odpovědný pracovník v prostředí úbytků KIS načtl čárové kódy knih navrhovaných k odpisu. Ostatní odpisové seznamy byly vytvořeny společně

pro všechny knihovny (1 nevidované dokumenty, 2 brožury, 3 periodika, 4 ostatní důvody, 5 placené ztráty, 6 pohledávky, 7 vymáhání AK Havel a 8 ztráty). Všechny seznamy byly pro lepší orientaci označeny lomítkem s rokem odpisu. Okamžikem načtení zmizí dané exempláře z on-line katalogu, ale ještě nejsou nevratně odepsány. Odpisy samotné provádí vedoucí Oddělení KF teprve po důsledné kontrole a ověření. V případě výhrad k odpisu konkrétního exempláře může knihu vrátit zpět do provozu, eventuálně přemístit do jiné knihovny.

System sám např. kontroluje poslední exempláře v knihovně, u odepisovaného svazku nabízí přímou možnost sledovat historii a frekvenci jeho výpůjček.

V roce 2025 byl celkový počet odpisových seznamů **48** (vloni 50). Odepsáno bylo **25 633 KJ** (vloni 23 179 KJ), z toho bylo 561 AV médií a 25 072 knih aj., z nich 12 633 KJ již nepoužitelných, 12 349 KJ opotřebovaných, 23 KJ představovaly placené ztráty, 42 KJ pohledávky a 25 KJ ztráty po revizi.

Na základě Směrnice KMP č. 2/2020 (*Vyřazování dokumentů z knihovního fondu KMP*) **je upraven postup nakládání s vyřazenými knižními tituly**. Nabídkové seznamy jsou měsíčně posílány do knihovnické konference Akvizice. Po předchozích zkušenostech (nedostatek personálních kapacit pro odesílání vybraných odepsaných dokumentů poštou) a s ohledem na finanční možnosti nastavila KMP pro případné zájemce o vyřazené dokumenty pouze eventualitu vlastního odběru.

Od roku 2023 KMP spolupracovala se společností Elibro, s. r. o., která se zabývá výkupem starších knih a za 1 knižní titul, vydaný po roce 2000, nabízí výkupní cenu 20,- Kč. Od dubna 2025 byla bohužel spolupráce ze strany Elibro ukončena. Důvodem byly neúměrné požadavky na úpravu dokumentů (odstranění všech identifikačních nálepek), což pro KMP z důvodu personálních kapacit nebylo možné akceptovat.

V roce 2025 KMP společností prodala 1 420 odepsaných knižních dokumentů za celkem 28 420,- Kč. K prodeji byly dány knihy, o které v rámci standardní nabídkové povinnosti nebyl žádný zájem a které by jinak byly nabídnuty k odkoupení veřejnosti.

Výměnné soubory a Oddělení výměnného fondu

Půjčování souborů knih z Výměnného fondu pokračovalo zavedeným způsobem, návštěvy pracovníků obsluhovaných knihoven se uskutečňovaly dle domluvy, vybrané soubory byly rozváženy dle potřeby. Celkem bylo z VF půjčeno **115 souborů s 4 370 KJ** (vloni 115 souborů a 4 395 KJ), tj. průměrně 8,21 souborů a 312,14 výpůjček na jednu obsluhovanou knihovnu za rok.

Do Výměnného fondu bylo z obsluhovaných knihoven vráceno 3 974 KJ (vloni 4 088 KJ).

Z dotace od Krajského úřadu Plzeňského kraje na poskytování regionálních služeb pro 14 obsluhovaných knihoven na rok 2025 vyčlenila KMP na doplňování knihovního fondu s lokací VFR částku **78 199,00 Kč**. (Od roku 2012 KMP dodržuje barevné rozlišení VFR, na hřbety knih lepší signální růžový a zelený štítek.)

Jednotné značení knihovního fondu

KMP ve všech svých knihovnách důsledně pokračovala v jednotném označování a stavění knihovního fondu ve volném výběru.

Knihovnické práce, práce s KF a další činnosti v knihovnách

Každodenní práci s knihovním fondem se v různé míře věnovaly všechny knihovní provozy sítě KMP. Vedle revizí zde probíhaly aktualizace, přesuny, převody, odpisy knih a periodik, označování a přeznačování, sjednocování značení, balení a přebalování, opravy publikací apod. Zahájeno bylo vlepování RFID kódů do knih.

Např. ÚKD během roku pokračovala v převodech vybrané literatury (povinné četby, young adult) do ÚKDM a souběžně zpracovávala tituly přijaté z jejího fondu. Havárie při zatopení části volného výběru dešťovou vodou přinesla větší objem prací při odpisech výrazně poškozených knižních titulů. Celkem tak muselo být odepsáno 423 KJ v úhrnné hodnotě 112 421,- Kč.

V obou úsecích ÚKDM proběhla výrazná aktualizace naučné literatury a v oddělení mládeže aktualizace beletrie umístěné ve skladu i volném výběru. V oddělení mládeže bylo vybráno přehlednější místo pro deskové hry, v dětském oddělení proběhlo přeznačení komiksů pro mladší čtenáře (červenou bublinou). V roce 2025 knihovnice přebalily celkem 1 103 knižních svazků.

Studovna dokončila revizi regionálního fondu a sjednocovala reálné umístění dokumentů se záznamy o lokaci v KS Tritius. Ve sklepním skladu se i nadále potýkala s výskytem plísně, kterou jsou ohroženy zejména starší dokumenty a periodika. Retrospektivně (od dárců) do fondu získala řadu starších nástěnných kalendářů s plzeňskou a regionální tematikou.

V Bibliobusu se ve dnech 28. 7. až 1. 8. uskutečnila pravidelná revize knihovního fondu, následně proběhla velká aktualizace poměrně velmi zachovalého, avšak čtenáři nevyužívaného knihovního fondu s nabídkou k převodům do jiných knihoven. Dokončeno bylo přeřazení knih volného výběru podle abecedy.

V Knihovně Bolevec si narůstající počet svazků Cirkulačního fondu, který je stavěn odděleně od stálého fondu, si vyžádal výrazné přesuny zejména naučné literatury do skladu. Vytvořen byl dostatečný prostor pro prezentaci nových titulů, zlepšila se orientace mezi jednotlivými dávkami cirkulujících dokumentů.

OK Bory provedla rozsáhlou aktualizaci fondu brožur, leporel a sešitových detektivek. Zachovalé svazky byly převedeny do poboček Lhota a Litice, sešitová vydání Večerů pod lampou a Rodokapsy do pobočky Bílá Hora. Proběhla aktualizace fondu naučné literatury pro dospělé (5 let nepůjčeno), uvolněný prostor byl využit pro rozvolnění aktualizovaného fondu sci-fi, fantasy, hororů a naučné literatury pro dospělé (3 roky nepůjčeno), na uvolněné místo byly přesunuty další detektivní romány. Knihovnice pokračovaly v přeznačování fondu dětské beletrie, provedly reorganizaci řazení četby podle věku (tj. leporela, Bookstart, lekotéka, první čtení, genetická metoda, knihy pro mladší děti, komiksy pro mladší děti, hry pro mladší děti, časopisy pro mladší děti, knihy pro starší děti, komiksy pro starší děti, hry pro starší děti, časopisy pro starší děti, knihy young adult, komiksy YA, hry YA).

OK Doubravka se s ohledem na plánovanou výměnu oken v celé šířce budovy OC Centrum zaměřili na velkou aktualizaci fondu beletrie i naučné literatury pro dospělé čtenáře. V rámci těchto prací byly vytvořeny menší skladové prostory k uložení části hodnotnější naučné literatury. Na počátku října byla v hale OC veřejnosti nově zpřístupněna návratová biblioschránka.

Hudební knihovna kromě revize pracovala na změně značení fondu CD s mluveným slovem – přechod z řazení podle přírůstkových čísel na řazení abecední podle příjmení autorů. Přeznačeno bylo cca 700 KJ, do skladu převedeno cca 300 KJ fondu CD s mluveným slovem.

V OK Lochoťín došlo začátkem roku k aktualizaci nevyužívaných starších detektivních románů ve skladu. Během letních prázdnin pak byla provedena rozsáhlá aktualizace naučné literatury pro dospělé MDT 0–39 a 61, načteno umístění komiksů pro děti (s rozdělením na komiksy pro mladší a starší děti), aktualizována přílohová CD, dokončeno přeznačování CD s mluveným slovem dle autorů, aktualizováno a načteno umístění dětské i dospělé cizojazyčné literatury. Knihovnice se cíleně zabývaly vyhledáním a vyřazením starších nepůjčovaných brožur. V průběhu roku přebalily 2 061 knihovní jednotku, z knižních darů od čtenářů v 96 případech nahradily již opotřebované svazky zachovalejšími a do Oddělení KF předaly 73 dokumenty ke zpracování a zařazení do fondu. K opravě do knihařské dílny bylo předáno 47 knih, z knihařské dílny vráceny 52 perfektně opravené knihy, vlastními silami byly opraveny 244 tituly. Regály určené pro dospělou naučnou literaturou byly rozšířeny o jednu knihovní polici.

OK Skvrňany věnovala systematickou pozornost přebalování starších knižních titulů, přeznačování odlepených nebo nečitelných štítků CD a MP3. Provedena byla kontrola využitelnosti jednotlivých titulů periodik, pravidelná aktualizace a odpisy starších ročníků. Knihovnice pokračovaly v přeznačování young adult literatury umístěné v Teen zóně, v přeznačování fondu detektivních románů a sci-fi literatury podle jednotného místního značení i v aktualizaci fondu poezie. Rovněž se věnovaly údržbě a doplňování deskových her, doplněn byl též katalog s přehledem deskových her.

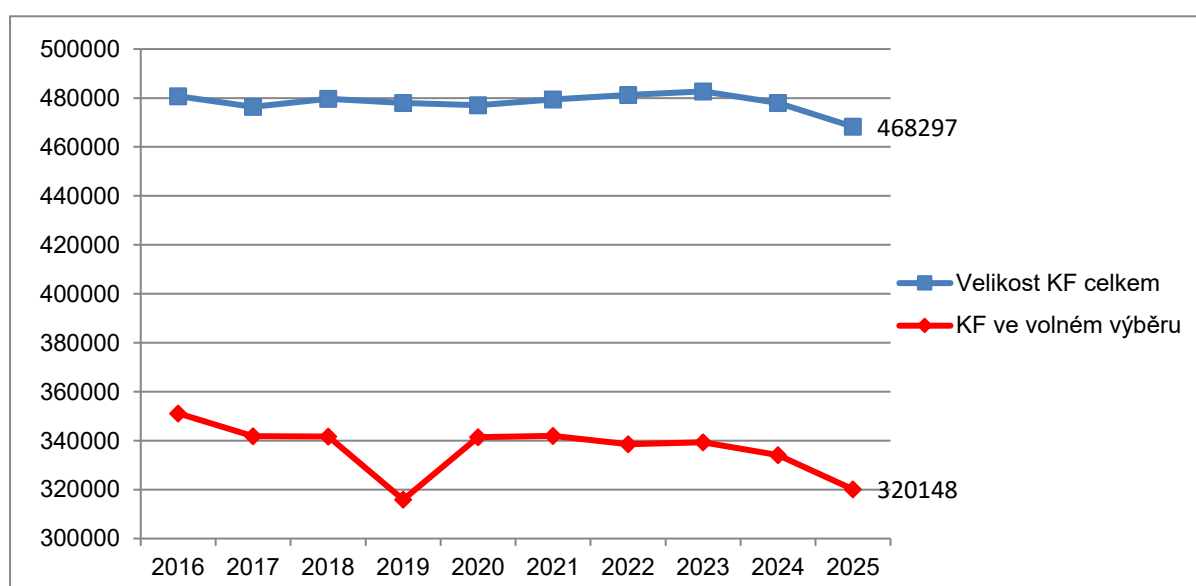
Také pracovníce OK Slovany provedly důkladnou aktualizaci starších periodik a jejich opis z evidence v KS. Přeznačily a abecedně přestavěly CD s mluveným slovem dle příjmení autorů, u vícetomových knižních sérií započaly s vlepováním seznamů dílů. Po revizi knihovního fondu (19. – 28. 5.) následovala velká aktualizace všech druhů dokumentů. Provedeny byly významné posuny fondu volného výběru s rozvolněním a odstraněním knih z nejvyšších polic. Zrušena byla nevyužívaná příruční knihovna. Vlastními silami bylo provedeno 385 menších knihařských oprav.

Apod.

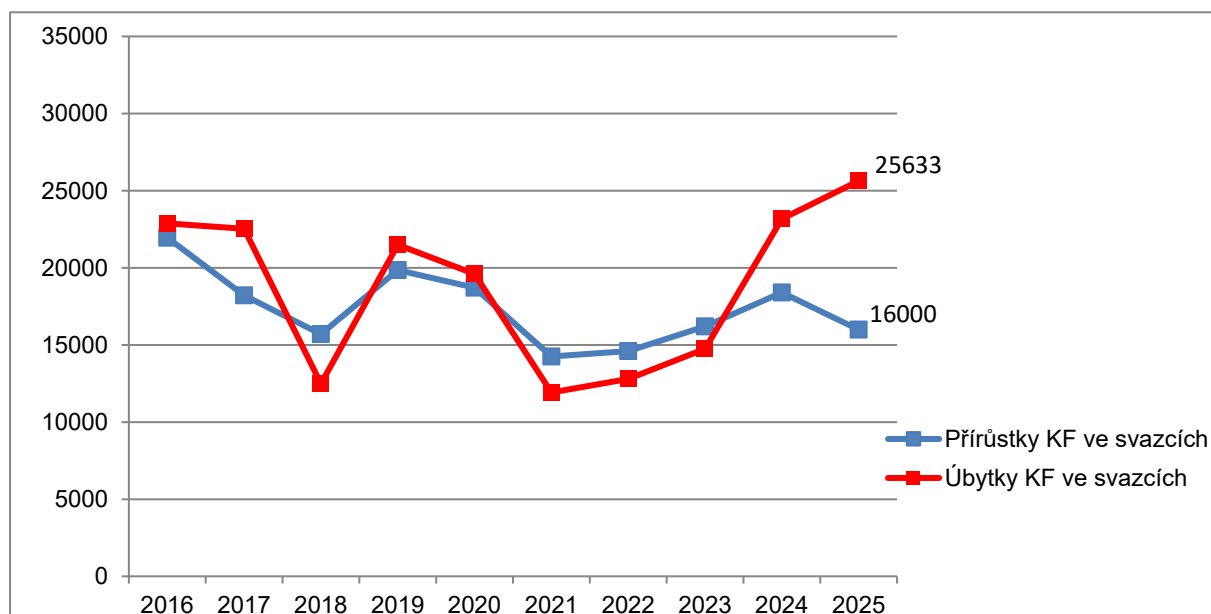

Tabulky a grafy ke kapitole III.7

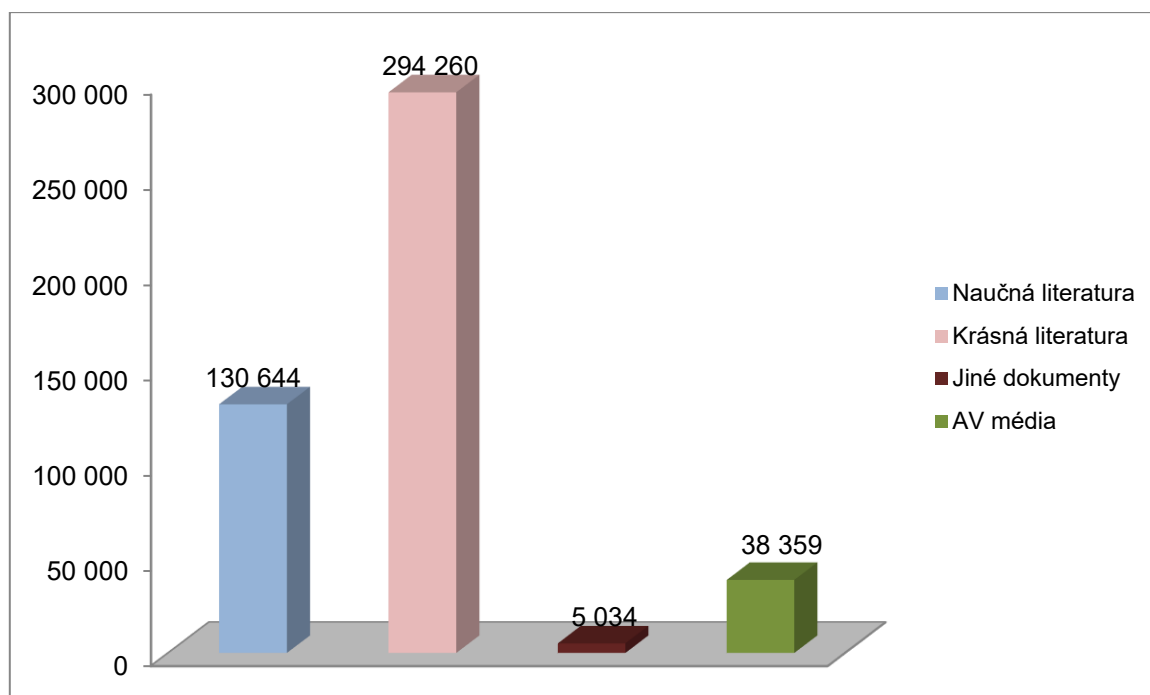
Objem knihovního fondu KMP 2016-2025

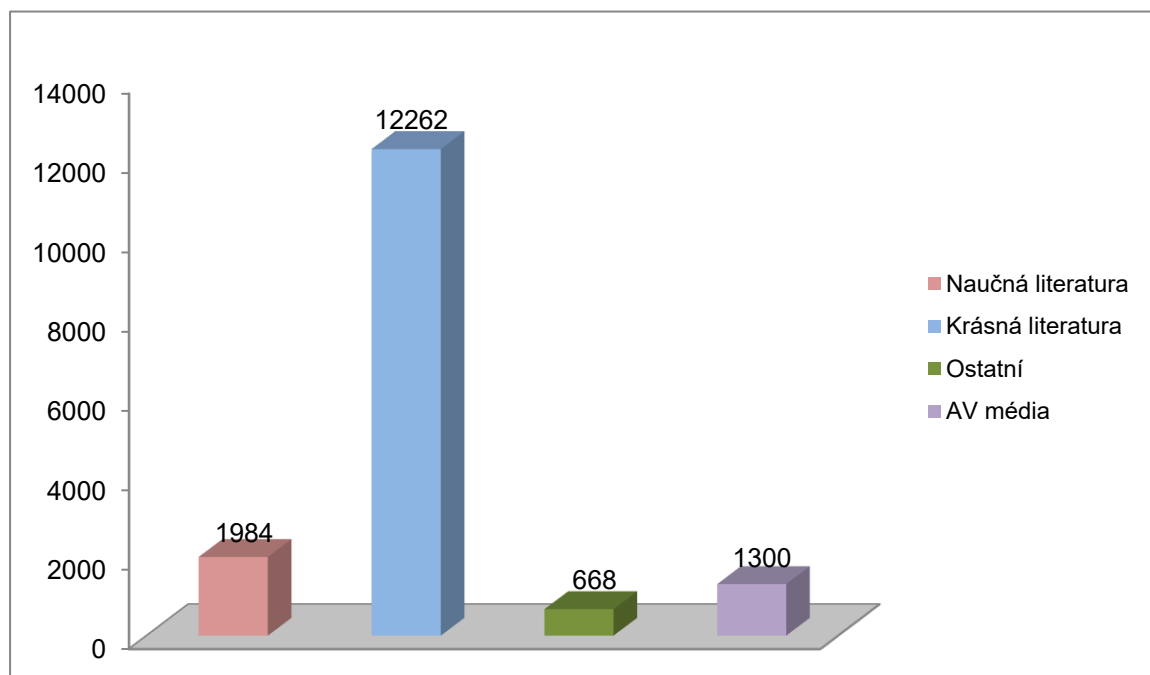
Objem přírůstků a úbytků 2016-2025

Složení knihovního fondu v r. 2025

Složení přírůstků knihovního fondu v r. 2025

Hodnota pořízených dokumentů dle druhu

	2025	2024	2023
Knihy	3 549 224,68	3 981 939,14	3 766 853,37
AV média	284 078,42	371 028,68	357 978,27
Periodika	920 644,62	964 275,71	955 173,86
Předplatné e-vypůjčky – knihy	566 450,78	438 419,17	399 315,70
Předplatné e-vypůjčky – audioknihy	16 023,00	-	-
Celkem	5 336 421,50	5 755 662,70	5 479 321,20

Dokumenty pořízené z dotace nebo získané darem

	2025	2024	2023
Česká knihovna	11 401,00	9 093,00	9 311,00
Cizojazyčná knihovna	37 556,00	30 961,00	37 355,00
Nákup KF z dotace PK na knihy	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Nakup KF z dotace PK na reg. funkce	78 199,00	71 900,00	65 850,00
Schválené knižní dary	38 810,00	21 447,00	32 827,00
Celková hodnota	215 966,00	183 401,00	195 343,00

Počet odebíraných periodik

Počet titulů periodik	2025	2024	2023	Počet exemplářů	2025	2024	2023
odebíraných periodik	242	257	268	odebíraných periodik	999	1 082	1 129
z toho remitend	68	77	72	z toho remitend	286	316	308
z toho cizojazyčných	9	8	8	z toho cizojazyčných	9	8	8

Statistika přírůstků podle tematických skupin

Tematická skupina	2025	2024	2023
Naučná	1 412	1 903	1 461
Beletrie	9 214	10 253	9 573
Mládež naučná	540	762	625
Mládež beletrie	3 048	3 320	2 873
Hudebniny	-	41	1
Mapy	3	2	34
Grafické listy	29	28	-
Deskové hry	454	691	433
Celkem	14 700	17 000	15 000

Statistika přírůstků knih podle druhu dokumentu

Druh dokumentu	2025	2024	2023
Knihy	14 214	16 238	14 532
Mapy	3	2	34
Hudebniny	-	41	1
Deskové hry	454	691	433
Grafické listy	29	28	-
Celkem	14 700	17 000	15 000

Přírůstky Cirkulačního fondu

	2025	2024	2023
Knihy	852	1 029	987
AV média	79	114	69
Celkem	931	1 143	1 056

Přírůstky Sdíleného fondu

	2025	2024	2023
Knihy	237	-	-
AV média	3	-	-
Celkem	240	-	-

Přehled uložených exemplářů v modulu deskových her

Deskové hry	2025	2024	2023
Počet exemplářů	454	691	433

Přehled uložených exemplářů v modulu tematické kufříky

Tematické kufříky	2025	2024	2023
Počet exemplářů	27	56	38

Přehled uložených exemplářů speciálního knihovního fondu Lekotéky

	2025	2024	2023
Lekotéka (pro děti)	187	393	169
Lekotéka pro seniory	0	9	5

Statistika přírůstků AV médií podle nosiče

Nosič	2025	2024	2023
CD	162	137	164
EC (elektronické čtečky)	6	-	9
EZ (elektronické zdroje)	-	-	-
DVD	104	104	102
MP3	1 023	1 139	924
MC	-	-	-
Mobilní zařízení	5	20	-
LP	-	-	1
Celkem	1 300	1 400	1 200

Přehled uložených exemplářů v modulu brožur

	2025	2024	2023
Počet exemplářů	733	1 014	661

Přehled odepsaných dokumentů 2025

Důvod odpisu	Knihy, mapy, hudebniny, deskové hry	AV média
Nepoužitelná	12 633	249
Opotřebovaná	12 349	303
Ostatní důvody	-	-
Placené ztráty	23	1
Pohledávky	42	5
Ztráty po revizi	25	3
Celkem	25 072	561

Využití výměnného fondu v roce 2025

Knihovna	Počet souborů	Půjčeno knih	Vráceno	Půjčeno AV médií	Vráceno AV médií
Bílá Hora	9	348	284	0	0
Božkov	11	520	171	0	0
Černice	10	422	373	2	14
Červený Hrádek	8	219	232	0	0
Koterov	8	280	206	0	0
Křimice	11	462	464	27	20
Lhota	8	238	660	7	0
Litice	11	398	335	15	0
Malesice	7	189	92	0	0
Radčice	9	346	290	0	0
Radobyčice	8	264	292	0	0
Újezd	9	335	287	3	0
Letkov	5	240	211	0	0
Starý Plzenec	1	60	43	0	0
Celkem	115	4 313	3 940	54	34

Přehled činnosti Oddělení VF

	2025	2024	2023
Přidělená částka na regionální funkce	312 798,00	287 257,00	263 248,00
z toho na nákup KF	78 199,00	71 900,00	65 850,00
Počet obsluhovaných knihoven	14	14	14
Počet návštěv ve VF (počet souborů)	115	115	113
Počet výpůjček KJ do VF	4313	4 395	4 578
Počet vrácených KJ do VF	3940	3 994	4 037
Počet výpůjček AV médií	54	83	134
Počet vrácených AV médií do VF	34	94	100

Stav knihovního fondu VF a VFR (knihy, mapy, hudebniny deskové hry, brožury)

	2025	2024	2023
Stav VF	35 632	35 748	35 364
Stav VFR	3 950	3 639	3 365
Přírůstek VF	665	861	886
Úbytky VF	316	285	258
Přírůstek VFR	775	468	512
Úbytky VFR	3	7	1

Stav AV médií VF a VFR

	2025	2024	2023
Stav AV médií	868	870	833
Stav AV médií VFR	12	12	12
Přírůstek AV médií	17	36	29
Úbytky AV médií	868	0	1

III.8 Public relations a spolupráce

Personální zajištění oblasti PR

V Úseku pro styk s veřejností v roce 2025 v KMP zajišťovaly potřebnou agendu dvě pracovnice (celkem 1,75 úv.).

Jednotný vizuál KMP

Knihovna nadále usilovala o dosažení jednotného vizuálu s dodržováním zásad daných firemním logomanuálem. Plakátky, letáky, pozvánky, záložky, placky aj. byly graficky zpracovávány v on-line aplikaci Canva, kde je vytvořena sdílená složka pro všechny velké provozy KMP.

Články a příspěvky KMP do médií

V roce 2025 bylo o KMP zveřejněno celkem **29 článků a příspěvků**. Nejvíce příspěvků bylo publikováno v měsíčníku *PLŽ* (14), další příspěvky zveřejnily *Pilsen* (3 x), *Plzeňský deník* (2 x), *Radniční listy* (2 x), *Doubravecké listy* (2 x), *Plzeňská 1* (1 x), *Trojka*, *Čtenář*, *Deník N*, *Lhoťák* či *Listy Ason klubu*.

Tématy článků byly zejména informace o KMP obecně, informace o projektech a akcích, které v KMP proběhly, dále informace o akcích v M-klubu a v L-klubu. Šlo např. o festival *Jeden svět*, akci *Hravá rodina*, *Teenage Noc literatury*, *Noc literatury*, *Víkend otevřených ateliérů*, organizaci rukodělných kurzů pro ukrajinské spoluobčany, vydané publikace *Pro Libris*, nabídku nové aplikace s virtuálním čtenářským průkazem nebo o revitalizaci prostoru pobočky ve Lhotě.

Přehled článků je dostupný na webových stránkách KMP <https://knihovna.plzen.eu/o-knihovne/knihovna-v-tisku/knihy-a-clanky-o-knihovne-v-katalogu-knihovny/>. Mezi autory článků byli stejně jako v předchozím roce i 3 pracovnice KMP.

Multimédia přinesla o KMP min. 143 příspěvků či vstupy (vloni 141 příspěvek). Činnost knihovny propagovaly na svých webových či facebookových stránkách média, kulturní instituce a občanské společnosti, pochvalné ohlasy o spolupráci s KMP a knihovních aktivitách se občas objevily také na stránkách škol (6 škol, 7 příspěvků).

Příspěvky byly publikovány na 30 webových stránkách, např. na webech Český rozhlas Plzeň (18 x), *Plzeňský deník* (9 x), *QAP* (9 x), *Plzeňský rozhled* (9 x), *Plzeň.cz* (8 x), *Plzeň.eu* (8 x), *Plzeňoviny.cz* (5 x), *Region TV1* (5 x), *Český pohled* (5 x), *Region Plzeň* (5 x), *Plzeňská drbna* (4 x), *Plzeň v kostce* (2 x) a jinde. Sdíleny byly na 15 facebookových stránkách (celkem 19 příspěvků), např. *FcB Plzeňoviny* (3 x), *FcB Plzeň 2025* (3 x) aj. Největší pozornost byla věnována *Víkendu otevřených ateliérů* v KMP (11 x), celodenní akci KMP *Hravá rodina* (10 x), *Noci literatury* v KMP (8 x), půjčování deskových her (8 x), výsledkům KMP za rok 2024 (7 x), *Dnu dětské knihy* (5 x), ocenění *Čtenářka roku* (4 x), vydané publikaci *Kreativní knihovnick* (4 x), spuštění služby *Digitální čtenářský průkaz* (3 x), projekcím festivalu *Jeden svět* v KMP (3 x), půjčování e-audioknih (3 x) či akcím v Polanově síni, L-klubu a M-klubu apod.

Akce.plzen.eu

Pracovnice PR L. Kotroušová centrálně zajišťovala propagaci akcí KMP pro veřejnost v **Kalendáři akcí** na oficiálních webových stránkách MMP (<https://akce.plzen.eu>). Přehled akcí ke zveřejnění vč. ilustračních fotografií v předepsaném formátu zasílala pravidelně 2 x měsíčně, a to vždy k poslednímu (na druhou polovinu následujícího měsíce) a k 15. (na první polovinu následujícího měsíce).

Plzeňská vstupenka

Na základě příkazní smlouvy s Plzeňskými městskými dopravními podniky, a. s., knihovna od 7. 2. 2024 realizuje prodej vstupenek na vybrané akce také prostřednictvím *Městského rezervačního systému Plzeňská vstupenka*. KMP (L. Kotroušová) zasílala přehled akcí ke zveřejnění vč. ilustračních fotografií v předepsaném formátu průběžně. Celkem bylo

vloženo 44 akcí, prodáno 446 vstupenek, tj. průměrně 10 vstupenek na 1 akci. Nejvíce vstupenek bylo prodáno/rezervováno na koncert *Vojty Kidáka Tomáška* v M-klubu (54).

Tiskové zprávy

V roce 2025 bylo vydáno 7 tiskových zpráv, které byly též zveřejněny na webu KMP (<https://knihovna.plzen.eu/o-knihovne/knihovna-v-tisku/tiskove-zpravy/>). Tématy zpráv byly: *Za knihami i zážitky: rok 2024 v Knihovně města Plzně* (27. 1.), *Plzeň má svou Čtenářku roku 2025* (22. 3.), *Čtenářskou průkazku do knihovny teď můžete mít i v mobilu* (4. 4.), *Knihovna města Plzně zve na zábavnou sobotu pro celou rodinu* (13. 5.), *Na chalupu, k moři i do vlaku: s deskovkami z knihovny si prázdniny užije celá rodina* (14. 7.), *Čtěte ušima: e-audioknihy zdarma v mobilu od Knihovny města Plzně* (2. 10.) a *Den pro dětskou knihu: naladte se na vánoční atmosféru* (26. 11.). Z těchto zpráv čerpaly Plzenoviny.cz, Plzen.cz, Plzeňská drbna.cz, Plzen.eu, Plzenskyrozhled.cz, Plzeninovativni.cz, Pilsen, Plzeňský deník, ČeskýPohled.eu, Plzensky.denik.cz, Qap.cz a Visitplzen.eu v přehledu akcí na víkend. Autorkou zpráv byla L. Kotroušová.

Přehled článků o KMP v tisku je v Příloze č. 9.

Webové stránky a sociální sítě KMP

Oficiální webové stránky KMP zaznamenaly v roce 2025 **199 477 návštěv**, tj. o 23 649 návštěv (o 16,54 %) více než v roce 2024 (tehdy 171 160 návštěv) a celkem **2 025 585 zhlédnutí** (měřeno Toplist.cz).

Oficiální **Facebook** KMP sledovalo 1 967 lidí, z toho 95 nově. Celkový počet zobrazení obsahu dosáhl čísla 189 846. FcB knihovny sledovaly především ženy (80 %). Příspěvky byly přidávány prakticky denně a sdíleny do relevantních skupin jako Literární akce v Plzni, Aktivní senioři západních Čech, Akce pro děti v Plzni a okolí apod. Největší pozornost byla věnována plakátu *Pískej konec s Terezou Olbrichtovou* (4 321 x).

Instagram KMP sledovalo 1 352 lidí, z toho 146 nově, celkový počet zhlédnutí obsahu dosáhl čísla 35 137. Největší zájem byl o fotografie z *Noci literatury* (6 820 x). Také zde převažovaly ženy (77 %).

Nejsilnější věkovou skupinou sledujících byli v obou případech lidé ve věku 25–45 let.

YouTube kanál KMP sledovalo 58 lidí, z toho 14 nově. Zde umístěná videa vykázala celkem 1 709 zhlédnutí. V roce 2025 bylo vloženo 1 nové video, největší zájem byl o záznam přednášky *Tajemná místa Šumavy a Bovorského lesa* (536 x).

Profil KMP na **LinkedIn**, založený teprve v roce 2024, měl 10 sledujících, z toho 7 nově, s dosahem zhlédnutí 405.

Na tvorbě webových a facebookových stránek vč. stránek jednotlivých knihoven se v součtu podílelo 17 pracovníků KMP.

Na webových stránkách jednotlivých plzeňských ÚMO jsou umístěny základní informace o poskytovaných knihovních službách a odkazy na knihovny KMP.

KMP má uzavřenu smlouvu s Národní knihovnou ČR o archivaci oficiálních webových stránek KMP v NK ČR.

Webové stránky KMP:

- Oficiální web KMP: <https://knihovna.plzen.eu/> (199 477 návštěv, 2 025 585 zhlédnutí)
- OK Skvrňany a M-klub: <https://okskvrnany-mklub.wz.cz>

Sociální sítě (Facebook):

- Oficiální facebook KMP (od 6/2011): <https://www.facebook.com/knihovnaplzen/> (1 967 sledujících, z toho 95 nových, 189 846 zobrazení)
- ÚKD (od 8/2013): <https://www.facebook.com/ukd.knihovna.plzen/> (401 sledující)
- OK Bory: <https://www.facebook.com/boryknihovna/> (446 sledujících)
- OK Doubravka: <https://www.facebook.com/KnihovnaDoubravka> (752 sledujících)
- OK Lochotín (od 25. 5. 2021): <https://www.facebook.com/knihovnalochotin> (364 sledujících)
- OK Skvrňany a M-klub: <https://www.facebook.com/OKSkvrnany> (636 sledujících)
- OK Slováky (od 5/2011): <https://www.facebook.com/pagas//OK-Slovany-knihovna> (350 sledujících)
- Hudební a internetová knihovna (od 5/2011): <https://m.facebook.com/hudebni.plzen/> (158 sledující)
- Knihovna Lobzy (od 10/2021): <https://www.facebook.com/profile.php?id=100081819263993> (35 sledujících)
- Knihovna Vinice (od 2015): <https://www.facebook.com/knihovnavinice> (290 sledujících)

Wikipedie (od 8/2011):

- KMP: https://cs.wikipedia.org/wiki/Knihovna_m%C4%9Bsta_Plzn%C4%9B (poslední editace 10. 4. 2025)

Slideshare (od 5/2012)

- KMP: <https://www.slideshare.net/KnihovnaPlzen>

Instagram:

- KMP: <www.instagram.com/knihovnaplzen> (1 352 sledujících, z toho 146 nových, 35 137 zobrazení)
- ÚKD: <https://www.instagram.com/kmpukd/> (179 sledujících)
- ÚKDM: https://www.instagram.com/ukdm_plzen/ (223 sledující)
- OK Bory: <https://www.instagram.com/kmpokbory/> (46 sledujících)
- OK Doubravka: <www.instagram.com/knihovnadoubravka> (615 sledujících)
- OK Skvrňany: <https://www.instagram.com/knihovnaskvrnany/> (143 sledující)
- OK Slováky: <https://www.instagram.com/knihovnaslovany/> (89 sledujících)
- Knihovna Lobzy: <www.instagram.com/knihovnalobzy> (74 sledující)
- Knihovna Vinice: <https://www.facebook.com/knihovnavinice/> (159 sledujících)

LinkedIn:

- <https://www.linkedin.com/company/knihovna-mesta-plzne> (od 2024; 10 sledujících, z toho 7 nových, 405 zobrazení)

Youtube:

- KMP: <https://www.youtube.com/channel/UCFUwM1n4EdcaNy7yX357hNQ> (58 sledujících, z toho 14 nových, 1 709 zhlédnutí videí)
- OK Skvrňany: <https://www.youtube.com/@obvodniknihovnaskvrnanyam-9292/featured> (92 sledujících)
- Knihovna Lobzy: https://www.youtube.com/channel/UCc_colzK6G8yGNx4uZg6RnQ (58 zhlédnutí videí)

Zonerama

- OK Skvrňany: <https://www.zonerama.com/okskvrnany>

Rajče.net:

- ÚKDM: <https://naseknihovna.rajce.idnes.cz/>
- OK Bory: <https://kmp.rajce.idnes.cz/> (2025 nedoplněno)
- OK Doubravka: <https://knihovnadoubavka.rajce.idnes.cz/> (2025 nedoplněno)
- OK Slovaný: <https://kmpslovaný.rajce.idnes.cz/>
- Knihovna Vinice: <https://knihovnavinice.rajce.idnes.cz/> (2025 nedoplněno)

Nástěnky, letáky, propagační materiály a jiná propagace

V měsících, kdy se konaly nějaké akce pro veřejnost, byly tištěny **plakáty** s programovou nabídkou ve formátu A1 do vybraných knihovnických provozů.

Jednotlivé knihovny sítě KMP vyvěšovaly **propagační letáky** s pozvánkami na akce na nástěnkách, menší letáky, pozvánky či materiály k vybraným tématům byly k dispozici na výpůjčních pultech a stolech (např. Bezkontaktní půjčování a vracení, 3D tisk, Lekotéka, Bibliobus, plakátky s nabídkou služeb každé z malých poboček aj.).

K propagaci sloužily i **záložky** s otevírací dobou knihovny a s kontakty (v ÚKDM navržené designérkou Alenou Janečkovou).

ÚKD využívá vitrínu s uzavíratelným systémem výhradně k prezentaci informací o KMP a jejích akcích. Nástěnka u vstupu do oddělení naopak slouží k volnému vyvěšování plakátů ze strany jiných organizací a veřejnosti. Upoutávky na jednotlivé akce jsou umístovány v průhledných stojácích v prostorách knihovny a u pultu. K propagaci je využívána i velká obrazovka v hale. V rámci úzké spolupráce se ZOO Plzeň je logo knihovny viditelně umístěno v obou knihovnicemi spravovaných knihobudkách.

V ÚKDM byl učitelům MŠ, ZŠ a SŠ k dispozici nabídkový katalog vzdělávacích pořadů se stručným popisem a fotografiemi. Na nástěnkách, stolech a pultech pak byly vedle akcí ÚKDM a KMP prezentovány také kulturní akce jiných plzeňských pořadatelů a institucí (např. Divadla J. K. Tyla, ZOO Plzeň, Západočeské galerie v Plzni, Mezigeneračního a dobrovolnického centra TOTEM aj.). K propagaci ÚKDM sloužily také reprezentativní záložky s otevírací dobou knihovny a s kontakty (tel., e-mail, web. adresa).

Studovna vystavovala aktualizované plakáty s nabídkou svých služeb ve foyer Polanovy síně a rovněž na každém studijním místě v badatelně. Plakátky s nabídkou akcí KMP byly pravidelně vystavovány na nástěnkách a nabízeny čtenářům.

Oddělení KF zajišťovalo vylepování aktuálních materiálů KMP a dalších spřátelených organizací ve výtahu a prostorách vstupní chodby hlavní budovy.

Knihovna Bolevec využívala k propagaci celkem 6 nástěnek. V oddělení pro dospělé je trvale umístěna větší nástěnka s nejdůležitějšími částmi Knihovního řádu, v dětském oddělení 2 menší. Nástěnky v zádveřích u vstupu do knihovny a na spojovací chodbě pak slouží k propagaci akcí celé KMP. Zájemcům o akce knihovny zasílaly osobní pozvánky na e-mailové adresy, tištěné letáky předávaly do mezigeneračního centra Totem. Z jednotlivých *Čtení pro nejmenší* si mohli rodiče odnést navštívenky s aktuálními termíny.

OK Bory obměňovala 2 velkoplošné nástěnky v přístupové chodbě do knihovny.

V předsalí OK Doubravka byly umístěny tři **kliprámy** s nabídkou služeb, kontakty, otevírací dobou, propagačními fotografiemi a fotografiemi z akcí, celoknihovnickými plakáty, upoutávkami na sociální síť, s výkresy ze soutěží dětských čtenářů aj. V prostorách knihovny jsou pak dvě nástěnky – Semínkovna a Sledujte nás.

Na školní chodbě před Knihovnou Lobzy slouží jedna nástěnka k propagaci činnosti a akcí nejen lobežské knihovny, ale i celé KMP a jiných kulturních organizací města Plzně. Ke každé besedě knihovny zpracují informativní leták, který je distribuován mezi pedagogy celé 28. ZŠ. Přednostně je využívána osobní individuální domluva s jednotlivými učitelkami a vychovatelkami ze ŠD.

OK Lochoťín v uzamykatelné vývěsce na budově vyvěšovala aktuální programové nabídky L-klubu i jiných provozů KMP, ve vnitřních prostorách knihovny jsou čtenářům k dispozici další 2 nástěnky s obdobnými informacemi a nástěnka s aktualitami z oblasti sociální a právní vč. důležitých informací pro seniory. Aktivity KMP byly ve spolupráci s UMO 1 propagovány

také ve vývěskách celého obvodu, informace o zajímavých aktivitách případně sdíleny na Facebooku.

OK Skvrňany vyvěšovala letáky s informacemi o akcích KMP ve výloze, na nástěnce ve vstupní hale do budovy a na nástěnce v knihovně. Nabídka programů v M-klubu byla pravidelně rozesílána i do ostatních knihoven, nabídka vzdělávacích pořadů byla adresně rozesílána do všech školských zařízení v okolí knihovny. Pozvánky na hudební koncerty v knihovně byly příležitostně distribuovány do Informačního centra, hudebních klubů a prodejen hudebnin. Letáky s pozvánkami na oblíbený říjnový knižní bazar *Čtenáři čtenářům* knihovníci pravidelně nosili do antikvariátů, upoutávky na všechny akce pro veřejnost pravidelně zasílali do řady médií.

V OK Slováky byly plakáty s přehledem akcí instalovány do výlohy a v menších formátech byly rovněž volně k dispozici v knihovně.

Rovněž Knihovna Vinice využívala k propagaci výlohy, kam pravidelně umísťovala měsíční plakát. Návštěvníci měli k dispozici katalog *Lekotéky* a deskových her, aktuální pozvánky a typy na akce ve spřátelených kulturních organizacích.

Malé pobočky (např. Bílá Hora, Litice, Malesice, Radčice) informovaly návštěvníky pomocí nástěnek. Pobočka Radobyčice využívala také místní vývěsku zastávky MHD, pobočky Lhota, Křimice, Malesice a Radčice vývěsky v budovách obvodních úřadů i mimo ně. Informace o akcích knihovny byly též předávány úředníkům k případnému zveřejnění na webu městského obvodu (Křimice) nebo školy (Litice na webových stránkách ŠD 26. ZŠ).

Většinu materiálů a letáků si knihovníci tvořili sami. Prostřednictvím profesionálního grafika byla zajištěna pouze **novoročenka** KMP, tentokrát tematicky zaměřená ke 150. výročí založení obecní knihovny v Plzni (autorem Vhrsti).

Další propagace

K propagaci činnosti KMP byla ve výloze ústřední budovy využívána **dotyková obrazovka**, na níž se zobrazovaly webové stránky knihovny. Také v roce 2025 KMP (pracovnice IT P. Chládková) vytvářela tematické **spořiče obrazovky**, na kterých byly formou prezentací propagovány vedle služeb a knih i připravované akce a pořady v hlavní budově a rovněž významnější akce knihoven v jednotlivých plzeňských obvodech. V září však došlo k technickému problému a přivolaný odborník sdělil, že oprava 15 let starého zařízení by už nebyla rentabilní. Ke stejnému účelu také v ÚKD využívali obrazovku ve vstupní hale oddělení.

V některých knihovnách byly pozvánky na vybrané akce zasílány e-mailem čtenářům adresně (např. v ÚKDM či v Knihovně Bolevec pozvánky maminkám na dopolední *Čtení pro nejmenší*, ve Studovně pozvánky na jednotlivé díly vzdělávacího cyklu *Kořeny a horizonty* apod.).

Oddělení KF podpořilo a propagovalo tradiční festival dokumentárních filmů *Jeden svět* (<https://www.jedensvet.cz/festival/>) a významně se podílelo také na propagaci a zajištění projektu *Víkend otevřených ateliérů* (<http://www.otevreneateliery.cz/>), který pořádala již desátým rokem společnost Grafia, s. r. o., a na festivalu regionální literatury *Šumava Litera* (<http://sumava-litera.cz>).

Prostory ÚKD 14. 1. navštívili pracovníci TV Barrandov a natočili zde reportáž o organizaci projektu *Digitální odysea*.

Všichni pracovníci jsou vybaveni **jmenovkami** s povinností nosit je především v prostorách, kde se setkávají s veřejností – při službě u výpůjčního pultu.

V rámci hry **geocaching** jsou v prostorách OK Doubravka, OK Slováky, Knihovny Bolevec a Knihovny Vinice umístěny krabičky s cache, tím se knihovna dobře propaguje také mezi lidmi, kteří do knihovny nechodí.

Vnější vztahy a spolupráce

Všechny provozy KMP podle svých možností, zaměření a umístění spolupracovaly s desítkami organizací. V roce 2025 šlo (kromě škol) o min. 74 organizace v Plzni a min. 30 organizací mimo Plzeň.

V Plzni a okolí byla nejčastější spolupráce s MŠ či dětskými skupinami (48 + 2), ZŠ (40 + 6), SŠ (9) a ZUŠ (2).

Spolupráce s plzeňskými organizacemi a osobami:

- Advokátní kancelář JUDr. Havla (ÚKD – zajišťování právních služeb pro KMP v oblasti dobíhající soudních a exekučních pohledávek)
- Antikvariát Beneš, Divadelní 2 (Oddělení KF – odběr obalového materiálu)
- Archiv města Plzně (Oddělení KF – vzájemná propagace činnosti)
- Blog Blindička, aneb Život prakticky nevidomé ženy (M-klub)
- Bukovský Stanislav, výtvarník (Polanova síň, Knihovna Lobzy – příprava a realizace výtvarných výstav)
- CopyCanShop, Rooseveltova 8 (KMP – tisk plakátů a diplomů)
- Cykloknihy, Pod Vinicemi 2, Plzeň (KMP – spolupráce Hravá rodina, Knihovnické kvízy)
- Černíková Marie, MgA, PhD. (OK Bory – spolupráce s FPe ZČU)
- Člověk v tísní, o. p. s. (Oddělení KF – zajištění propagace a spolupráce na promítání filmů festivalu Jeden svět, M-klub – spolupráce s projektem promítejity.cz)
- Dětský diagnostický ústav. Středisko výchovné péče, Karlovarská 459 (ÚKDM – spolupráce na aktivitách pro děti)
- Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy, Stacionář Človíček, Kralovická 35 (OK Lochotín – instalace prodejních výstav)
- Diecézní charita Plzeň, Hlavanova 16 (ÚKD – spolupráce při organizaci sbírky Krabice od bot)
- Discordia, skupina historického šermu, Plzeň (OK Doubravka – pasování na čtenáře)
- Divadlo Alfa, p. o. (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury)
- Divadlo J. K. Tyla, p. o. (KMP – obrazovka divadla ve výloze ústřední budovy)
- Divadlo Pod lampou, o. p. s. (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury)
- Galerie města Plzně (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury)
- Grafia, s. r. o., Houškova 822/35 (KMP – spolupráce na propagaci a realizaci Víkendu otevřených ateliérů)
- Guryanova Anastasia (OK Doubravka – malování na obličeje)
- Jiříčky Plzeň, školní dětský sbor, Dopravní 31 (ÚKDM – spolupráce na aktivitách pro děti)
- Junák – český skaut, středisko Ichthys Plzeň, z. s., Pod Švabinami 6 (ÚKD – pořádání Svojsíkova závodu)
- Junák – český skaut, středisko Jožky Knappa Plzeň, z. s., Americká 29 (ÚKDM – spolupráce na aktivitách pro děti)
- Klub Aikido Dojo Plzeň, E. Krásnohorské 10 (KMP – Základy sebeobrany na pracovišti)
- Klub držitelů vodičích psů, SONS ČR (M-Klub – přednáška)
- Klub nových komunikací, z. s. (Studovna – organizace kurzů)
- Konzervatoř Plzeň (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury)
- Krist Miroslav, ArtKrist, typograf (Polanova síň – ediční činnost)
- Lipovský Lukáš (OK Doubravka – spolupráce v PR)
- Loutkové divadlo V Boudě Plzeň, z. s. (M-klub – zázemí a stálá scéna divadla)
- Lukáš Martin, člen skupiny historického šermu Lorika (OK Bory, Knihovna Lobzy, ÚKDM – pasování na čtenáře)
- Magistrát města Plzně, Odbor financování a rozpočtu, oddělení vymáhání pohledávek (ÚKD – zajišťování vymáhání nedobytných pohledávek uživatelů KMP)
- Magistrát města Plzně, Odbor kultury (Studovna – zpracování přehledu výročí pro rok 2026)
- Magistrát města Plzně, Odbor sociálních služeb (KMP – distribuce časopisu Pilsen)
- Matějka Vít Martin MUDr. (OK Bory)
- Mensa ČR (OK Skvrňany – testovací místo IQ)
- Městská charita. Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní, Čermákova 29, Plzeň (OK Bory – dar odepsaných knih)
- Městský ústav sociálních služeb – Domov se zvláštním režimem Čtyřlístek a Domov se zvláštním režimem Sněženka, Kotíkovská 15 (OK Lochotín – donáška knih)

- Ministerstvo životního prostředí ČR, Purkyňova 1020 (M-Klub – zajištění pořadů – Ekofilm)
- Na schodech – rodinné centrum, Černice (Oddělení KF – mini knihovnička)
- Nemocnice u Sv. Jiří (OK Doubravka – mini knihovničky v čekárnách)
- OC Doubravka, Masarykova 1201, Plzeň (OK Doubravka – spolupráce na propagaci, koordinace stavebních prací)
- Osadní výbor Radobyčice (Radobyčice – zveřejňování informací v místním rozhlase, na vývěsce)
- Plavecký bazén Slovany (Oddělení KF – zajišťování a doplňování mini knihovničky, propagace na velkoplošné obrazovce)
- Plovárna Hradiště (Oddělení KF – zajišťování a doplňování miniknihovničky)
- Plzeň Zastávka, Přeštická 4 (KMP – spolupráce Hravá rodina)
- PMDP – vozovna Karlov (Bibliobus – parkování a údržba vozidla)
- Ponton, z. s., sady Pětatřicátníků 27 (ÚKDM – vzdělávací akce pro nejmenší)
- Pro libris, z. s. (Polanova síň – publikační činnost)
- Půjčovna kostýmů U dvou koček, Letkovská 16, Plzeň (KMP – spolupráce Hravá rodina)
- Silovský Ladislav (OK Doubravka – realizace místopisné vycházky)
- Smartconsulting, Plaménková 1, Plzeň (Oddělení KF – spolupráce Knihovnické kvízy)
- Správa informačních technologií města Plzně, Dominikánská 288 (KMP – logistická pomoc při správě, údržbě a obnově ICT)
- Starý most, s.r.o., Plaská 13, Plzeň (Oddělení KF – spolupráce Knihovnické kvízy)
- Svaz důchodců ČR (OK Skvrňany – pozvánky na akce v M-klubu)
- Svaz postižených civilizačními chorobami (OK Skvrňany – nástěnka ve výloze)
- Státní oblastní archiv, Sedláčkova 44, Plzeň (KMP – exkurze pracovníků)
- Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Oddělení KF s oddělením akvizice a katalogizace, s oddělením PR při zajišťování Noci literatury, ÚKD – MVS; ÚKDM s oddělením zahraničních knihoven – spolupráce s V. Šuhajdovou při organizaci Evropského dne jazyků)
- Škola Liang-I (M-klub – cvičení)
- Totem, z. s. – Mezigenerační dobrovolnické centrum, Kaznějovská 51 (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury, OK Doubravka – dobrovolnictví, Knihovna Bolevec – příprava a realizace literární soutěže pro seniory, ÚKDM – vzdělávací akce, KMP – propagace aktivit)
- Tyfloservis, o.p.s., a TyfloCentrum Plzeň, o. p. s. (M-klub – vzájemná propagace)
- Unie výtvarných umělců plzeňské oblasti (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury)
- ÚMO 1 (Knihovna Vinice – propagace činnosti)
- ÚMO 2 (OK Slovany – spolupráce s kronikářkou)
- ÚMO 5 (pobočka Křimice – propagace činnosti)
- ÚMO 6 (pobočka Litice – propagace činnosti)
- ÚMO 7 (pobočka Radčice – propagace činnosti)
- ÚMO 9 (pobočka Malesice – propagace činnosti)
- ÚMO 10 (pobočka Lhota – propagace činnosti; organizace a realizace úprav interiéru knihovny)
- Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Plzni (KMP – propagace digitálních kurzů jsemvkurzu.cz)
- Západočeská galerie v Plzni (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury, KMP – propagace činnosti)
- Západočeská univerzita Plzeň, Univerzitní 8 (OK Skvrňany, M-klub – spolupráce na organizaci Univerzity třetího věku, ÚKD – organizace studentské praxe)
- Západočeské muzeum, Kopeckého sady 357 (Studovna – dodávání Informačního servisu kultury, Oddělení KF – spolupráce s Knihovnou ZČM při akviziční práci)
- Zedník Jiří, Ing. (KMP – spolupráce na hře geocaching)
- Zoologická a botanická zahrada města Plzně (KMP – distribuce časopisu Iris, ÚKD – spolupráce na projektu mini knihovniček, Knihovna Vinice – propagace aktivit)

Spolupráce s mateřskými školami:

- 5. MŠ, Zelenohorská 25 (OK Slovaný)
- 6. MŠ, Republikánská 25 (Knihovna Lobzy)
- 7. MŠ, Kralovická 35 (OK Lochotín)
- 16. MŠ, Malesice, Ke Kostelu 3 (Malesice)
- 17. MŠ, Čapkovo nám. 4 (OK Slovaný, ÚKDM)
- 23. MŠ, Topolová 3 (OK Slovaný)
- 24. MŠ, Schwarzova 4 (OK Slovaný, ÚKDM)
- 31. MŠ, Spojovací 7 (OK Slovaný)
- 44. MŠ, Tomanova 3 (Bibliobus)
- 46. MŠ, Fibichova 4 (OK Lochotín)
- 49. MŠ, Puškinova (ÚKDM)
- 50. MŠ, Družby 1057 (OK Doubravka, OK Slovaný)
- 54. MŠ, Staniční 72 (OK Doubravka)
- 55. MŠ, Mandlova 6 (OK Bory)
- 57. MŠ, Nad Dalmatinkou 1 (Knihovna Lobzy)
- 61. MŠ, Nade Mží 3 (OK Skvrňany)
- 63. MŠ, Lábkova 30 (OK Skvrňany)
- 64. MŠ, Pod Chlumem 1235 (OK Doubravka)
- 67. MŠ, K. Steinera (OK Skvrňany)
- 70. MŠ, Waltrova 26 (OK Skvrňany)
- 78. MŠ, Sokolovská 30 (OK Lochotín)
- 80. MŠ, Chvojkovy lomy (OK Slovaný)
- 81. MŠ, Hodonínská 53 (Knihovna Vinice)
- 87. MŠ, Komenského (OK Lochotín, Knihovna Bolevec)
- 90. MŠ, Západní 7 (Knihovna Bolevec)
- 91. MŠ, Jesenická (Knihovna Bolevec)
- Lesní MŠ Větvička, Topolová 16 (Knihovna Bolevec)
- MŠ Basic, Koterovská 158 (OK Slovaný)
- MŠ Benešova, Doudlevecká 35 (ÚKDM)
- MŠ Bílá Hora, Zručská cesta 1326 (ÚKDM)
- MŠ Drobeček, Blatenská 1073 (ÚKDM, Knihovna Lobzy)
- MŠ kardinála Berana, Žlutická 2 (OK Lochotín)
- MŠ Klubíčko, Školní nám. 1 (OK Skvrňany)
- MŠ Křimice, Vochovská 25 (pob. Křimice)
- MŠ Malý svět, Nade Mží1 (OK Skvrňany)
- MŠ Montessori, Karlovarská 48 (OK Lochotín)
- MŠ při FN, Brojova 2267 (OK Slovaný)
- MŠ při ZŠ Božkov, Vřesinská 17 (pob. Božkov)
- Česko-německá školka Junikorn, B. Němcové 3, Plzeň (OK Bory – dar odepsaných knih)
- Dětská skupina Malíček, Martinská 2 (ÚKDM)
- Dětská skupina Kostík, Plaská 7 (Knihovna Bolevec)
- Dětská skupina Pastelková, Jesenická 11 (OK Lochotín)
- Dětská skupina Rubikon, Kopeckého sady 313 (ÚKDM)
- Dětské centrum Doubravka, Partyzánská 55 (OK Doubravka)
- Hudební školka, Vejprnická 135 (OK Skvrňany)
- Mateřské rodinné centrum Cvrček, Úslavská 75 (OK Slovaný)
- Živá školka v Božkově, Okružní 1 (OK Slovaný, ÚKDM)
- Živá školka v Černicích, U Školy 4 (ÚKDM)

Spolupráce se základními školami:

- 1. ZŠ, Západní 18 (Knihovna Bolevec)
- 2. ZŠ, Schwarzova 2393 (ÚKDM)
- 4. ZŠ, Kralovická (OK Lochotín)
- 7. ZŠ, Brněnská 36 (Knihovna Vinice)
- 10. ZŠ + ŠD, nám. Míru (OK Bory)
- 11. ZŠ, Baarova 31 (OK Bory, ÚKDM)
- 13. ZŠ + ŠD, Habermannova 45 (OK Slovaný)
- 15. ZŠ, T. Brzkové 33 (OK Skvrňany)
- 16. ZŠ, Americká 30 (ÚKDM)
- 16 ZŠ Radčice, V Radčicích 20 (Radčice)
- 17. ZŠ a MŠ, Malická 469 (Oddělení KE, ÚKDM)
- 20. ZŠ Brojova 13 (OK Slovaný)
- 21. ZŠ + ŠD, Slovanská alej 2072 (OK Slovaný)
- 22. ZŠ + ŠD, Na Dlouhých 49 (OK Doubravka)
- 25. ZŠ, Chválenická 17 (ÚKDM)
- 26. ZŠ + ŠD, Skupova 22 (OK Bory, pob. Litice)
- 28. ZŠ + ŠD, Rodinná 39 (ÚKDM, Knihovna Lobzy)
- 31. ZŠ Elišky Krásnohorské 10 (OK Lochotín)
- 33. ZŠ, T. Brzkové 31 (OK Skvrňany)
- 34. ZŠ, Gerská 1246 (OK Lochotín, ÚKDM)
- ZŠ Božkov, Vřesinská 17 (ÚKDM)
- ZŠ Plzeň – Újezd, Národní 1 (OK Doubravka)
- ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Mohylová 90 (OK Doubravka)
- ZŠ a MŠ pro zrakově postižené a vady řeči, Lazaretní (OK Doubravka, OK Lochotín)
- ZŠ speciální, Skupova 15 (OK Bory)
- ZŠ Easy Start, Blatenská 27 (OK Doubravka, OK Slovaný)
- ZŠ Elementária, Žlutická 2 (OK Lochotín)
- ZŠ Heyrovského 23 (OK Bory, OK Slovaný, ÚKDM)
- ZŠ Jasmína, Pálenická 6 (ÚKDM)
- ZŠ Martina Luthera, Školní nám. 1, Plzeň (OK Skvrňany)
- ZŠ Montessori, U Planetária 1 (Knihovna Lobzy)
- ZŠ Podmostní 1, pracoviště Tachovská 19 (Knihovna Bolevec, ÚKDM)
- ZŠ při FN Plzeň, Brojova 2267 (OK Slovaný)
- Benešova ZŠ a MŠ, Doudlevecká 35 (ÚKDM, Studovna)
- Bolevecká ZŠ, nám. Odboje 18 (OK Lochotín, ÚKDM)
- Církevní ZŠ a SŠ, Táborská 28 (Hudební knihovna, OK Slovaný)
- Koventinka, Komenského 42 (OK Lochotín)
- Masarykova ZŠ + ŠD, Jiráskovo nám. (Hudební knihovna, ÚKDM, OK Doubravka, OK Slovaný)
- ScioŠkola, Alej svobody 31 (OK Lochotín, Knihovna Bolevec)
- Tyršova ZŠ a MŠ, U Školy 92, Plzeň – Černice (ÚKDM)

Spolupráce s mateřskými a základními školami mimo Plzeň:

- MŠ Žilov, Žilov 111 (ÚKDM)
- ZŠ Dýšina, Školní 228 (ÚKDM)
- ZŠ a MŠ Chotíkov, Chotíkov 173 (OK Lochotín, ÚKDM)
- ZŠ a MŠ Stupno, Stupno 62, Břasy (ÚKDM)
- ZŠ TGM Rokycany, Třebízského 32, Rokycany (ÚKDM)
- ZŠ a MŠ Všeruby, Všeruby 145 (ÚKDM)
- Masarykova ZŠ, Třída 1. máje 210, Horní Bříza (OK Lochotín)
- DS Montessori Chotíkov, Chotíkov 239 (OK Lochotín)

Spolupráce se základními uměleckými školami:

- ZUŠ Jagellonská (ÚKDM – společná realizace výstav v Galerii Barevný koníček a podél schodiště)
- ZUŠ, Terezie Brzkové (OK Skvrňany)

Spolupráce se středními školami:

- Církevní gymnázium Plzeň, Mikulášské nám. 15 (ÚKDM)
- Gymnázium Františka Křižíka a ZŠ, Sokolovská 54 (OK Lochotín, ÚKDM)
- Gymnázium Ludka Pika, Opavská 21 (OK Doubravka, ÚKDM)
- Gymnázium, Mikulášské nám. 23, Plzeň (ÚKDM)
- Hotelová škola, U Borského parku 3 (ÚKDM)
- Masarykovo gymnázium, Petáková 2 (ÚKDM)
- Střední a základní škola Oselce, Oselce 1 (ÚKDM)
- SOŠ obchodu, užitého umění a designu, Nerudova 33 (Studovna, ÚKDM)
- SPŠ strojnická a SOŠ prof. Švejcara, Klatovská třída (OK Bory, ÚKDM)

Spolupráce s mimoplzeňskými organizacemi:

- Arcadia Praha, s.r.o. (KMP – spolupráce při zajišťování kampaně Český den proti rakovině)
- Auto Helus, s.r.o., Ejpovice (Bibliobus – opravy vozidla)
- Česká tisková kancelář, Opletalova 5, Praha (Studovna – nabídka databáze Infobanka ČTK)
- Diakonie ČCE, Belgická 22, Praha (ÚKD, OK Doubravka – projekt Krabice od bot)
- Elibro Praha, s. r. o., Na Folimance 65 (Oddělení KF – odběr odepsaných knih)
- Hvězdárna a planetárium v Rokycanech a Plzni p. o., Voldušská 721, Rokycany (Knihovna Lobzy – pravidelné výstavy)
- Kinedok – Institute of Documentary Film, Štěpánská 14, Praha (M-klub)
- Klubíčko Cheb, z. s., Májová 35, Cheb (ÚKD – spolupráce na projektu)
- Knihovna Gelasta Vodňanského, Bavorská 83, Vodňany (Studovna – spolupráce knihovnické kvízy)
- LANius, s. r. o. Tábor (KMP – správa KIS)
- Liga proti rakovině Praha (KMP – sbírková akce Český den proti rakovině)
- Machado consulting, s. r. o., Praha (provozování 2 ks automatů na špunty do uší v knihovně)
- Městská knihovna Moravský Krumlov, nám. T. G. Masaryka, Moravský Krumlov (ÚKDM – spolupráce projekt Škola naruby)
- Městská knihovna Stříbro, Masarykovo nám.437 (Studovna – spolupráce na výstavě)
- Mini Smile, Polní 142, Nová Huť (Oddělení KF – spolupráce na Hravá rodina)
- Moravská zemská knihovna Brno (ÚKD – zajišťování služeb MVS)
- Nadace VIA, Dejvická 9, Praha (Studovna – dotační projekty)
- Nadace Vodafone ČR, nám. Junkových 2, Praha (Hudební knihovna – spolupráce na projektu Digitální odysea)
- Nakladatelství Crew, Jungmannova 14, Praha 1 (Oddělení KF – spolupráce na akci Hravá rodina)
- Národní knihovna ČR (Studovna – digitální referenční služba Ptejte se knihovny, ÚKD – zajišťování MVS, Oddělení KF – přispívání do Souborného katalogu ČR – do databáze periodik, knih, AV médií, map, hudebnin a deskových her; přispívání do databáze národních autorit NK ČR; oddělení je účastníkem konference hudebních knihoven)
- Národní technická knihovna Praha, Technická 6 (ÚKD – spolupráce na službě Získej)
- Nedoklubko, V Olšínách 16, Praha (Oddělení KF – účast na projektech Pomáháme tvořením)
- Regionální knihovna Karviná (ÚKD – elektronický výpůjční systém MVS)
- Post Bellum, z. ú., Španělská 10, Praha (KMP – propagace, sbírka Den pro válečné veterány)

- Remobil, z. s., Vyšehrad, Praha (Oddělení KF – kampaň Čas pro přírodu, sběr použitých mobilů)
- Sdružení knihoven, Mariánské nám.1, Praha (HIK, ÚKD – spolupráce na projektu Digitální odysea)
- Semínkovna, z. s., Starý Brázdím 21 (KMP – organizace Semínkoven)
- Slovo 21, z. s., Tábořská 979/5, Praha 4 (Studovna – organizace kurzů češtiny pro cizince)
- Spolek Šumava Litera – festival regionální literatury (Oddělení KF – zapojení do festivalové činnosti – organizace přednášek)
- Tritius Solutions, a. s. (Správa KIS Ttitius)

Spolupráce a kontakty se zahraničními partnery

KMP 13. 3. kontaktoval ředitel Oravské knihovny Antona Habovštiaka (Dolný Kubín, **Slovensko**) Mgr. art. Roman Večerek s plzeňskými kořeny. Velmi se mu prý líbí metodická publikace KMP *Kreativní knihovnik* a rád by ji přeložil do slovenštiny, případně doplnil o slovenská specifika. KMP mu 1. 8. poskytla český text ve formátu Word a rovněž odkaz na své webové stránky, kde je publikace v PDF volně ke stažení.

III.9 Pracovní prostředí a vybavení, technické a technologické změny

Pracovní prostředí a vybavení

V souvislosti s plánovanou revitalizací ústřední budovy proběhl ve dnech 28. – 31. 3. stavebně technický průzkum s vrtáním sond do zdiva objektu. Cílem bylo získat přesné informace o vnitřním stavu a složení konstrukcí. Tato velmi náročná akce si vyžádala postupné částečné uzavírání provozu jednotlivých oddělení, stěhování knihovního fondu i knihovních regálů. Sondáž byla provedena ve všech podlažích včetně půdních a sklepních prostor. Časový odstup mezi realizací sond a finálním zapravením odkrytých ploch byl pak bohužel čtvrt roku.

V prostoru volného výběru ÚKD došlo 2. 6. k masivnímu průsaku dešťové vody. Při této události bylo vodou zničeno značné množství knižních svazků. Výrazně byla poškozena také omítka, strop a stropní podhledy. Dotčená část volného výběru byla pro veřejnost z důvodu bezpečnosti dočasně uzavřena, poškozené tituly částečně nahrazeny multiplikáty, částečně nově dokoupenými tituly dostupnými na knižním trhu. Výmalba mohla být provedena teprve po dostatečném vyschnutí – na konci září.

Pracovnici, která nově nastoupila do Oddělení KF byla pořízená pracovní židle.

Do dětského oddělení Knihovny Bolevec byl zakoupen soubor židlí pro nejmenší čtenáře se stolkem.

OK Bory byla dovybavena čtyřmi novými stojany pod PC s on-line katalogy. Do dětského oddělení byly doplněny dva dětské stolky a jeden nový vyšší stůl. V únoru se knihovna potýkala s krátkodobým výpadkem topení, způsobeným poškozením ventilu kotle.

Do zázemí pracovnic OK Doubravka byly pořízeny dvě nové kancelářské židle.

Knihovna Lobzy v dubnu a květnu musela opakovaně řešit problém s odtokem vody z umyvadla v kanceláři pracovnic. Z prostoru vstupu do knihovny byla odstraněna dvě křídla dveří, které se nikdy nevyužívaly. Nově zde byla instalována nástěnka k propagaci činnosti. Pořízen byl též nový věšák na kabáty a nová židle k výpůjčnímu pultu. V dětské části byly nově přečalouněny podsedáky v „hradu“ a nově pořízeny dětské židličky, v zázemí dokončeno vytrídění a nové uspořádání materiálů na tvořivé dílny do uzavíratelných úložných boxů.

V OK Lochotín se podařilo rozšířit všechny knihovní regály s naučnou literaturou o jednu polici.

Na okna L-klubu byly v květnu nově pořízeny zatemňovací závěsy z kvalitní protipožární tkaniny, zároveň byly vyměněny a sjednoceny závěsy u vstupních dveří a opona na konstrukci pro loutkové divadlo. Díky těmto úpravám je atmosféra, zejména při dopoledních představeních, mnohem příznivější jak pro účinkující, tak i pro diváky.

V průběhu letních měsíců byl na střeše OK Skvrňany instalován systém fotovoltaické elektrárny (projekt organizovaný a financovaný MMP), který by měl do budoucna snížit náklady na elektrickou energii celé KMP – umožní přebytky energie sdílet s ostatními provozy. Knihovna se též musela vypořádat s havárií ve sklepních prostorech – musely zde být vyměněny protékající zrezivělé kohouty na kotli.

Velká investiční akce proběhla v M-klubu. Původní jevištní konstrukce vykazovala za léta používání značné známky mechanického opotřebení, sníženou stabilitu povrchu v různých částech pódia. Jelikož povrchová úprava již neodpovídala nejen estetickým, ale ani bezpečnostním standardům pro veřejná vystoupení, bylo pořízeno pódium nové, s vysokou nosností a mechanickou odolností. Zároveň byla vyměněna už velmi opotřebovaná opona, která kromě ztráty původní barevnosti již dostatečně neplnila funkci světelné a zvukové izolace a jejíž ovládací mechanismus byl náchylný k poruchám. Nová opona byla ušita z certifikovaných nehořlavých materiálů, které výrazně zvyšují požární bezpečnost objektu. Moderní textilie disponuje lepšími absorpčními schopnostmi v oblasti akustiky a zajišťuje vizuální oddělení hlediště od technického zázemí scény v souladu s moderními scénografickými požadavky. Do hlediště bylo instalováno 70 ks nových dětských stohovatelných židlí jako náhrada za původní, již značně nestabilní židličky. V sále M-klubu bohužel muselo být opakovaně řešeno poškození stropních podhledů způsobené kunami, které se usídlily v prostoru pod střechou a nedaří se je žádnými prostředky vypudit.

Strop v půjčovně OK Slovany, který byl opakovaně zasažen havárií protékající vody z horních pater budovy, si vyžádal drobné opravy a úpravy.

Knihovna Vinice dostala v červenci 25 nových dřevěných židliček pro nejmenší čtenáře – jsou bytelné a pohodlné a mají velmi pozitivní ohlas u dětí i pedagogů. Ve dnech 6. – 9. 10. byla v prostorách knihovny provedena výměna teplovodního vedení a instalace měřáků. Poměrně hlučné a prašné proběhly za plného provozu, díky pochopení návštěvníků i knihovnic se ale vše zvládlo.

Vedení Městského obvodu Plzeň 10 včele se starostou Janem Havlem iniciovalo i financovalo výměnu koberce v pobočce Lhota. Pan starosta se osobně podílel na organizaci vystěhování veškerého knihovního fondu a zařízení, a k jeho dočasnému uskladnění dokonce poskytl vlastní pracovnu.

Pro knihovnici pobočky Újezd byla pořízena nová pracovní židle.

Technické vybavení

O výpočetní techniku v KMP se stará Správa informačních technologií města Plzně (SITMP).

V rámci procesu postupného zavádění nové technologie RFID byly všem velkým knihovnám KMP přiděleny pracovní stanice pro převod čárových kódů.

Ve Studovně došlo k poškození scanneru pro veřejnost, a jelikož oprava by byla již neúčelná, zařízení bylo odstraněno a návštěvníci nyní využívají scanner na multifunkčním zařízení.

Vozidlo Bibliobusu si v průběhu roku vyžádalo opět několik zásahů. Společnost AUTO HELUS, s.r.o., v červenci opravila poškozený kryt zámku, na přelomu října a listopadu potom proběhla oprava vzduchového ventilu (únik vzduchu pod přední nápravou s možným přímým vlivem na brzdovou soustavu). Pracovníci SITMP vyměnili v pojízdné knihovně dosluhující pracovní notebook za nový typ.

V OK Bory byla provedena výměna nového Wi-Fi routeru a čteček čárových kódů.

Do Hudební knihovny byl zakoupen druhý bluetooth reproduktor, který zlepšil dosavadní ozvučení vzdělávacích seminářů pro seniory.

Do kanceláře zaměstnanců OK Lochotín na jaře pracovníci SITMP nainstalovali novou tiskárnu a zároveň v rámci pravidelné aktualizace technických zařízení vyměnili 3 pracovní PC s OS Windows 11. Vedoucí knihovny v rámci reklamace dostala nový monitor k PC. V únoru byla do knihovny zakoupena elektrická trouba Orava Elektra X5, která je využívána ke kreativním činnostem při práci s dětmi.

Také v OK Slovany byly na jaře vyměněny scannery čárových kódů.

Pracovníci SITMP dále provedli výměnu pracovního počítače v pobočkách Božkov, Černice a Koterov. Pobočka Křimice získala spolu s novým počítačem též nový scanner čárových kódů.

Přehled technických zařízení:

	2025	2024	Rozdíl
Počítače (v celé KMP)	131	148	- 17
z toho pro veřejnost	55	56	- 1
Tiskárny	42	43	- 1
z toho pro veřejnost	5	5	± 0
Skener (na skenování dokumentů)	8	7	+ 1
z toho pro veřejnost	7	7	± 0
Skener (na načítání čárového kódu)	63	62	+ 1
Kopírky	1	1	± 0
Multifunkční zařízení	16	15	+ 1

IV. Zpráva o hospodaření

IV.1 Vývoj stavu nákladů a výnosů, příjmů a dotací

Knihovně města Plzně byl pro rok 2025 původně schválen příspěvek na provoz z rozpočtu města ve výši 59 933 tis. Kč, z toho objem mzdových prostředků 34 697 tis. Kč.³²

K 31.12. 2025 byla provedena rozpočtová opatření, kterými byl příspěvek na provoz z rozpočtu města upraven na 61 618 tis. Kč, z toho objem mzdových prostředků 35 082 tis. Kč.³³

Dotace z veřejných rozpočtů činily v součtu 633 798,00 Kč a mimořádný příspěvek MMP z rozděleného přebytku hospodaření v r. 2024 byl ve výši 1 106 tis. Kč.

Mimořádné příspěvky zřizovatele

- navýšení provozního příspěvku KMP (z rozděleného přebytku hospodaření v roce 2024) na první etapu zavedení technologie RFID = Radio Frequency Identification (535 tis.), na obnovu a doplnění sedacího nábytku v dětských odděleních knihoven (235 tis.) a na posílení mzdových zdrojů KMP z důvodu zvýšených nákladů na dorovnání zaručené mzdy (336 tis. Kč)³⁴ **1 106 000,00 Kč**

Získané neinvestiční účelové dotace

- dotace z rozpočtu Plzeňského kraje, z dotačního titulu Výkon regionálních funkcí knihoven 2025, na projekt *Výkon regionálních funkcí knihoven* v KMP³⁵ **312 798,00 Kč**
- dotace Ministerstva vnitra ČR, z programu Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni 2025, na *Rukodělné kurzy*³⁶ **148 000,00 Kč**
- dotace z rozpočtu Plzeňského kraje, z dotačního titulu Podpora literární tvorby a publikační činnosti 2024, na *vydání publikace L. Lederbuchové: Zdeněk Šmíd – Paměti a jiné texty z pozůstalosti*³⁷ **68 000,00 Kč**
- dotace z rozpočtu Plzeňského kraje, z dotačního titulu Nákup knižního fondu knihoven v Plzeňském kraji pro rok 2025, na *nákup knih do fondu KMP*³⁸ **50 000,00 Kč**
- účelový převod z rozpočtu MO1 na *pořízení výtvarných potřeb pro OK Lochotín* (formou navýšení provozního příspěvku)³⁹ **15 000,00 Kč**

Získané investiční účelové dotace

- dotace Ministerstva kultury ČR z rozpočtu Odboru umění, literatury a knihoven, z programu VISK3, na projekt *Nákup návratového zařízení – biblioschránky*⁴⁰ **40 000,00 Kč**

³² Usnesení ZMP č. 412 ze dne 12. 12. 2024. Usnesení RMP č. 1168 ze dne 19. 12. 2024.

³³ Usnesení RMP č. 377 ze dne 15. 5. 2026. Usnesení RMP č. 508 ze dne 24. 6. 2025.

³⁴ Usnesení ZMP č. 105 ze dne 15. 5. 2025.

³⁵ Usnesení RPK č. 378/25 ze dne 20. 1. 2025. Usnesení RMP č. 30 ze dne 23. 1. 2025. Usnesení RMP č. 244 ze dne 10. 4. 2025.

³⁶ Usnesení RMP č. 36 ze dne 23. 1. 2025. Usnesení RMP č. 367 ze dne 30. 4. 2025.

³⁷ Usnesení RMP č. 248 ze dne 10. 4. 2025. Usnesení RPK č. 902/25 ze dne 26. 5. 2025.

³⁸ Usnesení RMP č. 87 ze dne 20. 2. 2025. Usnesení RPK č. 1102/25 ze dne 30. 6. 2025.

³⁹ Usnesení ZMP č. 412 ze dne 12. 12. 2024.

⁴⁰ Rozhodnutí č. j. MK 32782/2025 OUKKO. Usnesení RMP č. 402 ze dne 29. 5. 2025.

Čerpání nákladů za sledované období

Upravený roční rozpočet je 65 805 tis. Kč, skutečnost 65 703 106,79 Kč, tj. čerpání na 99,8 %.
Z toho:

- **Spotřeba materiálu – účet 501**

Upravený roční rozpočet je 6 445 tis. Kč, skutečnost 6 445 208,71 Kč, čerpání na 100,0 %.
V tom:

• kancelářské potřeby	131 297,96 Kč
• čisticí prostředky	100 186,19 Kč
• nákup knihovního fondu	5 336 421,50 Kč
• spotřeba pohonných hmot	90 245,00 Kč

- **Spotřeba energie – účet 502**

Upravený roční rozpočet je 2 952 tis. Kč, skutečnost 2 851 620,04 Kč, čerpání na 96,6 %.

- **Opravy, udržování, cestovné, nákl. na reprezentaci, ost. služby – účty 511, 512, 513, 518**

Upravený roční rozpočet je 5 473 tis. Kč, skutečnost 5 971 398,06 Kč, čerpání na 100,0 %.
V tom:

• opravy	581 478,58 Kč
• cestovné	37 022,00 Kč
• náklady na reprezentaci	17 635,63 Kč
• ostatní služby ⁴¹	4 836 470,79 Kč
• nájemné	1 921 037,43 Kč
• výkony spojů (telefony)	239 409,10 Kč
• poštovné	64 832,00 Kč
• přepravné	43 600,00 Kč

- **Mzdové náklady a náhrady mzdy – účet 521**

Upravený roční rozpočet je 35 095 tis. Kč, skutečnost 35 095 102,00 Kč, čerpání na 100,0 %. V tom:

• mzdy zaměstnanců	34 413 974,00 Kč
• pracovní dohody	350 018,00 Kč
• náhrady DPN	331 110,00 Kč

- **Sociální a zdravotní pojištění – účet 524**

Upravený roční rozpočet je 11 535 tis. Kč, skutečnost 11 534 783,00 Kč, čerpání na 100,0 %. V tom:

• sociální pojištění	8 430 941,00 Kč
• zdravotní pojištění	3 103 842,00 Kč

- **Ostatní sociální náklady – účty 525, 527**

Upravený roční rozpočet je 1 993 tis. Kč, skutečnost 1 900 380,84 Kč, čerpání na 100,0 %.
V tom:

• zákonné poj. zaměstnavatele	92 649,00 Kč
• sociální náklady ⁴²	1 539 208,00 Kč
• ostatní náklady ⁴³	361 172,84 Kč

⁴¹ úklid, praní, odpady, revize, právní služby, ostraha, účastnické poplatky, parkovné, školení, umělecké honoráře, bankovní poplatky aj.

⁴² stravování

⁴³ příděl FKSP, ochranné prostředky, zdravotní péče

- **Jiné daně a poplatky – účet 538, 591**
Upravený roční rozpočet je 47 tis. Kč, skutečnost 46 351,63 Kč, čerpání na 98,6 %.
- **Odpisy majetku – účet 551**
Upravený roční rozpočet je 1 167 tis. Kč, skutečnost 1 167 002,51 Kč, čerpání na 100,0 %.
- **Nákup DDHM – účet 558**
Upravený roční rozpočet je 905 tis. Kč, skutečnost 904 733,73 Kč, čerpání na 100,0 %.
- **Ostatní náklady – účet 542, 547, 549, 557**
Upravený roční rozpočet je 193 tis. Kč, skutečnost 192 668,33 Kč, čerpání na 99,8 %.

Plnění výnosů za sledované období

- **Vlastní výnosy celkem**
Upravený roční rozpočet je 4 187 tis. Kč, skutečnost 4 182 813,00 Kč, plnění na 99,9 %.
V tom:
 - čtenářské poplatky 1 885 713,04 Kč
 - kopírování a tisk z PC 119 756,87 Kč
 - 3D tisk 1 469,00 Kč
 - vstupné 457 274,00 Kč
 - pronájmy 276 544,00 Kč
 - pojistná plnění 100 000,00 Kč
 - prodané a ztracené knihy 119 393,00 Kč
 - ostatní výnosy 31 346,00 Kč
 - úroky z vkladů 215 483,87 Kč
 - čerpání fondů 977 247,70 Kč
 - odpisy z transferů 0,00 Kč
- **Výnosy z pronájmu městského majetku – účet 603**
KMP za sledované období vykázala za pronájmy majetku města Plzně celkovou částku 276 544,00 Kč, z toho:
 - dlouhodobé pronájmy 145 944,00 Kč
 - krátkodobé pronájmy 130 600,00 Kč

Čerpání nákladů i plnění výnosů bylo v souladu s rozpočtem roku 2025.

Hospodářský výsledek za sledované období

Výsledek hospodaření k 31. 12. 2025 je **zisk 98 918,69 Kč** před zdaněním.

Plnění počtu pracovníků

Skutečný počet fyzických pracovníků k 31. 12. 2025 je **94**, průměrný přepočtený stav pracovníků je **77,50**. Pro přepočtený počet pracovníků je v roce 2025 průměrná měsíční mzda **37 004,00 Kč**.

Stav fondů k 31. 12. 2025

- fond odměn 465 966,05 Kč
- rezervní fond 1 654 048,24 Kč
- FKSP 366 746,80 Kč
- Investiční fond 2 240 341,27 Kč

IV.2 Vývoj stavu majetku KMP a výsledky inventarizace

Účet 013 – software

Počáteční stav 1 266 551,76 Kč, konečný stav 1 341 571,76 Kč.

Účet 018 – drobný dlouhodobý nehmotný majetek

Počáteční stav 203 834,49 Kč, konečný stav 203 834,49 Kč. Nedošlo k žádné změně.

Účet 021 – stavby

Počáteční stav 47 937 114,06 Kč, konečný stav 48 339 795,59 Kč.

Účet 022 – samostatné movité věci a soubory movitých věcí

Počáteční stav 21 624 757,67 Kč, konečný stav 22 276 255,86 Kč.

Účet 028 – drobný dlouhodobý hmotný majetek

Počáteční stav 8 718 388,59 Kč, konečný stav 9 417 596,47 Kč.

Účet 031 – pozemky

Počáteční stav 9 809 913,40 Kč, konečný stav 9 809 913,40 Kč. Nedošlo k žádné změně.

Účet 032 – umělecká díla a předměty

Počáteční stav 109 270,- Kč, konečný stav 109 270,- Kč. Nedošlo k žádné změně.

IV.3 Vývoj fondů KMP

Fond odměn účet 411

Počáteční stav 471 037,55 Kč, konečný stav 465 966,05 Kč.

Tvorba v roce 2025 byla 8 030,50 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2024. Čerpání ve výši 13 102,00 Kč.

FKSP účet 412

Počáteční stav 395 700,96 Kč, konečný stav 366 746,80 Kč.

Tvorba v souladu s předpisy (1 % z objemu mezd) 347 450,84 Kč. Čerpání 376 405,00 Kč. V tom:

• stravenkový paušál	262 365,00 Kč
• dary	7 990,00 Kč
• kultura	0,00 Kč
• penzijní připojištění	102 750,00 Kč
• životní pojištění	1 800,00 Kč
• DIP	1 500,00 Kč

Rezervní fond účet 413

Počáteční stav 2 757 322,14 Kč, konečný stav 2 757 322,14 Kč.

Tvorba v roce 2025 byla 32 134,00 Kč ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2024. Čerpání ve výši 1 136 495,67 Kč, z toho 220 000,00 Kč na posílení fondu investic, 915 407,90 Kč k dalšímu rozvoji činnosti.

V tom:

• poplatky pro Passmachine k modulu Digitální čtenářský průkaz KS Tritius	8 470,00 Kč
• nákup 250 000 ks RFID nalepovacích čipů do knihovního fondu	605 000,00 Kč
• pořízení 10 ks RFID čteček	217 800,00 Kč
• předplatné audio e-knih (nová služba)	84 137,90 Kč

Účet 416 – fond investic

Počáteční stav 1 813 122,15 Kč, konečný stav 2 240 341,27 Kč. Tvorba v roce 2025 činila 1 427 002,51 Kč. Tvorbou byly odpisy majetku ve výši 1 167 002,51 Kč a investiční dotace z veřejných rozpočtů ve výši 40 000,00 Kč.

K 31. 12. 2025 bylo z fondu investic čerpáno na realizaci schválených investičních akcí 999 783,39 Kč, z toho 478 764,93 Kč použito na financování údržby a oprav majetku.

V tom:

Akce z rozhodnutí KMP (opravy):

• výměna osvětlovacích těles v OK Lochotín	19 536,66 Kč
• nutná oprava sociálního zařízení v ÚKDM	29 996,00 Kč
• opravy vyplývající z elektro revize v pobočce Božkov	17 296,95 Kč
• oprava brzd a podvozkových komponentů rozvážkového vozidla VW Transporter	19 400,00 Kč
• oprava oplechování poštovních schránek knihoven	12 100,00 Kč
• oprava brzdové soustavy Bibliobusu	30 348,52 Kč
• oprava zavírání dveří a výměna filtrů Bibliobusu	46 722,66 Kč
• servisní zásah na klimatizaci ÚKD	29 637,74 Kč

Akce schválené RMP (opravy):

• výměna 4 kusů uzávěrů hlavního přívodu teplovodu v OK Skvrňany	59 310,00 Kč
• celoplošná oprava pódia v sálu M-klubu OK Skvrňany	195 826,40 Kč
• opravy stěn a podhledů v ÚKD, poškozených zatečením dešťové vody do interiéru	18 590,00 Kč

Akce schválené RMP (investice):

• pořízení zatemnění sálu L-klubu v OK Lochotín	57 708,25 Kč
• nákup souboru 8 mobilních skládacích stolů a přepravního vozíku do M-klubu OK Skvrňany	51 100,00 Kč
• pořízení souboru látkových dekorací (opony, zatemněn) do sálu M-klubu OK Skvrňany	89 866,21 Kč
• pořízení návratové biblioschránky do OK Doubravka	96 074,00 Kč
	<i>(z toho 40 000,00 Kč hrazeno z dotace MK ČR)</i>
• pořízení radiofrekvenční čtečky knih typu selfcheck do OK Lochotín	151 250,00 Kč
• technické zhodnocení KS Tritius (postupný nákup 3 modulů – pro digitální čtenářský průkaz, převod RFID tagů, audio e-vypůjčky)	75 020,00 Kč

Pohledávky

K 31. 12. 2025 má KMP pohledávky z obchodního styku po lhůtě splatnosti ve výši 5 000,00 Kč. Celkové pohledávky za čtenáři činí 1 429 tis. Kč.

IV.4 Rekapitulace závěrů z finančního vypořádání vůči zřizovateli

Při finančním vypořádání za rok 2025 ze dne 5. 2. 2026 bylo KMP navrženo následující rozdělení hospodářského výsledku:

- 19 633,95 Kč do fondu odměn
- 79 284,74 Kč do rezervního fondu

Účetní závěrka Knihovnu města Plzně, p. o., za rok 2025 byla schválena usnesením RMP č. 310 ze dne 30. 4. 2026.

Vývoj stavu majetku KMP, výsledky inventarizace a vývoj fondů KMP

viz Příloha č. 10 – Rozvaha k 31. 12. 2025

a Příloha č. 11 – Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2025

Vnější kontroly v KMP

V roce 2025 v KMP proběhly tři vnější kontroly, a to:

- Ze strany **Magistrátu města Plzně, Odboru kontroly a interního auditu:**
17. 12. 2024 zahájena kontrola hospodaření s veřejnými prostředky, dodržování zákonů a předpisů upravujících činnost PO vč. vnitřního kontrolního systému (přerušena od 18. 12. 2024 do 6. 1. 2025, **ukončena až 7. 3. 2025**).
- Ze strany **Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje:**
28. 3. 2025 tematická požární kontrola dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně.
- Ze strany **ÚSSZ – Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň:**
23. 7. 2025 kontrola plnění povinností zaměstnavatele v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

V. Závěrečné shrnutí

Z pohledu činnosti KMP lze rok 2025 celkově hodnotit jako **úspěšný**. Meziročně došlo k mírnému nárůstu většiny statisticky sledovaných ukazatelů, a to počtu registrovaných uživatelů včetně dětských čtenářů a počtu návštěvníků služeb, počtu uskutečněných akcí a jejich návštěvníků, počtu uskutečněných e-vypůjček, počtu uživatelských přístupů do on-line katalogů, čtenářských kont i návštěvníků knihovního webu. Po změně metodiky vykazování vypůjček (od roku 2025 se započítávají pouze tzv. prvovypůjčky, nikoliv už prolongace) byl dosažený objem vypůjček vyrovnaný.

Z důvodu nemoci nebo OČR byly ve službách prostonány celkem 824 dny. Přestože se nemocnost pracovníků meziročně snížila o 5 %, zejména dlouhodobé nemoci a plánované operativní zákroky, které si vyžádaly delší pracovní neschopnost zaměstnanců, opět výrazně zasáhly do chodu několika knihoven. Nutnost zastupovat nemocné kolegy bez omezení otevírací doby, a to často po řadu měsíců, může mít za následek psychické i fyzické přetížení zbylých knihovníků, může vést ke snižování pracovní výkonnosti i zvyšování nebezpečí pracovních úrazů.

KMP pokračovala v procesu modernizace knihoven městské sítě. Upraveny byly prostory sálků – L-klubu a M-klubu. Pro zvýšení komfortu návštěvníků i účinkujících bylo instalováno nové pódium, zatemňovací technika a zakoupen též dětský sedací nábytek. Pořízením další návratové biblioschránky před OK Doubravka završila KMP nabídku možnosti bezkontaktního vracení knihovnických dokumentů v režimu 7/24 pro uživatele.

Zaměstnanci organizace netrpělivě vyhlížejí začátek dlouho plánované revitalizace ústřední budovy, jejíž uzavírka pak nevyhnutelně ovlivní provozní režim a zavedené postupy v celé síti. Na blízkou budoucnost se připravuje zaváděním RFID technologie, která podpoří samoobslužnost uživatelů a zefektivní jak ochranu fondu, tak proces půjčování.

KMP pokračovala v úspěšném projektu *Digitální odysea*, jehož cílem je vzdělávání seniorů 65+ v oblasti používání mobilních technologií. Vedle bezplatných interaktivních kurzů se knihovna nyní více zaměřila na individuální poradenství.

V průběhu roku knihovna spolupracovala se 71 plzeňskými organizacemi a jednotlivci, s 48 MŠ a DS, 40 ZŠ a ŠD, 9 SŠ, 1 uměleckou školou a 27 organizacemi mimoplzeňskými. Do dobrovolnické činnosti se v KMP zapojili 22 dobrovolníci, kteří v součtu bezplatně odpracovali 332,5 pracovní hodiny.

KMP u svých pracovníků dlouhodobě podporuje soustavné odborné vzdělávání a rovněž osobnostní rozvoj každého jednotlivce. Do profesního vzdělávání se v roce 2025 zapojilo 79 pracovníků včetně 10 pracovníků malých poboček, z nich 43 splnili celostátní standard pro profesní vzdělávání. Účastí na prezenčním i on-line vzdělávání zaměstnanci celkem absolvovali 3 206 vzdělávacích hodin.

Vedení knihovny vyšlo vstříc dlouhodobému zájmu zaměstnanců o zvýšení bezpečnosti na pracovišti a ve spolupráci s Klubem Aikido Dojo Plzeň uspořádalo vzdělávací cyklus *Základy sebeobrany na pracovišti*. Program reaguje na častější setkání zaměstnanců především ve službách s agresivními či psychicky nevyrovnanými návštěvníky. Po teoretickém úvodu o zvládání krizových situací následovaly praktické nácviky přímo na jednotlivých odděleních, kde si pracovníci vyzkoušeli techniky obrany v reálných podmínkách. Následně by cyklus měl pokračovat praktickým nácvikem zvládání základních technik sebeobrany.

Výroční zpráva byla zpracována podle „Zásad zpracování výroční zprávy o činnosti a hospodaření příspěvkové organizace poskytující veřejné služby v oblasti kultury“, schválených usnesením RMP č. 1326 ze dne 24. 9. 2009. Zpracovaly Bc. Hana Nováková a Mgr. Helena Šlesingerová, MBA.

VI. Přílohy

Příloha č. 1 – Přehled knihoven KMP k 31. 12. 2025

KNIHOVNY S CELOTÝDENNÍM PROVOZEM

Ústřední knihovna pro dospělé - B. Smetany 13
Ústřední knihovna pro děti a mládež – B. Smetany 13
Knihovna Bolevec – Západní 18
Obvodní knihovna Bory – Klatovská tř. 109
Obvodní knihovna Doubravka – Masarykova 75
Knihovna Lobzy – Rodinná 39
Obvodní knihovna Lochotín – Studentská 22
Obvodní knihovna Skvrňany – Macháčkova 28
Obvodní knihovna Slovany – Táborská 24
Knihovna Vinice – Hodonínská 55
Hudební a internetová knihovna – Táborská 22
Studovna a informační služby – B. Smetany 13

POBOČKY

Bílá Hora – Nad Štolou 716
Božkov – Sládkova 10
Černice – Veská 11
Červený Hrádek – Červenohrádecká 53
Koterov – Koterovská náves 7
Křimice – Prvomájová 100
Lhota – K Sinoru 62/51
Litice – Přeučilova 12
Malesice – Chotíkovská 14
Radčice – V Radčicích 9
Radobyčice – Radobyčická náves 77
Újezd – Staroveská 7

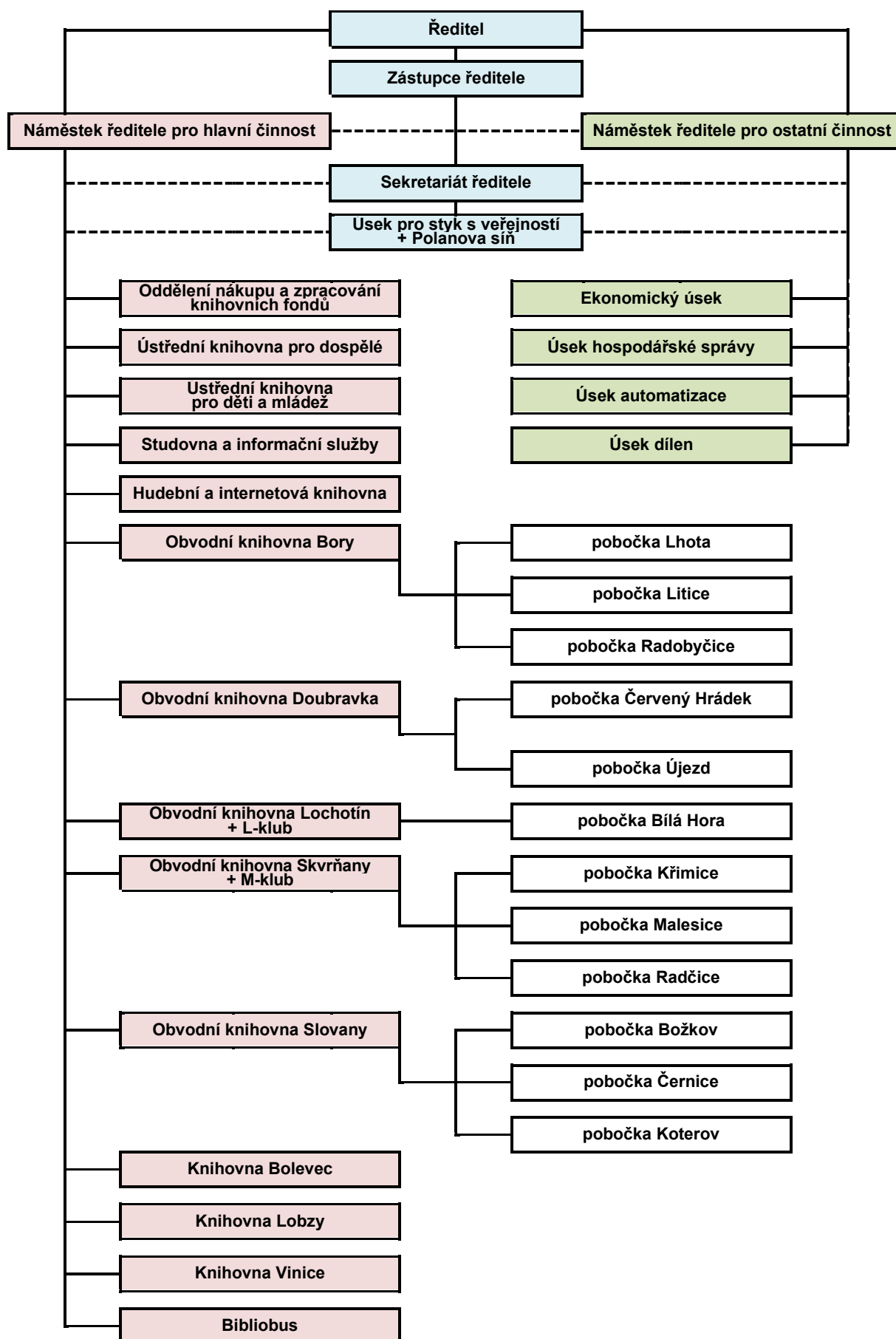
BIBLIOBUS – STANOVIŠTĚ

Bory – Tomanova
Bručná – Nepomucká
Bukovec – Mezi Podjezdy
Hradiště – Na Rychtě
Lochotín – Alej Svobody (za autobusovou zastávkou)
Nová Hospoda – penzion
Roudná, Karlovarská – Rondel
Valcha – Dobřanská ul.
Zátiší – Línská

KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ

Polanova síň – B. Smetany 13
L-klub – Studentská 22
M-klub – Macháčkova 28

Příloha č. 2 – Organizační struktura KMP 2025

Příloha č. 3 – Přehled útvarů KMP, zaměstnanců a jejich vedoucích v roce 2025

1. Ředitelka KMP	Šlesingerová Helena, Mgr., MBA
2. Náměstkyně pro hlavní činnost	Nováková Hana, Bc.
3. Sekretariát	Tomanová Naděžda
4. Ekonomický a správní úsek	
Náměstek pro ostatní činnost (ekonomický náměstek)	Kratochvíl Stanislav, Ing., Bc.
správce	Urbánek Antonín
automatizace	Chládková Pavla
údržba + řidič	Kadlecová Jana
mzdová účetní	Janochová Petra
pokladní + hospodář	Kozáková Jitka
knihařská dílna	Berková Jana
úklid	Divišová Zuzana
	Dušková Patricie
	Kubíková Michaela
	Medňanská Věra
	Mirošovská Jitka (do 9. 7.)
	Pechmanová Jana
	Přibáňová Zdeňka, Bc.
	Toupalová Věra
	Vurmová Martina (od 10. 6.)
	Zahradníková Anna
5. Oddělení nákupu a zpracování knihovních fondů	Duchková Lenka, BBus (Hons)
	Bernášková Jitka, Bc.
	Jílková Simona
	Kožíšek Ouřadová Martina, BBus (Hons)
	Marková Věra
	Murinová Eva, Bc.
	Růžičková Jana (od 3. 3.)
	Valentová Jana, Bc.
6. Úsek pro styk s veřejností, Polanova síň	Horáková Jana, Mgr.
	Kotroušová Lenka, Mgr.
7. Studovna a informační služby	Skálová Markéta, Mgr.
	Čadová Veronika, Bc.
	Kůsová Karolína, Mgr. (od 6. 1.)
	Martínková Martina, Mgr.
8. Ústřední knihovna pro dospělé	Šťastná Pavlína, Mgr.
	Hůlková Petra, Bc. (od 1. 8.)
	Korandová Martina, Mgr. (do 17. 8.)
	Lužová Martina
	Nussbauerová Hana
	Pechová Kateřina
	Rosičová Nikola, Bc. (od 1. 9.)
	Štřesková Anna Elizabeth, Bc.

- Šafaříková Tereza
Špačková Laura. Mgr. (od 2. 1. do 31. 8.)
- 9. Ústřední knihovna pro děti a mládež**
Pekárková Petra, Mgr.
Duchková Petra, Bc. (do 17. 11.)
Hejnalová Ilona (do 27. 11.)
Jungmannová Zuzana, Bc.
Králová Tereza, Bc. (od 3. 3.)
Špačková Laura. Mgr. (do 18. 11.)
Větrovská Hana
Vítková Eliška Blanka (od 1. 12.)
Výšková Libuše
- 10. Knihovna Bolevec**
Procházková Eva, Mgr. (do 22. 8.)
Korandová Martina, Mgr. (od 18. 8.)
Brožová Hana
Pokorná Zuzana, Bc. (od 3. 3.)
Růžičková Jana (do 2. 3.)
Štádlarová Jaroslava
Ulíková Stanislava
- 11. Obvodní knihovna Bory**
Richtersová Smílková Kateřina, Mgr.
Bedřichová Marcela
Karpíšková Markéta
Lukáčová Hana
- pobočka Lhota
pobočka Litice
pobočka Radobyčice
- Plassová Hana
Plassová Hana
Líbalová Hana
- 12. Obvodní knihovna Doubravka**
Ouřada Martin, Mgr. (do 30. 4.)
Beránková Magdalena, Mgr. (ved. od 2. 5.)
Čmolíková Markéta, Bc.
Fronková Simona, Bc. (od 2. 1.)
Lipovská Eva, Mgr.
Pittrová Kateřina, Mgr. (od 2. 9.)
- pobočka Červený Hrádek
pobočka Újezd
- Řoupalová Jana
Čmolíková Markéta, Bc.
- 13. Knihovna Lobzy**
Bocková Renáta
Correia Amado Lauer Veronika
- 14. Obvodní knihovna Lochotín**
Kašparová Veronika, Mgr.
Dibová Andrea
Hoffmannová Ilona
Němcová Martina, Bc.
Wočadlová Zdeňka
Žížka Martin, Mgr.
- pobočka Bílá Hora
- Věříšová Dagmar
- 15. Obvodní knihovna Skvrňany**
M-klub
Baťková Lenka Josefa, Bc.
Albrecht Jan, Bc.
Ettlerová Dagmar, Bc.

správa M-klubu pobočka Křimice pobočka Malesice pobočka Radčice	Plíštilová Iva Verdanová Jitka Toupalová Věra Kučerová Václava Plíštilová Iva Plíštilová Iva
16. Obvodní knihovna Slovany	Zahradníková Eva (do 30. 11.) Pospíchalová Alena, Mgr. (ved. od 1. 12.) Mrázová Adéla, Bc. Zahoříková Irena, DiS.
pobočka Božkov pobočka Černice pobočka Koterov	Masnicová Alena Kroftová Jana Ničmanová Kateřina
17. Knihovna Vinice	Hyláková Ladislava Zahoříková Dana, DiS.
18. Bibliobus řidič	Benedikt Jan, Mgr. Lindauer Milan (do 30. 6.) Šebek Richard (od 23. 6.)
19. Hudební a internetová knihovna	Topinka Zbyněk, Bc. Krystlová Dita Válková Jitka
Mateřská dovolená	Lorenzová Eva, Mgr. Pittrová Kateřina, Mgr. (do 1. 9.) Hanzlíčková Lucie
Odchod z KMP	Bedřichová Marcela (do 31. 12.) Duchková Petra, Bc. (do 17. 11.) Lindauer Milan (do 30. 6.) Ouřada Martin, Mgr. (do 30. 4.) Líbalová Hana (do 31. 12.)
Odchod do důchodu	Procházková Eva, Mgr. (do 22. 8.) Zahradníková Eva (Hons) (do 30. 11.)

Příloha č. 4 – Roční výkaz o knihovně 2025

Ministerstvo kultury, POB 119
120 21 PRAHA 2
Vyplněný výkaz doručte do 16. 2. 2026

Kult (MK) 12-01

Schváleno ČSÚ pro Ministerstvo kultury
ČV 111/25 ze dne 19. 9. 2024

Roční výkaz o knihovně za rok 2025

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2025. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky (včetně obce/města působení)	
Knihovna města Plzně	
IČO 00368806	Evid. č. knihovny na MK 1178
Adresa	
B. Smetany 13, 301 00 Plzeň	
Telefon 378038210	
Kraj Plzeňský kraj	
www stránky ZI https://knihovna.plzen.eu/	
E-mail knihovnamp@plzen.eu	
Název zřizovatele (vyplní se slovně) Statutární město Plzeň	
Velikost obsluhované populace ¹	195 344
Bezbariérový přístup (označte X)	Ano ☒ Ne ☐

¹ Obsluhovaná populace=počet obyvatel okruhu působnosti knihovny; počet obyvatel samostatné obecní resp. městské části (včetně cizinců s pobytem na obsluhovaném území), pro jejíž obyvatele je vykazující knihovna zřízena k 31.12. (<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcích.aspx>).

I. KNIHOVNÍ FOND

a		Č.ř.	Celkem
		1	2
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku		0101	477 930
Knihovní jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku ² (součet ř. 0103 až 0113)		0102	468 297
v tom (z řádku 0102)	naučná literatura	0103	125 569
	krásná literatura	0104	294 260
	historické dokumenty	0105	0
	mikrografické dokumenty	0106	0
	kartografické dokumenty	0107	3 575
	tištěné hudebniny	0108	1 500
	zvukové	0109	35 690
	zvukové obrazové	0110	2 534
	obrazové	0111	160
	elektronické dokumenty	0112	135
	jiné	0113	4 874
	Počet exemplářů titulů docházejících periodik		0114
Počet knihovních jednotek ve volném výběru		0115	320 148
Přirůstky ³		0116	16 000
Úbytky ⁴		0117	25 633

II. UŽIVATELÉ

a		Č.ř.	Celkem
		1	2
Registrovaní uživatelé ve sledovaném období		0201	29 013
z toho (z ř. 0201)	uživatelé registrovaní online	0202	0
	registrovaní uživatelé do 15 let	0203	4 686
Návštěvníci celkem (fyzické + online, ř. 0205 + ř. 0209)		0204	712 743
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy, součet ř. 0206 až 0208)		0205	334 751
v tom (z ř. 0205)	návštěvníci půjčoven a studoven	0206	286 906
	návštěvníci kulturních, komunitních a volnočasových akcí pro veřejnost včetně těch, kde knihovna není hlavní pořadatel	0207	35 501
	návštěvníci vzdělávacích akcí	0208	12 344
	Návštěvníci on-line služeb (virtuální návštěvy z ř. 0504 + 0507 + 0512 + 0513)	0209	377 992

² V knihovních jednotkách.

³ Přirůstky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb.*	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb.*	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb.*	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb.*	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb.*	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb.*	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb.*	X 23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb.*	24
	Jiná (uvést jmenovitě)	90

* ve znění pozdějších předpisů

III. VÝPŮJČKY

a		Č.ř.	Celkem
		1	2
Výpůjčky celkem (fyzické + online, ř. 0302 + 0510+ 0511)		0301	582 213
Primární absenční a prezenční výpůjčky fyzických dokumentů celkem (součet ř. 0303 až 0316) bez prolongací		0302	569 440
v tom (z řádku 0302)	naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0303	51 159
	krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0304	348 679
	naučná literatura dětem (knihy)	0305	5 559
	krásná literatura dětem (knihy)	0306	35 430
	výpůjčky periodik	0307	84 915
	historické dokumenty	0308	0
	mikrografické dokumenty	0309	0
	kartografické dokumenty	0310	642
	tištěné hudebniny	0311	307
	zvukové	0312	24 499
	zvukové obrazové	0313	1 629
	obrazové	0314	0
	elektronické dokumenty	0315	5
jiné	0316	16 616	
Prezenční výpůjčky evidované (z ř. 0302) ⁵		0317	19 652

IV. DALŠÍ ÚDAJE

a		Č.ř.	Celkem	
		1	2	
Meziknihovní výpůjční služba v rámci státu	počet	kladně vyřízených požadavků z jiných knihoven	0401	157
		kladně vyřízených požadavků zaslaných jiným knihovnám	0402	212
		svazků půjčených jiným knihovnám	0403	4 370
		svazků půjčených od jiných knihoven	0404	4 070
Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet zaměstnanců – fyzické osoby, kteří se vzdělávali k 31. 12.)		0405	82	
Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet hodin celkem k 31. 12.)		0406	3 206	
Počet odborných zaměstnanců (fyzické osoby), kteří splnili standard vzdělávání k 31. 12.)		0407	43	
Kulturní, komunitní a volnočasové akce pro veřejnost včetně těch, kde knihovna není hlavní pořadatel (besedy, výstavy, aj.)		0408	1 498	
z toho (z ř. 0408) online (virtuální) kulturní, komunitní a volnočasové akce pro veřejnost		0409	1	
Vzdělávací akce (semináře, kurzy, aj.)		0410	794	
z toho (z ř. 0410) online (virtuální) vzdělávací akce		0411	0	
z ř. 0410 a 0411 vzdělávací akce v oblasti ICT (inform. a komunikačních technologií)		0412	125	

⁴ Úbytky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁵ Vypůjčují všechny knihovny.

Dokončení oddíl IV		C.ř.	Celkem
a		1	2
Počet titulů vydaných neperiodických publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0413	5
Náklad (počet výtisků v ks)		0414	620
Počet titulů vydaného periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů		0415	2
Náklad (počet výtisků v ks)		0416	470
Počet titulů vydaných elektronických dokumentů včetně internetu		0417	3
Plocha knihovny pro uživatele v m ²		0418	4 251
Počet studijních míst k 31.12.		0419	280
Počet počítačů připojených na internet pro uživatele k 31. 12.		0420	56
Připojení Wi-Fi v prostorách knihovny pro uživatele		0421	☒ ANO ☐ NE
Poskytujete uživatelům kopírovací služby		0422	☒ ANO ☐ NE
Počet hodin pro veřejnost týdně ⁵		0423	48,0

V. ELEKTRONICKÉ SLUŽBY KNIHOVNY

		Č.ř.	Celkem	
a		1	2	
			ANO	NE
Webová stránka knihovny		0501	☒	☐
Elektronický katalog knihovny na internetu		0502	☒	☐
Počet	návštěv webové stránky knihovny za sledované období	0503	199 477	
	vstupů do elektronického katalogu a elektronického výpůjčního protokolu	0504	377 887	
	vlastních specializovaných databází	0505	2	
	licencovaných elektronických informačních zdrojů	0506	2	
	vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází celkem	0507	79	
	zobrazených nebo stažených digitálních dokumentů	0508	273	
	z toho (z ř. 0508) stažených k dlouhodobému užití	0509	2	
	online výpůjček e-knih	0510	12 282	
	online výpůjček e-audioknih	0511	491	
	návštěvníků online (virtuálních)	0512	26	
	kulturních, komunitních a volnočasových akcí pro veřejnost včetně těch, kde knihovna není hlavní pořadatel	0513	0	
	vzdělávacích akcí			

VI. PRACUJÍCÍ OSOBY A DOBROVOLNÍCI

		C.ř.	Celkem	
a		1	2	
Zaměstnanci v pracovním poměru (fyzické osoby) k 31.12.		0601	94	
Zaměstnanci v pracovním poměru (přepracovaný stav) ⁷		0602	77,50	
v tom	odborní	VŠ knihovnického směru	0603	30,32
		VOŠ knihovnického směru	0604	2,00
		VŠ ostatní	0605	7,90
		VOŠ ostatní	0606	0,00
		SŠ knihovnického směru	0607	24,26
		SŠ ostatní	0608	6,02
	ostatní	0609	7,00	
	Osoby pracující na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) ⁸		0610	9
	Počet hodin odpracovaných osobami na základě DPP, DPČ		0611	1806
Osoby v jiném než pracovním poměru (OSVČ, smlouvy o dílo aj.) ⁹		0612	0	
Počet hodin odpracovaných osobami v jiném než pracovním poměru		0613	0	
Dobrovolných pracovníků		0614	22	
Počet hodin odpracovaných dobrovolnými pracovníky ročně		0615	334	

IX. SÍŤ KNIHOVEN K 31. 12. sledovaného roku

	Č.ř.	Národní knihovna ČR	Moravská zemská knihovna v Brně	Krajské knihovny	Základní knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí ¹³	Ostatní základní knihovny s profesionálními pracovníky	Základní knihovny s neprofesionálními pracovníky	Ostatní knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.	Knihovny celkem
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8
Počet knihoven celkem	0901	0	0	0	1	0	0	0	1
Počet poboček	0902	x	0	0	22	0	0	0	22
z toho (ř. 0902) pojízdných	0903	x	0	0	1	0	0	0	1

⁷Vypíňují všechny knihovny. Uvede se týdenní počet hodin u ZKNP, ostatní knihovny s více útvary pro veřejnost uvedou týdenní počet hodin u nejděle otevřeného útvaru. Nesčítají se provozní doby jednotlivých útvarů. Údaj se nesumarizuje.

⁸Uvede se celoroční průměr evidenčního počtu zaměstnanců přepracovaný na plně zaměstnané. ZKNP vyplňují alespoň řádek 0609 a pouze maj-li uzavřeno řádnou pracovní smlouvu.

⁹Uvede se počet fyzických osob bez ohledu na počet uzavřených dohod.

¹⁰Vztahuje se na osoby pracující na základě nějakého typu smlouvy (licenční smlouvy, smlouvy o spolupráci, smlouvy o dílo, příkazní smlouvy aj.), zahrnutý jsou také osoby samostatně výdělečně činné. Vztahuje se pouze na smluvní vztahy s fyzickými osobami, výjma vztahů pracovních právních. Nezahrnuje služby právníků osob.

VII. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY

		C.ř.	Celkem v Kč
a		1	2
Tržby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží		0701	2 740 757
z toho výnosy (příjmy) z hlavní činnosti		0702	2 464 213
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze stát. rozpočtu		0703	148 000
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje		0704	430 798
Příspěvky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce		0705	61 039 000
Příspěvky, dotace a granty na provoz od ostat. subjektů		0706	0
Příspěvky, dotace a granty na provoz ze zahraničí		0707	0
z toho z fondů EU		0708	0
Dary a sponzorské příspěvky		0709	23 510
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené		0710	1 419 961
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0701 až 0707 + ř. 0709 + ř. 0710)		0711	65 802 026
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu		0712	40 000
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje		0713	0
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce		0714	0
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů		0715	0
Dotace a granty na investice ze zahraničí		0716	0
z toho z fondů EU		0717	0
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0712 až 0716)		0718	40 000

VIII. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY

		C.ř.	Celkem v Kč
a		1	2
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb		0801	15 674 169
z toho nájmy		0802	1 921 037
Osobní náklady (součet ř. 0804 až 0807)		0803	48 530 266
v tom (z ř. 0803)	mzdy (resp. platy)	0804	34 745 084
	ostatní osobní náklady	0805	350 018
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0806	11 534 783
	zákoně sociální náklady	0807	1 900 381
	Náklady na pořízení knihovního fondu celkem (z ř. 0801 včetně periodik na pořízení licencí na elektronické zdroje) ¹⁰	0808	5 336 422
z toho	nákup a předplatné periodik	0809	920 645
	nákup a pořízení licencí na elektronické zdroje	0810	582 474
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)		0811	1 100
Daň z příjmů (účet. skupina 59)		0812	45 252
Odписy dlouhodobého majetku		0813	1 167 003
Ostatní provozní náklady výše neuvedené		0814	285 317
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0801 + ř. 0803 + ř. 0811 až 0814)		0815	65 703 107
z toho výdaje na hlavní činnost (z ř. 0815)		0816	65 703 107
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem (součet ř. 0818 a 0819)		0817	521 018
v tom (z ř. 0817)	hmotný majetek ¹¹	0818	445 998
	nehmotný majetek ¹²	0819	75 020

Případně připojení komentáře s doplňujícími nebo vysvětlujícími údaji je vítáno.

Odesláno dne: 05.02.2026	Razítko: Jméno (hůlkovým písmem) a podpis vedoucího zpravodajské jednotky: Mgr. Helena Šlesingerová, MBA	Výkaz vyplnil - jméno (hůlkovým písmem) a podpis: Bc. Hana Nováková Telefon: 724235425 e-mail: novakovah@plzen.eu
-----------------------------	--	--

Příloha č. 5 - Porovnání výkonů jednotlivých knihoven KMP v letech 2025 a 2024

Knihovna	Registrovaní uživatelé	Z toho děti	Návštěvníci služby	Vypůjčky celkem***	Periodika	Akce	Účastníci akcí
Bibliobus** 2025	223	20	1 768	6 160	754	0	0
Bibliobus* 2024	234	20	2 253	8 460	1 020	0	0
index	0,95	1	0,78	0,73	0,75	0	0
Bolevec 2025	1 694	769	17 079	29 003	4 821	333	7 152
Bolevec 2024	1 747	810	17 566	39 359	6 140	369	7 994
index	0,97	0,95	0,97	0,74	0,79	0,9	0,89
Bory 2025	2 434	308	26 233	59 246	7 415	130	2 335
Bory 2024	2 377	304	25 741	80 904	10 747	164	2 830
index	1,02	1,01	1,02	0,73	0,69	0,76	0,82
Doubravka 2025	2 526	373	25 168	55 871	6 179	175	3 656
Doubravka 2024	2 443	356	24 698	71 843	9 340	111	2 360
index	1,03	1,05	1,02	0,78	0,66	1,57	1,54
Hudební 2025	472	17	4 715	7 589	514	31	151
Hudební 2024	476	22	4 680	11 584	681	49	267
index	0,99	0,77	1,01	0,66	0,75	0,63	0,56
Lobzy 2025	388	114	4 123	9 576	1 475	72	1 420
Lobzy 2024	402	102	3 823	12 532	1 846	67	1 285
index	0,97	1,12	1,08	0,76	0,8	1,07	1,1
Lochotín 2025	4 217	800	49 662	118 326	16 868	243	5 150
Lochotín 2024	3 963	590	47 482	146 091	21 469	182	3 938
index	1,06	1,36	1,05	0,81	0,79	1,33	1,30
Skvrňany 2025	1 799	300	18 637	43 279	7 614	194	2 806
Skvrňany 2024	1 850	323	18 121	55 394	8 952	180	2 685
index	0,97	0,93	1,03	0,78	0,85	1,07	1,04
Slovany 2025	2 474	391	22 080	54 272	8 010	107	2 273
Slovany 2024	2 435	352	21 390	72 164	11 993	87	1 379
index	1,02	1,11	1,03	0,75	0,67	1,22	1,64
Studovna 2025	0	0	1 852	512	333	78	1 376
Studovna 2024	0	0	2 003	283	215	61	798
index	0	0	0,92	1,81	1,55	0,77	1,72
UKD 2025	5 975	128	64 675	98 607	17 441	64	1 182
UKD 2024	5 975	112	59 960	134 027	28 070	72	1 129
index	1	1,14	1,08	0,74	0,62	0,88	1,04
UKDM 2025	5 163	1 176	33 234	42 559	2 248	184	4 273
UKDM 2024	4 973	1 107	31 403	57 329	2 868	149	3 719
index	1,04	1,06	1,06	0,74	0,78	1,15	1,14
Vinice 2025	736	149	8 177	19 856	1 051	102	1 617
Vinice 2024	721	150	7 263	23 485	4 008	80	1 166
index	1,02	0,99	1,13	0,85	0,91	1,27	1,38

* 2024 Bibliobus uzavřen 70 dnů – generální oprava vozidla. ** 2025 Bibliobus uzavřen 37 dnů – nemoc a nástup nového řidiče vozidla. *** Od 2025 změna ve statistickém výkaznictví – evidují se pouze prvovypůjčky.

Pobočka	Registrovaní uživatelé	Z toho děti	Návštěvníci služby	Vypůjčky celkem	Periodika	Akce	Účastníci akcí
Bílá Hora 2025	40	9	322	1 551	695	11	26
Bílá Hora 2024	31	6	314	1 648	620	10	22
index	1,29	1,5	1,03	0,94	1,12	1,1	1,18
Božkov 2025	170	24	1 985	5 475	1 435	16	205
Božkov 2024	175	27	2 008	7 567	1 642	21	274
index	0,97	0,89	0,99	0,72	0,87	0,76	0,74
Černice 2025	109	22	1 046	2 401	380	0	0
Černice 2024	104	23	1 044	3 426	572	0	0
index	1,05	0,96	1	0,7	0,66	0	0
Č. Hrádek 2025	27	0	274	868	530	0	0
Č. Hrádek 2024	25	0	303	1 501	530	0	0
index	1,08	0	0,9	0,58	0,59	0	0
Koterov 2025	69	15	524	1 347	482	0	0
Koterov 2024	70	9	517	2 955	584	0	0
index	0,99	1,67	1,01	0,46	0,83	0	0
Křimice 2024	112	17	1 148	2 985	559	13	29
Křimice 2024	130	23	1 175	5 525	771	11	87
Index	0,86	0,73	0,97	0,54	0,73	1,18	0,33
Lhota 2025	113	11	1 364	2 528	434	0	0
Lhota 2024	111	8	1 389	3 195	807	1	12
index	1,80	1,38	0,98	0,79	0,54	0	0
Litice 2025	104	20	965	2 176	370	2	44
Litice 2024	121	30	1 116	2 708	454	2	30
index	0,86	0,67	0,86	0,8	0,81	1	1,46
Malesice 2025	27	5	346	478	269	12	46
Malesice 2024	28	4	336	727	364	8	13
index	0,96	1,25	1,03	0,66	0,74	1,5	3,5
Radčice 2025	51	9	740	1 751	995	16	49
Radčice 2024	55	10	767	2 652	1 269	10	21
index	0,93	0,9	0,96	0,66	0,78	1,6	2,3
Radobyčice 2025	44	2	420	1 574	952	0	0
Radobyčice 2024	45	2	449	2 360	1 302	0	0
index	0,98	1	0,94	0,67	0,73	0	0
Újezd 2025	46	7	369	1 450	701	32	45
Újezd 2024	50	5	367	1 611	797	9	13
index	0,92	1,4	1,01	0,9	0,88	0,8	0,71

Příloha č. 6 - Plnění standardů veřejných služeb poskytovaných KMP v roce 2025**Ukazatele výkonnosti*****Knihovnické služby***

Název ukazatele	Standard KMP	Skutečnost 2025	Skutečnost 2024
Počet knihovních jednotek na 1 obyvatele	3	2,4	2,4
Počet registrovaných uživatelů k počtu obyvatel	14,2 %	14,9 %	14,6 %
Počet návštěvníků k počtu obyvatel	208 %	171 %	169 %
Počet výpůjček na 1 obyvatele	7,5	2,9	3,8
Počet výpůjček na 1 registrovaného uživatele	53	20	26,5

Informační služby

Název ukazatele	Standard KMP	Skutečnost 2025	Skutečnost 2024
Počet zodpovězených dotazů – celkem	8 500	32 700	31 438
- z toho studovna	1 000	475	583
Počet rešerší (pouze Studovna)	10–15	16	37
Počet přístupů k internetu na 1 veřejně přístupnou stanici	650	–*	179

* Od 2025 se statisticky nesleduje.

Ostatní služby

Název ukazatele	Standard KMP	Skutečnost 2025	Skutečnost 2024
Počet akcí – vzdělávací, kulturní a komunitní	1 100	2 292	2 134
Počet návštěvníků vzdělávacích, kulturních a komunitních akcí	31 000	47 871	44 156
Počet vydaných publikací	32	7	8

Speciální služby**a) Výkon regionálních funkcí**

Název ukazatele	Standard KMP	Skutečnost 2025
Evidence výkonů regionálních funkcí na základě smlouvy	ano	ano

b) Vlastní informační databáze

Název ukazatele	Standard KMP	Skutečnost 2025	Skutečnost 2024
Přírůstek nově vložených dat	4 500	3 083	3 456

Ukazatele kvality

Knihovnické služby

Standard VKIS	Provozní doba knihovny
Indikátor	Počet provozních hodin pro veřejnost týdně
Doporučený trend v ČR	50 a více
Standard KMP	45
Skutečnost 2025	48

Standard VKIS	Obecné principy dostupnosti
Indikátor	Rovnoměrnost a dostupnost míst poskytujících knihovnické a informační služby (počet knihoven, poboček a zastávek bibliobusu celkem)
Standard KMP	32
Skutečnost 2025	33

Standard VKIS	Doplňování knihovního fondu a informačních zdrojů
Indikátor	Výdaj na doplňování knihovního fondu a dalších informačních zdrojů, tj. finanční částka v Kč na nákup KJ na 1 obyvatele za 1 kalendářní rok
Doporučený trend v ČR	30–45 Kč
Skutečnost 2024	29,40 Kč
Skutečnost 2025	27,30 Kč

Informační služby

Standard VKIS	Počet veřejně přístupných stanic připojených k internetu
Indikátor	Počet veřejně přístupných stanic připojených k internetu
Doporučená hodnota v ČR	20 a více
Standard KMP	27
Skutečnost 2024	56
Skutečnost 2025	56

Standard VKIS	Studijní místa a prostory pro uživatele knihovny
Indikátor	Počet studijních míst
Doporučená hodnota v ČR	120 a více
Standard KMP	262 (z toho 50 v ústřední budově)
Skutečnost 2024	276 (z toho 58 v ústřední budově)
Skutečnost 2025	280 (z toho 58 v ústřední budově)

Ostatní služby

Název služby	Vzdělávací a výchovné akce
Indikátor	Průměrná návštěvnost (počet návštěvníků na 1 akci)
Standard KMP	31
Skutečnost 2024	20
Skutečnost 2025	21

Název služby	Publikační činnost
Indikátor	Dostupnost vydaných publikací
Standard KMP	Všechna zařízení KMP, ostatní plzeňské knihovny, Národní knihovna ČR, knihkupectví (zejména plzeňská)
Skutečnost 2025	dtto

Příloha č. 7 – Fotografie z akcí v roce 2025

Hravá rodina stánek před knihovnou

Hravá rodina – prezentace deskových her

Hravá rodina – divadélko kamishibai

Hravá rodina – čtení v Polanově síni

Hravá rodina – tvoření v ÚKDM

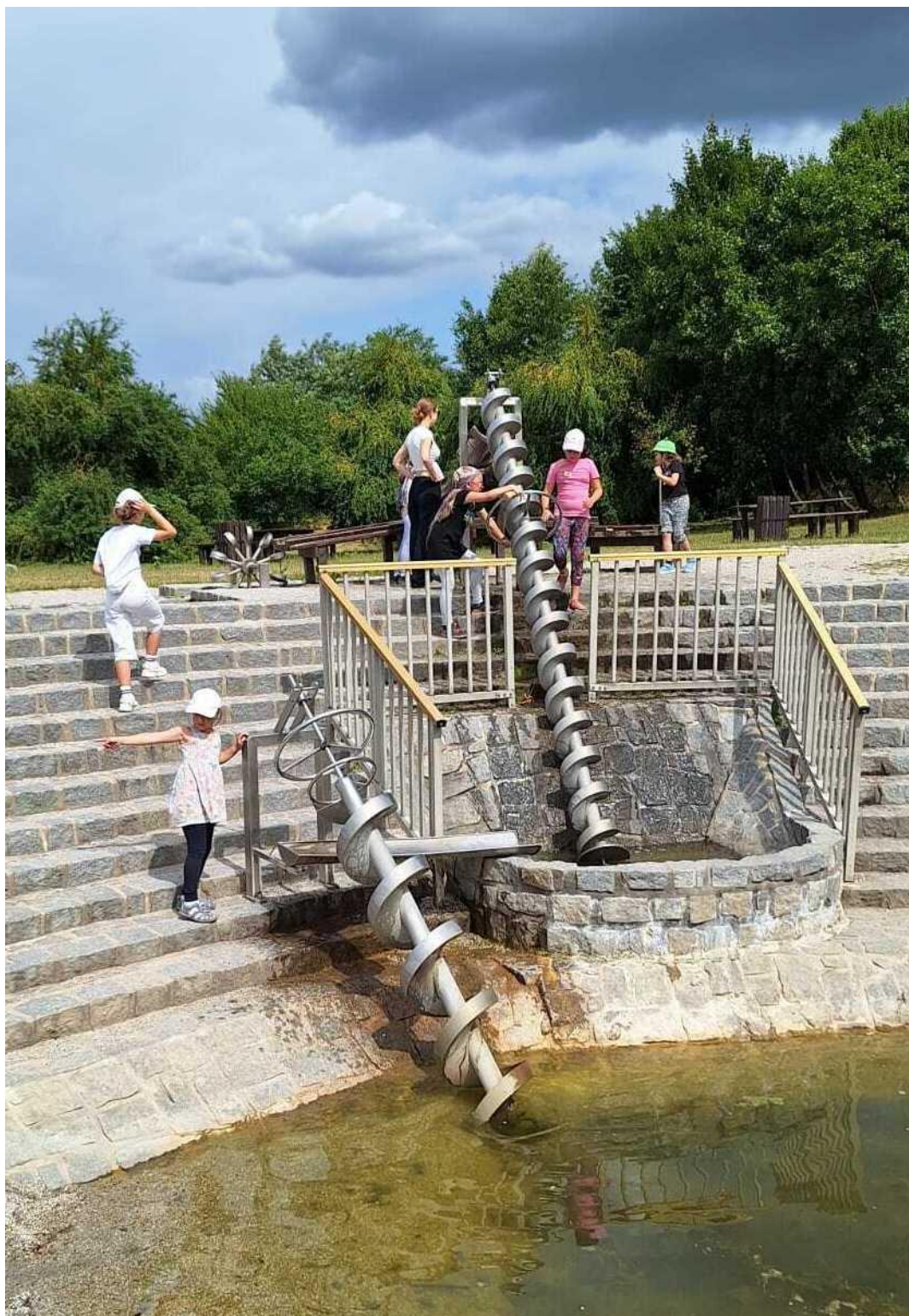
**Prázdniny s medovou pohádkou – návštěva radnice na nám. Republiky.
Děti vyšly až na její střechu, kde si v ochranném oblečení prohlédly včelí úly
a v při velmi zajímavém výkladu zkušené včelařky – paní Zuzany Hrdinové**

Prázdniny s medovou pohádkou – Obvodní knihovna Lochotín

Prázdniny s medovou pohádkou – sportovní aktivity v Lobezkém parku

Prázdniny s medovou pohádkou – úniková hra v Obvodní knihovně Doubravka

Prázdniny s medovou pohádkou – celodenní výlet

Prázdniny s medovou pohádkou – diskotéka v M-klubu

Pilsen Busking Fest – Čtení pro nejmenší

Víkend otevřených ateliérů v prostorách Ústřední knihovny pro dospělé

Víkend otevřených ateliérů v prostorách Ústřední knihovny pro dospělé

**Noc literatury – na půdě ústřední budovy předčítala
Ema Businská z knihy Mezi námi španělského autora Manuela Vilase**

Obvodní knihovna Doubravka – Křest knihy Michaely Hánové Pán blesků

Obvodní knihovna Doubravka – Halloween

Ústřední knihovna pro děti a mládež – Noc s Andersenem

Ústřední knihovna pro děti a mládež – Den pro dětskou knihu se spisovatelkou Olgou Černou

Knihovna Vinice – Noc s Andersenem

20. výročí Hudební a internetové knihovny

Knihovna Bolevec – Čtení pro nejmenší

Polanova síň – Tereza Olbrichtová, plzeňská spisovatelka, cukrářka a finalistka soutěže Peče celá země, a její sestra Bára Salátová představily svou novou detektivní knihu z fotbalového prostředí Písej konec

Příloha č. 8 – Seznam vydaných publikací v roce 2025

Literární měsíčník Plž (č. 1, č. 2, č. 3, č. 4, č. 5, č. 6, č. 7–8, č. 9, č. 10, č. 11, č. 12
vnitřní příloha: Listy Ason – klubu. ISSN: 1213-9890), náklad 230 výtisků

Zdeněk Šmíd : paměti a jiné texty z pozůstalosti / Zdeněk Šmíd, Ladislava Lederbuchová, Darek Šmíd. -- I. vydání. -- Plzeň : pro Knihovnu města Plzně, p.o., vydal Miloslav Krist - ArtKrist, 2025. -- 431 stran : ilustrace (některé barevné), mapy, portréty, noty, faksimile ; 22 cm. -- Terminologický slovník. -- Obsahuje bibliografii, bibliografické odkazy a rejstřík. -- (Miloslav Krist - ArtKrist ; vázáno) : Kč 350,00.
ISBN 978-80-88357-56-8

Peggy Kýrová: Kalendář plzeňský 2026 : Radosti života (drobné i větší) : kratochvilné čtení na každý měsíc /; ilustrace Stanislav Bukovský. -- Plzeň : Pro libris, z.s, 2025. -- 43 stran: ilustrace ; 21 cm. -- V Pro libris vydala Knihovna města Plzně. -- (brožováno).
ISBN 978-80-88282-32-7

Alena Vávrová: Ano, pane Holube! /; ilustrace Jiří Poslední ; doslov Vladimír Novotný. -- Plzeň : v Pro libris vydala Knihovna města Plzně, p.o., 2025. -- 51 stran : ilustrace ; 21 cm. -- (Ulita ; svazek 77). -- (brožováno).
ISBN 978-80-88282-33-4

Eva Válková: Prapříběhy /. -- Plzeň : v Pro libris vydala Knihovna města Plzně, p.o., 2025. -
- 43 stran : ilustrace ; 21 cm. -- (Ulita ; svazek 75). -- (brožováno)
ISBN 978-80-88282-30-3

Luboš Vinš : Liliana a jiné básně /. -- Plzeň : v Pro libris vydala Knihovna města Plzně, p. o., 2025. -- 55 stran : ilustrace ; 21 cm. -- (Ulita ; svazek 76). -- (brožováno).
ISBN 978-80-88282-31-0

Pořady pro mateřské a základní školy, školní družiny a zájmové kroužky 2025/2026.
Plzeň 2025; Knihovna města Plzně – Nestr. – Neprodejný katalog pro potřeby škol a školních zařízení; 180 výtisků

Příloha č. 9 - Obraz KMP v tisku v roce 2025

ČTENÁŘSKOU

Čtenářskou průkazku do knihovny teď můžete mít v i mobilu.-- In: Pilsen.-- Roč. 7, č. 2 (02.06.2025), s. 24.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Plzeňské slečny P / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 9 (16.09.2025), s. 23.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Večery v Jabloni / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 3 (14.03.2025), s. 23.

KNIHOVNA

Knihovna ve Lhotě v novém kabátě.-- In: Lhoťák.-- Roč. 7, č. prosinec (30.12.2025), s. 2.

SOUTĚŽ

Soutěž Plzeňské Jedničky.-- In: Plzeňská jednička.-- Roč. 32, č. duben (30.04.2025), s. 3.

OBVODNÍ

Obvodní knihovna Doubravka nabízí tisíce knih, her, map a nově také e-knihy.-- In: Doubravecké listy.-- Roč. 2025, č. 187 (30.12.2025), s. 9.

PROCHÁZKOVÁ, Eva, 1961-

Literární soutěž „Jaro, léto, podzim, zima“ 2024 / Eva Procházková.-- In: PLŽ; Listy Ason-klubu.-- Roč. 24, č. 7- 8 (31.08.2025), s. 2 - 4.

SCHULDOVÁ, Romana, 1965-

Romana Schuldová - 60 + 40 + 10 + 10 / Romana Schuldová; [rozhovor přípr.] Ivo Fencl.-- In: PLŽ ; Listy Ason-klubu.-- Roč. 24, č. 4 (14.04.2025), s. 5 - 7.

GRUBER, Václav, 1953-

Léčivá Eva Válková / Václav Gruber.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 9 (16.09.2025), s. 21.

LIŠKA, Martin

Pozorovatel nebo soudce? / Martin Liška.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 6 (30.06.2025), s. 20 - 21.

FENCL, Ivo, 1964-

Že miluje své děti, vysní si maminka ďáblíka / Ivo Fencl.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 6 (30.06.2025), s. 18 - 20.

ČTEME

Čtete ušima, e-audioknihy : Zdarma v mobilu od Knihovny města Plzně.-- In: Pilsen.-- Roč. 7, č. 4 (30.12.2025), s. 25.

ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ

Schváleno: Plzeň investuje rekordních pět miliard : Město chce v příštím roce začít s obnovou Pekla či rekonstrukcí náměstí / ČTK.-- In: Plzeňský deník.-- Roč. 34, č. 291 (15.12.2025), s. 3.

PRACUJEME

Pracujeme pro Plzeň: Nový projekt začne výstavou.-- In: Radniční listy.-- Roč. 29, č. prosince (11.12.2025), s. 7.

BOUDA, Pavel

DEPO2015 postupně mění tvář. Za půl miliardy korun : Skončila první etapa modernizace kreativní zóny, další budou následovat / Pavel Bouda.-- In: Plzeňský deník.-- Roč. 34, č. 288 (11.12.2025), s. 3.

(EŠ)

Favoritem se stal Plzeňský kraj / (eš).-- In: Iris.-- Roč. 23, č. 1 (28.03.2025), s. 4.

ZA

Za zajímavými knihami i zážitky v Knihovně města Plzně.-- In: Pilsen.-- Roč. 7, č. 1 (28.02.2025), s. 24 - 25.

PANGRÁCOVÁ FRANKOVÁ, Kristýna, 1981-

Kristýna Franková ze Čtyřky je jedinou ženou, která v oboru loutkového divadla získala Thálii za výkon v inscenaci / Kristýna Franková.-- In: Doubravecké listy.-- Roč. 2025, č. 187 (30.12.2025), s. 11.

TÉMĚŘ

Téměř tři stovky lidí navštívily TeenageNOC s literaturou.-- In: Doubravecké listy.-- Roč. 2025, č. 180 (30.04.2025), s. 7.

8

8. ročník TeenageNOCi s literaturou se blíží.-- In: Doubravecké listy.-- Roč. 2025, č. 179 (31.03.2025), s. 8.

VELEBNÝ, Marek, 1970-

Před nedávnem jsem byl na čtení a prezentaci nové knihy Vaška Grubera / Marek Velebný.-- In: PLŽ ; Listy Ason-klubu.-- Roč. 24, č. 1 (20.01.2025), s. 7.

SPOLEČNÉ

Společné chvíle s vnoučaty?: Knihovna nabízí deskové hry i tematické kuffíky.-- In: Pilsen.-- Roč. 7, č. 3 (02.09.2025), s. 12.

JEDEN

Jeden svět opět zavítá do Plzně.-- In: Radniční listy.-- Roč. 30, březen (14.03.2025), s. 7.

GARDAVSKÝ, Vladimír, 1943-

Prapříběhy pomáhají pojmenovat naše bolesti / Vladimír Gardavský.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 9 (16.09.2025), s. 21 - 22.

LIŠKA, Martin

Tucet pohazení po duši / Martin Liška.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 3 (14.03.2025), s. 20 - 21.

NEDVĚD, Jaroslav

Investice města: Rekonstrukce náměstí, doprava i byty / Jaroslav Nedvěd.-- In: Mladá fronta Dnes.-- Roč. 36, č. 291 (15.12.2025), s. 9.

V

V knihovně se pobaví celá rodina.-- In: Plzeňský deník.-- Roč. 34, č. 112 (16.05.2025), s. 6.

ATELIÉRY

Ateliéry se znovu otevírají /.-- In: Plzeňský deník.-- Roč. 34, č. 217 (17.09.2025), s. [1] a 11.

STÁRKOVÁ, Alžběta (novinářka)

Noc literatury proběhla v 90 českých městech.-- In: Deník N ; live!-- Roč. 7, č. 185 (23.09.2025), s. 14.

PLZEŇ

Plzeň získala dotaci od Ministerstva vnitra ČR.-- In: Radniční listy.-- Roč. 30, květen (16.05.2025), s. 3.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Políček nebožtíkovi / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 12 (09.12.2025), s. 23.

SMÍLKOVÁ, Kateřina, 1975-

Kreativní knihovník: Jak podporovat a rozvíjet čtenářství u dětí a mládeže : Vzdělávací program formou publikace / Kateřina Smílková.-- In: Čtenář.-- Roč. 77, č. 4 (24.07.2025), s. 13 - 14.

GARDAVSKÝ, Vladimír, 1943-

Událost, kterou nelze přehlédnout / Vladimír Gardavský.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 6 (30.06.2025), s. 21 - 22.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Dům temných džbánů / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 3 (14.03.2025), s. 16 - 18.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Kafkovské kontrapunktů / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 1 (20.01.2025), s. 16 - 17.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Začátky "Polanovky" / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 10 (13.10.2025), s. 23.

NOVOTNÝ, Vladimír, 1946-

Zpívající Ex-plzeňák / Vladimír Novotný.-- In: PLŽ.-- Roč. 24, č. 2 (20.02.2025), s. 23.

NOVÝ, Ladislav, 1980-

Kavárna Zápletka je místem setkání a nových přátelství / Maryna Tkachenko a Alexandra Jordanova; [rozhovor přípr.] Ladislav Nový.-- In: Trojka.-- Roč. 34, červenec (31.07.2025), s. 8.

Příloha č. 10 – Rozvaha k 31. 12. 2025

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 410/2009 Sb.	
Rozvaha	
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	
Název:	Knihovna města Plzně, p.o.
Sídlo:	B.Smetany 13, Plzeň, 30100, Česká republika
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	00368806
Předmět činnosti:	činnosti knihoven

sestavená k 31.12.2025

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

okamžik sestavení: 26.01.2026

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		103 514 697,78	52 363 955,68	51 150 742,10	50 046 730,67
A.	Stálá aktiva		92 017 941,17	52 363 955,68	39 653 985,49	39 235 642,28
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		1 545 406,25	1 474 140,25	71 266,00	54 743,00
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	1 341 571,76	1 270 305,76	71 266,00	54 743,00
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	203 834,49	203 834,49		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		90 472 534,92	50 889 815,43	39 582 719,49	39 180 899,28
1.	Pozemky	031	9 809 913,40		9 809 913,40	9 809 913,40
2.	Kulturní předměty	032	109 270,00		109 270,00	109 270,00
3.	Stavby	021	48 339 795,59	24 964 607,51	23 375 188,08	23 572 600,55
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých	022	22 276 255,86	16 507 611,45	5 768 644,41	5 169 411,73
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	9 417 596,47	9 417 596,47		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	519 703,60		519 703,60	519 703,60
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV.	Dlouhodobé pohledávky					
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				
B.	Oběžná aktiva		11 496 756,61		11 496 756,61	10 811 088,39
I.	Zásoby		363 000,00		363 000,00	
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112				
3.	Materiál na cestě	119	363 000,00		363 000,00	
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132				
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		2 500 392,48		2 500 392,48	2 553 434,19

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
1.	Odběratelé	311	1 433 827,49		1 433 827,49	1 539 107,47
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	879 950,64		879 950,64	914 562,93
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	1 000,00		1 000,00	1 000,00
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335				
10.	Sociální zabezpečení	336				
11.	Zdravotní pojištění	337				
12.	Důchodové spoření	338				
13.	Daň z příjmů	341				
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342				
15.	Daň z přidané hodnoty	343				
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
30.	Náklady příštích období	381	162 203,40		162 203,40	70 266,68
31.	Příjmy příštích období	385	23 228,68		23 228,68	17 551,79
32.	Dohadné účty aktivní	388				
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	182,27		182,27	10 945,32
III.	Krátkodobý finanční majetek		8 633 364,13		8 633 364,13	8 257 654,20
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	8 207 689,17		8 207 689,17	7 805 411,73
10.	Běžný účet FKSP	243	358 426,96		358 426,96	383 442,47
15.	Ceniny	263	1 352,00		1 352,00	130,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	65 896,00		65 896,00	68 670,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			1	2
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		51 150 742,10	50 046 730,67
C.	Vlastní kapitál		44 562 610,27	44 795 593,31
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		39 736 589,22	39 318 246,01
1.	Jmění účetní jednotky	401	38 915 573,67	38 902 447,01
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	821 015,55	415 799,00
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		4 727 102,36	5 437 182,80
1.	Fond odměn	411	465 966,05	471 037,55
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	366 746,80	395 700,96
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	1 654 048,24	2 757 322,14
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414		
5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	2 240 341,27	1 813 122,15
III.	Výsledek hospodaření		98 918,69	40 164,50
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		98 918,69	40 164,50
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432		
D.	Cizí zdroje		6 588 131,83	5 251 137,36
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		6 588 131,83	5 251 137,36
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	337 526,37	358 367,48
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	3 021 486,00	2 457 949,00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
12.	Sociální zabezpečení	336	1 105 287,00	900 670,00
13.	Zdravotní pojištění	337	480 416,00	391 396,00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	301 022,00	206 975,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	6 800,00	12 700,00
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
35.	Výdaje příštích období	383	25 791,56	34 999,88
36.	Výnosy příštích období	384	433 640,90	2 140,00
37.	Dohadné účty pasivní	389	872 000,00	885 940,00
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	4 162,00	

Podpisový záznam:

Mgr. ŠLESINGEROVÁ Helena

Mgr. Helena Šlesingerová

 Digitální podpis:
02.02.2026 08:58

Příloha č. 11 – Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2025

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 410/2009 Sb.	
Výkaz zisku a ztráty	
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	
Název:	Knihovna města Plzně, p.o.
Sídlo:	B.Smetany 13, Plzeň, 30100, Česká republika
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	00368806
Předmět činnosti:	činnosti knihoven

sestavený k 31.12.2025

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

okamžik sestavení: 26.01.2026

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		65 703 106,79		59 631 044,05	
I.	Náklady z činnosti		65 657 855,16		59 559 223,09	
1.	Spotřeba materiálu	501	6 445 208,71		6 355 001,81	
2.	Spotřeba energie	502	2 851 620,04		2 586 507,42	
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	581 478,58		1 298 862,62	
9.	Cestovné	512	37 022,00		27 583,00	
10.	Náklady na reprezentaci	513	17 635,63		23 511,50	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	4 836 470,79		4 621 440,94	
13.	Mzdové náklady	521	35 095 102,00		30 711 774,00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	11 534 783,00		10 063 124,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	92 649,00		63 551,00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	1 900 380,84		1 825 359,49	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	1 100,00		100,00	
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542	3 000,00			
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	1 167 002,51		1 311 951,20	
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	36 491,24		63 576,16	
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	904 733,73		437 124,95	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	153 177,09		169 755,00	
II.	Finanční náklady					
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572				
V.	Daň z příjmů					
1.	Daň z příjmů	591	45 251,63		71 820,96	
			45 251,63		71 820,96	

Výkaz zisku a ztráty

Strana 1 z 2

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B.	VÝNOSY CELKEM		65 802 025,48		59 671 208,55	
I.	Výnosy z činnosti		3 968 743,61		4 062 939,40	
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	2 464 212,91		2 351 768,60	
3.	Výnosy z pronájmu	603	276 544,00		268 344,00	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	119 393,00		292 248,00	
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě po	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	977 247,70		1 115 452,80	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	131 346,00		35 126,00	
II.	Finanční výnosy		215 483,87		346 012,15	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	215 483,87		346 012,15	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z transferů		61 617 798,00		55 262 257,00	
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	61 617 798,00		55 262 257,00	
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	144 170,32		111 985,46	
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	98 918,69		40 164,50	

Podpisový záznam:

Mgr. ŠLESINGEROVÁ Helena

Mgr Helena Šlesingerová

 Digitální podpis:
02.02.2026 08:59

Příloha č. 12 – Certifikát společensky odpovědné knihovny

Enviromentální vyúčtování sběru mobilů
KNIHOVNA MĚSTA PLZNĚ, P.O.

Počet sebraných mobilních telefonů	474 kusů
Příspěvek na dobročinnost	4 740 Kč
Benefity pro životní prostředí* - snížení ekvivalentu emisí CO ² - úspora pitné vody - úspora energie - úspora prach. č. v ovzduší - úspora ropy - úspora obecně toxických látek - snížení počtu kilometrů	1 247 kg 17 453 litrů 22 501 kWh 5 617 g 474 kg 22 207 kg 7 598 km

*výpočet dle analýzy metodou LCA, více na remobil.cz

V Praze dne 03.06.2025

 Jiří Šmejkal
 Předseda výboru spolku - Remobil, z.s.